Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):
Titel | Title: Familie-Tidende.
Alternativ titel | Alternative title: Familietidende (Kbh. : 1871).
Bindbetegnelse | Volume Statement: 1871; Vol. 1; Hæfte 1-13
Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh., 1871
Fysiske størrelse | Physical extent: 1 bd. :

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Familie-Tidende.

1871.

60. – 108. 4

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130023742455

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 1.
(April Kvartal.)

Kjøbenhavn, April 1871.
(Hver Maaned 4 Numre.)

Priis 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Da det er Skik og Brug, naar et nyt Blad udgaar, at forudskikke et Slags Program, der rigtignok ikke altid følges, skulle vi ikke undlade dette. Hensigten med dette Blad, der allerede i længere Tid har været paatænkt og forberedt, er da ene og alene „at stifte Nytte for Kvinden og Familielivet.“ Vi erklære strax, at vi aldeles ikke ville befatte os med Politik, og at Bladet hverken vil holde Uden- eller Indenrigsminister. Vi ville ganske overlade Politiken til vore privilegerede mandlige Kollegaer, idetmindste saalænge indtil vi have tilkæmpet os de Rettigheder, der med Urette hidtil ere berøvede os, og for disse Rettigheder ville vi kæmpe med al den Styrke, der staar til vor Raadighed. Vi bekende aabent og ærlig, at Bladets Hoved-Formaal er at arbejde for „Kvindens Emancipation.“ Vi have længe ventet og haabet, at et eller andet af vore store Blade skulde have taget sig af denne Sag, der i mange andre Lande staar paa Dagsordenen og flere Steder allerede har gjort betydelige Skridt fremad. Dette Haab glippede, og vi have derfor besluttet efter bedste Evne selv at tage fat paa Arbejdet. Hvad vi nu haabe og vente af vore mandlige Kollegaer er, at de modtage os venlig og ikke ere for strænge i deres Dom. De maa smukt erindre, at enhver Begyndelse er vanskelig, og at der ved et hvert begyndende Foretagende klæber Fejl, som kun Tiden og Erfaringen kunne rydde af Vejen. Til Gengæld love vi med Taknemmelighed at modtage og rette os efter de Vink, det maatte behage vore mere erfarne Samtidige at give os. For ikke forud at forspilde deres Velvillie og Agtelse skulle vi erklære, at Redaktionen af dette Blad er overtaget af en praktisk Kvinde, der har forberedt sig paa og føler sig kaldet til at kæmpe for sit Køns Rettigheder, og til paa anden Maade at være dette og Familielivet til Nytte. Bladet vil derfor, foruden større Artikler, komme til at indeholde underholdende og med Skønsomhed valgte Skitser og Noveller, Modeberetninger, Beretning om nye Opfindelser, der kunne fremme Økonomi og Hygge i Huset, Portraiter og Levnetsbeskrivelser af berømte Kvinder, Vink om Syltning, Saltning, Behandling af Blomster, alt afpasset efter Aarstiden, samt endelig Opskrifter for Madlavning for Christen og Jøde. Vi have dertil sikkret os Assistance af flere praktiske og dygtige Husmødre her i Byen, og af disse faaet Løfte om Opskrifter paa alle daglige Retter; vi antage, at disse Recepter ville være kærkomne for Mange.

Sluttelig skulle vi bemærke, at vi naturligvis med Glæde modtage og, om forlanges, honorere velskrevne Bidrag fra Enhver, der interesserer sig for Foretagendet.

Efter at vi saaledes have gjort Rede for, hvad vi ville, anbefale vi os til Publikums Overbærelse, Velvillie og Agtelse.

Anna Herford.

Af Fru Henry Wood. Paa Dansk ved Jul. T.

Første Afdeling.

Fru Selina Barley.

Et Jernvejstog ilede ned ad et Spor, der er beliggende midt i England. I en Vogn, som er smykket med Indskriften „Dame Coupée“, sidder en lille sørgeklædt Pige. Hele hendes Dragt, med Undtagelse af de hvide Strømper og dito Benstykker, var sort. Barnet hed Anna Herford; hun var bleg, havde dybe, alvorsfulde Øjne og mørkt Haar. Efterat hun nu har forestillet sig selv, vil hun begynde at tale i første Person. — Toget standsede sin Fart, og vi gled ind under et smukt Glastag. Lokomotivføreren aabnede min Fængselsdør og sagde: „Her skifte vi Ildheste og standse ti Minuter.“ Hvor jeg allerede holdt meget af denne Mand! Han havde paa hele Rejsen været saa venlig imod mig og fortalt mig meget om sin lille Datter, der lignede mig og var ligesaa gammel som jeg.

„Er Du sulten, min lille Ven?“ spurgte han, idet han løftede mig ud af Vognen. „Tak, bare lidt! for jeg har spist alt mit Tebrød.“ „Holløj Stræng! hør lidt! skal De med Toget til Nettleby?“ — Den Tiltalte passede godt til sit Navn; han saa stræng og barsk ud. „Ja, og hvad saa?“ svarede han tvært. — „Der er nu denne lille Pige, De maa tage Dem af hende, besørge hende ind i Dame Coupéen og sætte hende af i Nettleby.“ — Hr. Stræng nikkede og skyndte sig afsted. Min Beskytter førte mig ind i et stort Værelse og sagde til en Dame, der stod bag en Disk: „Vil De passe paa dette Barn, Jomfru Williams, hun skal med Toget til Nettleby, giv hende noget at spise og drikke.“ — „Hvad vil Du ha'e?“ spurgte Jomfruen. Det var yderst vanskeligt at tage nogen Bestemmelse, da Disken bugnede af gode Sager; endelig tog jeg Parti for en Svedsketærte. Jomfru Williams lo og mente, jeg gjorde klogest i at spise noget Smørrebrød først og gemme Kagen tilsidst; hun skænkede en Kop Kaffe, som jeg netop var ifærd med at nyde, da min Ven kom ind og sagde: „Alle dine Ting ere flyttede, pas paa den Seddel, den gælder til Nettleby. Farvel og vær forsigtig, naar Du skal ind i Vognene.“ — „Farvel og mange Tak!“ svarede jeg, da han trykkede min Haand. Det var en tung Afsked. — Et Øjeblik efter stak den strænge Mand sit Hoved ind ad Døren og vinkede ad mig; jeg blev puttet ind i en Vogn og kom til at sidde ligeover for to Damer, der ikke sagde et Muk, men gloede vedholdende paa mig; jeg troede de misundte mig de to Kager, som Jomfru Williams havde pakket ind i en Papirspose og givet mig med paa Vejen. Ved den næste Holdeplads kom endnu en Dame ind; hun begyndte straks at tale. „Rejser Du alene, min lille Pige?“ — „Ja, men Togføreren tager sig af mig!“ — „Er Du rejst langt?“ — „Aa, forfærdelig langt, helt fra Devonshire!“ — „Hvad hedder Du? Du har vist et smukt Navn!“ — „Jeg hedder Anna Herford.“ — „Der er jo dejligt i Devonshire, har Du altid boet der?“ „Nej, ikke altid. Jeg er født i Indien, Moder tog til England med mig, da jeg var tre Aar gammel.“ — „For hvem bærer Du Sorg?“ — Jeg vendte mig bort og saa ud ad Vinduet for at kvæle mine Taarer, inden de Fremmede saae dem. Damen spurgte igen og jeg svarede: „For Mo'er.“ Hun saae medlidende paa mig og sagde: „Er din Fader ogsaa død?“ — „Han døde længe før Moder.“ — „Du siger, at Du blev født i Indien, han var maaske Officer?“ — „Fader hed Oberst Herford.“ — „Hvormange Brødre og Søstre har Du?“ — „Slet ingen.“ — „Hvor skal Du nu bo?“ — „Det ved jeg ikke, først skal jeg besøge Tante Selina.“ — Toget gjorde holdt, og Damen maatte stige ud, inden hun fik Tid til at gøre mig flere Spørgsmaal. Ved næste Holdeplads steg de tavse Damer ud, og jeg var glad ved at være ene, saa jeg uforstyrret af Ord og Blik kunde fortære mine dejlige Kager; da det var besørget, faldt jeg i Søvn og drømte om mit gamle Hjem, indtil Lokomotivførerens barske Stemme vækkede mig: „Vi ere i Nettleby, kom nu rask ud, hvormange Stykker Tøj er der?“ — „En Kuffert, en lille Kasse, en Vadsæk og en Kurv, det er mærket „Frøken Herford, Nettleby“. Vil De være saa god at sige mig om Hr. Edvin Barley bor langt herfra?“ — „Jeg kender ingen Hr. Barley. Johan,“ henvendte han sig til en af Dørvogterne „se efter

hende, jeg maa sørge for Tøjet." — „Hvor skal De hen, Frøken?" spurgte Johan. — „Til Hr. Edvin Barley, jeg skulde stige af i Nettleby og bede om at blive sendt videre, dersom der ikke var nogen Vogn efter mig." — „Skal De til Barleys paa Hallam?" — „Ja! er det langt?" — „Ja, et godt Stykke og der gaar intet Spor, De maa kjøre med Omnibus." — „Men er De vis paa, at Fru Barley ikke er her?" — Hverken huu eller nogen Anden var kommen efter mig; jeg blev puttet ind i Omnibussen og fik en lang kedelig Køretur. Alt saae saa sørgelig ud i den taagede Septemberaften. — Tilsidst standsede vi, og Manden, der sad bag paa, sagde: „Her er nok Nogen der skal af ved Hallam." — „Ja, det er mig!" — „3 Mk., lille Jomfru." — 3 Mk. gentog jeg i største Skræk. — „Troede De maaske, De kunde køre for 1 Mk. og ovenikøbet indeni, denne Omnibus er ualmindelig billig." — „Ja, men jeg har slet ingen Penge. Der blev betalt for mig til Nettleby og Hr. Sterling sagde, at der var der ganske vist Nogen for at hente mig." — Manden raabte op til Kusken: „Hvad skulle vi gøre med det Barn; hun kan ikke betale." — Kusken vendte sig om og saae paa mig. „Aa, vi faa vel sagtens de Par Skilling, naar vi i Morgen høre ind paa Hallam; er De i Familie med Barleys, lille Jomfru?" — „Fru Barley er min Tante, jeg skal besøge hende." — „Naa, det er godt, sæt Dig saa bare op, Johan, og lad os komme videre." — „Men skal jeg blive staaende her med alt Tøjet?" spurgte jeg forskrækket over ikke at kunne opdage andre Bygninger end et lille lavt Hus, der vel knap indeholdt mere end eet Værelse. — „Jeg troede, De vidste Besked," sagde Manden. „Den lange Gang fører op til Gaarden og her er Portnerboligen." Han bankede paa den lave Dør; en Kone aabnede den og spurgte, hvad han ønskede. Manden forklarede det og Omnibusen kørte videre. — „De maa undskylde, at jeg ikke kan følge Dem op til Herskabet," sagde Madamen, „men mit mindste Barn er sygt; jeg kan ikke gaa fra det. Saa De er lille Frøken Herford?" — „Ja." — „Det er underligt, at de ikke sendte Vogn efter Dem, naar de vidste, at De kom; men der er Fremmede, og den unge Frue har vel glemt Dem. Naar De bare gaar ligefrem, kommer De snart til Porten, der staar aaben, saa gaar De op ad Trappen og trækker dygtig i Klokkestrængen." Jeg maatte gaa ene op gennem den mørke Gang og havde næsten naaet Porten, da jeg saae et stygt, truende og skægget Ansigt komme frem mellem Træerne. Han talte ikke til mig og jeg ikke til ham, men mit Hjærte bankede af Frygt, og jeg var glad ved at skimte Lys gennem flere af Vinduerne. Jeg syntes det var et gruelig stort Hus. Det var ikke nødvendigt at ringe, for en Tjener og en Pige stod og snakkede ved den aabne Dør. — „Hvad er Du for en?" spurgte Pigen. — „Jeg vilde gerne tale med Fru Barley." — „Fru Barley kan ikke tage imod Dig iaften." — „Gaa bare," tilføjede Tjeneren, „Du kan komme igen i Morgen, hvis Du skal tale med Fruen." — De talte i en saa myndig og befalende Tone, at de næsten fik mig til at græde. — „Hvorfor gaar Du ikke?" spurgte Pigen vredt. — „Jeg ved ikke, hvor jeg skal gaa hen, alle mine Kasser staa nede paa Vejen." — „Saa, hvem er Du da?" — „Jeg er Anna Herford." — „I Du Fredsens!" hviskede hun til Tjeneren, „om Forladelse, Frøken, nu skal jeg kalde paa Charlotte Delvs." — „Hvad er det? hvem vil kalde" raabte en arrig Stemme, „er det Dig, Susanne? gaa Du bare ind og pas dit Arbejde." — „Jeg troede ikke, De var hernede, jeg vilde blot sige Dem, at den unge Dame, Frøken Herford, er kommen." — Den heftige Dame kom nærmere, hun saae godt ud, var høj, havde blaa Øjne, lyst Haar og kunde vel være 35 eller 36 Aar. Hun var tarvelig klædt, jeg vidste ikke, om jeg skulde antage hende for en fin Dame eller en Husholderske. „Hvorledes har De det, lille Anna?" sagde hun. „Kom indenfor, vi ventede Dem først i næste Uge. Fru Barley er i Dagligstuen." — „Nej, Fruen er i sit Værelse og klæder sig om til Middag," indvendte Susanne, rimeligvis blot for at sige imod. Frøken Delvs svarede ikke, bad mig vente et Øjeblik og løb op ad Trappen; derpaa aabnede hun en Dør og sagde: „Fru Barley! Barnet er kommet." — „Hvilket Barn?" spurgte en sød mild Røst. — „Lille Frøken Herford." — „Min Gud! er hun allerede kommen og jeg har ingen ordenlig Sørgedragt paa. Vis hende her ind."

(Fortsættes.)

Florence Nightingale.

I denne Tid, hvor saamange Kvinder ofre deres hjemlige Lykke for at pleje de Tusinder af Syge og Saarede, der ligge paa Lasarether i Frankrig og Tyskland, kan det maaske interessere Læserinderne at se et Billede af og høre lidt om en Kvinde, der har virket saa uendelig meget for sine ulykkelige Medmennesker.

Florence Nightingale er født i Florens 1823 under en Lystrejse, hendes Forældre gjorde for at se det skønne Italien. Florence er dog opdraget i sit Fædreland England, og for dette har hun arbejdet, og skøndt hendes Virksomhed, særlig det smukke Eksempel, hun gav, ogsaa er kommen andre Lande til Gode, har hun dog, som naturligt er, gavnet England mest. Hun studerede Medicin for i Nødstilfælde at kunne erstatte Læge og Apotheker; hun lod sig undervise i Byggekonst for at kunne indføre Forbedringer ved Hospitaler og Lasarether. Hun var utrættelig i at vandre om til Syge og Fattige, overalt bragte hun Trøst og Hjælp. Hun forbandt blodige Saar, sad ved Kolera- og Koppepatienter og vaagede hos Sindssyge. Paa en Udenlandsrejse besøgte hun alle Sygehuse for at uddanne sig til en endnu dygtigere Sygevogterske, end hun allerede var. Hôtel Dieu i Paris gjorde et sørgeligt Indtryk paa hende; det var ogsaa dengang i en ynkelig Forfatning, man sagde, at Ingen blev helbredet der, de bleve kun baarne ud derfra for at puttes i Jorden. Efter sin Hjemkomst arbeidede hun standhaftig, hendes Bestræbelser lønnedes, det lykkedes hende at skaffe de Syge Luft, Lys og Renlighed. Hun underviste mundlig og skriftlig om Maaden at pleje Syge. Hendes Bog »Notes on nursing« har stiftet uendelig megen Gavn; enhver Kvinde vil kunne lære af den. Florence Nightingale blev formelig forgudet baade af Syge og Sunde i hendes Fædreland og der hævede sig et almindeligt Angstskrig, da hun efter Krimkrigens Udbrud besluttede at drage til Krigsskuepladsen og yde den Hjælp, hun formaaede; hun kom som en frelsende Engel, rigelig forsynet med Penge, Levnetsmidler, Lærred, uldne Tæpper og Bandager. De Vanskeligheder, der i det fremmede ukultiverede Land stillede sig i Vejen for hendes Virksomhed, vare næsten uovervindelige. Saaledes maatte hun med egne Hænder tillave Maden til de Saarede og vaske deres Linned; men snart fik hun organiseret et kvindeligt Hjælpekorps, og Alt var i bedste Gang, da Florence plud-

selig blev angreben af en ondartet Feber; da Faren var overstaaet, maatte hun tiltræde Tilbagerejsen. Hendes Hjemkomst var et sandt Triumftog, hvori hele Folket deltog. London opførte et stort nyt Hospital, der blev indrettet ganske, som hun ønskede det, og Dronning Victoria overrakte hende en Orden indfattet i Brillanter. Florence Nightingale har ofte erklæret, at hun ikke er bleven barmhjertig Søster af romantisk Sværmeri, men kun fordi hun tilfældigvis nogle Gange saae, hvor megen Nød og Elendighed der fandtes i de engelske Sygehuse.

Om Kvindens Ret til Selverhverv.

Rundt omkring i Evropa skrives, tales og virkes der med stor Iver for Kvindens Emancipation, kun her hjemme gaar alt i den gamle Slendrian. Stuart Mills Bog blev læst af mange tusinde danske Mænd og Kvinder, men desværre glemt igen, inden den havde stiftet nogensomhelst Gavn. Uden at være ubeskeden tror jeg at kunne paastaa, at vi ikke ere mindre modne til Frigørelse end vore udenlandske Søstre f. Eks. vore Naboersker, de svenske Kvinder. Hvorfor kunne vi ikke naa samme Vilkaar, som de svenske og norske Kvinder have været i Besiddelse af i de sidse 7 Aar? Det var den 18de Juni 1864, at Kong Carl XV udstedte en Forordning, der hjemlede Kvindernes Ret til at drive Handel, anlægge Fabriker eller ernære sig ved hvilketsomhelst Haandværk de følte sig skikkede til. Fra den Dag af var det ingen Nedværdigelse for en ung svensk Pige af god Familie at lægge sig efter de fornødne Kundskaber og, naar disse vare erhvervede, søge sig en Plads som Bogholderske, Regnskabsførerske eller lignende. I Sverrig træffer man ofte i meget store Forretninger kvindelige Bogholdere, der faa en aarlig Gage af 800 à 1000 Rd. Rigsmønt. Saavidt jeg ved, findes i hele Danmark ingen kvindelige Medhjælpere paa noget større Kontor eller Oplag. En Del herværende Detaillister have en kvindelig Bogholder, der tager imod Penge og om Aftenen aflægger Regnskab; hun arbejder sædvanligvis fra 8 Morgen til 10 Aften, og til Løn herfor faar hun Kost og højst $^1/_4$ af den Betaling, der gives en Urtekræmmersvend. Er det retfærdigt? Vore Handlende antage kvindelige Arbejdere, fordi de kunne faa dem billigere end de mandlige, det tilstaa de selv, og anføre til deres Undskyldning, at Damerne ere godt fornøjede med den Betaling, der bydes dem; man kan faa 10 for 1, saadan en ung Pige har jo heller ikke noget at bruge Penge til. — Er det gyldige Grunde. Faar en Embedsmand, der har Kone og 6 Børn højere Gage end en Pebersvend, som beklæder et lignende Embede? Naar et Arbejde udføres godt, skal det betales godt, enten det forrettes af en Mand eller Kvinde. Jeg kender en dygtig Snedker i Stokholm, han har 9 Børn; medens disse vare smaa, kneb det med at faa Indtægterne til at svare til Udgifterne. De ældste Børn bleve kun maadelig oplærte og maatte tidlig vænnes til Arbejde, nu ere kun to af Børnene ukonfirmerede; disse, en Søn og en Datter, skulle begge studere, thi nu sidder Familien i Velstand som en Følge af, at de voksne Døttre saavelsom Sønnerne have bidraget til deres eget og til Forældrenes Underhold. Een Søn er Snedker og arbejder paa Faderens Værksted, een Datter og een Søn have lært Handskemagerhaandværket, de have stadigt Arbejde hos samme Mester og tjene mange Penge, Pigebarnet flest, da hun for nylig er bleven ansat som Tilskærerske. Een af Døttrene er Sætter paa et stort Bogtrykkeri, hun er endnu meget ung, men tjener dog 15 Rd. Svensk om Ugen. En Datter er i Lære hos en Possementmager, hun bringer ingen Penge hjem, naar hun om Søndagen besøger sine Forældre, men hun tjener dog selv sin Kost og sit Logi. Den 4de Datter er meget fingernem, hun har lært at lave Paparbejder, at snitte i Træ og at sy Modepynt, hun kan tjene til sine egne Klæder, men sjelden mere, da hun maa passe Huset og sy om sig selv og de 8 Søskende. Moderen er i den senere Tid sengeliggende. Vilde ikke mangen en dansk Haandværkerfamilie være bedre faren, naar dens kvindelige Medlemmer havde lært lidt mere end at sy og koge en Gryde Mad? — I Stokholm er der en Skole, der fra først af var privat, men som siden 1854 er bleven Statens Ejendom.

Den bestyres med stor Dygtighed, og for den hos os uhørt billige Pris af 60 Ører om Maaneden faa saavel kvindelige som mandlige Elever Undervisning i Perspektiv- Geometrisk- og Konsttegning, Anatomi, Litografi, Xylografi, Skønskrivning, Regning, Bogholderi, Svensk, Tysk, Engelsk og Fransk.

(Fortsættes.)

Et Foredrag om Hjemmet og Selskabslivet,

holdt for

Kvinden i Almindelighed og Husmoderen i Særdeleshed.

Det er en tilsyneladende meget ubetydelig Bog, der har givet mig Anledning til nedenstaaende Bemærkninger; det er dog kun det lille Værks Ydre, som er uanseligt, dets Indre frembyder derimod en Uendelighed af gyldne Ord og sunde Lærdomme, som enhver Kvinde vil have Gavn og Glæde af at gøre sig bekendt med. Jeg tror ikke, at jeg paa nogen Maade gør Indgreb i den Interesse, Læserne ville nære for selve Bogen, idet jeg fremhæver nogle af dens Enkeltheder og ordner dem efter eget Godtbefindende til et samlet kortfattet Foredrag. Den Kilde, jeg har til Hensigt at øse af, hedder „Selskabelighed og Ensomhed." Forfatteren er en Amerikaner ved Navn Emerson.

Vi vide alle, at der er himmelvid Forskel paa Selskabsliv og Selskabelighed, paa Ensomhed og paa at være alene; dog er det maaske ikke rigtig klart for Alle, hvori den mærkelige Forskel bestaar. Vi kunne kede os i en straalende Balsal, ved et fornemt Badested, ved en Matinée eller Soirée, og dog paastaa vi, at vi ingenlunde ere uselskabelige, tvertimod, vi holde meget af at færdes mellem Andre; hos hvem er da Skylden; hos Alle, svarer jeg. Hele Menneskeslægten, især det kvindelige Køn, har gjort Selskabslivet til en Plage. Det er saa nemt, siger Husmoderen, at faa det afgjort paa een Gang, og saa sender hun Indbydelser ud tilhøjre og venstre. Paa en bestemt Aften henimod Midnat har hun forsamlet i sine Saloner et broget Selskab af elegant klædte Herrer og Damer, der staa stive og tvære ligeoverfor hinanden. Om hvad skal en Thiers tale med Frøken Hansen? Hvorledes skal Hr. Møller bære sig ad med at underholde en George Sand osv. Og sæt nu, at de Aandrige slutte sig sammen og bidrage til hinandens Underholdning, ville da ikke de Aandløse udstøde et Ramaskrig om Kliker o. s. v. Nej, det er ikke nok, at Du anmoder mig om at staa i din Stue eller sidde ved dit Bord. Du maa tillige sørge for, at jeg morer mig. Lad helt være at indbyde de Mennesker. i hvis Hjem Du ikke føler Dig som hjemme, og indbyd til den samme Aften kun de Mennesker, der passe sammen, der staa paa samme Dannelses- og Udviklingstrin, der noget nær have de samme Interesser, da behøver Du ikke at arrangere Dilettantforestillinger eller at servere med 8 á 9 udsøgte Retter, for at Tiden skal gaa nogenlunde taalelig for dine Gæster; nej, disse ville nok vide at more sig ved det egenlige Grundlag for al Selskabelighed: livlige og fornuftige Samtaler. Goethe var ingen Selskabsmand, men i sin Familiekreds eller kun sammen med Eckermann morede han sig altid. Dante blev som Yngling ofte bedt i Selskab i store fornemme Cirkler, hvor han blev hædret og feteret, men dog behagede det ham ikke; „sjelden eller aldrig" (yttrede han engang) „træffer jeg i disse Kredse Nogen, jeg kan tale med, og endnu sjeldnere kan jeg beholde mine Tanker i Ro; enten forstyrres jeg af en fad Bemærkning om Vind eller Vejr, af et brusende Orkester eller en Silkekjoles Raslen, kun blandt de mange Mennesker føler jeg mig forladt, naar jeg er ensom, føler jeg mig aldrig ene. Vi kunne nu med det Samme med nogle Ord paavise Forskellen mellem ensom og ene. Det første er saa at sige aandeligt, det andet legemligt, man kan, som ovenfor sagt, være ensom midt i en stor Forsamling. Hvem var mere ensom end Napoleon ved Wagram eller ved Waterloo? Den store Statsmand er ofte ensom i sine overfyldte Saloner. Ofte hører man især af Eder, mine Damer, den Klage: „Jeg har det saa ensomt, jeg har ikke Raad til at gøre Selskab, følgelig bliver jeg heller ikke bedt ud," og ligesaa ofte hører man: „Det er rædsomt, jeg er aldrig alene! Enten skal jeg tage mod Besøg eller aflægge Besøg." Ere ikke begge disse Klager lige ugrundede? Den, der ikke har Underholdning nok i sine egne Tanker, kan søge den manglende i Andres;

en god Bog kan man altid skaffe sig og ogsaa Omgang med andre Mennesker, uden at man behøver at sætte sig i Bekostninger, der overstige Ens Evner. (Fortsættes).

Modeberetning.

Foraaret begynder at indfinde sig og med det de nye Moder, der i Aar som sædvanlig komme fra de fikse elegante Pariserinder. Dog imod Sædvane udgaa Modeberetningerne fra Bryssel, hvor Eliten af de franske Verdensdamer endnu opholder sig. Ifjor vare Tyroler- og Japaneserhatte de mest moderne; i Aar vil man efterligne forskellige russiske Nationalhatte; men især vil den spanske Form blive yndet, den er særdeles klædelig og har megen Lighed med Tyrolerhatten; ligesom denne er den høj og noget tragteformet, dog gaar den ikke saa spids op; dens øverste Brik danner en temmelig stor Flade. Modefarverne paa hvide runde Hatte blive brunt, sort og pensée med Blomster og Fjer af livligere Farver. De almindelige Damehatte faa en Art Paméla-Form; de ere lidt større, end de vare ifjor. Alle Hattene ere høje, enten ved Hjælp af Pynten eller ved selve Hattens Form. En saadan Paméla-Form, overtrukken med sort Tyll og besat med dito Kniplinger, vil blive en smagfuld og klædelig Foraarshat; den skal kun prydes med en Gren af vilde Roser; Hagebaandene ere temmelig lange og af rigtige Baand. Hvide Kniplingshatte med pensée og sogrønt ville ogsaa blive moderne. De runde Kniplingshatte ere flade, ligesom de foregaaende Aar, men paa den ene Side, hvor de ere opkrampede, ligger en Mængde Baandløkker og nogle smaa Strudsfjer.

Fra Køkkenet.

Bouillon.

Det er ikke ligegyldigt hvilken Føde man nyder, eller paa hvad Maade man tillaver sine Næringsmidler; tvertimod er dette en Sag af stor Vigtighed, der har Indflydelse saavel paa Menneskets fysiske som paa dets moralske Organisation. Mod denne sidste Paastand vil der maaske blive rejst Indvendinger, men det er ikke desmindre sandt, at et Menneske, der vænner sig til daglig at nyde mange Retter, derved bliver en Ødeland eller en Gourmand, der kun har Sands for at spise og drikke. Andre ere blevne modbydelige Gniere, idet de have tænkt, at naar man kun bliver mæt, er et Stykke tørt Brød ligesaa gavnligt som en Haresteg. At for megen eller for lidt Føde, for lette eller for tunge Spiser ere skadelige for Sundheden, er indlysende, og da vi kun have til Hensigt at give Opskrifter paa sunde og velsmagende Retter, haabe vi, at Læserinden vil have Nytte af vore Spisesedler. Vi begynde disses Række med Bouillon, der danner Grundlaget for mange Spiser. Kødet, der er vasket og skyllet godt, sættes over langsom Ild, med saameget koldt Vand, at dette staar en knap Tomme over Kødet. Saltet, paa hvilket man ikke maa spare, kommes straks i. Suppen koger langsomt i noget over to Timer, den bliver skummet af og til, men bestandig straks igen tildækket, og naar Bouillonen ikke skal tabe noget af sin gode Smag, maa man ikke spæde den med Vand, om den endog koger saameget hen, at Kødet bliver synligt. For at faa al Kraft ud af Kødet, kan man, naar Suppen har kogt i to Timer, lade den koge $1^1/_2$ Time over en stærk Ild og passe, at den er godt tildækket, helst saaledes, at intet Luftpust kan trænge indenfor Kedlens Laag. En saadan Bouillon bliver kraftig og velsmagende.

En Hønse-Gratin.

Naar Hønsene ere gjorte rene, Benene og Indvoldene udtagne, udbredes Hønsebrysterne og belægges med en Fars, som laves af Leveren, Kroen, 4 Æg, en reven Hvedeknop og 3 Skefulde Smør, Salt og Kryderi efter Smag. Man tager en Kasserolle og sætter den over en svag Ild, kommer først Smør i, lægger Hønsene deri og tildækker Kasserollen med et Laag; naar Hønsene ere møre, tages de op, skæres i Skiver, lægges paa et Fad og belægges med ituskaarne Kastanier, som først ere kogte i Vin; man tager nu Smør, lidt Mel, 4 Æggeblommer, lidt Salt og et Glas Vin og kommer det til Saucen, rører det derpaa godt. Man helder Saucen over Kødet; derefter tager man 3 Æg, $^1/_2$ Pægl Fløde, pidsker det godt og kommer det i noget

Smør, rører det godt sammen og helder det over Kødet, sætter det i en varm Ovn, og naar det hæver sig er det færdigt. Det serveres saa varmt som mulig.

At tillave Bouillon med koldt Vand.

Man tager 1/2 Pd. Okse- eller Hønsekød, hakker det ganske fint og kommer det i en stor Kop, helder saa meget afkølet kogt Vand derover, at det staar 1 Tomme over Kødet, giver lidt Salt og 5 à 6 Draaber Saltsyre dertil og rører det godt med en Glasske, man dækker Koppen godt til og hensætter den paa et koldt Sted i 1 Time, derefter sier man det gennem en Haarsigte, trykker Kødet godt ud og kommer saameget afkølet kogt Vand til, at Koppen bliver fuld. Bedre bliver Bouillonen, naar man tager en Æggeblomme, rører den godt ud og kommer den dertil.

Sursteg.

Man tager et tykt Stykke Oksekød, 6 à 8 Pd., helder 1 Pot Eddike og saa meget Vand over, at Stegen dækkes dermed, og giver lidt Salt til, lader den ligge i 48 Timer, vender den 4 à 6 Gange i den Tid; derefter tager man Stegen op og tørrer den godt, man tager en Stegegryde og sætter den over Ilden, bruner først Smør, og lægger Stegen deri; man tager lidt hel Peber, Salt, Ingefær, Lavrbærblade og Rødløg og kommer til, man bruner Stegen først, saa kommer man lidt Vand til, dækker Gryden til med et Laag og vedligeholder en jævn Ild under Gryden; man vender Stegen godt, og naar den er mør, lægger man den paa et Fad og holder den varm.

Saucen sier man igennem en Haarsigte, man tager lidt Vand og skyller Gryden og og slaar det til Saucen, derpaa gør man Gryden ren, kommer Saucen i igen og giver den lidt Opkog og rører lidt koldt Smør deri. Derpaa serveres den.

Man bruger til denne Steg kogte Kartofler.

Fra Jøde-Køkkenet.

Oksekødsuppe og Kødet tillavet med Ingefær.

Man vasker Kødet godt og kommer det i en Suppekedel, til hvert Pd. Kød 1 Pot Vand og sætter den over Ilden og kommer en god Haandfuld Salt dertil; saasnart Suppen begynder at koge, skummer man den godt, derefter kommer man Rødder og Urter deri, og saasnart Suppen atter begynder at koge, begynder man at tage Fedtet af. Til denne Suppe kan der bruges alle Slags Boller eller stiv kogt Ris. Man tager en Kontorkop fuld af Suppe og ligesaa meget Vand og kommer det i en Gryde, man giver dertil en god Del stødt Ingefær, lidt Salt, nogle Lavrbærblade og et lille Stykke Hvidløg, det koges, indtil man har en stærk Sauce, saa tager man det mørkogte Kød op af Suppen og lægger det i Saucen og lader det koge en halv Time; man vender det godt om, saa at Saucen kan trænge ind, derpaa tages Kødet op af Saucen og serveres; hertil bruges kogte Kartofler.

Smaa Æbletærter.

Til 18 Tærter tager man 1 Pd. Mel, laver et dybt Hul midt i det (helst lige ned til Fadets Bund). Dette Hul udfylder man med 3 Spiseskefulde hedt Gaasefedt, lidt kogende Vand, stødt Kanel, revet Citronskal, finthakkede bitre Mandler, noget stødt Kardemomme og 1/4 Pd. stødt Melis. Alt dette røres omkring, til det bliver en fast Dejg. Nu tager man lidt af Dejgen og ruller ud til et firkantet Stykke; dette kan man tunge ud i Kanten med et Sporejern. Midt i den udrullede Dejg lægger man fintskaarne Æbler, som man først har stuvet med Sukker, Syltetøj, Kardemomme og Kanel. Man maa passe, at denne Blanding ikke væsker, thi saa gaar Dejgen itu. Dejgen lukkes helt til over Kompotten, saa at Kagen faar Form af en Trekant, der bugner ud midt paa, men er helt sammentrykt paa alle Kanter. Naar alle Kagerne ere færdige, kommes de i en Gryde — der ikke er ret dyb, men saaledes, at Tærterne kunne ligge Side om Side — heri bager man dem i Fedt, helst i Gaasefedt. Fedtet maa staa over Tærterne; disse blive vendte en Gang og ere først færdige, naar de ere rigtig brune. Ilden under dem maa ikke være for stærk.

Forlagt af W. Siems & Co., Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsøe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 2.
(April Kvartal.)

Kjøbenhavn, April 1871.
(Hver Maaned 4 Numre.)

Pris 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

Kvindelige Læger i Amerika.

Da Kvinder kun kunne studere ved faa af Amerikas Universiteter, har man i New-York, Philadelphia, Boston og flere af de største Byer oprettet private Læreanstalter for kvindelige Læger; thi i Amerika er man forud for de andre Verdensdele deri, at man er istand til at indse, at det Køn, der særlig egner sig til Sygeplejere, bør have Ret til at tilegne sig og derefter gøre Brug af de aandelige Kundskaber, som en Læge maa være i Besiddelse af.

En Præst har i et amerikansk Dagblad fortalt os Mrs. Clemence Loziers's Levnetsløb. I Indledningen til sin Biografi af denne berømte kvindelige Læge siger han: „Fra de ældste Tider har det været overladt Kvinderne at pleje Syge; dersom de forlod deres Plads hos de Lidende, vilde Resultatet af Lægernes Anstrængelser og Lægemidlernes Virkning betydelig forringes. Medens Hovedomsorgen for det menneskelige Legeme, ligefra Fødslen til Dødsøjeblikket, er betroet til Kvinderne, er det dem nægtet at kende Legemets indre og ydre Organisation, de skulle anvende Lægemidlet, men ikke kende dets Egenskaber eller Navnene paa dets Bestanddele."

Mange af vore Læserinder ville vist udbryde: „ja, hvad Andre end gøre, saa vil jeg dog ikke betro mit og mine Børns Liv til en kvindelig Læge." — Man søger hellere Raad hos en Vand- eller Sukkerdoktor, ja endog hos en klog Kone, der læser Trylleformularer over den syge Legemsdel.

Vort Billede fremstiller en Afdeling af en anatomisk Læresal for Kvinder, i næste Nummer af Familietidenden ville vi bringe en Afbildning af en anden Afdeling i den anatomiske Læresal i New-York.

Clemence Lozier er født den 11te December 1813 i New-Jersey, hun var den yngste af 13 Børn. Faderen David Harner var Forpagter. Inden Familien flyttede til New-Jersey, boede den i Virginien, hvor Moderen, Mrs. Harner, en ivrig Kvækerinde, færdedes meget mellem de derboende Indianerstammer. Af dem lærte hun at kende mange Urters lægende Kraft, hun havde en skarp Iagttagelsesevne og var utrættelig i at studere lægevidenskabelige Værker. Hendes ældste Søn blev Læge, og hendes yngste Datter lyttede allerede som Barn opmærksomt efter, naar den kære Moder fortalte om de heldige Kure, hun og Andre havde anvendt.

Clemence blev tidlig forældreløs. Da hun var 17 Aar, giftede hun sig med Mr. Lozier, som imidlertid efter kort Tids Forløb blev saa

syg, at han ikke kunde ernære sin Familie; hans Kone maatte begynde at holde Skole. Hun kastede sig med Iver over de bedste Undervisningsmaader og havde snart mange Elever. Clemence var den første, der stræbte efter at faa Anatomi og Fysiologi indført mellem Undervisningsfagene i Pigeskolerne. I sine Fritimer læste hun medicinske Skrifter, hvorved hendes Broder var hendes Vejleder.

Naar hendes Elever vare syge, blev hun i Almindelighed hentet, og først naar hun erklærede, at hun ikke vidste Raad, blev der sendt Bud efter Lægen. Som Forstanderinde for et velgørende Selskab aflagde hun næsten daglig Besøg hos fattige Patienter, til dem lavede hun selv Lægemidler, og det var især i de Fattiges usle Boliger, at hun havde Lejlighed til at iagttage de mest ondartede Kvinde- og Børnesygdomme. 1837 døde Mr. Lozier. Clemence vedblev at bestyre sin Skole indtil 1852. Aaret efter disputerede hun for sin medicinske Doctorgrad i Syrakus, efter at dette var nægtet hende ved forskellige andre Universiteter. Hjemkommen til New-York begyndte hun straks at praktisere. Saamange Patienter strømmede til hende, at hendes Indtægter, skøndt hun gav mange af sine Syge Penge istedetfor at tage Betaling af dem, kunde maale sig med hendes Broders. De farligste Operationer foretog hun med sikker Haand. Hun har helbredet over 100 Kvinder, der led af indvendige Sygdomme, og i Alt udført henved 1000 Operationer. Ikke sjelden maatte hun rejse til andre Byer for at yde Hjælp.

1860 oprettede Mrs. Lozier et medicinsk Kursus for Damer; men dette var hende ikke nok. En fuldstændig medicinsk og kirurgisk Læreanstalt var det Maal, hun stræbte efter. Af egen Erfaring vidste hun, hvor megen Overvindelse det kostede en Kvinde at studere Medicin, naar hun skulde undervises af og i Forening med Mænd.

Krigsaarene standsede Udførelsen af Mrs. Loziers Plan, og først i 1863 stiftedes hendes medicinske Læreanstalt. Hendes Søn Dr. V. Lozier, flere ansete Professorer og Mrs. Clemence Lozier selv vare de fast ansatte Lærere. I det første Aar afholdt Mrs. Lozier alle Udgifterne, senere tilflød der Skolen betydelige Pengesummer; disse slaa dog ikke altid til, og da er Stifterinden stedse villlig til at yde den fornødne Understøttelse.

Anna Herford.

(Fortsat.)

Jeg genkendte straks Tante Selina, hun havde besøgt os i 3 Maaneder for 2 Aar siden, da var hun 19 Aar. Hun havde ikke forandret sig og saa yndig ud i den hvide broderede Kjole, der var besat med sorte Sløjfer. — „Min egen søde Pige, hvorfor kom Du saadan og overraskede os?“ — „Hr. Sterling sagde, han havde skrevet, at jeg kom paa Torsdag, det Brev skulde Du have havt igaar.“ — „Jeg fik det ogsaa, men var saa taabelig at tro, at han mente næste Torsdag, derfor er Du dog lige velkommen, dine mørke Øjne ere blevne endnu smukkere, Anna.“ — Jeg havde frygtet, at baade Selina og jeg vilde have fældet mange Taarer ved vort første Møde efter Moders Død; men jeg havde gjort Regning uden Selinas letsindige Overgivenhed. Jeg havde kaldt hende „Selina“, siden jeg som en lille fireaars Pige var i Besøg hos Bedstefader paa Kepp-Carew. Frøken Delvs havde forladt os. Tante kyssede mig flere Gange, trak mig ned til sig paa Sofaen og sagde: — „De er endnu ikke kommen hjem fra Jagten, Vor Herre maa vide, naar de komme, imidlertid kunne vi to snakke lidt sammen, i Forgaars lod de os vente med Middagsmaden til Kl. 8.“ — „Hvem gjorde det, Tante?“ — „Hr. Barley og de Andre,“ svarede hun ligegyldig. „Hvor det dog var underligt, at Din Moder skulde dø saa hurtig; hun skrev først 14 Dage inden hun døde, noget om, at hun var syg.“ — „Hun havde været syg i længere Tid, Tante.“ — „Kald mig Selina, Barn!“ — „Men hun talte ikke om det til Nogen, førend hun vidste, der var Fare.“ — „Det var jo den gamle Sygdom.“ — „Ja, de sagde, det var noget ved Hjertet.“ — „Det var tungt for Dig, min søde Pige, men Anna, græder Du? — „Ja, Du maa ikke tale mere om det iaften.“ — „Du maa vænne Dig til at kunne tale om din Sorg, og jeg vil desuden have min Nysgerrighed tilfredsstillet. Sagde Lægerne straks, at

der ikke var noget Haab?“ — „Da Moder skrev til Dig, vidste hun, at hun ikke kunde komme sig, hun havde sagt mig det samme Dag.“ — „Det undrer mig, at hun fortalte Dig det.“ — „O, Selina! de fjorten Dage vare for korte til at tage Afsked, hun havde saameget at sige mig. Det varer maaske mange Aar, inden vi gense hinanden.“ — „Genses! hvor?“ — „I Himlen!“ — „Du er et sært Barn! Ursula har smittet Dig, jeg har ofte sagt hende, at der var Tid nok senere hen til at proppe Dig med alvorlige Tanker.“ — „Og Moder har ligesaa ofte svaret, at naar man stadig opsætter at handle, kan det hænde, at senere hen aldrig kommer.“ — „Kan Du huske det? Ja, hun skændte tidt paa mig, hun havde ogsaa Ret til det, hun var 15 Aar ældre end jeg.“ — „Moder skændte aldrig, hun talede altid mildt og venlig.“ — „Ja vist saa, nu bliver Du straks fornærmet og troer, jeg er ufølsom; men min Sorg er virkelig forbi, det vil sige, den første heftige Sorg. Jeg græd uafbrudt den Dag, jeg fik at vide, at Ursula var død.“ — „Moder havde et Varsel om sin Død,“ vedblev jeg, thi det havde hun bedt mig om at fortælle Tante Selina. — „Hvad havde hun?“ — „Et Varsel! Den Nat inden hun blev saa meget syg, drømte hun, at hun var paa et dejligt Sted, der var saaledes, som hun havde tænkt sig, der maatte være i Edens Have, der sad Fader, han bød hende en Plads ved Siden af sig og sagde: „den venter paa Dig, Ursula.“ Da vaagnede Moder, men Ordene lød endnu for hendes Øren, det var som om hun virkelig nylig havde hørt dem blive udtalte. Hun fortalte os det om Morgenen.“

„Hvem er os?“

„Det er mig og Betty, vor gamle Pige, hende kan Du da nok huske, hun har jo været min Amme. Moder syntes, at det var saadan en dejlig Drøm, men senere sagde hun, at det havde været et Varsel.“

Selina lo. „Der har Du levet sammen med gamle Betty og din alvorlige Moder og er bleven saadan et lille Hængehoved, det er godt, Du nu kommer ud og lufter Dig lidt. Tror Du ogsaa paa Spøgelser?“

„Nej, kun paa Varsler. Moder sagde, at en Keppe-Carew aldrig døde uden Varsel.“

„Vil Du nu tie, Anna! jeg er en Keppe-Carew og jeg vil ikke skræmmes til at gaa og vente efter et Varsel. Ved Du lille Anna, at Du er fattig?“

„Ja, men det bryder jeg mig slet ikke om.“

„Saa det gør Du ikke, det er fordi Du ikke forstaar, hvad Fattigdom vil sige. Den Smule Formue, dine Forældre have efterladt sig, skal anvendes paa din Opdragelse, der er saa meget, at det kan slaa til, indtil Du er 17 Aar, Du kommer derfor til at benytte Tiden godt.“

„Moder sagde altid, at en ung, tækkelig Pige med gode Kundskaber kunde sagtens faa en fordelagtig Lærerindeplads, jeg skulde kun stole paa Gud, være flittig og ellers opføre mig godt.“

„At Du havde Penge, var dog ønskeligt. Din Moder havde ogsaa kun grumme lidt at leve af, efterat Oberst Herford var død.“

„Moder brød sig ikke om at have mere end hun havde.“

„Nej, det er vist! kan Du huske, hvor vred hun blev, naar jeg sagde, jeg vilde gifte mig med Edwin Barley?“

„Ja, det var fordi Du kun brød Dig om hans Penge.“

„Hun holdt sig for Ørene, naar jeg sagde, at jeg hadede ham.“

„Hader Du ham virkelig?“

„Jeg dør idetmindste ikke af Kærlighed til ham.“

„Du sagde engang, at Hr. Barley var ligesaa styg som den udpyntede Abekat, Savoyard-drengen lod gøre Konster udenfor vore Vinduer. Er han styg.“

Selina brast i Latter. „Nej, han er meget smuk, det vil Du ogsaa synes. Jeg — hvad er der iveien? Hvad ser Du paa?“

„Jeg tror, at der blev rørt ved den Dør bag ved Dig, der er vist En, som vil ind.“

„Nej den Dør er aflaaset, Anna, den fører ind til en Gang, som gaar til mit Soveværelse.“

„Jeg er vis paa, at Døren blev aabnet, nu er den lukket igen.“

Selina rejste sig og ruskede i Dørgrebet. „Der kan Du se Anna, den er lukket; vær nu ikke overtroisk.“

„Jeg tror dog, at der var Nogen! Sig mig Selina, vilde din Mand ikke have, at jeg skulde til Fru Hemson istedetfor at komme her?“

New-York — En anatomisk Læresal for Kvinder.

„Hvem har fortalt Dig det?“

„Jeg hørte Hr. Sterling tale med Moder om det.“

„Men ved Du, hvorfor han ikke vilde have Dig? Det var saa smigrende for mig, han troede, jeg var for letsindig til at have Opsyn med en lille Pige. Men Ursula vilde ikke tage mod Indvendinger, hun skrev til Hr. Barley, at for et Par Ugers Skyld var det ligegyldigt, om jeg var alvorlig eller letsindig, og hun vilde ikke betro sin Datter til Fru Hemson, selv i saa kort en Tid. Min Kusine Frances og jeg gik til modsatte Yderligheder, jeg giftede mig for at blive rig og hun tog en slet og ret Købmand, som hun blev forelsket i ved et Badested.“

„Hvad kunde det gøre? Var Hr. Hemson ikke en pæn Mand?“

„Jo tilsyneladende, men havde han end været nok saa smuk, skulde hun ikke have taget ham, han stod langt under hende, hun var en Carew, maa Du vide. Hun stod ene i Verden og spurgte kun sit Hjerte tilraads.“

„Men hun var ikke en Keppe-Carew, var hun vel?“

„Jo netop! hendes Fader var den rigtige Carew til Keppe-Carew, han døde uden mandlige Arvinger og saa gik Godset over til din Moders og min Fader, han havde heller ingen Sønner, og nu er vort dejlige Keppe-Carew sluppen os ud af Hænderne. Alle vi tre virkelige Carewer have gjort daarlige Partier, og jeg har nok gjort det værste!“

„Du skulde have hørt, hvad Moder sagde, og ladet være at gifte Dig med Hr. Barley. Du var jo selv rig Selina.“

„Jeg rig? det har Du ikke Forstand paa. 4,000 Lstr. var Alt, hvad jeg ejede, det havde Ursula ogsaa, og da hun havde været gift i 6 Aar, vare de borte, skøndt din Fader var dygtig, og hverken han eller din Moder ødelagde noget. Det gjorde Fader forsigtig, han satte mine Penge fast, jeg faar kun Renterne.“

„Faar Hr. Barley dem, naar Du dør.“

„Ilvis jeg dør inden næste Mandag, bliver Du min Arving, saadan er det bestemt; men naar jeg har naaet Myndighedsalderen, tilhøre de Hr. Barley, hvis jeg ikke gør Testamente, men det gør jeg nu, jeg har tænkt paa, at næste Tirsdag skal mit Testamente opsættes. Vil Du have Pengene, mit Barn? Dig under jeg dem helst!“

I dette Øjeblik blev den Dør, jeg var kommen ind af, aabnet, og den skæggede Mand, der forskrækkede mig nede i Trægangen, traadte ind til os. Jeg krøb i Skjul bag Tante og havde Møje med at dølge min Angst.

„Kom frem, Barn!“ sagde Selina. „Det er jo Hr. Edwin Barley.“

(Fortsættes.)

Om Kvindens Ret til Selverhverv.

(Fortsat.)

— I det kgl. gymnastiske Institut antages kvindelige Elever og Damer ansættes til at undervise. I det kgl. Akademi for de fri Konsters Dyrkelse, i det kongelige Musikkonservatorium, hvor den berømte Fru Vilhelmine Neruda-Normann er Lærerinde i Violinspil, i Seminarierne for Lærerinder, der ønske Ansættelse ved Almueskoler, i Seminariet for Damer, der ville tage den udvidede Lærerindeeksamen, og i flere andre Statsinstitutioner gives der de svenske Damer let og lidet bekostelig Lejlighed til at erhverve Kundskaber, hvorved de kunne ernære sig. Hvad gør den danske Stat for sin kvindelige Befolkning? Den lader den fattige Del af dem slide og forrette Arbejder, som dens Kræfter ikke passe til, den, der da før Tiden bliver Krøbling eller hjælpeløs, forsørger Komunen paa Almindeligt Hospital, paa Ladegaarden eller under et andet Fattighustag. Takket være det Moldenhauerske Testamente have vi et Musikkonservatorium; men dette har sine Svagheder, og de ere store og iøjnefaldende. Det optager kun et meget begrændset Antal kvindelige Elever, deri kan vel af pekuniaire Hensyn ingen Forandring gøres; men hvorfor er det ikke tilladt Eleverne at give Undervisning? Det skal da kun være formuende Folks Børn, der kunne søge om Plads i vort Musikkonservatorium. At man kan passe sine egne Læretimer og tillige give Undervisning, har man før set Beviser paa. Foruden hvad jeg tidligere har sagt om de Erhvervskilder, der staa aabne for Kongen af Sverigs kvindelige Undersaatter, kan jeg endnu tilføje, at rundt omkring i Landet kan man træffe kvindelige Gartnere, Barberer, Haarskærere, Guldsmede, Gravører, Uhrmagere, Stenografer, Kasserer ved Privatbanker og Sparekasser. Ved en af de største Kirker i Göteborg er en Dame ansat som Organist. I Stokholm er der en kvindelig Tandlæge, der har umaadelig Praksis og vist en aarlig Indtægt af 4—5000 Rd. dansk. Ved Rigsdagssamlingen i Stokholm 1866 blev det besluttet at give Kvinderne Adgang til at erhverve sig de Kundskaber, som de maatte være i Besiddelse af for at kunne beklæde de Embeder, der efter Loven stode aabne for dem. Regeringen henvendte sig da til Universiteterne i Lund og Upsala og fik fra det medicinske Fakultet et aldeles tilfredsstillende Svar; som en Følge heraf forberede adskillige svenske Piger sig paa at tage Lægeeksamen. De juridiske Professorer vare her som andetsteds noget egenkærlige og vilde ikke give deres Samtykke til, at der gaves Kvinderne Lejlighed til at beklæde flere Embeder, end de allerede havde Rettighed til,

skøndt de villig indrømmede, at Damerne ejede naturlig Veltalenhed og vist vare særlig skikkede til at være Sagførere. De Herrer Jurister give dog vistnok snart efter, og saa er ingen Erhvervskilde lukket for de svenske Kvinder. De føle ingen Trang til at studere Theologi, sige de selv, Diplomati drive de bestandig i det Smaa og sætte ikke Pris paa at drive det en gros. Historien giver os mange Eksempler paa kvinlige Diplomater, der udrettede meget, uden at de havde forberedt sig til, endsige underkastet sig nogen statsvidenskabelig Eksamen; det bliver da maaske heller ikke for Eftertiden nødvendigt, at Kvinderne lægge sig særlig efter Politik for at kunne faa et Ord indført ved diplomatiske Underhandlinger. — I det lille fri Schweits nyde Kvinderne mange borgerlige Rettigheder, de ere fast ansatte som Medarbejdere af Dagbladene, blive ofte spurgte tilraads i Spørgsmaal, der angaa Konst, Literatur og Videnskaber i Almindelighed. De have Ret til at udvikle deres Evner og Talenter og til at gøre dem indbringende. I Bern og Basel kan et betydeligt Antal Kvinder faa billig Undervisning i Tegning, Malning og Modellering. Vi danske Kvinder have ogsaa Lov til at dyrke de skønne Konster, selv vore mindre heldige Arbejder beæres med en god Plads paa den aarlige Maleriudstilling, men dette er ikke nok til at lette os den farefulde Konstnerbane. Den Undervisning, der i Skolerne gives os i Tegning, er meget mangelfuld, og naar vi efter endt Skoletid føle Lyst til og tro at have Anlæg for Malerkonsten, kunne vi ikke gennemgaa et forberedende Kursus i det tekniske Institut for derfra at naa ind til det Allerhelligste, Konstakademiet. Nej, ville vi lære at tegne og male, maa vi i dyre Domme betale en Privatlærer.

(Fortsættes.)

Et Foredrag om Hjemmet og Selskabslivet,

holdt for

Kvinden i Almindelighed og Husmoderen i Særdeleshed.

(Sluttet.)

Det andet Klagepunkt kan besvares med det Spørgsmaal: „Hvorfor er Du en saadan Slave af Selskabslivet, saa at Du ikke kan bryde med det, naar det trætter Dig? Du behøver ikke at føre noget Eneboerliv for at finde Ensomheden; Archimedes fandt den i det pragtfulde Syrakus og Newton i det larmende London. „Mennesket har ikke godt af at være ene", lære vi i Begyndelsen af vor Bibelhistorie og det er ligesaa vist, at fornuftig Selskabelighed er et uskatterligt Gode, som at det glimrende Selskabsliv er et unødvendigt Onde. I hvert Selskab er der gerne en eller anden ung Mand, der siger: „Det er Damerne, der ere vort Selskabs Prydelse, lad os tømme vort Glas til Ære for Damerne o. s. v." Dog vide alle Damerne, at de fleste Herrer foretrække et Selskab uden disse Prydelser, men hvorfor more Herrerne sig bedre i Herreselskab end sammen med os? Fordi de fleste af os ere unaturlige og ubehagelige, naar vi ere i Selskab. Den første Egenskab fremkommer ganske simpelt derved, at vor Klædedragt er unaturlig, i vort Hjem befinde vi os vel i en tarvelig højhalset Kjole, men naar vi gaa i Selskab, iføre vi os en nedringet, lys Dragt, i hvilken de af os, der ikke idelig færdes i Selskaber, føle sig utilpas og i stadig Frygt for at faa Slæbet traadt itu eller blive overspildt med Vin. Vi blive ubehagelige i Selskab ved, at vi ville synes mere end vi ere. Modedamen, der føler, at hun ikke kan tale om sine Fjer og Baand, gør sig til Nar ved at kritisere Bøger, hun aldrig har læst, eller Musiknumre, hun ikke forstaar sig paa. Den huslige unge Pige, der er en sand Prydelse for sit Hjem, søger Stof til Samtaler i Alt udenfor den hjemlige Sphære, hun frygter for at forraade, at hun forstaar andet end at pynte sig, danse, pludre Fransk, løbe paa Skøjter eller spadsere. — Mon vi ikke skulle være istand til at bortkaste al Unatur? Lad os emancipere os i den Retning, inden vi fordre Ligeberettigelse med Herrerne i andre. Den, der skammer sig ved det, hun er, kan jo stræbe efter at blive noget mere.

Det er til Husmoderen, jeg særlig har henvendt mig, og til hende vil jeg da betro nogle Slutningsord om Selskabeligheden i Hjemmet. Det staar i hendes Magt at gøre hendes Mands Hus til et virkeligt Hjem, hvortil han med Glæde begiver sig, naar hans Forretninger ere tilendebragte, hvor han altid finder en kærlig

Modtagelse, hvor han altid kan medbringe en Ven uden derfor at se sure Miner. — Stræng Orden er ikke tilstrækkelig til at gøre Hjemmet hyggeligt; at Stolene staa i lige Rækker langs med Væggene og ikke en Bog ligger paatværs i Bogskabet, kan endog støde Øjet, man faar Indtryk af, at man opholder sig i ubeboede Værelser, der kun benyttes ved festlige Lejligheder. Ere ovenikøbet Møblerne overtrukne med hvide Stykker, indbilder man sig, at man er traadt ind i et Sørgeværelse, hvorfra en kær Afdød netop skal føres bort. Renlighed og god Ventilation ere Behageligheder, men med Maade. Et Hus, der bliver ført ene og alene efter Fornuftens Regler, er fuldt af Arbejde, men ikke af Glæde. Kun at søge den huslige Lykke i Magelighed er ligesaa urigtigt, dertil udfordres tillige Velstand for ikke at sige Rigdom. At have et vaagent Øje med Alt og Alle er Husmoderens første og største Pligt; at staa ved Skorstenen hele Formiddagen vilde være latterligt, naar det er unødvendigt, men at paase, at Mælken ikke er sveden, Torskene ere fri for Orm, Eddiken ikke har begyndt at gære, Øllet ikke er dovent, Citronen ikke bitter, Smørret ikke harskt, Fløden ikke skørnet o. s. v., er Husmoderens Gerning; det er ogsaa hendes Pligt at oplære sine Døttre i Køkkenvidenskaber, for at de, hvis det falder i deres Lod at blive Hustruer, kunne gøre Hjemmet behageligt; ja, at Maden er vel tillavet og bliver net serveret, bidrager mere end I tro til at gøre Hjemmet tiltrækkende. Vel have vi trofaste Medhjælpersker i Madam Mangor og Madam Thaarup, men det er dog ikke overflødigt, at de Unge have lidt personlig Erfaring. Uddannelse i Sprog, Musik og fine Arbejder er naturligvis aldrig til Skade, men først i Forening med huslige Dyder bliver den til Velsignelse for Hjemmet, for Paarørende og Venner. Du behøver ikke at give din Gæst Skildpadde og Champagne for at tilfredsstille ham, det kan han faa hos Vincent, Schwalbe eller Schytt, men byd ham, hvad han ikke kan købe sig: et hjerteligt „Velkommen!“ lad ham læse i dit Ansigt, at Du er glad ved at se ham, lad ham ikke se nogen utidig Travlhed eller Bestyrtelse over hans uventede Ankomst, og fremfor alt sørg for, at Maden er velsmagende, om den er nok saa tarvelig.

Modeberetning.

De nye Modeblade bringe ikke nogen rig Afveksling af Foraarsdragter; men formodenlig paa Grund af det kolde Vejrlig vrimle de endnu af Balkjoler og Blomstergarniturer. Disse ere omtrent som i Begyndelsen af Vinteren, de Bal- og tildels ogsaa Selskabsdragter, som oftest forekomme, bestaa af en lys, men livlig farvet Silkekjole med smalle Garneringer, og derover en hvid Mulls- eller Gazeskjole med Slæb og Puffer.

De korte Spadseredragter holde sig stadig i Mode, deres Nederdele ere meget tarvelige, hvorimod Overkjolerne ere store og udstyrede med Piber, Fløjlsbaand og Fryndser. De korte Trøjer — Jaquets — ere alle mørke, sædvanlig af sort Cachemir eller Halvklæde og kun prydede med en tyk sort Silkefryndse, de ere ikke skaarne op bagpaa, men i Siderne.

De franske Schavler synes at skulle komme lidt mere til deres Ret i 1871, end Tilfældet har været i de 4 foregaaende Aar, de bruges helt brogede, lægges paa langs og heftes overkors paa Ryggen.

Blanding.

Kvindelige Næringsdrivende. Indenrigsministeren har udtalt, at Næringsbevis til Handel ifølde de gældende Regler maa give Kvinder aldeles den samme Ret, som Borgerskab til Handel giver Mænd. Denne Udtalelse skal være foranlediget ved en af Toldvæsenet udtalt Tvivl om, hvorvidt Kvinderne med Næringsbevis have Kreditoplagsret. — Det er slet ikke kønt af Toldvæsenet, at det har tvivlet om, at det kunde give Kvinder Kreditoplagsret, idet det synes at røbe Mistillid.

L'association internationale des femmes.

Der er her i Byen bleven dannet en særskilt Afdeling af L'association internationale des femmes, som blev stiftet i Genève af Madame Marie Gægg den 8de Juni 1868, og som fra den Dag af har virket og udrettet meget til Held for Kvindernes Ret til Selverhverv og anden Ligeberettigelse med Mændene. Den herværende Afdelings Forstanderinde, Fru Mathilde Beyer, boende i Taarnbygningen bag Blaagaards Seminarium, giver de fornødne Oplysninger. I et senere Nummer skulle vi nærmere drøfte Selskabets Virksomhed.

Fra Køkkenet.

Mulligatawney-Fricasée.

Man lægger 6 Rødløg, 7 Charlotløg og 1/2 Pd. Smør i en Gryde. Derefter skærer man et Par unge Høns istykker, krydrer dem rigelig med hvidt Peber, lægger dem over Løgene og Smørret, lader dem koge lidt mere end en Time over svag Ild og kommer da lidt Jævning ved dem. Derpaa tages alle de smaa Stykker Hønsekød op, de dyppes i Mel og lægges igen i Gryden med 4 Desertskefulde Karri og noget over 2 Potter kraftig Kødsuppe; nu skal det atter koge en god Time over langsom Ild, hvor efter man kommer en Knivspids Kajennepeber og Saften af en halv Citron til. Retten serveres i et dybt Fad, som man kan omgive med Smørdejgssnitter eller smaa Stykker bagt Franskbrød. Til denne Ret spises Ris kogt i Vand.

Fra Jøde-Køkkenet.

At tillave en Kalkun.

Helst 2 Dage inden Kalkunen skal bruges, bliver den lukket op og Indvoldene tagne ud. Naar den er godt udvasket, indgnides den med Salt og Ingefær og hænges i Luften. Den Dag, Kalkunen skal bruges, afvaskes den paany og sættes over Ilden med en halv Pægel Vand og noget Oksefedt, helst Fedt fra en Steg. Man paaser, at den stadig koger, indtil den er mør, men bestandig over langsom Ild. Saucen maa se ud som en lysebrun Sky. Gryden skal være tildækket, dog maa man ofte røre i Saucen, for at Kalkunen ikke skal hænge ved. Naar den er rigtig mør, heldes Skyen fra og man kommer atter lidt Fedt i Gryden, i dette maa Kalkunen holdes varm og brun. I den fratagne Sky kommes 1/2 Pægel Sherry, Champignons, Kapers, smaa sure Agurker, Charlotløg, smaa Citronskiver og lidt Muskatblomme. Alt dette faar et godt Opkog, hvorpaa Saucen jævnes med lidt Kartoffelmel, der er udrørt i smeltet Fedt eller Smør. Ved Anretningen bliver Saucen spædt op med lidt Sherry. Man kan komme kogte og bagte Hønse- eller Kalvekødsboller af Størrelse som Nødder i Kalkunsaucen. Brystet af Kalkunen kan man fylde med Kalvekødsfars eller og lægge en saltet Citron i det.

Paaskeæg.

Et godt Pund Paaskebrød, der er stødt til Mel, kommes i et Fad, man slaar saa meget kogende Vand paa, som Melet trækker til sig. Naar det viser sig, at Dejgen er saa lind, at den ikke vil holde sammen, kommes lidt mere af samme Slags Mel i. Naar Dejgen er afkølet, kommes i den 3 Æg, lidt Kardemomme, lidt stødt Kanel, omtrent 1/4 Pd. stødt Melis, lidt fint hakket Citronskal, 1/8 Pd. hakkede bitre Mandler og 2 Spiseskefulde Gaasefedt. Nogle Æbler skrælles og skæres i ganske smaa Stykker, derefter stuves de med lidt Sukker, syltede Kirsebær, Rosiner, skaarne søde Mandler, stødt Kanel, Kardemomme og Citronskal Naar dette er bleven koldt, tager man en Klump af Dejgen, tværer den godt ud og giver den Form som et Æg, i dette gør man med Fingeren et dybt Hul, hvilket man fylder med den ovenfor beskrevne Blanding; derefter lukker man for Hullet med lidt Dejg. Naar alle Ægene ere færdige, lægges de ved Siden af hinanden i en Jerngryde og bages i Gaasefedt og Suppefedt, ligemeget af hver Slags. De maa være haarde, sprøde og temmelig mørkebrune, inden de tages op. De spises varme og helst med Kirsebær- eller Hindbærsauce til. Paaskeægene smage bedst, naar Dejglaget er saa tyndt som muligt og det store Hul, man har lavet i Ægget, helt er fyldt med Kompotten.

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsøe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 3.
(April Kvartal.)

Kjøbenhavn, April 1871.
(Hver Maaned 4 Numre.)

Pris 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

Mary Lastir.

En Skildring fra den fransk-tyske Krig 1870.

Af L. V.

Den 1ste September 1860 stod et ungt Par for Alteret i Madeleinekirken i Paris, hvor de bleve ægteviede. Bruden var høj og rank og havde et indtagende Ansigt, som straalede af Lykke og Tillidsfuldhed. Brudgommen, en bredskuldret, stærkbygget Mand, saa derimod mere eftertænksom og alvorlig ud.

Den unge Ægtemand var en Landmand ved Navn Lastir, han eiede en lille Gaard med tilhørende Jord i Landsbyen Bazeilles. Ved sine hyppige Besøg i Hovedstaden, hvor han havde Forretninger, havde han set og forelsket sig i en velhavende Manufakturhandlers Datter, vundet hendes Genkærlighed og hendes Slægtninges Agtelse. Lykke og Velstand tilsmilede de unge Folk paa deres skønneste Festdag, den Dag, da de stode for Herrens Alter ved hinandens Side.

Bryllupsfesten blev højtideligholdt paa ægte Parisermaade med al den Pragt, Datiden kunde opvise i et bedre, borgerligt Hus. Sent skiltes Gæsterne fra den veltilfredse Manufakturhandler og dennes Hustru; kun det unge Par blev tilbage, da der var anvist dem et Værelse i Brudens Barndomshjem, hvor de skulde tilbringe de første Dage af deres Ægtestand.

Fire Dage efter Brylluppet stod den unge Kone foran Toiletbordet for at ordne sit smukke, sorte Haar, da hendes Moder traadte ind ad Døren og langsomt nærmede sig hende. En Stund betragtede hun Datteren alvorlig, uden at sige et Ord, men hendes Udseende røbede, at Noget tyngede paa hendes Hjerte. Datteren, som saa sin Moders Sindsstemning og troede at gætte Aarsagen, sagde med et venligt Smil og i en munter Tone:

„Vi faa godt Vejr at rejse i, Moder! Vinden er Øst og Lastir siger, at naar det blæser fra den Kant, bliver det sjelden Regn.“

„Vejret!“ hulkede Moderen, „tænker Du paa det idag! Jeg troede, Du havde ganske andre Tanker.“

„Er det da ikke bedre at rejse i godt Vejr end i en øsende Regn?“ svarede hun spøgende, „og hvad skulde jeg vel tænke paa?“

„Du burde som en kærlig Datter tænke paa, at Du i Dag skal forlade din Fader og Moder, som Du maaske aldrig mer faar at se,“ sagde Moderen bebreidende.

„Hvor falder det Dig ind, Afstanden er jo ikke stor og Lastir har saa mange Forretninger her i Paris jeg kommer med Guds Hjælp ofte

i Besøg hos mine elskede Forældre. Er det ikke Andet, Du sørger over, lille Moder?“

„Ja,“ svarede Moderen, „det er tungt for mig at miste mit eneste Barn. Jeg har altid elsket Dig, Mary; naar Du blot var ude en hel Dag, saa savnede jeg Dig og nu, nu skal Du — —“ her standsede Taarerne den ømme Moders Ord.

Datteren kyssede hende ømt og trøstede hende saa godt hun formaaede i en lang Tale, der endte saaledes. „Moder! Du har jo selv engang været ung, Du har ogsaa følt, hvilken Magt Kærligheden har til at drage os bort fra Alt, hvad der fordum var vor største Lykke. Du har og engang maattet forlade din Fader og Moder for at dele Medgang og Modgang med ham, Du havde givet dit Hjerte og din Haand. Dengang var Du stillet ganske, som jeg er nu, kun med den Forskel, at Du var saa heldig at kunne leve i samme By som de Kære, hvis Hjem Du forlod; men den Afstand, som fremtidig bliver mellem os, vil kun knytte vore Hjerter endmere til hinanden. Du vil længes efter mig og jeg ligeledes efter Dig. Græd og sørg ikke, kære Moder, men glæd Dig over dit eneste Barns Lykke, og vær forvisset om, at jeg stedse skal have Dig og Fader i mine Tanker og opsende Bønner til den hellige Jomfru for Eder, at det maa gaa Eder vel og at I maa leve længe og lykkelige.“

Den venlige Datter opnaaede ved denne Tiltale det attraaede Maal, Moderen smilede atter, og efter faa Øjeblikkes Forløb var Moder og Datter under den livligste Samtale ivrig sysselsatte med at pakke alle de forskellige Sager sammen, som det unge Par skulde have med til deres egen Arne.

Afskedens Time slog, under Taarer og Løfter om snarligt Gensyn afreiste de Nygifte fra Paris til Landsbyen Bazeilles.

Da de kom hertil, holdt Reisevognen udenfor en venlig lille Gaard, der bestod af tre adskilte Bygninger. Den ene af disse, hvis Forside vendte ud til en i Forhold til Landsbyens Størrelse temmelig bred Gade, var indrettet til Beboelseslejlighed. Bygningen havde kun een Etage, men denne indeholdt, foruden Køkken og Pigekammer, fire smaa, men hyggelige Værelser.

Lastir førte sin unge Kone fra den ene Ende af Gaarden til den anden, lod hende bese den højre Længe, hvor Folkenes Værelser vare, og den venstre Bygning, der indeholdt Vognskure, Stalde, Kornlofter o. s. v. Mary fandt Alt i den bedste Orden og udtalte sin Tilfredshed dermed.

Samme Dags Aften gav Lastir et Gilde for alle Gaardens Folk i Anledning af sit Bryllup, og den glade Stemning, der herskede blandt disse, viste noksom, hvor afholdt den unge Landmand var.

Faa Dage efter vare Bryllupsglæderne tilende, Gratulationer, Lykønskninger og Foræringer modtagne, de nødvendige Besøg aflagte og Alt gik sin jævne Gang. Lastirs Høst havde givet et godt Udbytte, han giorde ypperlige Forretninger og kun faa Ægtefolks Lykke kan sammenlignes med den, vore unge Venner nød i deres nette, fredelige Hjem.

I samfulde ti Aar havde Lastir og hans Hustru kun kendt een Sorg, og denne blev mildnet ved deres gensidige Kærlighed. I Begyndelsen af Foraaret 1870 modtoge de den sørgelige Efterretning, at Manufakturhandleren og hans Kone begge var døde i Løbet af otte Dage. Denne Tidende kom vel ikke ganske uventet for den unge Kone, da hendes Fader havde været svag i flere Aar og hendes Moder i de sidste tre Aar havde lidt af en uhelbredelig Brystsygdom, men ikke desmindre bragte den dog en Del Forstyrrelse i det hidtil saa muntre Hjem. Lastir tog straks til Paris for at ordne sine Svigerforældres Sager og kom efter kort Tids Forløb tilbage til sit Hjem medbringende en ikke ubetydelig Pengesum og en Del værdifulde Sager, der havde tilhørt hans Marys Forældre.

Lastirs Hustru havde i de henrundne ti Aar skænket ham tre smukke, velskabte Børn. Den ældste af disse var en Dreng, der nu næsten var ni Aar gammel, de tvende andre vare Pigebørn, lille Mola var kun $1^1/_2$ Aar og Sylva fire Aar.

Lastir var Hverdagsmenneske; han nærede ikke vildtflyvende Planer og higede ikke efter Ære og Magt. Han havde en god, sund Forstand, en Del Erfaring og Læsning, særlig interesserede han sig for Alt, hvad der angik hans elskede Frankrig. Han elskede Kejser Napoleon, fordi, som han sagde, det var en

Mand, der forstod sine Sager tilgavns, der gennem Eventyr og Farer, ved egen Dygtighed og Klogskab var bleven til den mægtigste Regent i Europa.

Lastir havde aldrig været Soldat, men var en god Borger; han hjalp gerne, hvor han saae Nød og Elendighed og havde herved skaffet sig et anset Navn i Landsbyen og dens nærmeste Omegn. Hans Hjem var for ham et lille Paradis paa Jorden, og hans største og kæreste Fornøjelse var i Skumringen at dvæle i sin lykkelige Familiekreds og da at fortælle sin Hustru samt de to ældste Børn om Forfædrenes stolte Bedrifter og det franske Folks Heltegerninger saavel hjemme som i fremmede Lande! Børnene lyttede med spændt Opmærksomhed og af og til afbrød de ham for at spørge om Et og Andet, som de ikke kunde forstaa.

Saaledes var Landmand Lastirs lykkelige Hjem indtil Sommeren 1870; men da væltede Ulykken ned over den venlige Arne og forvandlede den til en Grusdynge, maaske kun efterladende til Mindesmærke om den, hvad der gennem disse faa Blade spredes ud i Verden, som Vidne om:

„Her er vor egen Magt for svag,
Let kan os Fjenden fælde."

Krigen mellem Frankrig og Preussen var erklæret. Alle Franskmænd, ja ogsaa vi Danske, bleve grebne af en Spænding, der, ledsaget af Frygt og Haab, hverken tidlig eller sildig lod Nogen finde Ro. Haabet om Sejr for den franske Nation gjorde sig gældende overalt, men intet Steds var man saa vis derpaa som i selve Frankrig. I Paris og i alle større Stæder gik man med Glæde og Begejstring til den blodige Kamp; Marseillaisen lød og man kunde ikke skaffe Vaaben og Krudt til alle de Frivillige, som meldte sig I den lille Landsby Bazeilles var man naturligvis ligesaa begejstret for Kampen som alle andre Steder i Frankrig, og paa Lastirs Opfordring forlod flere unge Mennesker deres Arne for at stille sig under „de sejrrige franske Ørne", som de dengang almindelig benævnedes.

Begivenhederne lode ikke længe vente paa sig. Tæppet rullede op for det blodige Drama, og de tyske Hæres Sejre ved Wissembourg og Geisberg viste, at man havde en Fjende ligeover for sig, som i Mandstugt og Uddannelse overgik den franske Hær. Efter de for de Franske ulykkelige Slag ved Werth, Forbach og Spicheren, fik de tyske Hære Fodfæste i Frankrig og nu fulgte den ene Rædselsdag ovenpaa den anden. Man erklærede Hovedstaden i Belejringstilstand og trods al Modstand og Ofre af Menneskeliv kunde Intet forhindre den overmodige Fjende fra at oversvømme hele Landet Øst for Paris for at naa sit Maal: at komme til Hovedstaden.

(Fortsættes.)

Kvindelige Læger i Amerika.

(Fortsat.)

Mrs. Lozier jævnede Vejen for sine talrige Elever og Efterfølgersker; blandt disse maa især nævnes Søstrene Elisabeth og Emilie Blackwell i New-York. I 1853 indrettede Søstrene Blackwell i New-York et Hospital for Kvinder og Børn, i de første 3 Aar vare Mrs. Lozier og hendes Broder Overlæger ved dette Hospital. Aaret 1856 var Mrs. Loziers Praksis tiltaget saa meget, at hun ikke kunde beklæde sin Plads ved Hospitalet, og hun overgav derfor denne til Elisabeth Blackwell, der nu i Forbindelse med en Polakinde Dr. Maria Yakrzevska udvidede Hospitalet betydelig og lod et stort Apotek opføre. Dette Hospital var i mange Aar den eneste Uddannelsesanstalt, hvor kvindelige Læger kunde faa praktisk Erfaring. Indtil 1869 ere 4,228 syge Kvinder og Børn blevne plejede i dette Sygehus. Søstrene Blackwell vare ikke af samme Mening som Mrs. Lozier med Hensyn til, at de mandlige og kvindelige Elever ikke skulde have fælles Undervisningstimer, de gave kun nødtvungen deres Samtykke til Oprettelsen af de anatomiske Læresale for Kvinder. — Miss Harriet Hunt, der nu snart er 67 Aar gammel, er en meget anset Læge, hun tog først sent fat paa Studeringerne og havde fyldt sit 41de Aar, da hun — efterat have gjort grundige Forstudier — ansøgte om Tilladelse til at høre Forelæsninger paa Harward-Kollegiet, dette blev hende nægtet, men dog tilladt 3 Aar efter,

da Harward ikke vilde staa tilbage for Genfer-Universitetet i Staten New-York, der havde optaget Elisabeth Blackwell blandt sine Elever. Studenterne i Harward-Kollegiet opførte sig imidlertid saa upassende, at Miss Harriet Hunt gav Afkald paa at høre Forelæsningerne; ved en Slægtnings Hjælp erhvervede hun sig snart de manglende Kundskaber. I 1853 tildelte det kvindelige Kollegium i Philadelphia hende Ærestitlen Doctor medicinæ. Miss Hunt har ofte talt offentlig for talrige Tilhørere og alsidigdrøftet sit Valgsprog: „Det er Kvindens Kald at være sit eget Kons Læge." Der er over 300 praktiserende kvindelige Læger i Amerika, mange af dem have 10 à 15,000 Dollars i aarlige Indtægter.

I Poughkeepsie ved Hudsonsbugten er Vassar-Kollegiet, en Højskole, i hvilken Kvinder blive underviste i alle ved et Universitet forekommende Videnskaber.

Ved de offentlige Undervisningsanstalter i Staten New-York ere 21,000 Lærerinder og kun 5,000 Lærere ansatte.

Under den sidste amerikanske Krig maatte i Latinskolen i Oberttin alle de mandlige Lærere og Studenter slutte sig til Hæren og kun Lærerinderne opretholdt Skolen. I denne Læreanstalt undervises i klassiske og moderne Sprog, i Matematik, Naturvidenskaber o. s. v. og selv i de øverste Klasser er Undervisningen fælles for Elever af begge Køn; og dette har ikke haft nogen skadelig, men snarere en velgørende Indflydelse paa Disciplenes aandelige og sædelige Udvikling; ejheller have Lærerne bemærket nogen Ulighed i de mandlige og kvindelige Elevers Begavelse. Kvinderne have i Almindelighed mere Stadighed og Udholdenhed, følgelig blive de som oftest færdige med et Kursus i en yngre Alder end Mændene.

New-York — En anatomisk Læresal for Kvinder.

Lærerinderne forstaa ypperlig at sætte sig i Respekt. Ved Højskolen i Baker er en ganske ung Dame, Miss Baldrin, Lærer i Græsk. Ved Højskolen i Saint-Lawrence er en Kvinde Professorinde i Statsøkonomi. Ved Universitetet i Burlington er Mrs. Darwin Professorinde i Logik, Retorik og engelsk Literatur. Miss Maria Mitchell er Forstanderinde for det astronomiske Observatorium i Poughkeepsie. At Kvinderne i Amerika have fuld-

stændig Næringsfrihed forstaar sig af sig selv, at de have Lejlighed til at tilegne sig videnskabelig Uddannelse, se vi af det her Meddelte. Naar de ville ernære sig ved Handel eller ved Fabrikarbejde, blive ikke de daarligste og uslest lønnede Pladser anviste dem. Paa Lowells Fabrikerne i Massachusetts ere 9,000 Kvinder sysselsatte, de faa saa høj Løn, at de kunne opspare Halvdelen til deres gamle Alder. Disciplinen i disse Fabriker er saaledes, at det anses for en Ære at være fast Arbejderske i Lowell.

Anna Herford.

(Fortsat.)

Andet Kapitel.

I Skoven.

Jeg havde antaget den sorte Mand for en Røver og saa var han min Onkel, mon det var ham, der havde lyttet ved den anden Dør?

„Hvem er det Selina?“ spurgte han med en bestemt, men ikke ubehagelig Stemme.

„Anna Herford, jeg troede hun kom paa Torsdag, nu maatte hun tage alene herned fra Stationen.“

„Gik Du fra Nettleby, Du Smaa?“

„Nej, jeg kørte i en Omnibus.“

„Hvor kan det være, at Du kommer hjem før dine Gæster?“ spurgte Selina. „Og, hvor blive de af? Charlotte Delvs siger, at Maden staar og snærrer hen.“

„Nu komme de vist straks, de var lige bagefter, jeg vil klæde mig om imidlertid.“

Da han var gaaet, hørte vi munter Latter udenfor. Selina aabnede Vinduet, 3 Herrer i Jagtdragt nærmede sig Huset.

„Kan Du se dem, Anna?“

„Ja, der er to unge og en gammel.“

„Han er ikke saa gammel endda, det er Præsten Hr. Martin.“

„Gaa Præster paa Jagt?“

„Ja, naar de have Lejlighed til det. Han der hedder Philip King, Hr. Barley er hans Formynder. Jeg holder ikke af ham og driller ham, naar jeg kan. Han forelskede sig i mig i Paaske-Helligdagene, den dumme Dreng. Jeg spurgte ham, om han havde Lyst til nogle Ørefigner og Hr. Barley skændte paa os begge.“

„Hvorfor paa Dig med? Du kunde da ikke gøre ved det.“

„Barley sagde, at det var min Skyld, han havde maaske Ret, nu elsker han heller ikke sin Myndling synderlig højt.“

„Hvem er den tredie Herre?“

„George Heneage, min specielle Ven, tys, han kommer herop.“

George Heneage traadte ind. Saa smuk en Mand havde jeg aldrig set før. Tante gik ham imøde. Han trykkede hendes Haand og sagde blidt: „Hvorledes har De haft det hele Dagen? ensomt og kedeligt?“

„Aa ja, men det bryder De Dem ikke om. Agerhønsene og Snepperne optage al Deres Tid. Jeg kan være baade død og begravet, medens I Mænd ere paa Jagt.“

„Hvad skal man sige til det, Selina? Barley kom da forresten hjem for flere Timer siden.“

„Det troer jeg knap, jeg saa ham idetmindste først for et Par Minuter siden.“

„Det kan jeg ikke forstaa, jeg gik bort fra de Andre for at se til min syge Hest, da jeg kom igen, var Barley forsvunden; de troede han var gaaet tilbage for at se efter mig, det var han maaske ogsaa i en Betydning, den Othello. Halloj! hvem er det?“ spurgte han, idet han fik Øje paa mig.

„Det er lille Anna Herford. Kom nærmere Barn og lad Hr. Heneage gøre Kur til Dig, han er saa bange, han skal komme ud af Øvelsen, medens han er her.“

Han løftede mig op, kærtegnede mig og satte mig ned igen.

„Et kønt lille Ansigt at gøre Kur til. Hvor gammel er Du?“

„11 Aar.“

„11 Aar! Du tager fejl, lille Ven, jeg antog Dig allerhøjst for 9 Aar.“

„Ja, lille er hun,“ bemærkede Selina. „Men naar man hører hende tale, skulde man tro hun var 21 Aar, De skulde bare have hørt hende præke for mig, George, Hr. Martin kunde ikke gøre det bedre.“

Den Sidstnævnte traadte just nu ind efterfulgt af Charlotte Delvs.

„Maden er vel paa Bordet, Frøken Delvs?“

sagde Selina. „Sørg for, at Anna faar en Kop The og hvad hun ellers har Lyst til, Du kan komme op igen, naar Du har spist.“

Frøken Delvs førte mig ind i sit eget Værelse og lod Jemina bringe mig The og Smørrebrød. Lidt efter kom en anden Pige, hun hed Sara, hun snakkede ikke saameget som Jemina, men var dog mere kærkommen, thi hun bragte mig et Stykke dejlig Budding med sød Sauce. Medens jeg fortærede min Mad, hviskede de to Piger med hinanden, jeg opsnappede ikke andet end Philip King — den smukke Hr. Heneage — Jagten — Fruen og andre enkelte Ord, som jeg ikke kunde faa nogen Mening ud af. Tilsidst sagde Jemina højt. „Vi maa nok ud at drikke vor The, ellers kommer Charlotte Delvs vel efter os.“

„Er Charlotte Delvs Herskerinde her?“ kunde jeg ikke lade være at sporge.

„Ja paa en Maade, da den unge Frue kom —“

„Ti stille Jemina, hun gaar nok op og sladrer.“

„Nej, jeg gør slet ikke, Moder har sagt, at man gør Fortred ved at bringe Sladder.“

„Ja, det er vist,“ udbrød Jemina. „Deres Moder var en fornuftig Kone, var hun ikke Fru Barleys Søster?“

Inden jeg fik Tid til at svare, kom Charlotte Delvs ind, og Sara listede sig ud. Jemina blev jaget bort med nogle Tilnavne som „Dagdriverske og unyttig Skabning“ og flere.

Tjeneren kom ind med et tildækket Fad, Frøken Delvs gav sig til at spise og til min Forbavselse opdagede jeg, at hver Ret, naar den kom ud fra Spisestuen, blev sat for Charlotte Delvs og baaren bort igen, naar hun ringede. Hvem mon hun var? — Efter lang Tids Forløb blev jeg bragt ud til Jemina, hun viklede hver af mine Krøller op over sin Finger, og aabnede derpaa Doren til Dagligstuen. Jeg traadte ind uden at blive bemærket af Nogen og havde god Tid til at gøre Iagttagelser. Philip King sad paa en Sofa og holdt Øje med Selina, der spillede, medens George Heneage talte til hende og vendte Nodebladet. Jeg satte mig paa en lav Stol ved Kaminen og kunde nu høre hvert Ord, Præsten og Hr. Barley udtalte.

„Tro mig, Hr. Barley!“ sagde Præsten, det er ikke nok at være rig. Han maa vælge en Livsstilling, han har jo Lyst til at studere Jura.“

„Ja det var ved Paasketid, men nu tænker han ikke mere paa det.“

„De som hans Formynder maa formaa ham til at tage fat paa det ene eller det andet, De kan jo ikke forsvare at lade det store Menneske gaa og drive.“

(Fortsættes.)

Om Kvindens Ret til Selverhverv.

(Fortsat.)

Rundt omkring i Tyskland creeres der kvindelige Læger. Kvindelige Tandlæger har der alt længe været i alle større tyske Byer, saasom Berlin, Wien, Leipzig og Dresden. Saavel i Tyskland som i Frankrig er der som en Følge af den forfærdelige Krig ikke arbejdet synderlig paa Kvindernes Sag i den senere Tid, følgelig staar den for Øjeblikket omtrent, som den stod for et Aar siden. Det vil sige i Sydtyskland, i Würtemberg, Baden og Hessen ere Kvinder ansatte i Post- og Telegrafvæsenets Tjeneste, alene i Baden beskæftiges 48 kvindelige Telegrafister. At Kvinderne ogsaa have mange andre Midler til Selverhverv, kunne vi tænke, naar vi høre, at siden 1868 har der i Leipzig, München, Danzig, Nürnberg, Hannover og flere andre Byer været Skoler, i hvilke Smaapiger og voksne Kvinder undervistes i Bogholderi, Regnskabsføring, Sprog og hvad der ellers kan hjælpe dem til at blive dygtige Handlende og Kontorister.

I 1848 begyndte adskillige tyske Damer at bane sig og andre en Vej paa egen Haand. Louise Dittmar i Dresden begyndte at udgive „Die sociale Reform“, Zeitschrift für Männer und Frauen. Og Louise Otto redigerede i Leipzig „Frauenzeitung“, der har det djærve Valgsprog „Dem Reich der Freiheit werb ich Bürgerinnen“. I Berlin stiftedes en demokratisk Forening, der havde til Formaal at forbedre den arbejdende Kvindes Stilling.

Hr. Moritz Müller i Pforzheim har holdt fortræffelige Foredrag, hvori han udvikler og beviser, „at Kvinden er berettiget til at paatage

sig ethvert Arbejde, som hun formaar at udføre.“ 1868 indgav henved 7,000 tyske Kvinder en Ansøgning til Regeringen om at faa indrettet nogle Højskoler, hvor Kvinder kunde uddannes til Lærerinder, der findes nu adskillige saadanne i Tysklands store Byer. I Darmstadt er der en Forening, der lader Kvinder uddanne til Sygevogtersker, og en anden Forening, som fremmer den kvindelige Industri. Viktoria-Bazaren i Berlin har samme Formaal. Louise Büchners Værk: „Zur praktischen Lösung der Frauenfrage,“ udkommen i Berlin 1870, indeholder udførlige Efterretninger om de ovennævnte darmstadtske Foreningers Virksomhed. I Pesth har Fru Hermine von Veres af egne Midler og ved Hjælp af frivillige Bidrag oprettet Læreanstalter, hvor de arbejdende Kvinder faa fri Undervisning i alle almindelige Skolekundskaber.

Der er kvindelige Tandlæger i Tyskland, men at Kvinder skulle paatage sig en Jurists eller Præsts Forretninger, gyse Tyskerne endnu tilbage for.

I Frankrig have alt i mange Aar Mænd som Léon Richer, Legravé, Jules Favre, Laboulaye, Jules Simon, Carnot, Pierre Laroux, Fourier, Emile de Girardin, Martin Paschoud, Brierre de Boismont og mange flere talt kraftig for Kvindens Ret. Dog have Ingens Ord vundet saadan Genklang og trængt sig saaledes ind overalt, som Julie Daubié's. Denne Kvinde har i et omfattende Værk i 3 Bind udførlig fremstillet, hvilke Ulykker Kvindernes Arbejdsløshed fører til. Det var Spaadomsord, der indtraf, hun udtalte i „La femme pauvre du 19me siède, de lyde omtrent saaledes: „Den franske Nation, vil have Forrang og Forrettigheder fremfor andre Landes Befolkninger, dog vil den stedse tiltagende Demoralisation, der faar Medhold af Lovene og styrkes ved, at den fattige Kvinde ikke lærer at arbejde, snart svække Franskmændene, saa at de komme til at indtage den nederste Rang i Nationers Kreds, hvad Mod, Tapperhed og aandelig Dygtighed angaar. Før kom man til os fra Nord og Syd, fra Øst og Vest for at lære af os, nu kommer man kun til Frankrig, særlig til Paris, for at more sig, Før blev vor Hovedstad besøgt af dannede og begavede Mænd fra alle Verdens Lande, nu sender man os kun udsvævende Ynglinge, der her kunne svælge i Nydelser.“

Fru d'Héricourt har ogsaa i et omfangsrigt Værk „La femme affranchie“ arbejdet for Kvindernes Ligeberettigelse med Mændene. Næppe findes der noget Sted i Evropa, hvor den fattige Befolkning opvokser i saa stor Uvidenhed som i Frankrig. Her fandtes i 1864 5,587 Kommuner uden nogen Pigeskole, og hvor der var Skoler, blev Undervisningen meddelt af uvidende Mennesker, som selv kunde trænge til at lære noget. Fru Lemonier har i Paris stiftet en Forening, der virker for Oprettelsen af Aftenskoler, hvor unge Kvinder, der maa arbejde om Dagen, kunne faa Undervisning om Aftenen.

(Fortsættes.)

Blanding.

Ifølge de svenske Blade har Kongen af Sverig-Norge i Overensstemmelse med den svenske Generalpoststyrelses Indstilling tilladt, at der for Fremtiden gives Kvinder Adgang til Ansættelse i Postvæsenets Tjeneste, i saadanne Stillinger, der passende og tilbørlig kunne røgtes af dem.

Lidt om Syskoler paa Landet.

Bøndernes Pigebørn ere som oftest i Hjemmet overladte til dem selv eller til en Søsters Omsorg, medens Forældrene hele Dagen ere ude at arbejde for at tjene Brødet. Naar Moderen en enkelt Dag er hjemme, har hun ingen Lyst, ja heller ikke Indsigt og Evne til at vejlede Børnene i Syning og Strikning. Hendes egen Barndom er jo hengleden, som nu hendes Børns.

Naar Smaapigerne ere konfirmerede, undertiden før, komme de ud at tjene, Husmødrene forstaa i Almindelighed at lægge saa god Beslag paa deres Tyendes Tid og Kræfter, at dette ikke faar Lejlighed til at beskæftige sig med Sytøj. Om Tjenestepigen og stundom har nogen Tid tilovers, har hun dog ikke Lyst til at sy, fordi Arbejdet ej vil gaa rigtig fra Haanden. Fingrene mangle Bøjelighed til at udføre Ar-

bejder, som de aldrig have været vante til. Hvorledes gaar det nu, naar en saadan ubehjælpsom Pige bliver Hustru og Moder og skal bestride alle Udgifter af Mandens ringe Dagløn? De snavsede, lasede, uvidende Børn, det uhyggelige, urene Hjem give et sørgeligt, men sandt Svar paa dette Spørgsmaal. Et lille, tarveligt, ja endog et fattigt Hjem kan være hyggeligt og net, naar Husmoderen forstaar at pynte lidt paa det. Og Klæderne kunne vare længere, naar hun itide vedligeholder og udbedrer dem.

For at de smaa Bønderpiger engang kunne blive flinke, agtværdige Husmandskoner, er det nødvendigt, at man giver dem nyttig Beskæftigelse istedetfor at lade dem drive ørkesløse omkring. At oprette Syskoler rundt omkring paa Landet vilde være godt til en Begyndelse. Der bør være saa mange af disse Skoler, at Vejlængden ikke kan forhindre noget Barn fra at møde.

Dette kunde iværksættes paa følgende Maade: I hver Landsby findes nok en eller anden Pige eller Husmoder, der er dygtig til Haandarbejde, og som vil mod en lille Godtgørelse lade Pigebørnene komme til sig et Par Gange om Ugen og da undervise dem i Linnedsyning, Lapning, Stopning og Strikning. De Forældre, der have Raad til at ofre lidt paa deres Børns Oplærelse, maa betale en lille Sum aarlig, og for de Ubemidledes Børn er Sogneraadet elle Amtet vist villig til at betale.

Hr. Lærer Rom siger i sit Værk „den danske Husflid“: „Det bliver ikke Pigens Husmoder-Gerning, hverken i Gaarden eller Hytten, at sidde paa Forhøjningen og brodere.“ I dette har han fuldkommen Ret. De smaa Bønderpiger behøve ikke at lære at hækle og brodere, de maa hellere grundig forstaa at sy, spinde, stoppe og strikke. De Børn, der have naturlige Anlæg for Haandarbejde, ville i disse Skoler faa Lyst til at vise deres Overlegenhed og gøre sig saa megen Flid, at de lettelig opnaa en Dygtighed, der kan skaffe dem deres Livserhverv.

Fra Køkkenet.

Kogte Gedder.

Man kommer Fiskene i koldt Vand og vasker dem godt, Skællene blive paa, man lægger dem paa et Bræt, skærer dem op og tager Indmaden ud, Fiskene udvaskes godt, man skærer dem i Stykker, skyller atter disse i Vand, lægger dem i et Fad og overstrøer dem med Salt. En Kedel med Vand sættes over Ilden, noget Salt kommes deri, og naar Vandet koger, lægges Fiskene i. De skummes godt under Kogningen. Naar Fisken er kogt, lægges den paa et Fad og serveres. Dertil bruger man reven Peberrod, smeltet Smør og kogte Kartofler.

Fra det jødiske Køkken.

Makaroni-Pie.

1/4 Pd. Makaroni koges, til de ere møre i 1/2 Pot sød Mælk, hvori er kommen et Stykke Kanel. 1/4 Pund smeltet Smør, en halv Pot god Fløde, 1/4 Pd. lyst Puddersukker, lidt stødt Vanille og 4 godt piskede Ægeblommer kommes tilligemed de kogte Makaronier i et Lerfad, hvori det hele kan bages. Fadet sættes i en Ovn, der ikke er saa overordentlig varm, Pien maa især ikke have stærk Varme ovenfra, naar den er fast og lysebrun, er den færdig.

Rosinsauce til Suppekød.

1/8 Pd. Rosiner, 1/2 Pot Vand, 1/2 Pot Eddike, 3 simple Honningkager, lidt Salt, lidt stødt Peber, stødt Ingefær og nogle Nelliker, koges godt sammen, naar det har kogt omtrent 1/2 Time, kommes Kødet i og faar et Opkog.

Redaktricen er at træffe hos Boghandler Siems paa Hauserpladsen hver Fredagformiddag fra Kl. 10 til 2.

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsøe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

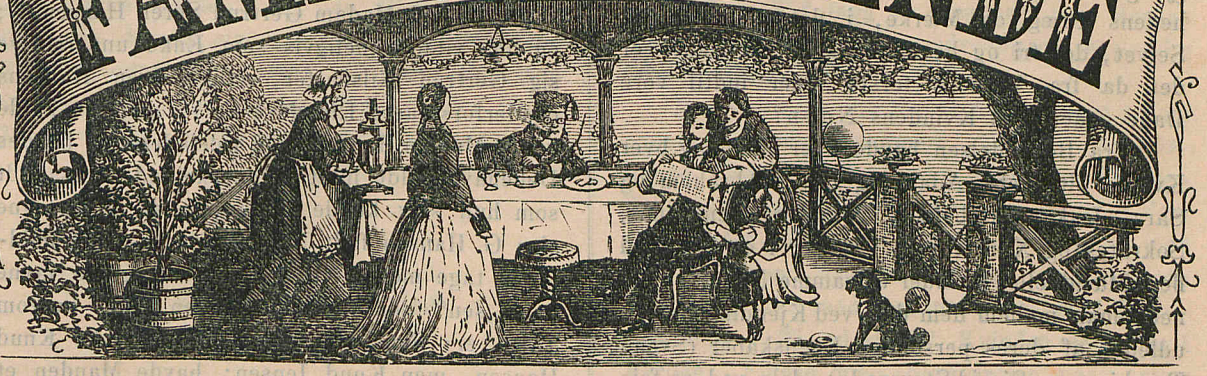

1ste Aarg. Nr. 4.
(April Kvartal.)

Kjøbenhavn, April 1871.
(Hver Maaned 4 Numre.)

Pris 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

Det gaar tilbage.*)

Af

Pouline Worm

En af de mest yndede Indvendinger mod den Tanke, at „alle Indskrænkninger" i den fri og lige Adgang til Erhverv, ogsaa for Kvindens Vedkommende bør „hæves ved Lov",**) er denne: at som Kvindens Stilling i Samfundet nu er, har den været uforandret fra Verdens Begyndelse. Denne Indvending vilde, selv om den var fuldstændig Sandhed, ikke bevise Meget; thi det er ikke Menneskeslægtens Opgave at blive staaende ubevægelig paa samme Trin; Aartusinders Hævd har hverken reddet Adelens eller Slaveejernes Rettigheder, hverken bevaret Præstevælden eller den uindskrænkede Kongemagt. Menneskelivets Lov er Udvikling, Slægten har en Historie, og Kvindekjønnet, som er en meget betydelig Del af denne Slægt, kan ikke være bestemt til det evige Et og det Samme. Der har da ogsaa til de forskjellige Tider og i de forskjellige Lande været meget store Omskiftelser i Kvindens Kaar; men naar Verdenshistorien i det Hele er en Fremgang trods mange Tilbagefald, da forholder det sig næsten omvendt med Kvindens Historie; den viser, trods mange Fremskridt i det Enkelte, en stadig Tilbagegang fra det Stade, Kvinden som Personlighed, indtog i Samfundets ældste Tider.

Der har været en Tid her i Norden, da enhver Gjerning blev kaldt umandig, undtagen den ene: at føre Vaaben; men den samme Tid kaldte ingen Gjerning ukvindelig, ej engang den ene, som var Mandens: det gamle Norden havde sine Skjoldmøer, dets Folketro sine Valkyrier. Senere vendte Bladet sig: enhver Gjerning var ukvindelig undtagen de huslige Sysler: at spinde, væve, sy, strikke, bage, brygge, malke, kjærne og koge; men samtidig hermed var ingen Gjerning umandig, ej engang de her nævnte. Maskinspindere, Vævere, Skrædere, Strømpefabrikanter, Bagere, Bryggere og Mejeribestyrere, sidde i Byraad, Sogneraad og Rigsdage; Kongens Kok hædres med Titler og Ordener; — og dog siger man, at Kvindens Stilling er uforandret.

At følge Sagens Gang i det Hele og Store vilde være en Opgave for en stor Bog, ikke for en lille Bladartikel, dersom ikke Kvindens voxende Afhængighed og Uselvstændighed havde

*) Efter Forfatterindens Ønske er Artiklen „det gaar tilbage" gengivet med hendes egen Retskrivning.
Red. Anm.

**) Junigrundlovens § 88.

givet sig Vidnesbyrd i et Forhold, der kan forfølges fra Verdens Begyndelse indtil nu og dog gjengives i korte Træk. Navnet er Personlighedens Præg og Mærke, i det afspejler sig Selvet, det fri og bevidste Jeg. Hvorledes er det da fra Verdens første Tider indtil vore Dage gaaet med Kvindens Navn?

Fra Begyndelsen havde hver Mand og hver Kvinde sit eget: Adam og Eva, Abraham og Sara, Isak og Rebekka, Ninus og Semiramis, Sokrates og Xanthippe. Var der i et Samfund flere Mænd eller Kvinder af samme Navn, skjelnede man mellem dem dels ved Kjendingsnavne, udledte af deres personlige Egenskaber (Svend Tveskjæg og Sigrid Storraade), dels ved at føje Faderens Navn til Barnets (Hakon Magnussøn og Margrethe Valdemarsdatter), og et saadant Tilnavn eller Fadernavn beholdt de Begge for Livstid. Her i Norden var det ikke altid Faderen, det var undertiden Moderen, hvis Navn blev Barnets Ætmærke (Svend Estridsøn, Svend Alvivasøn, Svend Thorgannasøn); men dog begynder Mandsnavnets Forret dermed, at i Almindelighed Døttre saa vel som Sønner toge Navn efter Faderen. Det samme blev Tilfældet med de arvelige Slægtnavne, som først de adelige, siden ogsaa de borgerlige Familier toge i Brug; det var Faderens Ætnavn, der gik i Arv til Børnene af begge Kjøn. Men dette Navn fik Datter fuldt saa vel som Søn Lov til at beholde: Herluf Trolles Hustru hed Fru Birgitte Gøye, Hr. Otto Gøyes derimod Fru Birgitte Thott. Christian den 4des Datter Leonora Christine har i levende Live aldrig heddet Eleonora Ulfeldt og aldrig underskrevet sig med dette Navn; heller ikke nævner hun i sin berømte Bog nogen anden Kvinde ved Mandens Navn; hun nævner alle dem, hun taler om, ved deres egne Navne. Endnu i den første Halvdel af det 18de Aarhundrede har det neppe været Brug, at Hustruen eller Enken officielt nævnedes med Mandens Navn; Ingen kjender den kjække Præstekone fra Norderhaug under Navnet Madam Ramus; men Enhver ved, om hvem Talen er, naar hun nævnes Anna Koldbjørnsdatter.

Imidlertid havde allerede tidligere, omtrent samtidig med Enevælden og den tydske Adel, den Skik indsneget sig her i Danmark, at i den daglige Omgangstone blev „Herrens“ eller „Monsieurens“ arvelige Familienavn det samme, hvormed man tiltalte hans Hustru som „Frue“ eller „Madam“. — Monsieur Søren Hansens Ægteviv hed Madam Gertrud Søren Hansens*); og hun vilde rimeligvis som Enke underskrive sig Gertrud Nilsdatter, salig Søren Hansens (underforstaaet: Efterleverske); men at kalde hende Madam Hansen med Udeladelse af hendes Døbenavn faldt intet Menneske ind, ligesaalidt som hun selv kunde finde paa at undertegne sig: G. Hansen født Nilsdatter. Vi vilde imidlertid tage meget fejl, hvis vi betragtede Navne paa „sen“ som arvelige i den Tid, hvorom Talen er: Jens Hansens Søn hed ikke Knud Hansen, men Knud Jensen; havde Manden et Tilnavn, som virkelig blev et staaende Ætmærke, da kunde maaske Hustruen dengang som nu bære det uden tilføjet s og uden andet Forord end det blotte „Madame“ eller „Frue“, særlig det første; thi den nye Skik var indvandret sydfra i Norden og først bleven anvendt i fransk eller tydsk Tiltale. I sin Levnetsbeskrivelse af Leonora Christine kalder Holberg hende: Madame Ulfeldt.

Efter Holbergs Tid, sidst i Aarhundredet, blev det udenfor Bondestanden almindeligt, at Navne paa „sen“ gik i Arv fra Fader til Søn og Datter, samt at Hustruen underskrev sig med Mandens Tilnavn i Stedet for sit eget. Derved opnaaedes Enhed i Navn i samme Familie; hvor forhen Manden havde heddet Søren Nilsen, Hustruen Karen Madsdatter, Sønnen Mads Sørensen og Datteren Kirsten Sørensdatter, kom de alle Fire til at hedde Nilsen. Kun Bønderne og tildels Jøderne i Danmark fastholdt endnu ind i det 19de Aarhundrede den gamle Skik, som det russiske Kejserhus følger den Dag idag: Anna Iwanowna — Anne Hansdatter; Nicolaus Poulowitsch — Nils Poulsen; Helena Michailowna — Ellen Mikkelsdatter. Men 1814 befalede Kong Frederik den 6te sine jødiske Undersaatter at antage faste Slægtnavne, og en Snes Aar senere fik Bønderne Tilhold om det Samme; nu hedder Husmand Knud Olsens Datter ikke længer Maren Knudsdatter; hun hedder Maren Olsen; hun er med andre Ord, ikke længer sin Faders Datter, men sin Bedstefaders Søn. At Koner af Bonde-

*) Holbergs Julestue.

standen skulle underskrive sig med deres Mænds i Stedet for deres egne Navne, er vel ikke befalet; men det bliver mer og mer almindeligt, skjønt ikke sjelden med den Misforstand, at Hustruen danner sig et Epitheton af Mandens Fornavn og f. Ex. kalder sig Inger Pedersen født Madsen, naar hendes Mand hedder Peder Jensen og hendes Fader Mads Mikkelsen.

(Sluttes.)

„En Omvendelseshistorie."

Meddelt af

— tk —

Jeg er en Emancipations Proselyt, en af de Omvendte; og det kan derfor muligvis interessere En og Anden at høre lidt om mig, baade før og nu, samt om Grundene til, at jeg har forandret Anskuelse i Spørgsmaalet om Kvindens Emancipation.

Det er kun et Par Aar siden, da kunde jeg med den Færdighed, som en hyppig Behandling af samme Emne giver, holde lange Bravourtaler om, hvorlunde Emancipationen var en Ødelæggelse for Samfundet, en Fortabelse af al Skønhed og Sømmelighed, samt en Undergang for al Ynde og Kvindelighed. Jeg tilstaar, at jeg har ladet min Tunge løbe lidt løbsk og sige, hvad der nu bagefter slet ikke synes mig „pænt sagt". Al min Argumentations Midtpunkt var Begrebet: Kvindelighed; „jeg vilde ikke leve, ifald Kvinderne nu ogsaa skulde være Mænd!" Og spurgte man mig da, hvad „Kvindelighed" egenlig var, saa svarede jeg: „Ynde, Mildhed, Inderlighed og Hengivenhed ... kort sagt: det er ikke Kundskab og Forstand eller blaa Strømper og Fingre med Blækklatter, Næser med Briller paa, Hoveder fulde af Tal og Regnestykker .... nej! lad os dog blot ikke være med til at fornedre Kvinden saa skændig!"

Naa, ærlig og oprigtig var det ment; og jeg vil ikke nægte, at jeg endnu — skøndt af anden Mening — vilde agte Enhver, der ytrede denne Anskuelse med en saadan Overbevisning, som jeg i sin Tid gjorde det. Thi saalænge jeg ene vilde leve i Drømmenes Verden, saa var det fuld, uigendrivelig Sandhed; og først, naar man med sin Tanke træder ind i denne Virkelighedens Sfære med al dens Praktiskhed, forandrer man Mening. Og man har Ret, tror jeg, til en Tid lang at drømme; men derpaa følger Fordringen om en ædruelig og forstandig Overvejelse.

Men saa begyndte jeg at tænke noget nøjere over mit skønne Sværmeri, Kyindens Kvindelighed, blandt Andet ogsaa over, om Kvindeligheden virkelig skulde være saa svagt et Væsen, at det døde, fordi det kom i Berøring med en eller anden Livsgerning — det var den første Gang, jeg ikke med Iver turde tale imod Emancipationen. Ti vel sandt! Kvinden er aldrig i Verden „Fingre med Blækklatter paa" eller „Hoveder, fyldte med Tal", — ikke mere end en Jurist er en Bog, hvori man slaar Lovsteder op, eller en Fabrikherre er en Maskine med Stempler og Haner i. Manden er Et, hans Gerning et Andet, — og ligedan just Kvinden, man maa skelne mellem Kvinden selv og hendes Virksomhed („Kvindeligheden" og „Blækklatterne paa Fingrene"). Kvinden mister ikke sin Kvindelighed, fordi hun overtager et eller andet Arbejde, som Manden før har havt; ti hun tager sin medfødte Kvindelighed med sig over til sit nye Arbejde; og den Maade, hvorpaa hun forretter det, er det, der viser, at hun er Kvinde. Vil vel Nogen nægte, at Manden bibeholder det for hans Væsen Særegne, hvad enten han virker i det ene eller andet Kald — men nu: en Kvinde, hun skulde kun bevare det for hende Særegne, hendes Kvindelighed, saafremt hun ene virkede ved at føde og opdrage Børn, samt sysle med Gryder og Naale!

Saaledes tænkte jeg, og jeg mærkede allerede, hvorledes det faste Grundlag, min sikre Overbevisning om Fordærveligheden af Emancipationen, vaklede. Jeg anede allerede, hvad jeg snart aabenlyst maatte indrømme: at ligesom ingen Kundskab eller Dygtighed paa nogen Maade gør en Kvinhe mere til Kvinde, end hun var i Forvejen, saaledes berøvede den Omstændighed, at en Kvinde besad en eller anden Evne eller Færdighed, hende heller ikke hendes Kvindelighed. Denne er noget Indre, noget Personligt; Dygtigheden derimod noget Ydre, Paasat og Verdsligt.

Saa vidt var jeg kommen; jeg stod saa at sige nevtral: min Følelse modsatte sig at drage

Kvinden ned fra Himlen, hvor jeg i mine Drømme før havde haft hende placeret; men min Tanke og Fornuft viste mig klart nok, at Kvindeligheden stod lige uskadt i Mangel eller i Overflod paa Kundskab og Dygtighed.

Samtidig hermed kom jeg i en Understøttelsesforenings Tjeneste i nærmere Berøring med Fattigfolk; og her var Stof til mangen Betragtning — over Anledningen til Fattigdommen, over Aarsagen til Mandens hyppige Sviren og Drikken, over Grunden til de slette ægteskabelige Forhold, og mangt Andet. Ad denne Vej lededes jeg til efterhaanden at blive en, dog maadeholden Forsvarer af Emancipationen. Ti naar jeg saa al denne Elendighed, denne Utilfredshed, denne Uvillie og dette hyppige Had mellem Mand og Hustru, da maatte jeg uvilkaarlig tænke over, hvor langt anderledes det havde set ud for disse Mennesker, naar de enten vare forblevne ugifte eller vare blevne gifte efter deres Hjerter og ikke, som det nu sker mere end een af to Gange, fordi en Pige maa have en Mand, der kan ernære hende, da hun selv, især naar hun bliver ældre, er ude af Stand dertil. (Sluttes.)

Mary Lastir.

En Skildring fra den fransk-tyske Krig 1870.

Af L. V.

(Fortsat.)

I Slutningen af Avgust udbredte det Rygte sig, at Fjenden om et Par Dage vilde komme til Bazeilles for at indkræve Fødevarer og andre Krigsfornødenheder. Landsbyens Indbyggere forsamlede sig for at raadslaa om, hvad der var at gøre. Man blev da enig om at byde Fjenden en Trediedel af det, han fordrede; men, dersom han ikke vilde lade sig nøje dermed, da at tage, hvad der fulgte paa, og forsvare sig saa godt, man formaade.

Fjenden kom virkelig til Landsbyen, og da Landmand Lastirs Hus var et af de første mod den Kant af Byen, hvorfra han kom, blev det ogsaa et af de første, der maatte modtage det ubudne Besøg.

En kold, regnfuld Dag sad Lastir med sine to ældste Børn paa sine Knæ og fortalte dem om de sidste Dages skrækkelige Begivenheder; hans Kone var tillige med det mindste Barn i Besøg hos en af Naboerne.

Med Et styrter Mary ind af Døren, kaster Barnet fra sig paa Vuggen og griber sin Mands Hænder med det Udraab: „Fjenden er i Byen!“

Lastir svarede rolig: „Frygt ikke, kære Barn, Fjenden gør os Intet, vi ere jo ikke Soldater.“

„Bedste, kæreste Mand,“ afbrød Mary ham, „har Du da ikke læst og hørt, hvorledes Tyskerne behandle selv de Uskyldigste, naar man ikke vil opfylde deres store Fordringer og give dem Alt, hvad de faa i Sinde at forlange?“

„Jo vist har jeg; men jeg tror, at en stor Del af, hvad man læser og hører i denne Retning, er overdrevet; Tyskerne kalde sig selv et civiliseret Folk, og saa maa de dog have saa megen Følelse, at de ikke forlange mere, end hvad vi Stakler kunne udrede. Vær Du, som sagt, ganske rolig; her skal ingen Fjender komme — — — —“

Han vilde have fremført flere Trøstegrunde; men en stærk Banken paa Døren afbrød ham; han greb et gammelt Skydevaaben og ilede ud med det i Haanden.

„Forstaar Du Tysk?“ spurgte en lang, tynd Bajrer, der bar Løitnantsdistinktioner.

„Nej!“ svarede Lastir kort.

„Men Fransk, kender Du da!“ skreg en svær Karl med en dyb Basstemme.

„Ja, det er mit Modersmaal!“

„Naa, saa sig os Besked her i Byen — Du ved jo nok vi ere Fremmede. Hvor bor Byfogden, Byskriveren, Dommeren, Præsten — og hvem er velhavende?“

Lastir vidste ikke, hvad han skulde svare paa disse Spørgsmaal; men efter et Øjebliks Betænkningstid tog han til Orde: „Jeg skal lade en af mine Folk vise Dem Vej; men jeg maa bede Dem vente et Kvarterstid, da jeg just nu Ingen har ved Haanden.“

„Saa kom selv, vi have ingen Tid at spilde.“

Herpaa vilde Lastir naturligvis ikke indlade sig; han kaldte paa sin Søn, og gav ham Befaling til at gaa over i Sidebygningen, og hente hvemsomhelst af Karlene han kunde finde.

Drengen løb; den lange Officer gør et Tegn

til en bag ved ham staaende Soldat, og denne fjerner sig hurtig.

Efter en kort Tavshed sagde han med Basstemmen: „De Narrestreger kunne vi ikke vente paa, lad os søge paa egen Haand; vi skulle nok have dette Hus og dets Herre i Erindring.“ Dermed forlod Fjenden Lastir, denne lukkede sin Dør og begav sig tilbage til sin Hustru, som han fandt med taarefyldte Øjne.

„Lastir! hvor kunde Du dog være saa ufornuftig?“ sagde hun i en klagende og bebrejdende Tone.

„Jeg forstaar Dig ikke, Mary,“ svarede han blidt.

„Du forstaar mig ikke; ved Du da ikke, at Fjenderne have medtaget vor Søn?“ — —

Et Jordskælv kunde ikke have gjort større Virkning paa den stakkels Fader end disse Ord. Han greb sin Hat, en Ildskuffe, samt den gamle Bøsse, og som en Sindsforvirret styrtede han ud af Huset — nu var den bekymrede Moder alene med de to smaa Pigebørn.

Drengen kom imidlertid kort efter tilbage. Han var ligbleg og kastede sig grædende om sin Moders Hals, fremstammende med halvkvalt Stemme: „Gud ske Lov, jeg kom til Dig igen, Moder!“

Under alle Slags Kærtegn kom han efter nogen Tids Forløb atter til sig selv, og saasnart Moderen mærkede dette, bad hun ham om at fortælle hende Alt, hvad der var hændet ham.

„Du kan tro, Moder, jeg var bange,“ begyndte han; „Fader bad mig at gaae over i Sidebygningen for at hente en af vore Tjenestefolk; jeg gik, men da jeg vilde gaa tilbage over Gaarden, stod en fæl, stor Mand der; han tog mig ved Armen og førte mig ud paa Gaden. Der var en hel Del Soldater forsamlede, og jeg blev nu spurgt, om jeg vilde have en god Dragt Prygl eller jeg med det Gode vilde vise dem, hvor Byfogden boede. Jeg svarede dem, at jeg nok skulde være artig, og sagde dem, hvad de forlangte; men de lode sig ikke nøje dermed; jeg maatte gaa med for at vise dem Byfogdens Hus. Da vi vare ankomne dertil, gik et Par Soldater ind i Huset og bleve der i en temmelig lang Tid. Jeg bad flere Gange, om jeg maatte gaa hjem; men det blev mig nægtet. Jeg gav mig til at græde — og man truede ad mig. Langt om længe kom Urmageren, han fik Øje paa mig, kom mig til Hjælp, og jeg fik Lejlighed til at løbe min Vej, medens han stod og snakkede med de fæle Soldater i et Sprog, som jeg ikke kendte, kun saa meget kunde jeg forstaa, at Urmageren og Soldaterne ikke vare gode Venner. Jeg løb det bedste, jeg kunde, og blev næsten ganske aandeløs — og saa naaede jeg Gud ske Lov hjem til Dig — men jeg tør ikke mere gaa ud paa Gaden — Du vil nok bede Fader, om jeg maa være fri, ikke sandt.“

Moderen lovede at opfylde hans Bøn og tilføjede: „Du er en rask Dreng; men det er nok bedst, Du tager dit Søndagstøj paa, for at Soldaterne, hvis de skulde komme til at se Dig, ikke saa let skulle kunne kende Dig igen; ti Du er jo paa denne Maade en lille Flygtning.“

Marys Taalmodighed blev sat paa en haard Prøve, ti det varede længe, inden Lastir kom tilbage. Han havde søgt overalt, men intetsteds var hans Barn at finde, og hans Bekymring steg end mere, da han, efterat have talt med den lange Officer, kom til Kundskab om, at Drengen var forsvunden og Ingen vidste, hvor han var bleven af. Paa hans Vandring omkring i Byen havde han bestaaet flere Kampe, da han i sin ophidsede Stemning ikke saa nøje havde agtet paa sine Ord, men ladet Yttringer falde, som de overmodige Fjender optoge ilde. Nu havde han imidlertid naaet sit Hjem, og mente at være i Sikkerhed; men nej!

Klokken henved elleve om Aftenen bankede det atter paa Døren. Lastir, som vidste, at det var Fjender, og ikke ønskede deres Besøg paa denne Tid, vilde ikke lukke op; han stillede sig med Ryggen mod Døren og lyttede; men han forstod ikke, hvad der blev sagt, da de udenfor Staaende førte Samtalen paa Tysk. Efter at Fjenderne havde banket paa nogle Gange, sloge de med deres Vaaben paa Døren, og, da dette ikke hjalp, blev Døren sprængt, og ti Mand styrtede ind i Stuen, forlangende Mad og Drikke og opredte Senge. Den ulykkelige Landmand indlod sig ugerne paa at opfylde dette Forlangende, men han ansaa det dog for klogest ikke at gøre nogen Indvending, men læmpe sig efter Omstændighederne. De ti Mand fik rigelig Mad og Drikke, og der blev anvist dem Kvarter i den Bygning, som ellers benyt-

tedes til Magasiner. Karlene syntes foreløbig at være tilfredsstillede og gik til Ro.

Næste Morgen traadte en Officer ind til Lastir, sagde meget høflig „Godmorgen“, og efter at have faaet sin Hilsen besvaret tilføjede han: „Vi have erfaret, at De er en af de mest velhavende Landmænd i denne By, og De maa derfor forsyne os med en god Del Hø og Hakkelse, desuden kan jeg underrette Dem om, at De faar ti Mand til i Kvarter.

(Fortsættes.)

Anna Herford.

(Fortsat.)

„Tvinge ham kan jeg da ikke, og godvillig gør han det næppe, han mener, at med en Indtægt af 1,800 Lstr. om Aaret har man Lov at gøre sig Livet behageligt. Desuden frygter jeg for, at han ikke har nogen lang Levetid, han ser ligesaa sygelig ud som Broderen og dør vel ogsaa af Lungesvindsot. Hvorfor skulde jeg plage ham til at studere, naar han maaske dør, inden han faar Brug for sine Kundskaber. Han bliver blegere for hvert Døgn, der svinder.“

„Jeg kan ikke se, at der er andet i Vejen med ham, end at han er gnaven. Jeg haaber De tager fejl.“

„Det haaber jeg med. Jeg saa igaar en hel Opstabling af Medicinflasker i hans Værelse, da jeg spurgte ham, hvad han skulde med dem, svarede han, at de indeholdt Medikamenter, som Lægerne i Oxford havde anbefalet ham. Har De lagt Mærke til, at han spiser saa godt som Ingenting? Reginalds Sygdom begyndte med, at han mistede Appetiten.“

Hr. Martin saa skarpt paa Philip King og spurgte: „hvor gammel var Broderen, da han døde?“

„23 Aar, Philip er nu 20.“

„Stakkels Fyr! Hvem er hans Arving, hvis han ikke efterlader sig Kone og Børn?“

„Jeg naturligvis!“ svarede Hr. Barley roligt.

„Plej ham saa, plej ham omhyggelig!“ sagde Præsten spøgende, „ellers, ifald der skulde hænde noget, kunde Folk sige, at De ikke havde gjort, hvad De kunde, for at forhindre det. De ved jo nok selv, at De holder lidt mere af Penge, end De burde.“

Mere hørte jeg ikke af deres Samtale, ti jeg faldt i en tryg Søvn.

Da jeg næste Morgen kom op til Selina var hun ganske sørgeklædt.

„Igaar,“ sagde hun til mig, „havde jeg ombyttet den sorte Kjole med en køligere Dragt, der er altid saadant et voldsomt Baal i Dagligstue-Kaminen, fordi Philip King er saa fin og kuldskær.“

At han var sygelig, vidste jeg jo, det interesserede mig ikke synderlig, men der var et andet Spørgsmaal, jeg havde længtes efter at fremsætte, det udtalte jeg nu.

„Sig mig Selina, er Frøken Delvs et Tyende? eller hvad er hun?“

„Hun er beslægtet med Hr. Barley og vilde vist næppe synes om at blive henregnet til Tyendet.“

„Hvorfor sidder hun da ikke med ved Bordet?“

„Fordi jeg ikke vil have hende ved Bordet. Da Barleys Moder døde, kom Charlotte for at være Herskerinde, men tillige Husholderske. Da jeg kom hertil, vedblev Frøken Delvs at lade, som om hun var hjemme, hun valgte sin Plads ved Bordet ved Siden af min og trængte sig uopfordret ind i Dagligstuen, ja endog i mit Kabinet. Det holdt jeg ikke af, og engang sagde jeg, i hendes Nærværelse, til min Mand, at jeg maatte være den eneste Herskerinde i mit Hus. Jeg gik ud af Stuen, og de to ordnede det saaledes, at Frøken Delvs fik Spisestuen og Skænkeværelset til at opholde sig i, naar hun var færdig med sine huslige Sysler. Jeg betragter hende kun som Husholderske og er meget godt fornøjet med hende, da hun sparer mig al Ulejlighed. Af og til indbyder jeg hende til at drikke Te med os eller til at køre en Tur med mig.“

„Kan Du godt lide hende?“

„Lide hende? Vi afsky hinanden. Hun hader naturligvis mig, fordi jeg har formindsket hendes Indflydelse paa Hr. Barley. Jeg tror, at han er det eneste Menneske paa Jorden, som hun holder af. Siden jeg tilranede mig Enemagten, kan hun slet ikke udstaa mig og hæv-

ner sig ved at fortælle Hr. Barley Historier om mig.“

„Og hvem giver han Ret?“

„Mig naturligvis! Men der har aldrig været aaben Krig mellem mig og Frøken Delvs. Hvis det skulde ske engang, saa maa hun ud af Huset; det vilde være drøjt nok for hende, ti Penge har hun ikke. Og hvad skulde jeg bestille, hvis hun kom bort?“

„Giver hun Dig noget at bestille?“

„Ja, jeg maa finde paa alle Slags Optøjer, for at hun kan faa Noget at fortælle Hr. Barley.“

„Hvorfor giftede Du Dig dog med ham?“

„Folk sige for hans Penge. Jeg siger, at Skæbnen bestemte det saaledes.“

„Han overtalte Dig maaske?“

„Ja, Anna! han overtalte mig, plagede og pinte mig i hele to Aar, inden han fik mit „Ja“. Det havde været bedre for ham, om han havde faaet Charlotte Delvs.“

„Hende brød han sig maaske ikke om.“

„Nej, ikke det Mindste! Edwin Barley bryder sig ikke om andet end om mig og om Penge.“

„Om Penge?“

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Modeverdenen.

De sidste Journaler bringe mange elegante Foraarsdragter af lyse uldne Stoffer. Kjolen naar knap til Gulvet og er prydet paa forskellig Maade. En smagfuld Klædning er en Kjole af lysegraat Alpaca, paa Nederdelen er en bred læget Strimmel, derover 4 ganske smalle Skraalæg tæt ved hinanden, saa en Guipurebort — hvidt Broderi, ganske smalt — med to Tommers Mellemrum følger igen 4 Skraalæg og en Guipurebort. Overkjolen er aaben foran, meget lang og fyldig bagtil og paa Siderne, samt heftet eller skaaren op paa flere Steder, den er omgiven af en Fryndse, 3 Skraalæg og en Guipurebort. De vide aabne Ærmer og de smaa tætsluttende have samme Prydelse. Beltet og den vifteformige Sløjfe bagpaa ere ganske glatte. Et bredt og 4 smalle Skraalæg med en Tommes Afstand mellem hvert er ogsaa en smuk Pynt paa en Nederdel, om Overkjolen og det korte Skød sættes en bred Fryndse og et Skraalæg. Besætningen paa Livet svarer hertil, den sættes som til firkantet Udskæring, eller ogsaa ned om Skuldrene og danner en Spids for og bag. Kjoler med Slæb ere prydede med to brede Garneringer med en smal Pibe over hver. Liv og Overkjole skæres i et. Jaquets af uldne Stoffer slutte ind til Figuren og ere prydede med Fryndser og en lille Hætte, der trækkes sammen med Snore og Kvaster, Ærmerne ere umaadelig vide. De fleste Regnkaaber have Frakke-Façon og deres øverste Del dækkes af et stort Slag, som kantes med en skraa Strimmel af det vandtætte Tøj. Smaa Slag af forskellige Stoffer ere ogsaa i Brug, nogle ere broderede med flad Syning og have en aaben Hætte med rigt broderede Opslag, andre — mest de tærnede — besættes med en skraa Strimmel sort Fløjl og en bred Fryndse. Brystsløjfer af Kniplinger og Silketøj med Fantasiarbejde — Guipure, flad Syning eller lignende — heftes oppe i Kjolen, dog kun paa Spadsere- og Visitdragter. I Stuen heftes Kjolerne sammen i Halsen med en Broche.

Blanding.

En rørende Scene foregik for kort Tid siden i en Frisørstue i Prag. Medens Stuen var fuld af Kunder, kom en ung tarvelig, men net klædt Pige ind i Stuen og forlangte meget undselig at tale med Principalen. Efter at hun havde hvisket noget til denne, undersøgte han hendes Haar, og en Advokat, der sad i Nærheden og blev friseret, hørte, at han bød Pigen 8 Gylden for hendes smukke Haar. Pigen sagde, at hun endelig maatte have 10 Gylden, idet hun paa Grund af Sygdom var kommen til at skylde sin Vært denne Sum. Advokaten gik hen til den unge Pige og fraraadede hende at sælge sit Haar, der klædte hende saa godt, men Pigen svarede, at den bittre Nød drev hende dertil. I et Øjeblik samlede Advokaten blandt Kunderne paa Stuen 20 Gylden, som han rakte

Pigen. Denne vilde først ikke modtage Pengene, idet hun sagde, at hun var kommen ind for at sælge sin lovlige Ejendom og ikke for at modtage Almisse, men da Advokaten forestillede hende at det var et Laan, som hun, naar hun blev velhavende, kunde give til Fattige, modtog hun Pengene og forlod Frisørstuen med Glædestaarer i Øjnene.

At opbevare Citroner i lang Tid.

Da Citronerne som oftest ere billige i nogle Maaneder af Aaret og meget dyre, eller slet ikke til at faa paa andre Tider, kan det maaske gavne Mange at vide, hvorledes man skal bære sig ad med at opbevare Citroner. Den simpleste Maade er at svøbe hver Citron ind i Skrivpapir og lægge dem paa et luftigt Sted saaledes, at de ikke berøre hinanden. Dog er der en ufejlbarligere Maade.

Rent, fint Sand udvaskes godt og tørres saa godt som muligt. Det lægges en Tomme højt i en Kasse eller en Lerkrukke. Citronerne sættes saaledes paa Sandet, at de ikke berøre hinanden. Nu igen et Lag Sand, en Tomme højt og da et Lag Citroner, over de sidste Citroner maa naturligvis staa et Lag Sand, helst 3 Tommer højt. Kassen eller Krukken maa staa paa et tørt og køligt Sted. Naar en af Citronerne var stødt, da den blev sat ned, saa raadner den, men da den ikke kommer i Berøring med de andre, smitter den dem ikke.

Man kan gemme Citronerne for sig og Skallerne for sig. De skrællede Citroner lægges da blot paa Hyller, saaledes at de ikke berøre hinanden, paa et tørt og køligt Sted. De blive sammenskrumpne, men Saften holder sig fortræffelig. Skallerne tørres i eller ved en Ovn. Alt det hvide skæres omhyggelig af dem og kastes bort. Den gule Skal hakkes og lægges i en Krukke, hvori er strøet et tykt Lag lyst Puddersukker. Der lægges stadig et tykt Lag Sukker og et Lag Citronskal, øverst et Lag Sukker. Krukken bindes til med en Blære. Disse Citronskaller kunne holde sig i flere Aar og ere især udmærkede til at komme i Kager.

Fra det jødiske Køkken.

Æblepie.

Æblerne vejes, naar de ere skrællede og Kærnehusene tagne ud. 2 Pd. finthakkede Æbler, 1 Pd. hakkede Rosiner, af hvilke man udpiller Kærnerne saa omhyggelig som mulig, 1 Pd. Korenner, 1 Pd. finthakket Nyretalg, 1 Pd. lyst Puddersukker, 1 Pægel god Rødvin, 1 Pægel Kognak, noget fint hakket Sukat — ikke for lidt — Skallen og Saften af 4 Citroner (eller Skallen af 2 Citroner og for 6 ß Citronsyre. Lidt stødt Kardemomme, et Lod stødt Kanel og en reven Muskatnød. Alt dette røres godt sammen og maa staa mindst 2 Dage, inden det kan bruges. En stor, eller og mange smaa Forme, blive beklædt med Smørdejg, den Dag, Pien skal spises, den ovenfor beskrevne Masse kommes i og bliver godt tildækket med et tyndt Lag af Smørdejg, der maa besmøres med Æggeblomme. Istedetfor Smørdejg kan man tage en Sukkerbrødsdejg, som dog ikke maa være for sød.

Denne Ret spises varm, den er ikke dyr, skøndt den bliver sammensat af saa mange forskellige Ting.

En Rugbrødsbudding.

12 Lod reven Rugbrød, 9 Lod Sukker, 12 Æggeblommer — de 12 Æggehvider piskes til Skum, inden de heldes i det øvrige — 4 Lod fint hakkede søde Mandler, 2 Lod fint hakkede bitre Mandler, 1/2 Pd smeltet Smør, og Skallen af en Citron (hakket). Dette omrøres godt, kommes i en Buddingeform, bages i en god Time, men kun paa Gløder, der maa ogsaa Gløder paa Formens Laag. Saucen til denne Budding laves af 4 Ægeblommer, 8 Æggehvider, 1/2 Pægel fransk Vin, lidt Sukker, Citronskal, Kanel og en Spiseskefuld Vand. Det piskes til det koger, bliver saa siet og spises ikke inden, det er afkølet.

Redaktricen er at træffe hos Boghandler Siems paa Hauserpladsen hver Fredagformiddag fra Kl. 11 til 2.

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsøe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 5. (April Kvartal.) | **Kjøbenhavn, Mai 1871.** (Hver Maaned 4 Numre.) | Pris 48 Sk. Kvartalet. I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

Det gaar tilbage.

Af

Pauline Worm

(Sluttet.)

Efter saaledes at have mistet sit Slægtnavn havde dog Kvinden af enhver Stand endnu en kort Tid Fornavnet tilbage; men mod Slutningen af det 18de Aarhundrede gik Fornavne saa at sige af Brug: hvert Menneske havde rigtignok et eller flere; men kun de Mindste og de Største: Bønder, Tjenestefolk og Børn paa den ene Side, fyrstelige Personer paa den anden, underskreve sig med Fornavne og taalte at kaldes ved disse af Andre end deres egen nærmeste Slægt. Andre Folk underskrev sig enten ganske uden Fornavn eller kun med en svag Antydning deraf: et Begyndelsesbogstav, og denne sidste Skik blev snart næsten ligesaa almindelig hos Kvinder som hos Mænd. Selv i Familiernes Skjød forsvandt de voxne, navnlig de gifte Medlemmers Fornavn mer og mere; Hustruen kaldte sin Mand Holm, Møller, Lund, Rasmussen o. s. v.; Manden kaldte sin Hustru „Mutter", naar han talte til hende selv eller til Børnene, „Madamen", henvendt til Tjenestefolkene, og „min Kone", henvendt til hans Ligemænd. Man kan endnu høre Folk nævne deres gifte Søster som „min Søster Olsen", „min Søster Schmidt" o. s. v. Forf. af Nærværende blev som Barn afrettet til at kalde en gift Faster Tante Madsen, men fik Lov at kalde den ugifte Moster Tante Lise. Dorothea Engelbrechtsdatter og Anna Kolbjørnsdatter maatte, hvis de havde levet et Hundrede Aar senere, end Tilfældet var, have kaldt sig D. Hardenbech og A. Ramus, ligesom Karen Margrethe Heger blev til K. M. Rahbek.

Naar det er kommet saa vidt, at den gifte Kvinde kun har et eneste Bogstav af sit Navn tilbage, saa skulde man tro, at videre kunde det ikke komme. Jeg beder om Forladelse: Enden er ikke endda. For et Par Aar siden skulde jeg gjennemse en Liste over milde Gaver til en Plejeforening; blandt Giverne fandt jeg antegnet en „Fru S. Schmidt". „Hvad hedder hun," faldt det mig ind at spørge: „Sofie? Sara? Susanne? Severine?" — „Vi vide det ikke," lød Svaret; „men hendes Mand hedder Søren; Fru S. Schmidt skal betyde: Fru Søren Schmidt." Dette Exempel er ikke enestaaende. Prindsesserne i alle Kristenhedens Kongeriger og Fyrstendømmer vare hidtil, fordi deres fyrstelige Ægtemænd ikke førte noget Slægtnavn, som de kunde antage, i ubestridt Besiddelse af deres egne rette Døbenavne; endvidere vare

alle jævne Koner, der ikke lode sig titulere Frue eller Madam, endnu for 30 Aar siden kjendte og nævnede i deres Kreds ved det Navn, deres Forældre engang havde valgt til dem. Nu er det anderledes; i Tydskland er den Skik opstaaet at kalde de gifte Prindsesser ved deres Mænds Navne: „Prinzessin Friederich, Prinzessin Karl;“ i England er den som andet Tydskeri lyst i Kuld og Kjøn; selv herhjemme blev vor nuværende Dronning kaldt „Prindsesse Christian“ i de Bulletiner, som hendes Livlæge udstedte efter Prinds Valdemars Fødsel. Og det gaar i Samfundets laveste Egne som i de højeste: en simpel, fattig Kones Fornavn er ligesom den gifte Dames en Familiehemmelighed; de, som have at gjøre med hende, kalde hende Mo'r Sørensen eller deslige; man afsender Breve med Udskrift til „Gaardmand J. Olsens Kone“, og Præsten beder i Kirken for „Husmand Søren Pedersens syge Hustru“. Ej engang, naar Talen er henvendt til Gud, maa den døbte Kvinde nævnes med det Navn, hvormed hun er optagen i Kristi Kirke.

Det er betegnende og værdt at lægge Mærke til, at jo mindre personligt Kvindens Navn blev, desto mindre kvindeligt blev det ogsaa. „Marie Sørensdatter“ eller slet og ret „Marie“ er en kvindelig Underskrift; „Marie Sørensen“ gaar endnu an; „M. Sørensen“ er derimod i høj Grad tvetydigt.

Mod Udslettelsen af Fornavne, eller med andre Ord: mod upersonlige og kjønsløse Underskrifter er der indtraadt en glædelig Reaktion. Konstnere og Digtere foregaa med Exemplet; Kvinder, især af den yngre Slægt, følge villigt efter, og endnu er det ikke kommet dertil, at Hr. Søren Schmidts Hustru, Louise eller Amalie, selv underskriver sig „S. Schmidt“. Men vist og sikkert er det, at man i vore Dage ved Navne som Prindsesse Vilhelm, Fru Konstantin Hansen, Madam Poul Andersen og Mo'r Jens Sørensen gaar Kvindens Personlighed saa nær, som man kan. Hvo vilde i Navnet „Fru Jacob Isaksen“ eller Signaturen „L. Isaksen født Labansen“ gjenkjende Israels Stammemoder Lea, og saaledes vilde hun dog blive kaldt, saaledes vilde hun rimeligvis underskrive sig, hvis hun levede blandt os nu.

Beviset er givet. I Henseende til Anerkjendelsen af Kvinden som Menneske, som Personlighed, som selvstændigt Væsen med eget Navn og egen Ære — er det gaaet meget stærkt tilbage fra Adam og Eva til Hr. og Fru Søren Schmidt, og denne Tilbagegang er her i Danmark næsten alene de to sidste Hundrede Aars Værk.

„En Omvendelseshistorie.“

Meddelt af

— tk —

(Sluttet.)

I den følgende Tid gik jeg derfor i min Betragtning af Kvindens Ligeberettigelse med Manden ud fra Ægteskabet. Ægteskabet er Livets Centrum, paa en Gang dets Hoved og Hjerte; og paa Ægteskabets Sundhed eller Sygelighed beror hele Livets Sundhed eller Sygelighed. Og hvad er vel et sundt Ægteskab uden et saadant, hvor man har knyttet sin Skæbne til hinanden formedelst Sjælenes Samstemmen og Hjerternes Hengivenhed for hinanden; og hvad er vel et sygt Ægteskab, om ikke enhver Forbindelse, der indgaas af verdslige Grunde? Mangfoldige Kvinder have nu sikkert giftet sig af verdslige Grunde; og skønt dette er mest iøjnefaldende i de lavere Samfundsklasser, lader det sig dog ofte tydelig nok efterspore i de højere; og Hovedaarsagen dertil er da den, at Kvinderne, naar de ere ubemidlede og uden Dygtighed til selv at kunne skaffe sig Brødet, kun kunne se Fattigdom og Elendighed som Enden paa Livet og derfor foretrække at indgaa et Ægteskab, der formentlig kan skaffe dem Livets Ophold. Erfaringen viser, at Kvinderne ad denne Vej oftest komme i en endnu større Elendighed; thi fra de verdslige Ægteskaber stammer det Meste, hvad nævnes kan af Fattigdom, Bitterhed, Svir, Drik, Had og ussel Børneopdragelse. Men, hvorledes skulde det vel ogsaa kunne være anderledes? Lad den Kvinde, der indgaar et sligt Ægteskab, mindes, i hvor høj en Grad hun forser sig, hvorledes hun pletter Ægteskabets hellige Ide, bedrager den, hun giver sin Haand, ret egenlig sælger sin Tro, ja sig selv og sin Ære for Brød, ofte tilsidesætter Sandhed og Sømmelighed for at

fængsle den, hun har udset til sin Forsørger, ... en slig Indledning maa naturlig medføre en elendig Afslutning.

Og dog er Brøden ikke anderledes, end at Livsforholdene næsten tvinge mangfoldige unge Piger til at begaa den; „de ere udgaaede fra et fattigt Hjem og ere ikke indskrevne i noget Kloster — hvad skulde det vel blive til, om de ikke bleve gifte!“ Saaledes er den næsten nødtvungne Tankegang. Og derfor skylder man Kvinden og Samfundet, Ægteskabets Hellighed, Slægten, der skal opdrages, Moral og Ærbarhed at hindre Verdensægteskaberne ved at aabne Kvinden nogle selvstændige Erhvervskilder.

Her maa man nu ikke atter komme og tale om den spæde Kvindelighed; ti da svarer jeg dristig: „Ja, Alt er dog i Sandhed mere kvindeligt end at indgaa et Ægteskab af verdslige Hensyn.“ Medens den Kvinde, der indgaar et Verdensægteskab, egenlig sælger sit Kød og Blod for Brød, værner netop den Kvinde, der paatager sig en eller anden Gerning, som kan ernære hende, uden at hun behøver at indlade sig i Ægteskab, om Kvindelighedens inderste Væsen, om Ærbarhed og Renhed, Gudhengivenhed og Hellighed midt under Savn og skuffede Forhaabninger; ... ti alt dette hører sikkert nok med til sand Kvindelighed; om hun iøvrigt lever af at helbrede Syge eller af at strikke Strømper, det er en Sag, der aldeles ikke angaar Kvindens Kvindelighed.

Heller ikke kan man med Rette indvende, at der vistnok let vil opstaa en ny Art slette Ægteskaber, naar disse lærde og kyndige, halvt eller helt selvstændige Kvinder skulle til at være Hustruer og Mødre. Ti vel er det sandt, at et sligt egent Ægteskab kan tænkes; men Fristelsen dertil og Sandsynligheden for saadanne Forbindelser vil falde bort, naar man ikke mere indgaar Ægteskaber for Forsørgelsens Skyld. Med Hensyn til de Ægteskaber, der sluttes af Sjælesympati og oprigtig Kærlighed, — hvem tror da saa lavt om den rigeste Følelse, Gud nedlagde i Mennesket, at den skulde lide Skade af, at Hustruen før havde været en selvstændig Bogholder eller Moderen tidligere havde uddannet sig til at blive Handlende! Det vil dog næppe noget Menneske med Hjerte i Brystet mene.

Og endelig maa Manden ej heller af Egenkærlighed modsætte sig, at visse Livs- og Erhvervsveje overdrages Kvinden — det er ikke ridderligt af disse Haandhævere af Kvindens Værd! Desuden maa Manden huske paa, hvor store Indgreb han efterhaanden har gjort i Kvindens faa Erhvervskilder; jeg behøver her blot at minde om Symaskinens Opfindelse. Denne har aabenbart gjort mangen en Piges Syarbejde overflødigt eller har i alt Fald formindsket dets Værdi, medens talrige Mænd rundt omkring i Symaskinefabriker paa deres Vis tjene paa Syarbejdet ved mellem Aar og Dag at udsende en sand Syndflod af Maskiner. Mon det da altsaa er et ubilligt Ønske, at Mændene skulle yde Kvinderne Vederlag. Det synes ikke saa.

Se, saaledes tænker jeg nu efter min Omvendelse om dette Nutidens store Spørgsmaal; Mange ere af samme Mening, og Flere ville sikkert snart blive det. Men Tanken om Selverhverv har endnu stadig sine talrige Modstandere, og, saa underligt det end synes, de ivrigste blandt Kvinderne; og de trænge derfor til atter og atter at mindes om, at Kvinden ikke hævder sin Betydning, og fremfor Alt sin Kvindelighed, naar hun ikke, ved at dygtiggøre sig til en Ernæring paa egen Haand, kan undlade at indgaa Ægteskab af verdslige Grunde. En Emancipation — maadeholden, ikke yderliggaaende — er derfor nødvendig. Lad Kvinderne indse dette, saa vil hele Verden indse det Dagen efter!

Anna Herford.

(Fortsat.)

„Ja, smukke smaa Sølv- og Guldmønter, Banknoter, gamle gulnede Pergamenter, der repræsentere Huse og Marker. Nu holder han ligesaa meget af Penge som af mig, og senere vil han foretrække dem for mig.“

Philip King bankede i dette Øjeblik paa Døren, han blev indladt og nærmede sig Selina, hun rakte ham ikke Haanden, men sagde temmelig venlig:

„Jeg haaber, at De befinder Dem bedre

i Dag. De kom ikke ned til Frokost, det gjorde jeg ikke heller."

„Jeg var nede, jeg spiste Frokost sammen med Hr. Barley i hans Studereværelse."

„Saa I lode George Heneage spise alene? Havde jeg vidst det, skulde jeg have holdt ham med Selskab."

„Jeg tror ikke det er saa sjeldent, at De, Frue, spiser Frokost sammen med Hr. Heneage."

„Tror De ikke? hvis jeg var i Deres Sted, vilde jeg være saa velopdragen at beholde saadan Tro for mig selv, eller ogsaa udtale den for Hr. Barley. Aa, medens jeg husker det! Deres Sygdom ligger vel ikke i Ryggen, og De har vel stærke Skuldre?"

„Hvorfor, om jeg maa spørge."

„Fordi George Heneage ved given Lejlighed vil prøve sin Stok paa dem."

Han var bleven ligbleg.

„Hvad mener De, Fru Barley?"

„Ikke andet, end hvad jeg siger. Jeg kom til at omtale for Hr. Heneage, at De havde faaet den Vane at udspionere alle mine Ord og Handlinger, og saa bemærkede han, at han havde en Stok et eller andet Sted. Det er det Hele."

Den ringeagtende Ligegyldighed, hvormed hun sagde dette, kunde opirre et roligere Menneske end Philip King, der naturligvis kom i Fyr og Flamme, han udslyngede en Strøm af Skældsord og standsede ikke, da Hr. Heneage traadte smilende ind.

Nu opstod en Trætte, hvis Lige jeg aldrig har været Vidne til, hverken før eller siden. Selina var næsten ligesaa heftig som Mændene. Hun udtalte Sætninger som, „at hun brød sig mere om Hr. Heneages lille Finger end om hele Philip King." Selinas Drillesyge havde foranlediget Striden, og hun gjorde sig ingen Ulejlighed for at bilægge den. Hr. Barley var ikke hjemme.

Jeg løb ud af Stuen og mødte Jemina paa Trappen.

„Aa, de skændes derinde, Jemina! Hr. Heneage og Hr. King, jeg er bange for, at de skal slaas."

„Det kunde man jo nok tænke, at det skulde ende saaledes, bryd Dem aldrig om det."

Hun gik og jeg tittede ind i Værelset igen. Hr. Heneage holdt fast i Philip Kings Halskrave og raabte: „Dersom jeg endnu engang træffer Dem i Færd med at udspejde mine Skridt, dersom De igen vover at fornærme denne Dame, saa skyder jeg Dem ned som en Agerhøne."

„Hvorfor plager Fru Barley Livet af mig? og hvad er hun for Dem, siden De opkaster Dem til hendes Ridder?"

„Jeg forsvarer hende, fordi jeg er hendes Ven og fordi jeg har Agtelse for hendes Moders Minde. Nu ved De det."

Jeg skyndte mig op paa mit Værelse og græd længe af Skræk. En Timestid efter kom Jemina op og bad mig om at komme ned, jeg skulde ud at køre med Fruen. Jeg vaskede mit Ansigt og sad snart i den aabne Vogn paa en lav Stol ved Tantes Fødder. George Heneage sad ved Siden af Tante, han var Kusk. Om den nylig udkæmpede Strid blev der slet ikke talt i de to Timer, vi vare borte.

Da vi kom hjem, fik jeg Lov at løbe lidt ind i Lystskoven. Selina og Hr Heneage gik ind i Stuen.

Da jeg stod og ikke rigtig vidste, hvilken Vej jeg skulde gaa, kom Hr. King og Edwin Barley, de talte ivrig sammen, indtil de fik Øje paa mig.

„Saa Du er kommen hjem fra Køreturen, Anna!" sagde Hr. Barley.

„Ja!" svarede jeg i største Angst.

„Hvor er Fru Barley?"

„Hun gik ind."

„Og Hr. Heneage?"

„Han gik ogsaa ind, Tjeneren sagde, at nogle fremmede Damer ventede paa Tante."

Han svarede ikke og gik videre med Philip King.

Ellers hændte der den Dag Intet, der kunde forstyrre Husets Fred.

„Er Philip King ikke forfærdelig heftig?" spurgte Tante mig om Eftermiddagen.

„Aa Selina! det var rædsomt altsammen."

„Din lille Gaas! han opførte sig kavalermæssig, det maa man lade ham."

„Du maa ikke blive vred, men jeg synes, at Hr. King var ikke den, som havde størst Uret."

„Du synes maaske det var Heneage? Ja, fra dit Standpunkt kan det ogsaa se saadan ud; men Skylden laa hos Philip, han har længe trængt til en ordentlig Revselse, og han faar

snart en endnu alvorligere, hvis han ikke forbedrer sig.“

„Hvorfor kan Du saa godt lide Hr. Heneage, Selina?“

„Jeg holder mere af ham end af noget andet Menneske, dog ikke paa den Maade, som den ædle Yngling, Philip King, vil paadutte mig, og som det morer mig usigelig at lade ham tro. Jeg har kendt George fra jeg var Barn, han besøgte os ofte paa Kepp-Carew og blev betragtet som en af Familien. Jeg kan ikke lade være at le, naar jeg tænker paa, at Philip, den dumme Dreng, og hans værdige Forbundsfælle Frøken Delvs, fortælle min Mand Eventyr om mig. Det er ligesaa godt som en hel Komedie.“

Den næste Dag vare alle Herrerne igen paa Jagt. Tante Selina kørte ud om Eftermiddagen, men tog kun den lille Tjener Thomas med. Jeg maatte blive hjemme og fordrev Tiden med at læse nogle Historier om Feer og Hekse; da jeg var ked af det, spillede jeg „Stakkels Mary Anne“ og „Ach Du lieber Augustin“, det var alt, hvad jeg kunde udenad. I Mørkningen løb jeg ned i Trægangen, der mødte jeg Thomas og Vognen.

„Hvor er Fru Barley?“ spurgte jeg.

„Hun steg af og gik med Hr. Heneage, han kom imod os nede ved Laagen.“

Jeg løb videre, men traf dem ikke. Portnersken sagde, at de vare gaaede ned ad Gangstien tilvenstre, den var længere, men førte ogsaa til Huset. Jeg skyndte mig ned ad den anviste Vej og fik snart Øje paa Selina, der stod i det smukke Træ-Lysthus og læste et Brev. Hr. Heneage stod bagved hende og holdt en tændt Voks-Svovlstik over Brevet.

„De tale lidt for myndig, ikke sandt?“

„Det er muligt, men De maa dog rejse straks, min Vogn er vistnok forspændt endnu, den kan køre Dem til Nettleby. Er det Dig, Anna?“

„Jeg gad vide, hvad der er ivejen, og hvad de ville mig. De kunne aldrig lade mig i Fred. Det er uforskammet at kalde mig hjem, inden Jagttiden er forbi.“

Fru Barley lo. „Maaske vor fælles Ven, Philip King, har beæret Deres Fru Moder med en skriftlig Underretning om de Spilopper, De udøver her.“

I samme Øjeblik hørtes en knagende Lyd i Baggrunden af Lysthuset, og Hr. Heneage vendte sig saa hurtig, at han fik set Philip Kings Ryg, der forsvandt gennem den modsatte Dør.

„Nu har han spioneret igen, den Forræder, det skal han faa betalt!“ sagde Hr. Heneage, idet han gjorde et Spring ud af Døren.

Fru Barley fik fat i hans Arm og holdt ham tilbage med de Ord: „Bliv her George, De var istand til at dræbe ham.“

„Tror De jeg er gal? Jeg vil blot give ham en grundigere Lektion, end han fik igaar, for den har han nok allerede glemt.“

Hermed rev han sig løs og styrtede afsted. Philip King havde et godt Forspring og Intet at bære, Hr. Heneage havde sin Bøsse. Selina hentydede til den.

„Den skulde da vel ikke være ladt! idet han jager afsted, kunde han støde den imod et Træ og skyde sig selv. Anna, Du er lettere tilbens end jeg. Løb saa hurtig Du kan over det Grønsvær, Du kan se der mellem Træerne, saa møder Du dem nok. Gaa da lige hen til Hr. Heneage og sig ham fra mig, at jeg befaler ham i hans Moders Navn at komme her tilbage, inden han har talt med Philip King.“

Jeg turde ikke sige nej og turde næsten heller ikke gaa, mit Hjerte bankede. Jeg løb og fandt snart Vejen. Underskoven var ikke tæt, jeg kunde, saavidt Mørket tillod det, se ind mellem Træerne, men intet Menneske var i Nærheden. Nu blev jeg først rigtig ulykkelig, jeg havde ingen Anelse om, hvorledes jeg skulde finde hjem, jeg kunde blive nødt til at ligge i Skoven hele Natten. I min Fortvivlelse satte jeg mig ned paa en Træstub og græd. Her havde jeg ikke siddet mange Minuter, inden en venlig Stemme yttrede:

„Hvad er der gaaet Dig imod, lille Anna? har Du mødt en Ulv?“

Jeg saa op, det var Philip King, der stod lige ved mig og røg en Cigar.

„Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre, jeg kan ikke finde hjem.“

„Men det kan jeg og kan vel hjælpe Dig med, gaa bare ligefrem og —“

Han standsede pludselig og saa opmærksomt ind mellem Trægrupperne til Venstre. I samme Øjeblik hvislede noget gennem Luften.

Det gav et Sæt i Philip King og han styrtede om paa Jorden udstødende et gennemtrængende Skrig. Lige efter hørte jeg et andet og endnu rædsommere Skrig inde fra Skoven. Den, der udstødte det, maa have været meget ulykkelig, hvem mon det var?

Jeg var som ude af mig selv af Forfærdelse, der laa Philip King for mine Fødder, jeg kunde ikke tro, at han var død, og var ikke istand til at tilkalde nogen, der kunde yde Hjælp. Jeg faldt paa Knæ, græd og bad, men havde ikke ligget saaledes i mange Minuter, inden Hr. Edwin Barley kom hen til mig med sin Bøsse i Haanden. Skulde det have været ham, der skød Philip King? Jeg begyndte at tro det; indtil for et Øjeblik siden havde jeg tænkt, at det var George Heneage.

„Philip, hvad er der, er Du syg, eller er Du bleven myrdet?“ sagde Hr. Barley.

„George Heneage,“ hviskede Philip. „Jeg saa ham, han stod der.“

Hr. Barley vendte sig og saa ind mellem Træerne tilvenstre; men der var intet at opdage.

„Er Du vis paa det, Philip?“

„Ja, saa sandt Gud er mig nær nu i min Dødsstund. Jeg saa ham tydelig.“

Hr. Barley løftede hans Hoved, strøg det smukke mørke Haar tilbage fra Panden og tørrede Sveden af hans Ansigt. Philips Øjne vare lukkede, han talte slet ikke.

„Hvad bestilte Du her i Skoven?“ henvendte Hr. Barley sig til mig.

„Jeg for vild og kunde ikke finde hjem. Hr. King traf mig og sagde, at han skulde nok vise mig den rigtige Vej, men saa faldt han.“ Disse Ord fremstammede jeg hulkende og skælvende for, at han skulde forlange Besked om Biomstændighederne.

„Saa Du Hr. Heneage skyde?“

„Nej, jeg saa slet ikke Hr. Heneage.“

Hr. Barley viste mig, hvilken Sti jeg skulde følge, og forklarede mig, hvilke Tværveje jeg skulde forbi, og hvilke jeg skulde ned af for at komme til Huset. „Troer Du nu, Du kan komme ud af det, min lille Ven?“ spurgte han.

„Jo,“ svarede jeg, skøndt jeg ikke havde forstaaet Halvdelen af, hvad han sagde, jeg længtes blot efter at komme bort fra ham.

„Skynd Dig saa,“ vedblev han. „Se at faa fat paa Charlotte Delvs og fortæl hende, hvad her er sket, samt at jeg sidder og venter paa, at hun skal sende en Baare herud, hvorpaa vi kunne bære Philip hjem. Hun maa ogsaa straks sende Bud efter Lægen og efter Politiet. Kan Du huske alt det?“

„Ja, jeg skal ikke glemme et eneste Ord. Tror De, at han er haardt saaret?“

„Han er død. Løb nu Barn, saa hurtig Du kan. Lad ikke din Tante høre, hvad her er hændt. Det vilde forskrække hende.“

Jeg ilede afsted saa hurtig mine Fødder kunde bære mig. Snart stod jeg ved Korsvejen. I min Angst tog jeg fejl, løb tilvenstre og kom pludselig lige imod Hr. Heneage, der lænede sig op ad et Træ. Bøssen havde han endnu i Haanden. Han lagde Fingren paa Munden for at paabyde mig Tavshed, og hviskede: „Hvis Stemme var det jeg hørte, hvem talte Du med?“

„Med Hr. Barley, hvad fejler Dem dog? De er jo ligesaa bleg som Philip King, og han er dog død. De maa ikke opholde mig, jeg skal hente Hjælp.“

„Død! Philip King død, det er umuligt!“

„Nej, det er sandt! Hr. Barley siger, at han er skudt ihjel. Frøken Delvs skal sende Bud efter Politiet. Hr. Heneage, har De gjort det?“

„Du taabelige Barn! hvor kommer Du paa de Tanker? Jeg ventede her i Haab om, at Philip King skulde komme denne Vej, naar han gik hjem, jeg havde nok Lyst til at snakke lidt med ham, men jeg tænkte ikke paa at skyde ham. Gaa nu Barn. Du behøver ikke at skælve saaledes, der er intet at være angst for. Du skal den Vej og saa ligefrem.“

Min Angst blev større og større, jeg havde altid været af en frygtsom Natur; min Moder havde saa vidt som mulig skaanet mig for Sindsbevægelser, og nu skulde jeg være Vidne til saadanne skrækkelige Begivenheder. Endelig naaede jeg Huset og løb i Forstuen lige i Jeminas Arme. Jeg trykkede mig hulkende op til hende og udrettede ikke, hvad der var mig paalagt.

Tredie Kapitel.

Der var kommen Hjælp fra en anden Kant. Nogle af Folkene, som gik hjem fra deres Ar-

bejde, kom just gennem Skoven. Hr. Barley hørte dem og fik fat i dem.

En af Arbejderne, han hed Villiam, kom ind i Forstuen, medens jeg endnu klyngede mig op ad Jemina. Villiam fortalte sin Historie. „Den unge Arving er bleven skudt ude i Skoven," sagde han. „Han var næsten død, da Herren kom til."

„Den unge Arving!" raabte Jemina. Hun forstod godt, hvem han mente, for det Navn havde Philip King faaet, ligefra hans Broder døde. Charlotte Delvs kom til, medens Villiam talede.

Hun blev saa hvid som Kridt, ligesaa bleg, som George Heneage nylig var. Hans Navn havde hun ikke hørt Villiam nævne, men derimod Hr. Barleys, maaske troede hun i sin Forvirring, at det var ham, der havde affyret Skudet.

„Det maa have været et Vaadeskud," sagde hun, „De ere saa uforsigtige med deres Skydevaaben."

„Nej, Frøken, det var Mord. Det antage vi idetmindste."

„Er han da allerede død! han er vel blot besvimet?"

„Han er ligesaa livløs som den Dørstolpe. Jeg kan ikke tage fejl, dertil har jeg set for mange døde Mennesker i al den Tid, Fader var Graver i Nettleby. De komme vist straks med Liget, der maa skaffes Plads til det."

Lyden af faste, afmaalte Trin kunde høres svagt, den kom nærmere og nærmere, og Philip King, eller hvad der var tilbage af ham, blev lagt paa det store Bord i Forstuen. Villiam havde flyttet Bordet hen til Vinduet og derved spærret mig inde i Krogen. Jeg vovede ikke at røre mig.

„Tænd Lampen!" sagde Hr. Barley.

Nyheden havde hurtig udbredt sig. Tjenestefolkene flokkedes om Liget. Der blev en ubeskrivelig Støj og Forvirring. Hr. Barley blev vred og sagde barsk:

„Gaa ud herfra, Allesammen, hvad er her at se paa? Pas Jeres Arbejde og gør ingen Vrøvl. Karlene kunne blive her i Nærheden, jeg kan faa Brug for Jer."

Det var en Mand, der var vant til at blive adlydt. Folkene vidste nok, at det ikke gavnede dem at gøre Indvendinger. I et Nu vare de forsvundne. Kun Frøken Delvs blev. Hun gik nærmere hen til Hr. Barley og ytrede med en Stemme, der ikke lignede hendes sædvanlige: „Hvorledes gik det til? fortæl mig alt."

„Giv mig noget Brændevin og en Teske. Han er vist død, men vi maa dog prøve alle Oplivelsesmidler. Lidt rask. Skænk det i et Vinglas."

Andet Svar fik hun ikke.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Modeverdenen.

De italienske cylinderformede Straahatte med en smal ombøjet Kant ere meget yndede. Midt paa den ombøjede Kant sættes et smalt sort Fløjlsbaand, og omkring den temmelig høje Pul lægges et Stykke læget sort Fløjl, der ender bagtil med 2 Løkker, af hvilke den ene kommer temmelig langt frem til højre Side. Istedetfor Krampe sættes en Busk Hanefjer eller en Fugl til at skjule Løkkernes Sammenføjning. I Forbindelse med Sløjfen ere to lange Ender af sort Fløjl, de ere tilspidsede og prydede med en bred Fryndse. Hatte af engelsk Straa og spansk Form bruges ogsaa en Del. De ligne Tyrolerhattene, men ere stærkt opkrampede i hver Side. Blomster, Fjer, Baand, Fløjl og Tyllsslør bruges afvekslende paa disse Hatte. Alt tager sig ud paa dem. De store runde bredskyggede Hatte af Bast eller italiensk Straa pyntes i Almindelighed meget tarvelig og bruges mest som Havehatte, sort Fløjl skaaren skraat, eller folderigt sort Tyll er tilstrækkeligt til at give dem et let og smukt Udseende. Nogle nye sorte engelske Straahatte, de saakaldte Froufrou-Forme, lade til at blive meget moderne, Kanten omkring dem kan bøjes op, og da er Hatten rund, naar den bøjes ned, bliver det en lukket Damehat. Som rund Hat pyntes denne Form med Fjer og Tyll, som lukket Hat med Blomster og Baand. Runde sorte Tylls-Hatte med pensée Baand og temmelig store Violbuketter hist og her ere smukke, beskedne, klædelige og moderne.

Fra Køkkenet.

Smaa franske Tvebakker til Kaffe eller Chokolade.

Man sætter 1/2 Pot Mælk, 1/4 Pd. Smør, en halv Stang god stødt Vanille og 1/2 Pd. stødt Melis over langsom Ild. Naar Smørret og Sukkeret er rigtig smeltet, tager man Gryden af Ilden og lader den staa tildækket i lidt over en halv Time. Da rører man en god Spiseskefuld Gær ud i lidt kold Mælk og rører det derpaa godt omkring i den Mælk, der har været over Ilden med Smørret o. s. v. Dernæst pisker man 7 Æg, Blommer og Hvider sammen, og blander dem tilligemed 1 1/2 Pd. Mel i den ovenfor beskrevne Masse. Denne Dejg ældes rigtig godt og sættes tildækket hen til Varmen for at hæve sig. Imedens blander man 1 Desertskefuld reven Citronskal, 4 Lod stødt Melis, en god Teskefuld fintstødt Kardemomme, 4 Teskefuld fintskaaren Sukat, 1/2 Teskefuld stødt Kanel, en halv Stang stødt Vanille, 12 Lod fintskaarne Konfektrosiner, 4 Lod hakkede søde Mandler og 2 Lod hakkede bitre Mandler; naar nu Dejgen har hævet sig, kommes alt dette i under stadig Omælten, saa at Kryderierne ikke blive liggende paa et Sted, men fordelt overalt. Naar Dejgen er ældet saa godt, at den slaar Øjne og allevegne slipper Hænderne, sætter man den igen et Par Minuter hen til Varmen, ælter den atter engang igennem og skærer den dernæst i smaa Stykker, hvoraf man danner Boller, disse kan man efter Behag gøre ganske smaa eller saa store som almindelige Tvebakker. De lægges paa en Plade, der ikke maa være helt kold, men heller ikke meget varm, tildækkes med et tyndt Klæde og staa lidt ved Varmen for at raske, inden de sættes ind i Ovnen. De maa ikke faa for stærk Varme, især ikke oven fra. Naar de ere lysebrune, tages Pladen ud, og naar Bollerne ere afkølede, skærer man dem over med en skarp Kniv og lægger deres flækkede Side paa Pladen, derpaa skydes de igen ind i Ovnen, der nu maa være lidt mindre varm end før, da Tvebakkerne sidste Gang snarere skulle tørres end bages. Naar den overskaarne Side er lysebrun, ere de færdige. De kunne holde sig friske i længere Tid, naar man stabler dem op paa Kant i en Blikdaase med tætsluttende Laag og ikke lægger andet Brød eller Kage ved dem.

Fra det jødiske Køkken.

Boeuf à la mode.

Et godt Stykke Oksekød, helst Tyksteg, vaskes godt af og lægges paa et Bræt. Naar man har 5 Pd. Kød bruges 1/4 Pd. Oksetalg og 8 gode Rødløg. Talgen og Løgene skæres i smaa firkantede Stykker, disse dyppes i Mel, Salt, Peber og Ingefær (der først er blandet sammen), og stikkes derpaa ind i Kødet. Det skal saa dybt ind som muligt og stikkes saa tæt som muligt.

Paa Bunden af en Jerngryde lægger man en god Haandfuld Laurbærblade, noget Peber, Ingefær — baade helt og stødt — noget Salt og lidt Mel. Ovenpaa dette lægges Kødet. Det tiloversblevne Fedt og Rødløg kommes dernæst i Gryden tilligemed 1/2 Pot Vand. Kødet skal koge mindst 3 1/2 Time, det bliver vendt af og til, og Saucen spædes op med lidt Vand. Naar Kødet er færdigt, bliver Saucen siet, men ikke jævnet eller gjort mørk med Soya. Man kan nok af og til skumme Fedt af Saucen, men maa dog passe, at denne vedbliver at være fed, saa at Fedtet svømmer ovenpaa, naar den serveres. — Hertil bruges kogte Kartofler. Der maa ikke for meget Kryderi paa Bunden af Gryden, da man altid senere kan komme lidt Salt, stødt Peber og Ingefær til, hvis man synes, at Saucen ikke er krydret nok.

Rettelser. Vi ere blevne gjorte opmærksomme paa, at Frk. Worm staver sit Fornavn „Pauline" afledt af „Paulus" og ikke, som der stod i forrige Numer over Artiklen „Det gaar tilbage", Pouline. I samme Artikel stod endnu en Fejl, idet der stod Koldbjørnsdatter, hvilket bedes rettet til Kolbjørnsdatter.

I Nr. 3 staar under „Rosinsauce" 1/2 Pot Eddike, hvilket skal være 1/2 Pægel Eddike.

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsøe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 6.
(April Kvartal.)

Kjøbenhavn, Mai 1871.
(Hver Maaned 4 Numre.)

Priis 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

Dr. Henriette Hirschfeldt.

Henriette Hirschfeldt er en Datter af nu afdøde Pastor Pagelsen i Vesterland paa Øen Sild. Hun er en ægte Friserinde, høj, velskabt og kraftig bygget; selv hendes Karakter viser tydelig, fra hvilken Slægt hun nedstammer. Hun er modig, udholdende, arbejdsom og har, trods alle de Hindringer, der optaarnede sig for hende, naaet det Maal, hun stræbte efter.

I en meget ung Alder blev hun gift med Hr. Hirschfeldt, en rig holstensk Proprietær. Denne døde kort efter Brylluppet, og den unge Enke, der ingen Børn havde og ikke følte Lyst til at føre et ørkesløst Liv, besluttede at lægge sig efter en eller anden Gerning, som Mændene hidindtil havde haft Eneret paa at udføre; hun haabede at gavne hele sit Køn herved.

Som Barn og som ung Pige havde Henriette Pagelsen lidt meget af Tandpine, og naar Lægerne trak i hendes Tænder eller skar i hendes Tandkød, tænkte hun „mon det ikke kunde gaa lidt hurtigere? Jeg havde Lyst til at blive Tandlæge for at se, om det er nødvendigt, at Patienten lider saa meget.“

Dr. Henriette Hirschfeldt.

Henriette meddelte sin Veninde Vilhelmine Speck, som var gift med Direktør Schuman i Berlin, at hun følte Lyst til at studere Tandlægevidenskaben. Fru Schumann ansaa det for rigtigst, at hun begyndte sine Studeringer i Berlin, og Henriette, der var enig med hende heri, rejste straks og formaaede snart en berlinsk

Tandlæge til at give hende nogen Undervisning. I et Aar tilegnede hun sig de fornødne teoretiske Kundskaber, men manglede de praktiske. Hos den amerikanske Afsending, Mr. Fay, gjorde hun Bekendtskab med dennes Svigersøn, Dr. Abbott, den første amerikanske Tandlæge, der havde nedsat sig i Berlin. Dr. Abbott tilraadede hende at rejse til Amerika og studere Tandlægekonsten; tillige lovede han at understøtte hendes Ansøgning til Regeringen om Tilladelse til at praktisere i Berlin, naar hun kom hjem, efter at have bestaaet sin Eksamen og være bleven udnævnt til eksamineret Tandlæge. Efter megen Vaklen bevilgede Kultusministeren endelig hendes Ansøgning i Oktober 1867. Hun tøvede intet Øjeblik, pakkede sit Tøj ind og var efter 3 Ugers Forløb i Philadelphia. Her aflagde hun straks Besøg hos Professorerne ved Tandlæge-Kollegiet, der bleve højlig forbavsede over den unge Dames Bøn om at optages blandt deres Elever. To af Professorerne gjorde ivrige Indsigelser, de andre overlode Dr. Truman — den mest ansete Tandlæge i Philadelphia —, at bestemme, om det kunde tillades Fru Hirschfeldt at studere sammen med de andre Elever. Dr. Truman erklærede, at han ikke kunde se nogen Hindring herfor, det skulde tvertimod være ham en Glæde at vejlede hende.

I et Brev til Dr. Lette (Stifteren af den Forening i Berlin, der lader fattige Piger lære en Gerning, hvorved de kunne ernære sig selv) udtaler Henriette Hirschfeldt sig saaledes: „Her i det fri Amerika ere flere kvindelige Tandlæger, men kun en af dem er bleven uddannet i et Kollegium, og det var i de vestlige Stater. Flere af de herværende Læger modsatte sig af al Magt at meddele mig Undervisning, men jeg havde en mægtig Forbundsfælle i den begavede Professor Truman, der alt flere Gange havde udtalt offentlig, at det forundrede ham, at kun saa faa Kvinder lagde sig efter Tandlægekonsten.

Da jeg først engang var optaget, gik alt fortræffeligt. Professorer og Studenter vare venlige og hensynsfulde imod mig. I Begyndelsen var jeg lidt ked af at være den eneste kvindelige Tilhører ved Forelæsningerne og af at vise, hvad jeg formaaede i Klinikværelset, der var opfyldt af Mænd, hvis forskende Øjne vare rettede paa mig. Ofte var det kun den Tanke, der opholdt mit Mod, at jeg ved mit Arbejde anviste mine europæiske Søstre en ny Vej til Selverhverv.“

(Sluttes.)

Om Kvindens Ret til Selverhverv.

(Fortsat.)

Frøken Rosa Bonheur bestyrer en Skole, hvor Kvinder for en ringe Betaling faa Undervisning i Tegning og Malning. Paa nogle Trykkerier er der særskilte Afdelinger for kvindelige Sættere.

George Sand var den første Kvinde, der vovede at fremstille Skændslen og Armoden i deres sande Skikkelse, som en Følge af Kvindens Underkuelse. De Laclos, Hertugen af Orleans's fortrolige Ven, Deltageren i alle hans Eventyr, har i en aandrig Bog „Les liaisons dangereuses“, som udkom 1788, skildret Laster og Udsvævelser saa fristende, at mange begavede Mænd følte sig forpligtede til at tage til Genmæle mod den fordærvelige Bog. Deres Bestræbelser for at faa den forbudt mislykkedes, der udkom endog flere store Oplag af den.

Under Revolutionen, da Alle fordrede Frihed og Lighed, gik det ogsaa op for Kvinderne, at de burde have samme Rettigheder som Mændene. Olympia de Gouges forlangte en særskilt Forklaring over Grunden til, at Kvinden var udelukket fra alle Embeder. Hun maa betale Skat af sine Indtægter, hun bliver dømt efter Landets Love, naar hun forser sig imod dem, men hun er ikke med til at give Love. Manon Roland, der ikke blev træt af at gøre sine Samtidige opmærksomme paa Condorcets og Saint Simons ildfulde Forsvar for Kvinderne, opnaaede kun, at hun af Napoleon den Store blev fremstillet som et Eksempel paa Mod og Udholdenhed, men hendes Maal: at faa sine Landsmændinders Kaar forbedrede, naaede hun ikke. Madame Staël tillægger ikke Mændene saa stor en Skyld i Kvindens Undertrykkelse, den haardeste Anklage maa udslynges mod de fornemme og rige Damer, de have Tid og Evne til at virke for deres fattige Søstres Vel, men de foretrække at sidde med Hænderne i Skødet, at læse Romaner, købe Diamanter og pynte sig.

De tænke ikke paa, at med lidt af deres Overflod kunde de afværge megen Nød og Elendighed. De trænge ofte til Tidsfordriv og ane ikke, at Timerne vilde svinde som Minuter, naar de beskæftigede sig noget mere med Andres Vel og lidt mindre med sig selv. Den rige, forvænte Dame er tilfreds, naar hun efter endt Dagværk kan sige: „Jeg har idag ikke tilføjet noget Menneske noget ondt; jeg har givet en Tigger en Almisse og ikke akkorderet med Sypigen, der bragte min Spadseredragt; jeg har ærgret mig over, at Vejret var saa slet, at jeg maatte køre istedetfor at ride o. s. v.“ Disse Kvinder — vedbliver Madame Staël — der vegetere istedetfor at leve og virke, der indbilde sig, at Gud har sat dem i Verden for at de skulle pryde en Balsal, for at de skulle kaste Penge ud til Smykker og Kniplinger, de fortjene de haardeste Bebrejdelser og dem bør vi først stræbe at vække af deres Dvale. Med en ringe Opofrelse af Tid og Penge kunde de oprette Skoler, Hospitaler, Asyler o. s. v. Den Rige kan paa mange Maader forbedre den Fattiges Stilling, at give Almisse er ikke nok, det er saa let; derfor bliver det foretrukket af de Fleste, der ville gøre Godt.

I England paatage mange adelige Damer sig besværlige Arbejder i velgørende Øjemed. Nøden er ogsaa der større end i noget andet Land. Det er dog ikke dette, vi have sat os til Opgave at drøfte i disse Artikler, vi berøre det kun, for saa vidt som det er en af Grundene til, at det er paa Tiden, at der gives Kvinden Ret til Selverhverv. Vi have kortelig anført, hvad der i Sverig, Tyskland og Frankrig er udrettet for at gøre Kvinden skikket til at fortjene sit Livsophold.

I England udkom i Begyndelsen af dette Aarhundrede en Bog, som vakte megen Opsigt, det var „The rights of women“, af Mary Wolstoncraft. Dette Værk var skreven i en maadeholden Aand og røbede, at Forfatterinden havde tænkt grundig over sin Opgave inden hun satte sig til at løse den, hun har ikke forbigaaet noget Punkt, der kunde tjene til at retfærdiggøre hendes Fordringer, hun holder sig strængt til sit eget Land, til dets Love og Vedtægter; derfor fremhæver hun ogsaa kun de engelske Kvinder, der ere blevne anerkendte som dygtige i et eller andet Fag; dog bestaar denne Fortegnelse af en lang Række Navne, af hvilke Størstedelen ere fremmede for os, men alligevel give os Bevis for, at mange Kvinder ere blevne til noget, skøndt de maatte kæmpe mod Fordomme og Hindringer, samt at mange Kvinder vilde gøre deres Fædrelænd Gavn og Ære, naar de fik Lov til at udvikle deres Evner. „The english womens Journal“ bringer stadig Artikler om Kvindens Rettigheder, den bliver redigeret af en Mand, men har mange kvindelige Medarbejdere.

De engelske Fængsler vare før i en skrækkelig Tilstand. 300 kvindelige Fanger vare indelukkede under samme Tag, ganske unge Piger sammen med grove Forbrydersker; dem, der ikke vare fordærvede, maatte nødvendigvis blive det. Slagsmaal, Kortspil og lignende var den almindelige Tidsfordriv. For nogle Aar siden begyndte Fru Elisabeth Fry sin velsignelsesrige Virksomhed. Hun opholdt sig fra Morgen til Aften mellem Forbryderne, lærte dem at arbejde, at elske Arbejdet og at finde Trøst i dette og i Religionen. Især tog hun sig af de Kvinder, hvis Straffetid snart var udløben, lærte dem forskellige Haandarbejder og gjorde dem skikkede til at kunne ernære sig redelig ved Udtrædelsen af Fængslet.

Lady Chisholm har gjort sig fortjent ved at tage sig af alle de Forbrydersker, som bleve sendte til Australien. Dem, der vare dygtige, skaffede hun Tjeneste hos retskafne Familier, hvor Husmoderen gjorde sig en Samvittighedssag af at forbedre sit Tyende ved at vise det Godhed og Taalmodighed. For de uduelige Piger oprettede Lady Chisholm en Skole, hvori der blev givet Undervisning i Syning, Madlavning, Vask og Strygning.

Mary Carpenter har siden 1854, da hun grundlagde en Forbedringsanstalt for unge Piger, ledet mange Forbrydersker paa rette Vej og gjort dem til nyttige Medlemmer af Samfundet. Louise Twining har arbejdet meget og med Held for at forbedre Fattigforsørgelsen. Det skyldes hende, at der i Storbritannien føres ordentlig Kontrol med, at alle de, som nyde offenlig Understøttelse, ere virkelig trængende. Det staar naturligvis ikke i hendes Magt at hjælpe alle dem, som trænge, men af egne Midler og ved Hjælp af de Penge, hun samler ind hos dem, der med Lethed kunne undvære

nogle, hjælper hun mange, især fattige Haandværkere og arbejdende Kvinder, der ved Sygdom eller andre Uheld ere blevne satte tilbage.

Frøken Bessie Parkes og Francis Power Cobbe — en af Englands talentfuldeste Forfatterinder — arbejde paa at forbedre Tjenestepigernes Stilling. Miss Mulloch har i en lille Bog, „A womans thougts about women", tydelig fremstillet Husmoderens og Pigens gensidige Pligter. Da dette Arbejde eksisterer i dansk Oversættelse som „En Kvindes Tanker om Kvinden" og følgelig er let tilgængeligt for vore Landsmandinder, ville vi ikke omtale det videre, men kun give det en varm Anbefaling. Ingen vil fortryde at have ofret lidt Tid paa at læse det. Wilkie Collins giver i „Man and wife", der efter hvad vi have erfaret, snart udkommer paa Dansk, en Skildring af de Misligheder, som de skotske og engelske Ægteskabslove medføre, idet de give Hustruen i Mandens Magt uden at tillade hende at befri sig for ham, naar han mishandler hende, ikke er istand til at ernære hende eller berøver hende, hvad hun fortjener ved sit Arbejde.

I England findes omtrent 2 Millioner Kvinder, som maa forsørge sig selv. Størstedelen af dem tilhører den saakaldte bedre Klasse, der kun har Valget mellem at ernære sig ved Syarbejde eller ved at undervise.

I 1860 stiftedes i London en Forening, der satte sig til Formaal at skaffe Kvinderne flere Erhvervskilder. Dette Selskab har allerede udrettet en Del. Lord Shaftesbury har som Formand haft det vanskeligste Arbejde og har været utrættelig i at udføre det. Miss Taithfuls Trykkeri, i hvilket Kvinder lære at sætte, staar under Foreningens Beskyttelse; ligesom denne ogsaa lader et Antal Kvinder undervise i Porcellænsmaling, Fotografering, Litografering, Stenografering, Banknotegravering, Sprog, Retskrivning, Handelsvidenskab og mere.

I London er der ogsaa en Konstskole for Kvinder, den staar under Dronningens Beskyttelse. Her meddeles Undervisning i Geometri, Anatomi, Perspektivtegning, Tegning efter Naturen og efter Modeller, Ornamenttegning og Snitning i Træ o. s. v. „The female medical society" giver Kvinder Adgang til at studere Lægevidenskaben. Det første Aar efter Selskabets Stiftelse meldte der sig kun 9 Elever, i det andet Aar blev der anmeldt 15 og i det tredie Aar 29. I Dublin er der en lignende Forening som den ovenfor omtalte i London, for hvilken Lord Shaftesbury staar i Spidsen. 1862 fik Kvinder Tilladelse til at tage Afgangseksamenen ved Universiteterne i Oxford og Cambridge.

(Sluttes.)

Mary Lastir.

En Skildring fra den fransk-tyske Krig 1870.

Af L. V.

(Sluttet.)

Lastir blev opbragt over denne Frækhed og svarede: „Jeg troede, at man i vor Tidsalder var længere fremme i Maaden at føre Krig paa, end at man unødvendig skulde bringe en Familie til Tiggerstaven ved at frarøve den Alt, hvad den i en lang Aarrække ved Flid og Sparsomhed havde erhvervet sig."

Officeren svarede kort: „Vi ere her langt fra Hjemmet og i vore Fjenders Land, de Strækninger, vi med vort Blod (!!) have bemægtiget os, skulle føde os, enten de kunne eller ej."

„Nu vel," svarede Lasir, „jeg kan, men vil ikke, forstaar De mig nu."

Bajrerne forlode deres Kvarter; men en Time efter kom en anden Officer til Lastir med Ordre fra den Øverstbefalende, von der Tann, at han til Middag skulde bespise 40 Mand.

Herover blev Lastir saa opbragt, at han greb fat i Overbringeren af denne uforskammede Befaling; men denne drog sin Sabel og trængte ind i Stuen. Landmanden greb Soldaten om Armen, tog Sablen fra ham og satte ham udenfor Døren.

Fordi Lastir havde vovet at sætte sig til Modværge, blev han den følgende Dag slæbt bort fra sit Hjem, stillet for en Krigsret, og, paa den fornærmede Officers Angivelse, dømt til at skydes.

Dommen blev fuldbyrdet den 12te September 1870.

Foruden Lastir bleve 29 andre af Landsbyen Bazeilles Indbyggere skudte den samme Dag, fordi de havde vovet at forsvare deres

Hjem mod Fjendernes Paatrængenhed og voldsomme Angreb.

Mary Lastir vaklede mellem Frygt og Haab. Hun havde set, at hendes Mand tog Vaabnet fra Officeren; hun havde hørt denne udstøde Eder og Forbandelser samt Trusler om Hævn. Hun havde været Vidne til, at den elskede Ægtefælle med Magt blev ført bort Hjemmet, uden at faa Tilladelse til at tage Afsked med sin Hustru og sine Børn; men hun havde ingen Anelse om, at han skulde miste Livet, fordi han havde forsvaret sin Arne. Hun haabede og ventede — — —

Det blev mørkt — og der kom Ingen.

Mary Lastir sad hos Børnene, som længtes efter den kære Fader. Hun trøstede dem, saa godt hun kunde, og lovede dem, at naar den slemme Fjende først var borte, skulde nok Alt blive godt igen. Selv havde hun stor Møje med at holde sine Taarer tilbage.

Mary blev med Et udreven af alle sine skrækkelige Tanker ved, at Drengen raabte: „Moder! der er Ildløs!“

Moderen satte den lille Mola paa Gulvet, ilede hen til Vinduet, aabnede det og saa til sin Forfærdelse, at et Hus i Nærheden stod i lys Lue; der var Støj overalt. Gaderne vare opfyldte af fjendlige Soldater.

„Barmhjertige Gud! Hellige Jomfru!“ raabte hun, „hvad er dette? Man tænder jo Husene i Brand med Villie!“

„Kommer Fader snart hjem?“ spurgte den fireaarige Sylva med klagende Stemme.

Olai greb hendes Hænder og svarede: „Du skal ikke være bange, Moder er jo hos os — og Fader vil vistnok skynde sig hjem til os, saa snart han kan; men,“ tilføjede han sørgmodig, „jeg er bange for, at de slemme Soldater holde fastere paa ham, end de imorges holdt paa mig.“

Den lille Mola begyndte nu at skrige, Moderen tog hende op paa Armen, kyssede hende og derpaa de to andre Børn, medens Taarerne randt ned ad hendes blege Kinder.

En stærk Banken paa Døren bragte Moderen til at se op.

Døren blev hurtig reven op.

„Nu kommer Fader!“ raabte Sylva.

Det var ikke Faderen, men en bajersk Løitnant. Han gik lige ind i Stuen og standsede foran den bekymrede Moder, saa stift paa hende og sagde alvorlig paa smukt Fransk:

„De er i stor Fare, Madame!“

„Kan De hjælpe mig?“ spurgte hun.

„Hjælpe!“ svarede han langsomt. „Det kan jeg vel næppe; men jeg kan maaske give Dem et Raad.“

„O, tal! Skaf mig mine Børns Fader, og jeg giver Dem Halvdelen af Alt, hvad jeg ejer!“

„Hvor Deres Mand er, ved jeg ikke, skynd Dem blot at forlade dette Sted!“

„Min Mand! min Mand!“ skreg den Ulykkelige, vaandende sig i Sjæleangst.

„Ja, Madame, vi leve i haarde Tider; jeg har kendt Deres Mand i tidligere Dage, og det er af Medlidenhed med Dem og Deres Børn, at jeg uden mine Foresattes Tilladelse besluttede at vove mig hid for at underrette Dem om, hvad der er hændt og hvad der vil ske — men der er ingen Tid at spilde.“

„Ved Alt, hvad der er Helligt! jeg beder, jeg bønfalder Dem!“ gentog hun med Taarer; „sig mig Alt. Hvor er Lastir? Hvor har man ført ham hen? Og hvorfor — — —

„Fat Dem, Madame!“ afbrød Officeren hende. „De maa bevare Deres Aandsnærværelse; jeg ved meget godt, at man for Tiden anser den tyske Invasion i Frankrig for en Uforskammethed og en Ugudelighed; — men tænk Dem, at det var bleven omvendt; tænk Dem, at Franskmændene vare rykkede ind i Tyskland, da vilde man i Frankrig anse Alt, hvad der i slige Tilfælde skete, for en naturlig Følge af Krigen — ja maaske endog for en Ære. Her er foretaget en Voldshandling, det vil jeg ingenlunde nægte; men Indbyggerne have selv fremkaldt den. Vi kom hertil som Fjender, forlangte Kontribution, og istedetfor at lempe sig efter Forholdene og skaffe denne tilveje, har man taget sig selv tilrette og grebet til en Udvej, som ikke kunde gaa ustraffet hen. Jeg tør ikke opholde mig her, men maa forlade Dem, dog jeg gentager mine Ord: Skynd Dem herfra, flygt, frels Dem og Deres Børn fra Flammerne!“

Mary var saa betaget af Skræk og Fortvivlelse, at hun ikke tilfulde fattede de udtalte Ords Betydning. Hun sad midt paa Gulvet med sine kære Smaa omkring sig og stirrede vildt om i Værelset.

Officeren ilede ud, efterat han med høj Røst havde gentaget sin Opfordring om at forlade Huset.

Ilden i Landsbyen havde imidlertid grebet stærkt om sig, og det ene Hus efter det andet blev et Rov for de ødelæggende Luer. Endelig stod ogsaa Lastirs Hus i Flammer og begge Sidelængerne brændte paa en Gang.

Raaben og Skrigen opfyldte Luften og Forvirringen var stor. Den ulykkelige Moder sad endnu i det brændende Hus. Med Et vækkedes hun af sin Dvale, og hendes matte Øje mødte et Flammehav fra de brændende Sidebygninger. Hun stødte de Smaa blidt til Siden og rejste sig med Anstrængelse „Hellige Moder! forbarm Dig over mig!“ raabte hun i sin Fortvivlelse. Hun saa sig omkring for om muligt at opdage Nogen, der kunde hjælpe hende; men der var Ingen; hun raabte om Hjælp — Ingen svarede. Hun bad, græd og jamrede sig; Ingen hørte hende. Halv vanvittig styrtede den Ulykkelige omkring i det endnu uantændte Forhus.

Branden forplantede sig omsider fra Sidebygningerne til Forhuset; den ene Bjælke faldt bragende ned efter den anden — og efter kort Tids Forløb revnede Loftet og truede med at styrte ned og knuse dem.

Det var et skrækkeligt Øjeblik!

Mary Lastir var nær ved at segne til Jorden af Anstrængelse og Dødsangst. Med den Kraft, som en slig Stund kan indgive en kærlig Moder, greb hun alle tre Børn i sine Arme og ilede hen til Døren for ved Flugten at søge Redning fre Luerne.

Det lykkedes hende; men næppe havde hun sat sin Fod udenfor Huset, førend dette styrtede sammen med et Tordenbrag.

Den stakkels Moder og hendes tre smaa Børn vare frelste fra Døden; men nu stod hun der midt paa Vejen, uden Hus og Hjem, uden Mand og Forsørger, uden Ven eller Frænde og uden Mad og Drikke til sine hjælpeløse Smaa. Hvor skulde hun ty hen? I Landsbyen havde hun vel mange Venner; men hvor hun kastede sit Øje hen, saa hun kun rygende Tomter. Hendes Hjem laa foran hende som en Grusdynge, Alt var ødelagt, Alt var borte for bestandig.

Dog, de Forladtes og Faderløses Ven og Fader tog sig af de Ulykkelige.

Mary Lastir fik nye Kræfter. Hun indsaa, at her hjalp hverken Taarer eller Fortvivlelse, her maatte handles med Overlæg og Besindighed. Hun tog de to mindste Børn paa sine Arme, og medens Olai sprang foran, vandrede hun med raske Skridt ud af Byen.

Da hun havde gaaet en halv Mil, mødte hun en Bonde, som kom kørende i fuld Galop; hun raabte ham an og bad, om han vilde tage hende og Børnene op paa Vognen.

„Ja, hvor ville I hen?“ spurgte Bonden.

„Det er lige meget!“ svarede hun rask.

„Men I maa da have et Bestemmelsessted?“

„Nej!“

„Ja, ja da,“ sagde Bonden. „Jeg kan nok tænke mig til Resten. I vil bort fra Fjenderne — og det vil jeg med. Kom da, lad os smaasnakke om Tingene.“

Mary pakkede Børnene ned saa godt, det lod sig gøre. Den medfølende Bonde, som saa hendes Omhu for de Smaa, tilbød hende et Tæppe, han havde liggende foran i Vognen. Olai og hans Søstre faldt snart i Søvn.

De to Rejsekammerater sad længe tavse ved Siden af hinanden. Det var henimod Aften. Vejret, som næsten hele Dagen havde været taaget og regnfuldt, var nu klart. Alt omkring laa i en dyb Fred, der dog af og til afbrødes af en fjern Torden fra Fjenders eller Venners dræbende Kanoner. Ved ethvert saadant Brag bævede Mary Lastir. Bonden, som lagde Mærke til hendes stærke Bevægelse, afbrød Tavsheden og sagde: „Ja nu kan Kuglerne ikke naa os, men fortæl mig, hvem De er, min gode Kone, og lad os tænke lidt over, hvor vi ville hen; ti til Paris kan vi saamænd ikke komme i Nat, dertil ere Hestene for trætte.“

Mary fortalte nu i Korthed sin Historie. Da hun havde sluttet, spurgte hun: „Men hvem er min Redningsmand, hvem kan jeg takke for vor Frelse.“

„Mit Navn er Laurent,“ svarede han, „jeg har hjemme i L—; Tyskerne have ødelagt mit Hus og en fjendtlig Kugle har dræbt min Søster, som boede hos mig. Jeg vil til Paris for at stille mig i Fædrelandsforsvarernes Række og da, saa godt jeg formaar, hævne den mig tilføjede Uret.“

„Til Paris!“ raabte Mary Lastir. „Ja, naar jeg og mine Børn blot kunne komme derhen, saa tror jeg nok, at Alt kunde blive godt igen; jeg har mange Venner i Paris og En eller Anden vil nok hjælpe mig i min Nød.“

„Kan jeg gøre Noget for at skaffe Dem dertil, Madame, saa er jeg villig. Kunde jeg nu blot finde et Sted, hvor mine Heste kunne overnatte, da er der Intet til Hinder for vor Ankomst til Hovedstaden den Dag imorgen.“

Efter endnu omtrent en Times Kørsel naade vore Rejsende en enlig liggende Gaard. Bonden sprang af Vognen og bankede haardt paa den jernbeslagne Dør. En venlig Kone lukkede op og spurgte om hans Ærinde.

„I den hellige Moders Navn beder jeg Eder, gode Kone, om at hjælpe os Vi skulle til Paris, men kunne ikke komme dertil i Nat; ti vi have kørt en lang Vej og Hestene ere udmattede.“

Imidlertid var Manden i Huset kommen til, og da Mary sagde ham sit Navn, blev han meget forundret over at genfinde sin tidligere Forvalters Kone.

I en Fart bleve de stakkels Smaa tagne af Vognen og bragte til Ro i Landmandens bløde Senge. Mary Lastir og den brave Bonde sade efter faa Øjeblikkes Forløb med Landmanden og hans Kone ved et veldækket Bord.

De to Rejsefæller maatte nu fortælle deres sørgelige Hændelser, og først sent gik man til Ro efter den anstrængende Dag.

Næste Formiddag forlod Bonden, tilligemed Mary og hendes Børn, det gæstfri Hus, og uden Uheld ankom de til Paris, hvor de skiltes ad.

Den retskafne Bonde, der saaledes havde frelst den stakkels Enke fra den visse Død, gik straks til Chefen for et frivilligt Korps, blev Soldat — men blev dødelig saaret ved et af de senere Udfald, og har, tilligemed mange Andre, med sit Blod vidnet om, at Frankrigs Sønner ere rede til at ofre Alt, ja selv Livet, naar det gælder om at forsvare den kære hjemlige Arne.

Mary Lastir og hendes Børn fik et midlertidigt Hjem hos en skikkelig Kone, der havde tjent i mange Aar hos Marys Forældre.

Madame Lastir, der havde stor Færdighed i at lave fine Kniplinger, fik snart saa meget at bestille, at hun kunde skaffe sig og Børnene et tarveligt Udkomme. Hun har fortalt sin Historie til en Dame, der ofte forsyner hende med Arbejde, og derfra er den naaet til den, som har skrevet disse Linier. Om Marys og hendes Børns Skæbne i de sidste Rædselsdage have vi Intet erfaret.

Den frøbelske Børnehave.

Vi have hidtil ikke omtalt den fra 1ste Mai af her oprettede „frøbelske Børnehave“, dels fordi vi ere mistænksomme mod alt, hvad der i denne Retning kommer fra Tyskland, og dels fordi vi kendte for lidt til Systemet for at kunne bedømme det. En Læge har i en Artikel i Berlingske Tidende gjort sit til, at disse Børnehaver ikke skulle nyde Fremgang hos os. Om han har udrettet noget godt hermed, skulle vi lade være usagt. Vi vide kun, at Friederich Frøbel i Aaret 1830 indrettede den første Børnehave i Berlin, og ved hans Død 1852 var der i Tysklands forskellige store Stæder tilsammen 18 af disse Opdragelsesanstalter. I Frøbels Levetid og efter hans Død have mange Kvinder taget sig af Sagen og det skyldes Fru Marenholtz Bülow, at der i Schveits, Holland, Belgien og Frankrig er bleven oprettet talrige Børnehaver. Vi ere ikke komne til Kundskab om, hvorvidt disse have baaret gavnlige Frugter, deres hurtige Udbredelse synes at vidne derom, men vi tør dog ikke indlade os paa at tilraade deres Indførelse her i Landet, ligesaa lidt som vi ville fraraade dem. Kun tør vi paastaa, at den ærede Læge er noget ensidig i sin Opfattelse af saavel dette, som andre Forhold. Han siger saaledes: „Hertillands, hvor vi med vore saakaldte højere Dannelsesanstalter for Damer, med al Slags fransk og svensk Gymnastik (der netop anbefales af Læger), og med de fornylig efter stokholmsk Mønster i Udsigt stillede Læsesaloner for Damer ere godt paa Veje til at faa vore unge Piger opdragne til literære „Blaastrømper“, istedetfor til dygtige Husmødre o. s. v.“ Tror den ærede Læge virkelig, at en ung Pige maa blive en daarlig Husmoder, fordi hun i sine Fritimer gør sig bekendt med Literaturens Frembringelser eller, hvis hun har Kald dertil, selv

forsøger sig i denne Retning? I saa Tilfælde er det vel hans Mening, at Kvinden skal opdrages til et Trældyr, der kun bør have Færdighed i at sy, stoppe, vaske og koge Mad, og ikke har andre Pligter at opfylde end netop disse. Det er vist, at en velopdragen Kvinde bør forstaa disse Ting, men det er ligesaa vist, at en dannet Mand vilde være daarlig stillet, hvis han fik en Kone, der ikke var opdragen til og ikke havde Sands for andet end ovennævnte huslige Sysler. Ligesaavel som man kan blive en dygtig Læge, fordi man har syslet med Literaturen, ligesaavel kan man blive en fortræffelig Husmoder, fordi man som Pige har fulgt Literaturens Frembringelser og maaske selv syslet med dem. Vi tro, at dette vil staa uimodsagt, indtil den ærede Læge kan bevise, at Kvindens Hjerne er anderledes konstrueret end Mandens.

Blanding.

Kvindernes Valgret er atter bleven bragt paa Bane i England. Jacob Bright, en Broder til den „store" Bright, har i det engelske Underhus foreslaaet, at Kvinderne skulle have Valgret, og motiveret dette sit Forslag med stor Veltalenhed. Forslaget faldt for et ubetydeligt Flertal, men 156 af de dygtigste Medlemmer stemte for det.

Félix Pyat har uddelt Vaaben til Kvinderne i Paris, for at de skulle deltage i Forsvaret af Barrikaderne. De øve sig flittig i Brugen af Vaaben og gaa Kampen imøde med et Mod og Tillid, der var en bedre Sag værdig.

I Wien bestaar der en Dame-Forening, hvis Formaal er gensidig Understøttelse og Belæring. Foreningen, der den 2den dennes afholdt sin fjerde Generalforsamling, tæller en Mængde Medlemmer af alle Stænder. Der vil i denne Maaned blive afholdt Foredrag af Professor Zethner: „om Konen i Huset" og om „Kvindeemancipationen", af Fru Professorinde Clima: „Om Modersmaalet", „om Livet i Naturen", „om Elektriciteten", med flere.

Fra Køkkenet.

Melboller til Kødsuppe.

Melboller maa helst bages i en lille Lergryde med Hank, som nemt kan løftes eller drejes, hvis Varmen bliver for stærk. 1/4 Pd. Mel bages i 1/4 Pd. Smør, lidt efter lidt kommes, medens det staar over Ilden, en Pægel varmt Vand derpaa. Saasnart Dejgen slipper Gryden, sættes den over Tørv- eller Trækulsgløder og bages langsomt i en knap Time. Man behøver kun at røre i Bolledejgen af og til. Naar den er bagt, kommes den i et Lerfad, efterat den er afkølet, rører man 4 Æg, et ad Gangen, ud i den, hvis den ikke derved bliver tilstrækkelig lind, maa man tage et femte Æg. Nu kommer man lidt Muskatblomme, lidt Salt, en halv Teskefuld stødt hvidt Peber og lidt lyst Puddersukker i Dejgen og rører det alt godt omkring. Bollerne stikkes af med en Spiseske, glattes pænt til og sættes ikke paa Suppen tidligere end et Kvarter, inden denne skal serveres, da disse Boller ikke godt taale at koge længere end 10 Minuter.

Fra det jødiske Køkken.

En Æblekage.

Naar Æblerne ere skrællede og Kærnehusene omhyggelig udtagne, vejes Æblerne. Til 4 Pd. Æbler tages 1/2 Pd. godt Smør, 1/2 Pd. stødt Melis, lidt fint hakket Citronskal, noget stødt Kanel, stødt Vanille og 8 Æg. Smørret smeltes og Æblerne koges halv møre deri. Derefter røres Sukkeret, Kanelet, Citronskallen og Vanillen deri. Æggene piskes, baade Hvide og Blommer sammen og kommes derpaa tilligemed de tillavede Æbler i en Form, hvori det bages. Kagen kan nok taale stærk Varme, dog skal den ikke være mørk, naar den er bagt. Inden den kommer paa Bordet, kan den pyntes med Flødeskum, syltede Jordbær og Ribsgelée. Den er let og velsmagende og beregnet til 16 à 20 Personer.

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsøe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 7.
(April Kvartal.)

Kjobenhavn, Mai 1871.
(Hver Maaned 4 Numre.)

Priis 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

Anna Herford.

(Fortsat.)

Hun løb ind i Spisestuen og mødte der Selina, som formodenlig var bleven forstyrret af Støjen nedenunder, medens hun klædte sig paa; thi hun var endnu i den sorte Kjole og hendes yndige lyse Haar hang opløst omkring hendes Skuldre.

„Hvad er alt dette?“ begyndte hun og var henne ved Bordet, inden hendes Mand kunde standse hende. Hun troede, det var et Stykke Vildt, de havde lagt der, det graabrune uldne Tæppe, der var bredt over Philips afsjælede Legeme, kunde nok i den matte Belysning forveksles med et Daadyrs Skind. Der var ingen Gas i Huset. I Forstuen, i Køkkenet og paa Trapperne blev der tændt Olielamper, i Værelserne Vokslys.

„Det er Philip King!“ udbrød hun, „hvad er der i Vejen med ham?“

„Kan Du ikke se det?“ svarede Hr. Barley, der gned de kolde Hænder med Flonel og Brændevin. „Han har faaet en Kugle i Brystet, lige under Hjertet. Slynglen har passet ham op ude i Skoven og skudt ham ned som en Hund.“

Hun udstødte et Angstskrig og begyndte at skælve. „Hvorledes gik det til Edvin? hvem har gjort det?“

„Du!“

„Jeg! er Du bleven gal, Edvin Barley?“

„Jeg sværger Dig til Selina, at denne Ugerning er ligesaa sikkert en Følge af Dine Handlinger, som om Du virkelig havde trykket Hanen af. Du er vel tilfreds med Dit Dagværk?“

„Hvor kan Du være saa grusom? jeg troede, Du holdt af mig.“

Han havde talt rolig og langsomt, ikke vredt, nu sagde han alvorlig, næsten sørgmodig:

„Jeg tænkte nok, at Din Letsindighed vilde stifte Fortræd, men paa saadan en Ulykke havde jeg dog ikke tænkt. Du har opirret den Krabat lidt for meget, imod min forsvarsløse Myndling og Slægtning. At han vilde begaa et Mord var jeg dog langt fra at ane. Philip King vilde have døet hurtig nok uden det, Selina; han fulgte Reginald med raske Skridt.“

Charlotte Delves kom nu tilbage med Brændevin og en Teske; hun havde søgt længe efter det og endelig fundet det paa den sædvanlige Plads. Hr. Barley havde imidlertid betjent sig af det, han havde i sin Jagttaske, men alle hans Anstrængelser vare frugtesløse. „Det nytter ikke Charlotte,“ sagde han, idet han gav hende Theskeen igen, „han er og bliver død.“

„Var det tilfældigt eller blev det gjort med Villie?“ spurgte Frøken Delvs.“

„Det var Mord, overlagt Mord.“

Der blev banket stærkt paa Døren. Det var Hr. Love, Saarlægen fra Hallam.

„Jeg traf en af Deres Arbejdere herhenne paa Landevejen Hr. Barley,“ sagde Lægen. „Der er nok tilstødt den unge King et Uheld.“

„Uheld — hvis dette Ord er betegnende nok; der ligger han.“

Hr. Love bøjede sig ned over Bordet.

„Her er intet at gjøre.“

„Jeg prøvede at faa lidt Brændevin i ham og har gnedet alle hans Lemmer.“

„Det nytter ikke, han er død og ingen Konst kan vække ham.“

„Ja, ja, jeg var saa vis paa det, som en Mand, der ikke er lægekyndig, kan være.“

„Hvorledes gik det til? De unge Mennesker ere saa ligegyldige med at behandle deres Vaaben.“

„Jeg skal sige Dem, hvorledes det hænger sammen, det vil sige, hvad jeg veed om den Ting. King, Heneage og jeg vare paa Jagt. Mine to Gæster skændtes af og til hele Dagen, jeg maatte endog mægle Fred for at undgaa, at Mundhuggeriet skulde udarte til Haandgribeligheder i Tjenerens Nærværelse. Da vi gik hjem ad, slap Heneage fra os; om han var bagud eller foran vidste vi ikke. I Udkanten af Skoven mødte vi Smith fra Hallam; han standsede mig for at tale om noget Jord og Gødning, som vi staa i Handel om. Den Samtale lod ikke til at interessere min Myndling, thi han gik videre, medens Smith og jeg satte os til Ro paa en Bænk udenfor Ølstuen. Vi havde vel siddet en halv Time, da jeg rejste mig for at gaa hjem gennem Skoven — —“

„Philip King var gaaet forud?“ afbrød Lægen, „ikke sandt?“

„Jo. Jeg var næsten kommet gennem Skoven, da jeg hørte Støj nær ved mig, lige derefter hørte jeg en Bøsse blive skudt af. Jeg foer frem og fik Øje paa Philip King, der et Øjeblik efter udaandede i mine Arme. Paa mit Spørgsmaal: „Hvem har dræbt Dig“, hviskede han dog forinden: „George Heneage, jeg saae ham løfte sin Bøsse, tage Sigte og skyde.“

Jeg følte, at jeg burde gjøre Indvendinger mod Hr. Barleys Anklage; han holdt sig ikke strængt til Sandheden; thi Philip King havde kun sagt, at han saae Hr. Heneage, men intet om, at det var ham, der affyrede Skudet; dog, min Frygt oversteg min Retsfølelse, og jeg forblev tavs.

„Det maa dog være sket ved et ulykkeligt Tilfælde. Heneage sigtede vel paa en Fugl?“ sagde Hr. Love.

„Nej, det var overlagt Mord. Philip bekræftede det med Døden paa Læberne. Jeg tvivlede; men de sidste Ord min Myndling ytrede, tilintetgjorde al Tvivl. „Det er George Heneage,“ sagde han, „saa sandt Gud er mig nær nu i min Dødsstund.“ — „Han er et slet Menneske, en Skurk“ tilføiede Hr. Barley. Jeg ventede kun paa et antageligt Paaskud for at vise ham ud af mit Hus og forbyde ham nogensinde oftere at sætte sine Fødder indenfor mine Døre.“

„Men han er vel ikke kommen uindbuden, og hvorfor bad De ham, naar han er saadan en Slyngel?“

„Fordi jeg først nylig har faaet Øjnene op for hans slyngelagtige Opførsel. Stakkels Philip gjorde mig først opmærksom paa hans Nedrighed. Gid det var den Anden, der laa livløs her og Philip gik rask omkring.“

Ved disse Ord udstødte Fru Barley nogle gennemtrængende Skrig; hun havde siddet paa en lav Stol henne i en mørk Krog, og hendes Mand havde formodenlig glemt, at hun var tilstede. Som en Undskyldning for hendes vilde Tegn paa Bevægelse sagde Hr. Barley til Lægen, at hun var bleven saa forskrækket over den ulykkelige Tildragelse, at hun ikke kunde beherske sin Sindsbevægelse.

Hr. Love vilde have hende til at gaa i Seng, eller dog idetmindste lægge sig paa en Sofa i et hyggeligere Værelse, men hun vilde ikke røre sig af Pletten, og først ved Hjælp af mange Overtalelser lykkedes det ham at faae hende til at tage noget kølende Pulver, som han rørte ud i et Glas Vand. Hr. Love sagde derpaa Farvel, og ligesom han var gaaet, kom Præsten.

„Folk siger, at Philip King er død; det er da umuligt!“

„Naar De havde sagt, at han var dræbt, vilde De komme Sandheden nærmere,“ svarede Hr. Barley. Heneage skød ham ude i Skoven;

han affyrede Skudet i den Hensigt at dræbe Philip med det, og han naaede sit Maal."

„Det stakkels unge Menneske," sagde Hr. Martin, „han havde Gods og Guld og alt Godt; det skulde han bort fra inden han havde nydt noget af det. — Hvoraf opstod det Fjendskab mellem dem?"

„Lad Heneage forklare det, naar han staaer for Skranken anklaget for Mordet."

„Vi kunde have sparet os den Ulejlighed, forleden Aften at grunde paa en passende Beskæftigelse for den unge King — min Gud!" afbrød han sig selv, „er det Fru Barley, der sidder der?"

„Vi kunne ikke faa hende herfra. Det er bedst at lade som ingenting, hun kommer sig hurtigst, naar hun har Ro."

„Det er en rædsom Udaad," sagde Præsten, igen hentydende til den Døde. „Men De tager visselig fejl, naar De kalder det Mord."

„Og jeg er saa sikker paa, at det er Mord, som om jeg havde set ham tage Sigte. Heneage skal kræves til Ansvar. Han burde bøde med Livet."

„Hvis han har begaaet Mord, bør han anklages og straffes; men hvor er han?"

„Ja, hvor er han? min Gud, nu falder det mig ind, at jeg ikke har givet Befaling til at lade Skoven undersøge og til at efterspore og fange ham enten død eller levende. I min Omsorg for Philip har jeg glemt hans Drabsmand, som nu har havt Tid til at flygte."

„Han kan ikke være kommen ret langt."

„Vil De blive her, Martin; jeg vil sende Folkene ud, han skjuler sig maaske endnu i Skoven i Haab om at kunne slippe lettere bort henad Morgenstunden, naar Alt er roligt."

„Da Hr. Barley var gaaet, krøb jeg ned under Bordet for at slippe ud. Hr. Martin var jeg slet ikke bange for, og Liget indgød mig ikke saa stor Skræk som Hr. Barley, der i mine Øjne indbefattede alt rædselsfuldt og ondt. „Er det ikke lille Anna Herford, der spøger om her?" sagde Hr. Martin venlig, idet han rakte mig sin Haand for at hjælpe mig frem. „Har Du været indespærret i den Krog?"

„De skød Bordet hen, medens jeg stod der, og saa blev jeg derinde, saa længe Hr. Barley var her. De maa ikke sige ham jeg stod der, han kunde blive vred paa mig."

„Han er ikke saa slem, som Du lader til at tro; men jeg skal dog nok bevare Din Hemmelighed. Vil Du blive her hos Din Tante? — Men hvor er hun?" — tilføjede han, idet han saa sig omkring.

„Jeg kan heller ikke begribe, hvor hun er bleven af," sagde Frøken Delvs, „hun sad der, da jeg for et Øjeblik siden gik ud i Køkkenet, og, da jeg kom tilbage, var hun borte."

„Hun er vel gaaet op i sit Værelse, Frøken Delvs."

„Nu skal jeg se efter, hun var saa bevæget og kunde nok trænge til Hjælp." Der blev søgt i hele Huset, men hun var ikke til at finde og maatte følgelig have sneget sig ud. Hun havde intet Overtøj paa og tynde Sko paa Fødderne; det var en kold, raa og taaget Efteraarsaften. Hvorledes skulde det gaa hende, hvis hun foer vild i Skoven, thi der var hun rimeligvis løbet ud for at advare George Heneage.

Døren ind til Pigernes Værelse blev aabnet, og Jemima viste sig med det Udraab:

„Politisoldaterne ere lige herved, nogle af dem ere allerede stegne af Hestene; jeg kan ikke lide at se dem, kom med lille Anna," tilføjede hun, idet hun trak mig ind i Køkkenet, hvori Mary, Sara og Kokkepigen stode om Skorstenen.

De talte ivrig om Muligheden for eller imod, at Middagsmaden skulde serveres inden Sengetid.

Da Charlotte Delvs kom ind, bemærkede Kokkepigen, at nogle af Retterne vare halv kolde, og at de, der stode i Ovnen, var tørre og næsten uspiselige.

„Der er ikke noget at gjøre ved det," sagde Frøken Delvs. „Herren og Fruen forlange vel nok deres Middagsmad, naar de komme hjem, saa den maa holdes varm."

„Er det sandt, at det var Hr. Heneage, som dræbte den unge Arving?" spurgte Sara.

„Pas Dig selv og bland Dig ikke i, hvad der ikke vedkommer Dig, det er mit Raad," svarede Charlotte Delvs, idet hun smækkede Døren haardt i efter sig.

Dr. Henriette Hirschfeldt.

(Sluttet.)

Naar jeg ser tilbage paa den forløbne Vinter, tror jeg virkelig, at jeg har udrettet noget „Godt“ til Fordel for Kvindens Emancipation. Man nærer her stor Interesse for mig og ønsker, at jeg skal bosætte mig herovre, men jeg har mere Lyst til at komme hjem og vise min Dygtighed i Berlin, hvor mine Venner opholde sig. Flere Patienter, end min Tid tillader mig at helbrede, komme daglig til mig; især bringer man mig mange Børn, og, De kan tro, det morer mig at være Vidne til de smaa Staklers Glæde over at blive befriet fra den fæle Tandpine.“

Af et Brev fra Professor Truman til Dr. Lette meddele vi følgende Brudstykke: „I Europa nærer man den temmelig fejlagtige Anskuelse, at en Kvinde kan i Amerika hellige sig et hvilketsomhelst Kald, hun føler Styrke og Evne til. En af vore mest begavede Talere har jo ogsaa yttret: „at ethvert menneskeligt Væsen, hvadenten det er en Mand eller en Kvinde, har Ret til og bør anse det for sin Pligt at udvikle sig overensstemmende med sin Individualitet, sin Lyst og sin Begavelse.“ Vi have dygtige, kvindelige Læger i saa stor Mængde, at man forundrer sig, naar en Dame spørger en mandlig Læge om Raad for sin Sygdom; man er endog tilbøjelig til at anse hende for at være usædelig. De forenede Staters Regering beskæftiger mange Kvinder paa de offentlige Kontorer, baade som Skrivere, Bogholdere, Regnskabsførere o. s. v. og dog møder man megen Fordom mod Kvindens Ret til Selverhverv.

Det kostede betydelig Anstrængelse at faae Fru Hirschfeldt optaget i Kollegiet; nu, efterat hun har været der 8 Maaneder, har hun ved sin beundringsværdige Opførsel og utrættelige Lærelyst vundet Lærernes Agtelse og havt en gavnlig Indflydelse paa Studenterne, idet disse af Hensyn til hende have aflagt mange drengeagtige Vaner, der ellers ere uadskillelige fra den studerende Ungdom. Det var ingen let Opgave for en Kvinde at udføre Tandoperationer i en Sal, der var opfyldt med mandlige Tilskuere, men deres Landsmandinde udførte sit Arbejde med en saa ægte kvindelig Værdighed, at hun vandt Alles Sympati og Beundring. At dømme efter de Fremskridt, som hun hidtil har gjort, tænker jeg, at vi, naar hendes Læretid er udløben, kunne tildele hende Doktorgraden i Tandlægekonsten, med den Bevidsthed, at den aldrig er bleven tildelt nogen værdigere. Jeg haaber og ønsker, at hun i sit Hjem ved sin Dygtighed vil afvæbne alle dumme Fordomme, og at hendes Eksempel skal bidrage til, at mange gaa hen og gøre ligesaa. Et eneste praktisk Bevis paa, at Kvinder kunne uddannes til andet end Kogekoner, Skræddersker eller Gouvernanter, slaar tusinde teoretiske Indvendinger af Marken.“

Da Fru Hirschfeldt havde gennemgaaet et toaarigt Kursus i Philadelphia, fik hun sin Doktorgrad; hendes Diplom var forsynet med de behørige Underskrifter og med et Bevis for, at hun særlig havde udmærket sig, saavel ved Dygtighed i at plombere, som ved at udtrække Tænder.

I Sommeren 1869 kom hun til Berlin, hvor hun bosatte sig i Behrenstrasse Nr. 9; under hendes Vinduer staar paa et Skilt: „Dr. Henriette Hirschfeldt, født Pagelsen, American dentist.“

Kvinden i Samfundets Husholdning.

(Af Fredrik Baier.)

„Kvinden i Huset og i Hjemmets Husholdning“ — det er man vant til baade at høre og se. Men at hun skulde have en Virkekreds ogsaa udenfor Huset og Hjemmet — jeg mener ikke en tom og intetsigende i Mad- og Modeverdenens Selskabsliv, men en alvorlig i Fædrelandets, ja Menneskehedens Samfundsliv — at hun skulde have noget at gøre i denne store „Husholdning“ — det er en Tanke, som falder de Fleste noget tung at tænke.

Husholdning! — Dette Ord har Menneskesamfundet laant af Huset, dette Samfundets mindste Enhed; Verden har laant det af Hjemmet, Husstanden eller Familien. Dette Ord, som altid — med mindre „slet“ udtrykkelig tilføjes — bruges kun i god Mening,

og som derfor vækker Tanken om Sparsomhed og Orden, — dette Ord udtrykker, saaledes brugt, at Samfundet skal i det Store være et Billede af, hvad Huset er i det Lille.

Nu ved enhver fornuftig Husmoder, ja, enhver, som forstaar sig det Mindste paa Husvæsenet, at Husholdningens Konst kan udtrykkes omtrent saaledes: Det gjælder om, at Intet gaar til Spilde, men at Alt bliver brugt paa den formaalstjenligste Maade. Bliver Noget ikke nyttet paa den ene Maade, maa det bruges paa den anden, og kun det aldeles Unyttige maa raadne op eller heller kastes bort i Tide, allerhelst dog i Svinetønden, om man har nogen; at Noget fordærves, er dog som oftest Tegn paa Mishusholdning. Den Steg, som blev lævnet idag, gaar igen iovermorgen, maaske alt imorgen som „Ragout" eller paa Lørdag som Hakkemad („Hachis" som det hedder i det franske Køkken). Af Moderens først vendte og senere aflagte Klædeskaabe bliver (foruden andre Ting) først en Skoletrøje til den ældste Søn, og senere, naar den næstældste vokser til, faar han den paa, naar han skal løbe hjemme i Gaarden og lege. Der kunde nævnes utallige lignende Tilfælde; de vilde dog Alle gaa ud paa det Samme.

Men i Samfundets store Husholdning er Konsten i sit Væsen ikke anderledes. Det gælder ogsaa her, at Intet gaar til Spilde, men at alle Naturens Gaver nyttes paa den formaalstjenligste Maade. Dog, det gælder ej alene Æmnet, men ogsaa Aanden. Det gælder, at alle Menneskets Ævner og Kræfter bruges paa bedste Maade. Det gælder — kort sagt — baade i Samfundets og i Hjemmets Husholdning at tilvejebringe den bedst mulige Samvirksomhed imellem Naturens Gaver, dens Æmner og Kræfter og Menneskenes Ævner.

Vi kalder ofte Naturens Gaver for „Guds Gaver" — og tildels med Rette. Lige saa fuldt kan vi kalde Menneskenes Ævner og Kræfter for „Guds Gaver". Men en Gave faar man for at bruge den, derimod ikke for at misbruge den eller lade den unyttet. Der kan ingen Tvivl være om, at jo flere Gaver et Menneske saaledes har faaet, jo mer „begavet" han er i en eller anden Henseende, jo større et Pund — aandeligt eller legemligt — han har faaet, des større „Rente" vil der ogsaa blive krævet af dette „Pund". Det var maaske rigtigere at sige „Laan" end „Gaver". Vi laaner af Jorden det Legeme, som i denne Verden skal være Bolig for vor Aand; og vor Aand — er den ikke et Laan af Gud, et Laan, som skal gives tilbage, ikke i samme Tilstand, som da vi fik den, men større og rigere?

Ethvert Menneskes Formaal i Livet bør uden Tvivl være at udvikle og bruge alle sine, saavel aandelige som legemlige, Ævner og Kræfter paa den bedst mulige Maade i Forhold til deres Væsen og Rigdom.

Hvad der gælder ethvert Menneske i Samfundet, gælder ej alene Manden, men ogsaa Kvinden.

Hvorvidt er nu Kvindens Ævner og Kræfter Mandens ulige i Væsen og Rigdom?

Af dette Spørgsmaal, hvis fuldstændige Udredelse vilde kræve flere Sider, end der i denne Afhandling findes Bogstaver — af dette afhænger i Grunden, hvilken Del Kvinden er kaldet til at tage i Samfundets Husholdning.

At naturlige Uligheder findes, vil man ikke kunne nægte; men kun mange tusind Aars Fordomme har kunnet frembringe den endnu almindeligste Mening, at Kvinden ikke skulde være kaldet til Virksomhed udenfor Hjemmets Verden.

Enhver Kvinde, som har Ævner og Kræfter til frugtbar Virksomhed ogsaa i Samfundets større Husholdning, og som er sig bevidst, at hun har disse „Gaver", hun er ogsaa kaldet til at tage Del i Samfundslivet. Men i Kaldet ligger baade Pligt og Ret uadskillelig sammenknyttede. At hindre hende i at gøre sin Pligt er derfor den grusomste Krænkelse af hendes Ret som Menneske.

Det skal villig indrømmes, at Kvinden har — fremfor Manden — sit skønneste Kald som Hustru og Moder, om end kun Husmoder. Men naar nu kun 60, højst 70, af 100 Kvinder kommer i denne Stilling,*) skal da de 30—40 „kastes bort" i Samfundets store Husholdning,

*) Disse Tal støtter sig til de statistiske Meddelelser om Folketællingen i 1860. Udfaldet af den sidste (1870) er endnu ej fuldstændig kundgjort.

ligesom de Fødevarer, der fordærves i Hjemmets lille? Er dette ikke Tegn paa Mishusholdning hist som her? Kan Samfundet virkelig uden Skade taale dette umaadelige Kraftspild? Vilde det ikke være meget bedre og lykkeligere, om mangen en rig kvindelig Aand og mangen en fingernem kvindelig Haand fik Lejlighed til at virke med til Samfundets store Arbejder, isteden for som nu, af Fordommenes og af Statens Love, at tvinges til ikke at gaa udenfor den snevre Kreds, inden hvilken Ævnerne eller Færdighederne ikke kan komme til at røre sig frit, udvikle sig helt og virke mest til Gavn og Velsignelse for Samfundet og hende selv?

Fordommene maa vi sprede. Statens Love maa vi ændre. Men det er ikke nok at have Lys og Luft eller Frihed til at røre sig i. Først og fremst gælder det at udvikle, hvad der skal røre sig i Friheden. Vi maa da vende os til Skolen.

Den mandlige Skole har lidt efter lidt set sig nødsaget til at give efter for Tidens Krav. Den har indset, at alle Mennesker ikke lader sig støbe i samme Form, lige saa lidt som alle Sko lader sig sy over samme Læst. Den har opgivet det ensformige og delt sig i flere Linier, imellem hvilke Drengene, naar de har naat det Trin, da Ævnernes Ulighed viser sig, kan vælge efter enhvers Anlæg og Lyst. Det er ligefrem Naturloven om „Arbejdets Deling“ i Samfundets Husholdning, som endelig har gjort sig gældende i Drengeskolen, og uden Tvivl vil gøre det mer og mer i Tidens Løb.

I Pigeskolen staar det endnu tilbage at indføre denne Lov om „Arbejdets Deling“. Ogsaa her bør man fra et vist Trin tage Hensyn til, om det enkle Barn egner sig mere for Aandens end for Haandens Gerning, mere for denne end for hin af Videnskabens, Konstens eller Haandværkets utallige Grene, og da under den følgende Undervisning tage Hensyn dertil (selve Oplærelsen deri vedkommer naturligvis kun Fagskolen). Ensformigheden maa vige for den gode Ensidighed, — det er den, som, uden at tabe Samfundet med alt Andet af Syne, udvikler fortrinsvis de Ævner (Aandens og Haandens), ved hvilke den Enkle synes at kunne virke mest i Samfundets Tjeneste.

Drivefjædren skal ikke være egennyttigt Hensyn til Erhverv. Ej heller skal den alene være Ønsket om at kunne indtage en selvstændig Stilling, idet man føder sig selv; ti den kan da ikke være fælles Drivefjæder for de Fattige saa vel som for de Rige, hvis Stilling tidt fra Fødslen er tryg nok for hele Livet (i det Mindste tilsyneladende). Nej, Drivefjædren maa søges i den kun altfor længe miskændte Sandhed, at Arbejdet adler.

Det er glædeligt, at dog flere og flere meget formuende Folk lader sine Sønner tilegne sig Kundskaber og Færdigheder, ikke til at tjene Penge med, men til at virke med i Samfundets Tjeneste. De unge Piger derimod, som ifølge den raadende Fordom ikke skal tage Del i Samfundets Husholdning, om de end er aldrig saa skikkede dertil, — de opdrages endnu kun med det Maal for Øje: „at faa en Mand“. Sagen er den samme, hvad enten man, som i de rigere Samfundslag, kalder det: „at gøre et Parti“, eller i de fattigere: „at blive forsørget“.

Var det ikke ønskeligt, om ogsaa den unge Pige — uden Hensyn til Stand — blev uddannet til et virksomt Medlem i Samfundets Husholdning først og fremst? Vilde hun vel derved blive mindre kvindelig og elskværdig? Og skulde hun senere komme ind i de gifte Kvinders Tal, er det da rimeligt, at hun vilde være mindre dygtig til Hjemmets Husholdning, den lille?

Dersom virkelig Arbejdet adler, da kan sand Kvindelighed kun vinde ved, at Kvinden, lige som Manden, opdrages til, efter Ævne og Lejlighed, at deltage i Samfundets Arbejder, istedenfor at drukne i Selskabslivets Mad og Moder, saaledes som det nu er Tilfældet i de saakaldte „dannede“ Samfundslag.

Efterretninger fra Modeverdenen.

Som Foraarshatte ere sorte Straahatte at anbefale; de faaes smukke og billige, saavel i runde som i lukkede Former. De runde sorte Hatte tage sig godt ud, naar et Stykke sort Tyll, $1^1/_2$ Alen langt, lægges i folderige Puffer fra Skyggen for til over hele Pullen, og Resten hænger ned over Haaret. Hvor Pufferne be-

gynde, anbringer man en Rosen- elller Valmuegren, hvor de ophøre en Reseda-, Lillekonval- eller hvid Sirengren. Denne Pynt passer ogsaa til hvide Straahatte, samt til sorte og hvide Tyllshatte.

Fjer have i mangfoldige Aar, og ville vist til evige Tider spille en betydelig Rolle i Modeverdenen; der gjøres stadige Fremskridt i at sammensætte, vaske, farve og rense dem. Det er utroligt, hvad man kan faa ud af ganske almindelige Gaase- og Duefjer, ikke at tale om Hanefjer, Maagevinger, Svanefjer o. s. v. Af Paafuglefjer som Underlag for Strudsfjer faar man en smagfuld og elegant Hattepynt. Den, der har Raad til at sætte sig i større Udgift, bør vælge Marabout-Fjedre eller en Buket af 6 smaa hvide og 6 smaa sorte Strudsfjer, kunstig sammenføjede, saa de faa Lighed med Blomster. Ligesom de foregaaende Somre bruges Fuglehoveder med fantastiske Haler af sorte, hvide og brogede Fjer. Paa de runde Hatte ser man som oftest Fjer i Massevis, hvorimod de egenlige Damehatte holde sig mest til Blomstergarniturer. Unaturlig store Roser af alle Farver, især gule, og gigantiske Rosenknopper ere iaar særdeles efterspurgte. Der er i Blomsterfabrikerne gjort Forbedringer med Hensyn til Forfærdigelsen af Stilke; de, der nu anvendes til de fine Blomster, have en slaaende Lighed med levende Blomsters Stilke. De laves af Guttaperka, og overtrækkes med tørret naturligt Mos. Granat- og gule Akasieblomster med mørkegrønne Blade bruges ogsaa endel, de ere fyldigere og mere straalende, end Naturen kan frembringe dem. Dog, det siger intet; man er jo engang bleven afvænt med, at de konstige Blomster ere tro Efterlignelser af de levende. Markblomster synes helt at skulle fortrænges af smaa Haveblomster, saasom, Reseda, Viol, Avrikel, Diclytra o. s. v., der sammenbindes til smaa brogede Buketter. De store Gaaseurter ere dog endnu i Brug, og de pralende Valmuer ville vedblive at florere saalænge der findes brunette Damer.

Blandinger.

— Pastor Warburg indledede den smukke Tale, han holdt i Mandags ved Præmieuddelingen til Pleiemødrene, med „Fadervor“, og udviklede dernæst, at der vel var Forskel, dog ingen Modsigelse mellem den foregaaende Dags Gudstjeneste og denne kirkelige Høitidelighed; ti om Søndagen havde han præket over Teksten: „Værer ikke blot Ordets Hørere, men og dets Gjørere“ og var det ikke det samme, han idag vilde lægge sine Tilhørere, og særligt Pleiemødrene paa Hjertet?

Hvor smuk al Deltagelse i Næstens Sorg, hvor smuk al Barmhjertighedsøvelse end var, havde den dog kun ringe Betydning for Gud, naar den blev udøvet af Forfængelighed, for at trøste eller behage sig selv, eller fordi man derved troede at udsone en Brøde. Kun den, der gør godt af et rent Hjerte, uden anden Bevæggrund end den, at gjøre det Gode for det Godes Skyld, for Guds Skyld, er Ordets Gører, saa vel som dets Hører.

Pastor Warburg advarede dernæst Pleiemødrene mod at tænke for meget paa Betalingen, men lidt mere paa den ædle Handling, de kunde udføre i deres Omsorg for de umyndige, forladte Skabninger, der bleve dem betroede. Det var hans sørgelige Pligt at meddele, at en af Pleiemødrene havde begaaet en styg Forbrydelse, for hvilken hun var kaldt til Regnskab for Menneskenes Domstole, en anden Pleiemoder var bleven udelukket af Selskabet, fordi hun havde nægtet at lade en Dame, der kom for at se til Barnet, gaa ind til dette, der ovenikøbet var sygt.

Efterat Dronningen havde uddelt Præmierne, oplæste Pastor Warburg Navnene paa 10 andre Pleiemødre, der havde gjort sig fortjente til Belønning, og derfor, hvis de fremdeles virkede til Selskabets Tilfredshed, kunde komme i Betragtning ved næste Aars Præmieuddeling. Han meddelte endvidere, at en Ubekendt havde efter forrige Aarsfest sendt 100 Rd., samt, at Selskabet den 7de December 1870 havde indgivet en Ansøgning til Justitsministeren om, at der ad Lovgivningens Vej maa komme Befaling til, at ingen tør tage Børn i Pleje, hverken her eller paa Landet, uden vedkommende Politi-Myndigheds Samtykke — ti saalænge Enhver kunde gjøre sig til Plejemoder uden at være underkastet nogen Kontrol med Hensyn til Barnets Behandling, vilde der stadig blive begaaet afskyelige Forbrydelser, ligeoverfor hvilke

Selskabet af Mai 1861 stod hjælpeløst. Der var endnu ikke indtruffet noget Svar paa denne Ansøgning.

— En ung Dame, der har aflagt de fornødne Prøver paa sin Dygtighed i at telegrafere, har i disse Dage faaet Ansættelse paa Telegrafstationen i Aalborg. En anden ung Pige i Aalborg lærer Konsten hos en dygtig Telegrafist. I to af Jyllands mindre Kjøbstæder have alt i flere Aar to kvindelige Telegrafister været ansatte. Paa et af de herværende litografiske Instituter arbejder en kvindelig Lærling.

— Triester-Tidende meddeler, at Comunalbestyrelsen har besluttet at give Fru Dal Cin en Æresgave af 100 Napoleonsdorer, der skulle ledsages af en Taksigelsesskrivelse. Antallet af de af hende i Byens Sygehus foretagne Operationer er 144, og deriblandt 13 Hofteforvridninger. I forrige Uge gav Befolkningen hende et Fakkeltog, og den feirede Læge traadte i Forening med Frøken Cunenedi, paa hvem hun har foretaget sin første, mesterlig udførte Operation, ud paa Balkonen, og takkede rørt det talrige Publikum. Dagen efter blev der overrakt hende et elegant Album med flere tusinde Underskrifter. Fru Dal Cin forlader nu Triest for at begive sig til sit Hjem. En meget smigrende Indbydelse til Wien har hun maattet afslaa, men om nogle Maaneder ventes hun tilbage til Triest, og mange Lidende imødese med Længsel hendes Tilbagekomst.

Fra Køkkenet.

Smaakager.

Pumpernikkel.

Man koger 1 Pd. lyst Puddersukker med 3 Lod Sirup og 1/2 Pot Vand; naar det er godt sammenkogt, heldes det ud i et Fad. Derpaa ælter man 3 Kvintin stødt Kanel, 1 Kvintin stødte Nelliker, 1 Kvintin stødt Kardemomme, 7 Lod reven Chokolade, 7 Lod finthakkede, søde Mandler, en Teskefuld finhakket Citronskal, 1 Kvintin Potaske, — der først er opløst i Vand — og saa meget Mel, som er nødvendig, for at man kan faa en stiv Dejg. Naar Dejgen er ældet godt sammen med det kogte Sukker, deles den i 3 Dele, disse udrulles i samme Længde som Pladen har, overstryges med Æg, trykkes flade, og bages ved langsom Ild. Straks naar de ere komne ud af Ovnen, skjæres de i smalle Striber, men blive paa Pladen, indtil de ere afkølede.

Pontekorvo-Kager.

1 1/2 Lod søde Mandler skoldes, rives fint i Vand, og sammenrøres med 2 Æg, — saavel Blommer som Hvider — 6 Kvintin Smør, 6 1/2 Lod stødt Melis, lidt stødt Kardemomme, lidt stødt Vanille og en Spiseskefuld Mel. En Del smaa langagtige Forme fores med Smørdejg. Den ovenfor beskrevne Blanding kommes i, og Formene sættes i Ovnen. Disse Kager bages hurtig ved jævn livlig Ild.

Fra det jødiske Køkken.

Gul Risengrød.

3 Potter god klar Kødsuppe og 1/2 Pot Vand, sættes over Ilden; naar det koger, kommes 1 Pd. Risengryn og noget Safran deri. Naar dette har kogt omtrent 1 1/2 Time, er Grøden færdig. Der skal ikke for stærk Ild under, og af og til maa man røre om mellem Grynene. Den spises med klar Bouillon til.

Skarp Sauce til Suppekød.

Et lille Rødløg brunes i Fedt, og naar det er rigtig brunt, røres en Spiseskefuld Flormel deri; derefter spædes det op med klar Kødsuppe. Lidt Safran, Kajennepeber, Lemonasie og Kapers eller sure Agurker kommes i. Saucen maa koge omtrent en Time. Istedetfor Lemonasie og Agurker kan man komme Kognak i Saucen. Smaa Kødboller smage godt i denne Sauce.

Artikler, der ønskes optagne i „Familie-Tidende“, eller Klager og deslige over Bladet eller Ombærerne, maa — naturligvis kun til Oplysning for Red. — være forsynet med Afsenderens Navn og Adresse.

Redaktricen er at træffe hos Boghandler Siems paa Hauserpladsen hver Fredagformiddag fra Kl. 11 til 2.

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsøe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 8.
(April Kvartal.)

Kjøbenhavn, Mai 1872.
(Hver Maaned 4 Numre.)

Priis 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

Anna Herford.

(Fortsat.)

„Hun vilde saamænd vidne imod Hr. Heneage, det er jeg vis paa," sagde Jemima med et haanligt Skuldertræk, „hun kan ikke fordrage ham. Jeg tror nu ikke, at han har gjort det, medmindre hans Bøsse skulde være gaaet af tilfældigvis."

Vi sade længe og ventede paa Bud fra Herskabet eller Frøken Delvs; tilsidst faldt jeg i Søvn. Da jeg vaagnede, mente jeg, at nu maatte Tante være kommen, og bad derfor Jemima om at følge mig op til hende. Hr. Martin, Frøken Delvs og nogle Politisoldater sade i Forstuen, men Fru Barley var hverken der eller noget andet Sted. Vi gik tilbage til Køkkenet, og der paakom mig en skrækkelig Angst for, at Tante skulde blive borte og for bestandig overlade mig til Hr. Barleys Beskyttelse. Alle Pigerne udtalte Gisninger om, hvor Fruen kunde være, og trøstede mig saa godt de formaaede.

Da Frøken Delvs's Klokke lød, opstod der øjeblikkelig Tavshed. Jemima gik ud for at høre, hvad hun ønskede. Det var noget kogende Vand, der skulde laves Toddy til Hr. Martin antog hun. Herren var kommen hjem, og Hr. Barley fra Egetop stod hos ham ude i Forstuen.

„Hvem er Hr. Barley fra Egetop?" spurgte jeg.

„Det er Herrens ældste Broder, han bor paa Egetop, omtrent 3 Mil herfra. Der er meget smukkere end her; han fik det bedste, fordi han var ældst."

Herefter blev der igen stille i nogen Tid, indtil Villiam kom ind. „Naa!" sagde han, „den Jagt havde vi ikke synderlig Glæde af. Mon Herren ellers vil mig noget?"

„Hvor har De været?" spurgte Sara.

„Jeg og 6 andre have gennemsøgt Skoven paa Kryds og Tværs, og 4 Politibetjente ride omkring paa Vejene; men Hr. Heneage er sporløst forsvunden."

„Hr. Heneage er vist ligesaa uskyldig som De og jeg, Villiam," bemærkede Jemima.

„Det kan gerne være, men Herren er nu af en anden Mening."

„Vil De ha'e en Kop Kaffe, Villiam?" spurgte Kokkepigen.

„Tak, det skal jeg ikke ha'e noget imod." Han satte Koppen foran sig og vedblev hviskende: „Kunne I gætte, hvem der var i Skoven og søgte endnu ivrigere end vi op ad den ene Sti og ned ad den anden?"

„Hvem, da vel aldrig Fruen?“ spurgte Jemima.

„Jo, netop den unge Frue. Hun havde ikke andet paa, end hvad hun gaar og staar i inde i den varme Stue. Ingenting paa Halsen og Armene.“

„Tys!“ afbrød Kokkepigen ham, „De har set fejl. Hvad skulde Fruen ude i Skoven paa den Tid af Aftenen?“

„Det var dog hende. Jeg saa hende mange Gange. Hun søgte formodenlig ogsaa efter Hr. Heneage. Jeg tør gi'e mit Hoved paa, at det var hende. Hvis hun ikke bliver forkølet, vilde det gaa meget besynderlig til. Taagen er saa tyk som Vælling. Snefog er bedre og sundere end dette Vejr.“

Da Villiam havde udtalt, blev der igen ringet paa Jemina, hun gik og kom straks tilbage for at hente mig og føre mig ind i Dagligstuen. Der stod Selina, rystende som et Espeløv. Vandet dryppede ned fra hendes Haar og hendes Trin havde efterladt en vaad Stribe paa Gulvtæppet. Da hendes Mand gik ud for at opsøge George Heneage, var hun fulgt efter i Haab om at forhindre mere Blodsudgydelse, hvis de to skulde træffe hinanden.

Jemina løb ud for at hente tørre Klæder, da hun var gaaet, vedblev Fru Barley:

„Hvor jeg er ulykkelig, Anna! Barley gik slet ikke ud i Skoven og George var ikke at finde. Jeg tror og haaber, at han er sluppen bort. Det er tilstrækkeligt for mig at have eet Menneskes Liv paa min Samvittighed. Hvis de fange ham, faar jeg to.“

„Men Du har jo ikke dræbt Philip King.“

„Nej, og jeg har ikke med Villie gjort noget ondt; men jeg opirrede den ene mod den anden. Det var Uret.“

Den Gang var jeg et Barn og kunde ikke indse, at den stedfundne Ulykke kunde tilskrives Selina, nu ser jeg det med andre Øjne. Hun blev født, da hendes eneste Søster Ursula var næsten voksen. Hendes Moder døde, medens hun var ganske lille. Faderen og Søsteren kappedes om at føje og forkæle hende. Hendes Villie galdt mest paa Kepp-Carew. Hun var overordenlig smuk og holdt af at blive beundret. Da hun mærkede Philip Kings drengeagtige Sværmeri for hende, opmuntrede hun ham istedetfor at vise ham tilbage straks. Ved hans tidligere Besøg havde hun været lutter Smil og Venlighed, denne Gang havde hun kun bestræbt sig for at gøre ham latterlig. Hans svage Helbred gjorde ham til Kujon, han turde ikke tage sig selv til Rette ligeover for Hr. Heneages Drillerier; at han søgte Beskyttelse hos Hr. Barley ærgrede Selina og foraarsagede, at hun plagede ham endnu mere. Hun holdt af George Heneage, men ikke saa meget, som hendes Omgivelser troede og nødvendigvis maatte tro. Han havde friet til hende, men hun afslog hans Tilbud, lo ham ud og holdt Bryllup med Hr. Barley. Hun vilde have en rig Mand. Alt hvad Rigdom kan skaffe tilveje, havde hun faaet, men ikke Fred og Lykke. Hun var Skyld i et Menneskes Død og havde ved sin Letsindighed forspildt sin Mands Kærlighed.

Fru Barley knælede ned foran Kaminilden og holdt sine Hænder over Flammerne. Jeg stod og saa paa hende, tænkende paa, at denne skrækkelige Aften blev vist aldrig forbi.

„Hvorfor løb Du ud i den slemme Taage, Selina, uden at tage Overtøj paa? Det kan man jo dø af.“

„Jeg vilde opsøge ham. Og naar jeg virkelig døde af det, hvad saa? Jeg vil hellere dø end leve.“

Vi hørte fremmede Stemmer og Fodtrin ude paa Trappen. Selina rejste sig og saa i Spejlet.

„Jeg kan ikke tage mod nogen, saadan som jeg ser ud, jeg er heller ikke oplagt til at tale og give Forklaring. Det er bedst, Du bliver her, saa kan Du senere fortælle mig, hvad her foregaar.“

Hun aabnede den Dør, som hun straks efter at jeg var kommen, havde sagt, førte til hendes Soveværelse, og var forsvunden, inden de Fremmede traadte ind.

Fjerde Afdeling.

Den første, som kom ind, var en høj mørk Herre med graasprængt Haar. Det var Hr. Barley til Egetop, han lignede slet ikke sin Broder, der var intet skrækindjagende i hans Ydre og Væsen. Efter ham kom en Overbetjent

eller Politiassistent, jeg ved ikke rigtig, hvad han blev kaldt, men han var finere end de Betjente, jeg havde set i Forstuen.

„Naa, her have vi nok den lille Pige," bemærkede Hr. Barley. „Er Du Selinas Søsterdatter?"

„Ja."

„Ved Du ikke, hvor din Tante er?"

„Jeg tror hun gik ind i sit Soveværelse."

Overbetjenten havde forhørt Folkene nede i Køkkenet om den Trætte, der havde fundet Sted i Fruens Dagligstue mellem Hr. Heneage og Philip King. Da de kun vidste daarlig Besked og Jemina havde yttret, at hun ikke kendte mere til det, end hvad lille Frøken Herford havde fortalt hende, kom de nu for at udspørge mig.

„Nu maa Du huske Dig godt om, min lille Pige," sagde Overbetjenten, idet han trak mig hen til sig. „Hvorom skændtes de?"

„Jeg ved det ikke," svarede jeg, og det var den rene Sandhed, jeg havde hørt Ordene, men ikke forstaaet deres Mening.

„Betænk Dig lidt, saa husker Du det maaske."

„Jeg kan huske, at Hr. King havde gjort noget galt, for Hr. Heneage var vred paa ham og kaldte ham en Spion, men jeg ved ikke, hvad han havde gjort. Jeg blev angst og løb ud af Stuen."

„Kan Du slet ikke fortælle mere?"

„Jeg forstod ikke meget af det; de sagde flere Gange, at Hr. King var en Spion."

„De, hvem andre var der da i Værelset?"

„Tante Selina."

„Gav hun Hr. Heneage Ret?"

„Ja."

„Hvorledes endtes Striden, sluttede de Fred eller skiltes de ad i Vrede?"

„Det ved jeg ikke, jeg gik op og blev i mit Soveværelse."

„Min Svigerinde maatte kunne give Dem bedre Underretning, naar hun var tilstede," indvendte Hr. Barley.

„Det vil jeg haabe, for vi faa nok ikke mere ud af den Smaa. Det er ikke forekommet mig før, at to Herrer ere i Besøg paa samme Sted, og at den ene skyder den anden. Hvor længe have de været her?"

„Lad mig se! det kan vel være omtrent en Maaned siden. Hr. Heneage kom nogle Dage før Philip."

„Kendte de hinanden, inden de traf sammen her?"

„Det tror jeg knap. Heneage var her i Besøg et Par Dage midt i Sommer, men den Gang traf han ikke Philip. Nej de kendte vist næppe hinanden. Det kan min Broder for Resten bedre sige Dem!"

„Hvem er denne Hr. Heneage?"

„Ved De ikke det? Hans Fader er Medlem af Parlamentet, han er af meget god Familie. Det vil være et haardt Slag for hans stolte Slægt, hvis den Sag ender saa mørkt, som det nu ser ud til. Tror De, han kan slippe bort?"

„Nej vi tage ham nok ved Vingebenet. De har da vel ikke Medlidenhed med ham? Naar den fordømte Taage ikke havde ligget over hele Egnen, havde vi nok haft ham allerede."

„Jeg har aldrig set saadan en Taage før i September. Jeg kunde ikke se en Haand for mig, da jeg kørte herhen. Man kan fristes til at tro, at Gud har sænket den ned over Skoven for at skjule Heneage."

„Var denne Hr. Heneage en behagelig Mand at omgaaes?"

„Ja, en af de elskværdigste, jeg nogensinde har truffet paa. I de sidste 14 Dage havde min Broder formelig fattet Afsky for ham, jeg kan ikke begribe, hvad Grunden var. Thi som sagt, jeg fandt, at han var godmodig, behagelig og dannet og havde alle andre fortræffelige Egenskaber. Fru Barley har kendt ham i mange Aar. Min Broder gjorde først Bekendtskab med ham paa sin Bryllupsrejse."

„Faar Hr. Heneage nogensomhelst Fordel af den unge Kings Død? Hører han med til Arvingerne?"

„Nej aldeles ikke, min Broder er den eneste Arving. Alt hvad der er, tilhører ham."

„Deres Broder siger De, men De er jo ligesaa nær beslægtet."

„Nej, jeg hører ikke til den Familie, min Fader var gift to Gange, jeg var hans første Kones Søn, Edwin den andens, Philips Fader og Edwins Moder vare Søskende, derfor er han den nærmeste Arving. Det er vist aldrig faldet ham ind, at han skulde komme i Besiddelse af Kings store Formue."

Selina kom tilsyne i Døren og standsede

der, som om hun vilde passe paa, hvad der videre blev sagt. Da Hr. Barley bemærkede hende, tav han og gik hende imøde. Hun kom nu nærmere og jeg bemærkede, at hun havde sat sit Haar op i et Næt og kastet et hvidt Shavl over sine Skuldre. Hendes Øjne tindrede, hendes Kinder glødede — hun var udmærket smuk, som hun stod der.

(Fortsættes.)

Om Kvindens Ret til Selverhverv.

(Sluttet.)

1863 meldte sig 70 Kvinder, der troede sig i Stand til at bestaa Prøven, men kun de 50 vare tilstrækkelig forberedte. Dog maa dette anses som en særdeles god Begyndelse.

I Rusland arbejdes der ogsaa paa at uddanne Kvinderne, saa at de kunne ernære sig selv. Der er oprettet mange Haandgærningsskoler, som bestyres af dygtige Kvinder, de fleste af dem ofre deres Tid og Kræfter uden at modtage anden Godtgørelse end deres fattige Landsmandinders Taknemmelighed.

Endog i Tyrkiet spores en livlig Bevægelse til Fordel for Kvindesagen, i Konstantinopel udkommer en Kvindetidende „Terak", der har mange Abonnenter og læses af alle dannede Tyrker, og deres Antal er større, end de fleste antage. Dette Blad har blandt sine Medarbejdere Mænd, som forstaa alle europæiske Sprog, det kan derfor bringe Oversættelser af alt, hvad der i andre Lande trykkes om Kvindens Ligeberettigelse med Manden.

I Portugal udkommer en Tidende, der redigeres af Sennora Francisca d'Assisi. I Italien leder Donna Guatberta Beccari et Værk, der har megen Lighed med det svenske „Tidsskrift för Hemmet". Hvor langt Kvindernes Frigørelse er fremskreden i Amerika, have vi tilkendegivet i Nr. 2 og 3 af nærværende Blad, under Overskriften „kvindelige Læger i Amerika." Der er endnu kun at tilføje, at i Amerika arbeides endnu ivrigere for Kvindernes Stemmeberettigelse, end Tilfældet er i England. I Kansas er en Kvinde valgt til Deputeret og i Jowa bleve flere Kvinder indstillede til Valg. Ved sidste Valg i East-Kents Distriktet fik de myndige Kvinder Ret til at afgive deres Stemmer.

I flere af de forenede Stater have Kvinderne allerede i en Række af Aar givet sig af med at studere Retsvidenskaben. Mrs. Betty Mansfield er Sagførerske ved Overretten i Chicago. Hun har bestaaet sine Eksamener med Udmærkelse. Hun blev beskikket til Sagfører samme Dag, som hendes Mand blev udnævnt til Overrets-Prokurator.

I Boston udkommer en Kvindetidende og i New-York to „The revolution", der redigeres af Miss Stanton og Miss Anthony, samt „The New World", som kun har eksisteret i 2 Aar, men i den Tid vundet stor Indgang.

At der her bør arbeides for at sikre Kvindens Uafhængighed, ere mange enige om, men endnu flere mene, at her ikke er Trang til nogen Forandring. Alt gaar godt, som det er. Vi have flere arbejdsdygtige Hænder, end vi have Brug for. Vi kunne ikke beskæftige alle vore Haandværkere og ikke give alle vore Embedsmænd Levebrød. Men er det, at nogle Mænd ere brødløse, gyldig Grund til, at alle uforsørgede Kvinder skulle være det? Vi knnne ikke tænke os Muligheden af, at Mændene skulde frygte en Konkurrence med det Kon, som de kalde det svage i legemlig og aandelig Retning. At de skulle være besjælede af en ridderlig Angst for, at Kvinderne skulle gøre sig til Nar, idet de prøve paa at udføre de Arbejder, som Manden hidtil har haft Eneret paa, kunne vi heller ikke tænke os; ligesaa lidt som, at de skulle være i Frygt for, at Embederne skulle komme i udygtige Hænder, naar Kvinder fik Adgang til dem, fordi en vis fin Følelse hos Regeringen og andre Myndigheder vilde give Kvindernes Ansøgninger Forret for Mændenes, selv om disse vare dueligere. Der er sandelig ingen Grund til at antage sligt. Saaledes som det nu gaar i det Smaa, vil det vel ogsaa, hvis den Tid nogensinde kommer, gaa i det Store. Vi ville slet ikke tale om, at der bliver trukket ringeagtende paa Skuldrene af „en Dameroman"; thi vi indrømme villig, at den, der kan færdes paa alle Veje, kan bedre skildre romantiske Begivenheder end den, der lever mellem fire Vægge og maa hjælpe sig med sin Fantasi. Hvad her skal ankes over, er, at Kvinder, som

udføre Arbejder, der ikke kunne udføres bedre eller ligesaa godt af Mænd, behandles af den, der giver dem Sysselsættelse, som Tiggersker, istedetfor at der burde vises dem Agtelse, fordi de surt fortjene deres Brød. Vi paastaa ingenlunde, at alle give deres Syersker en uværdig Behandling; men, at nogle gøre det, have vi været Vidne til. I nogle senere Artikler ville vi omtale de Midler, der ligge nærmest for Haanden, ved Hjælp af hvilke den uformuende Kvindes Stilling kan forbedres.

En Englænders Hjem.

Af

Ella Fryd.

„Home, sweet home.“ „As the home so the people“ og: „My house is my castle“ sige Englænderne. De elske Hygge og Bekvemmelighed; i intet andet Land finder man saa behagelig indrettede Huse som hos de nogenlunde velstaaende Englændere. Der er „et Hjem“ i Ordets egentlige skønne Betydning. Vi ville søge at skildre en saadan Bolig.

Enhver Familie af den fornemmere Klasse og af Borgerklassen bebor sit eget Hus. At dette medfører store Behageligheder er indlysende. Alle, der bo til Leje, ville vist villig indrømme Sandheden heraf. At bygge Huse til at leje ud kender man næsten ikke i England. Man bor hellere lidt indskrænket i sit eget Hus end i store lejede Værelser. I de store Byer ere Byggegrundene overordenlig kostbare; derfor lader man sig ofte nøje med et lille Stykke Jord og opfører paa dette et meget højt Hus; det er jo ikke rart kun at have 1 eller 2 Værelser i hver Etage, dog foretrækker man dette for at bo til Leje. Paa Landet og i Smaastæderne er Jorden ikke dyr, og man kan der opføre smagfuldere og bekvemmere Bygninger.

De engelske Gader, især de nye, have et kedeligt Udseende; alle Husene ere næsten ens, de se ud, som vare de tagne ud af en Legetøjsæske. Dette følger af, at alt bliver gjort fabriksmæsigt. Hver Dør, hvert Vindu bliver lavet efter samme Maal, man kan godt tage Dørene ud af det ene Hus og sætte dem ind i det andet, de vilde passe nøjagtig. Det er dog kun Husenes Ydre, der gør et saa slet Indtryk. Straks ved Indtrædelsen i det lille Værelse bag ved Gadedøren. strømmer os om Sommeren en kølig og om Vinteren en varm Luft imøde. Forstuen er undertiden ikke bredere, end at Trappen, som fører op til de andre Etager, netop kan faa Plads i Baggrunden. Ofte er den saa stor, at den virkelig fortjener Navn af Forværelse eller Hal. Her findes altid et Par Stole, nogle Blomsterpotter, et aabent Skab med Knager til Overtøj, Rum til Regnskærme, Klædebørster og Galocher. I rigere Huse er Forhallen smykket med Gibs- og Marmorfigurer eller Oliemalerier. Det første Stykke af Gulvet er betrukket med Voksdug, ovenpaa dette ligger lige ved Indgangen en Kork- eller Kokosmaatte. Henne ved Trappen er et blødere Tæppe.

Kun Husets Beboere og deres Gæster betræde denne Forstue. For det underordnede Personale er der en egen Indgang paa den anden Side af Huset. Derfor er der ogsaa paa hvert Hus anbragt 2 Klokker eller Dørhammere. Den ene bærer Indskriften „Visitors“, den anden „Servitors“. Ofte findes der en Klokke til „Visitors“ og en Dørhammer til „Servitors“. Af den Maade, paa hvilken der bankes med Dørhammeren, vide Tjenestefolkene i Almindelighed, om det er Postbudet, Flødemanden, Bageren eller Slagteren, der er udenfor. Dette bidrager til, at der kan herske Ro, Renlighed og Orden i Forstuen, saa at den Fremmede, naar Gadedøren bliver aabnet for ham, straks føler, at han er traadt ind i et Fredens Hjem. I Folkenes fælles Værelse er der et Varmeapparat, hvorfra Varmen gennem Rør ledes langs med Forstuens Loft og langs ad Trapperne op til Kvistværelserne, der bebos af Karlene og Pigerne. Herved undgaar man at faa Træk ind i Værelserne, naar Dørene aabnes, og at forkøle sig, naar man løber op og ned ad Trapperne, hvilket ofte er nødvendigt i de Huse, hvor Værelserne ligge over istedetfor ved Siden af hinanden.

Spisestuen ligger altid i Stueetagen, enten ganske særskilt, for at Madlugten ikke skal trænge ind i de andre Værelser, eller ogsaa staar det i Forbindelse med „the drawing room“ (Dagligstuen, Modtagelsesværelset), hvor Familien samles om Eftermiddagen og Aften. Spisestuen

er meget tarvelig udstyret. Der findes sjelden andre Meubler end Stole, et stort rundt Bord og „the cupboard“, for hvilket vi ikke have noget dansk Ord, men bruge Buffet. Dette Værelse bliver aldrig rigtig opvarmet. Lige inden Middag bliver en Ild antændt i Kaminen og nogle Stykker Brænde lagt paa, for at opnaa en 8 a 9 Graders Varme. Man kniber ikke paa Brændslet af Sparsommelighedshensyn, men fordi det er usundt at spise i et varmt Værelse. I England holdes sent Middag, derfor er Aftensmaaltidet ikke af stor Betydning, det bliver gerne nydt i Dagligstuen, hvis Hygge forhøjes ved Tekedlens eller Maskinens Snurren og ved det skaarne Franskbrød, der ristes over Kaminilden og spises saa varmt, at Smøret knap vil blive paa det.

Dagligstuen er udstyret med al den Pragt, som Ejeren nogenlunde har Raad til at anvende paa den. I Almindelighed er alt smagfuldt og bekvemt. Hvert Stykke Bohave er beregnet paa at fryde Øjet, i hvert Sæde finder man en magelig Hvileplads og Luften, man indaander, er krydret af Blomsterduft. Borde, Spejlrammer og Skabe ere hverken udskaarne eller indlagte, alt er solidt forarbejdet og har meget smukke Former. Et Flygel eller et Pianoforte er uundgaaelig nødvendigt i en engelsk Dagligstue, og sjelden mangler et Bord bedækket med Kobberstik, Bøger og Fotografier. Gulvet er belagt med Tæpper, for Vinduet og Døren hænge folderige Gardiner af svært Stof, der ovenikøbet er foret. Stuen oplyses af 3 eller 4 Gasblus, og Kaminilden brænder klart ligetil Sengetid. Vi have beskrevet „the drawing room“, som det er om Vinteren, thi om Sommeren har det ikke stort mere Betydning end de andre Værelser. Klokkestrængen er aldrig ved Døren, men ved hver Side af Kaminen, om hvilken Familien tager Plads i Mørkningen og for det meste bliver hele Aftenen.

I England betales Skat af hvert Vindu, som vender ud til Gaden, derfor er der sjelden mere end et Vindue i hver Stue, dette er derfor som oftest 3 Alen bredt og 4½ Alen højt og bestaar af to store Glasruder, hvis Indfatning er saa smal som mulig. De faa, men store Vinduer bidrage ikke til at forskønne Husets Ydre, men paa dets Indre have de en velgørende Indflydelse. Det er naturligt, at den varme Luft ikke saa nemt udstrømmer af et Værelse, der kun har et Vindue og en Dør (her er sjelden flere) end af vore Stuer, der sædvanlig have 2 a 3 Vinduer og 3 a 4 Døre. Det kunde være ret behageligt, om vore Bygmestre i Fremtiden lagde mere Vind paa at skaffe lange, regelrette Vægge, end paa at sørge for, at der er Indgang fra den ene Stue til den anden. En Korridor er en stor Bekvemmelighed, der burde altid afses Plads til en saadan.

I England finder man i fritstaaende Bygninger altid Kaminerne ved en af de Ydermure, der ingen Vinduer have. Dette foraarsager et større Forbrug af Brændsel, men frembyder tillige den Fordel, at Murene blive opvarmede af de lange Rør, der fra Kaminerne føre ud til Skorstenen.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Modeverdenen.

Paa alle de nye Spadseredragter ere Liv og Overkjole, eller Liv og Skød skaarne i et. En meget smuk Dragt er en Kjole af lyst Stof, prydet paa Nederdelen med 4 temmelig smalle Garneringer, paa hver er et smalt Fløjelsbaand og over hver et Skraalæg, der kun har en Fingers Bredde. Livet og den store Overkjole, hvis Garnering bag til danner Kjolens femte Garnering, ere skaarne i et. Overkjolen er midt paa Ryggen splittet op ligetil Bæltestedet; i Siderne er den heftet op med store Sløjfer. Livet er lukket foran med Hægter, disse dækkes af et smalt Skraalæg, der er besat med smaa Sløjfer. Besætningen paa Overkjolen — en Garnering med et Skraalæg over — gaar op langsmed Opskæringen bagtil og fortsættes derfra over Livet, dog bliver det ved Bæltestedet vendt, saa at Garneringen kommer til at falde ud over Ærmet. Foran bliver denne igen vendt ved Bæltestedet, og gaar nu rundt ned saaledes, at Overkjolens Forbredde kommer til at danne en Underkjole. Det opskaarne Ærme er besat med to Garneringer og nogle Sløjfer. Bælte er overflødigt. Naar Liv og Skød skæres i et, er Overkjolen temmelig kort og rund foran, men bagtil meget

lang og klippet i to dybe Tunger. Skødets Form maa passe aldeles efter Overkjolen. Besætningen er forskellig. Garneringer med Piber over, skraa, lægede Stykker med Fløjelsbaand over, Skraalæg med Puffer over o. s. v. Livet maa være ligesaa rigt besat som Nederdelen. Over Skødet bagpaa er en Sløjfe af Fløjl eller Silketøj, bestaaende af 4 temmelig store Løkker, der dække en stor Del af Ryggen; under Skødet mellem dette og Overkjolen ere to meget lange, brede Løkker, der falde ned ad over to brede Ender, der næsten ere ligesaa lange som Overkjolen, og kantede med en Fryndse. Naar Besætningen er sat firkantet paa Livet, ender den foran med en Sløjfe, hvis Ender ere kantede med Fryndser.

Blandinger.

— Hvad man i England forlanger af en Gouvernante. En meget rig engelsk Dame, der dog ikke vilde give sine Børns Lærerinde en højere aarlig Løn end 30 Lst., stillede den Dame, der vilde paatage sig at undervise for den Betaling, følgende 24 Punkter, som hun maatte gøre Fyldest for, inden hun kunde blive antaget.

1) Nøje Angivelse af Navn og Adresse.

2) Sandfærdig Angivelse af Alder og hvilken Kirkebog man er indskreven i.

3) Om man er gift eller nogensinde har været det.

4) Den Families Navn, Stilling og Adresse, man sidst var ansat hos.

5) Hvor mange Elever man der havde, om det var Drenge eller Piger, og hvor gamle de vare.

6) Hvor længe man havde opholdt sig paa dette Sted, og hvor lang Tid, der er forløbet, siden man forlod det.

7) Om man der underviste med en Lærers Hjælp, og da denne Lærers Navn og Adresse.

8) Angivelse af Forældrenes Adresse, Forretning eller andre Erhvervskilder, deres sociale og pekuniaire Stilling i Samfundet.

9) Hvor man er bleven opdraget, om der lige fra den spæde Barndom er bleven taget Hensyn til, at man en Gang skulde arbejde som Gouvernante.

10) Om man er godt hjemme i den engelske Grammatik og Geografi.

11) Om man er fortrolig med Englands, Grækenlands, Roms og den bibelske Historie.

12) Om man har grundige Kundskaber i Kemi, Naturfilosofi, Naturhistorie, Botanik, Astronomi og Pædagogik.

13) Hvilke religiøse og moralske Forfatteres eller Digteres Værker man har studeret, og hvilke Historieskrivere og Romanforfattere man har læst.

14) Om man taler Fransk og Italiensk med Færdighed.

15) Om man har lært Fransk paa selve Fastlandet.

16) Hvilke franske Værker man kender.

17) Hvis man har opholdt sig i Udlandet, da hos hvem og hvor længe.

18) Om man har uddannet sig i Musik, saavel teoretisk som praktisk. Om man kan spille fra Bladet og har en god Sangstemme.

19) Om man kan give Undervisning i Frihaandstegning og Blomstermaling.

20) Hvilke andre Færdigheder og Talenter man er i Besiddelse af.

21) Om man har nogen legemlig Fejl eller Svaghed, samt om Forældrene eller Forfædrene have lidt af arvelig Sygdom.

22) Om man er villig til at spadsere med Eleverne $1^1/_2$ Time hver Morgen og ride en Time med dem hver Middag.

23) Hvilken Tro man bekender sig til.

24) Gudfaderens Navn og Adresse.

— Lørdagen den 13de dennes holdt Pastor Christiani, i Blaagaards-Seminarium, for en Kreds af særlig indbudne Damer og Herrer — et smukt og klart Foredrag om „Kvindens Frigørelse“. Denne bør finde Sted, udviklede han, i Kraft af den eksisterende Naturlov: „Alt, hvad der lever, skal udvikle sig frit.“ Dette gjælder ikke alene Mænd, Dyr og Planter, men tillige for Kvinden, der lige saa vel som Manden er skabt i Guds Billede. Hun har ogsaa et Liv med en Sum af Kræfter, og disse Kræfter skulle udvikles og bringes frem, istedetfor at underkues og kvæles i Væksten. Hver Kvinde bør, hvad enten hun fødes i Armodens Hytte eller Rigmandens Stue, oplæres til den Livsgerning, hendes Sum af Kræfter

egner sig til. Naar alle Veie staa hende aabne, vil hun dog kun vælge disse, hvor hendes Aands- og Legemskræfter strække til, da det vil være værst for hende selv, hvis hun anstrænger sig over Ævne. At bedømme Kvindernes Uduelighed efter, at der i den nulevende Slægt findes saa faa fremragende Kvinder, vilde være uretfærdigt. Man maa tvertimod beundre, at en enkelt kan gjøre sig bemærket, da de alle faa en daarlig Opdragelse.

Fra Køkkenet.

Smaakager.

(Fortsat.)

Kryderikager.

Nogle velsmagende, hurtig lavede og billige Smaakager, de saakaldte „Kryderikager", ville vi her give en Opskrift paa. 13 Lod søde og 1½ Lod bitre Mandler skoldes, hvorpaa Hinden tages af dem og de stødes ganske fint. 1 Pd. lyst Puddersukker, den revne Skal af en Citron, 1 Lod stødt Kanel, 1½ Lod Sukat og 1½ Lod Pommerantsskal (ikke tørret), begge Dele fint skaaren, 1 Lod stødt Kardemomme, en Stump stødt Vanille, samt 12 Æggehvider ældes sammen i en Lerskaal, indtil det bliver som en Makrondejg; denne stryges i et temmelig tyndt Lag paa Oblater. Man skærer disse i hvilkøn Form eller Størrelse, man finder for godt, og bager dem lysebrune. Naar Kagerne tages ud af Ovnen, overstryges de med en Glasur, som laves af 6 Lod Sukker opløst i Orangevand; de sættes atter i Ovnen og blive der, indtil de begynde at afsætte Blærer.

Frederik den 7des Kager.

I ½ Pot rigtig god, ikke for stiv, nylig kogt, Vanillekrem udrøres 5 Lod fintstødte, skoldede, søde Mandler, 5 Lod stødt Melis, 3 Lod af det bedste Flormel, den revne, tynde, gule Skal samt Saften af en Citron, og 4 godt piskede Æggehvider. Naar alt dette er godt udrørt, belægger man en Del smaa Forme med Smørdejg, fylder dem med den ovenfor beskrevne flydende Masse, lægger igen et tyndt Lag Smørdejg over dem og sætter dem derpaa ind i Ovnen. Naar Smørdejgen er sprød, ere de færdige.

Fra det jødiske Køkken.

En Smørkage.

Hertil bruges 2 Pd. af det bedste Flormel, 1½ Pd. godt udvasket Smør, ¾ Pd. stødt Melis, 12 Lod Korender, lidt Rosenvand, Skallen af 2 Citroner, en Stang Vanille, noget stødt Kanel, lidt stødt Kardemomme, 2 Æg, lidt Mælk og god Gær. Gæren piskes med lidt Mælk og hvidt Sukker, hvorpaa den sættes over Gløder, for at den kan hæve sig. Nu sammenældes Dejgen godt af de ovenfor angivne Sager, dog lader man lidt Mel, omtrent ½ Pd. Smør, en Del Korender, samt noget Sukker, Kanel og Vanille blive tilbage. Naar Dejgen slipper godt, røres to Spiseskefulde af den hævede Gær ud i den. Dejgen kan nu staa i et Lerfad ved Varmen for at hæve sig, medens man besmører Formen med Smør. Derpaa udruller man lidt af Dejgen og bedækker dermed Formens Bund. Al den tilovers blevne Dejg trilles nu ogsaa fladt ud, hertil maa gerne bruges Mel, dog helst saa lidt som muligt. Det Sukker, Kanel, Vanille og Korender, som før blev levnet, strøes paa den Dejg, der ligger udrullet paa Brættet. Det halve Pd. Smør deles i mange smaa Klumper, disse strøs ligeledes om paa Dejgen, hvorpaa denne rulles forsigtig sammen som en Pølse, og skæres i Skiver, der lægges ovenpaa det Lag Dejg, der allerede er i Formen. Først maa Kagen staa over langsom Ild; naar den har hævet sig tilstrækkelig, kan man fyre mere under. Efterat den er taget ud af Formen, bliver den bestrøet med kulørte Sukkerkugler.

Artikler, der ønskes optagne i „Familie-Tidende", eller Klager og deslige over Bladet eller Ombærerne, maa — naturligvis kun til Oplysning for Red. — være forsynet med Afsenderens Navn og Adresse.

Rettelse. I Nr. 7 af „Familie-Tidende" staar Side 52 Spalte 2 Linie 18 franeden: Baier læs Bajer. Side 52 Spalte 1 Linie 5 franeden: Samfundet læs Sambaandet.

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsoe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 9.
(April Kvartal.)

Kjøbenhavn, Juni 1871.
(Hver Maaned 4 Numre.)

Priis 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

Anna Herford.

(Fortsat.)

Overbetjenten udspurgte hende om Aarsagen til den Strid, hun havde været Vidne til, men hun gav ham intet tilfredsstillende Svar. Hun foregav, at hun ikke kunde huske det, men at Philip King havde haft Uret, det vidste hun. Iøvrigt maatte de have hende undskyldt, hun havde Hovedpine og var ganske forvirret, saa hun knap vidste, hvad der blev spurgt om, eller hvad hun svarede. — Det var omtrent alt, hvad de kunde faa ud af hende. Hr. Barley og Politibetjenten bukkede og gik. Selina lukkede Døren af efter dem.

„Naa Anna, nu maa jeg snakke lidt med Dig," sagde hun, idet hun drog mig ned til sig paa Sofaen. Jeg kunde se, at hun endnu rystede af Kulde. Hun forlangte og fik Besked om Alt, hvad der var foregaaet for mine Øjne, siden jeg forlod hende i Lysthuset. Da jeg kom til, at Philip King blev skudt og faldt om paa Jorden, afbrød hun mig med det Udraab:

Fru Selina Barley.

„Du gode Gud! Saa Du, at han blev skudt?"

„Jeg hørte Knaldet, Kuglen kunde jeg ikke se, for det var saa mørkt; men jeg troer, at den kom fra det Sted inde i Skoven, hvor Hr. King nylig havde set hen."

„Saa Du den Person, der affyrede Bøssen?"

„Nej."

„Saa Du slet ikke Andre end Philip King?"

„Jo, Hr. Edwin Barley. Han kom derindefra, hvor Skuddet var bleven affyret. Han stod et Øjeblik stille, som om han forundrede sig over, hvad der kunde være ivejen, og saa kom

han løbende. Philip Kings Skrig var ogsaa skrækkeligt og kunde vist høres langt bort."

„Tænk Dig rigtig om Anna! Saa Du Barley derinde mellem Træerne og ikke Hr. Heneage?"

„Nej, der var ikke mindste Spor at se af Hr. Heneage. Jeg saa kun Hr. Barley, som kom hen og spurgte Philip King, hvad der var ivejen med ham."

„Havde min Mand sin Bøsse i Haanden?"

„Ja."

Selina for sammen, bedækkede sit Ansigt med sine Hænder og sukkede dybt flere Gange. Efter nogle Minuters Pavse sagde hun:

„Hvad saa mere? Bliv ved Anna. Fortæl mig Alt, hvad Du veed."

Da jeg endelig havde fremført Alt, hvad jeg havde at sige, indvendte hun:

„Men Du har ikke fortalt mig Alt. Philip King ytrede jo, at han havde set Hr. Heneage løfte sin Bøsse, tage Sigte og skyde."

„Nej, han sagde ikke et Ord mere, end hvad Du nylig har hørt af mig."

„Her har jeg altsaa greben ham i Usandhed Nr. 1, hvad mon det kan føre til? Saa Du slet ikke noget til Hr. Heneage?"

„Jo senere." Og nu fortalte jeg, at jeg havde mødt ham ved Korsvejen, da jeg gik ned ad den fejle Sti, at han var ligbleg, og, at jeg havde spurgt ham, om det var ham, der havde skudt Philip King.

„Naa, og hvad svarede han?"

„Han benægtede det og spurgte, hvor det kunde falde mig ind."

„Saa han forvirret ud?"

„Ja, man kunde næsten blive bange for hans Udseende."

„Var min Mand mere fattet?"

„Ja! paa ham var der ingen Forandring at se. Han var meget bedrøvet, og da han talede til Hr. King, var hans Stemme langt mildere og venligere, end den plejer at være."

Efter en lille Pavse sagde Selina: „Jeg kan ikke rigtig forstaa, hvor det var, Du mødte George Heneage, Du maa i Morgen vise mig Stedet. Var det nær ved det Sted, hvorfra Skudet kom?"

„Ja det maa det have været; ellers kunde han vel næppe have hørt, at jeg talte med Nogen."

„Hvor længe havde Du været i Skoven, da Skudet faldt?"

„Omtrent 10 Minuter, maaske et Kvarter."

„Børn have kortere Minuter end voksne Folk, efter min Beregning vilde det, Du kalder et Kvarter, maaske kun være 5 Minuter."

„Nej Tante, Moder lærte mig, at man maa beregne Tiden efter det, man foretager sig i den. Naar vi have en behagelig Beskæftigelse, svinde Timerne som Minuter, men naar vi kede os, ere utaalmodige eller svæve i Frygt for Et eller Andet, blive Minuterne til Timer. Jeg tror nok, at jeg havde opholdt mig et Kvarter i Skoven. Jeg havde løbet længe omkring for at se efter Hr. Heneage, inden jeg opdagede, at jeg var faret vild. Saa blev jeg frygtelig angst for, at jeg skulde blive i Skoven hele Natten, og saa havde jeg ikke andet at gøre end at bede Gud om at beskytte mig mod vilde Dyr og Røvere. Du kan nok selv indse, at der maa være forløbet et Kvarter, og at Hr. Heneage ikke har gjort det i den første opblussende Vrede, han har givet sig god Tid til at tænke efter."

„Jeg er dog overbevist om, at George ikke skød Philip med Villie, har han dræbt ham, saa var det et Vaadeskud. Men jeg tror slet ikke, han har haft noget med det at gøre."

„Hvorfor skjulte han sig da saa i Skoven og saa ud, som om han havde noget paa Samvittigheden? Hvorfor gik han ikke rask frem ligesom Hr. Barley og saa, hvad der var i Vejen med Philip King."

„Det kan man ikke regne efter. Alle have ikke samme Aandsnærværelse. Men Du er et Barn, jeg har allerede talt for meget med Dig om alvorlige Ting, der ikke passe for din Alder. Nu skal jeg ikke plage Dig mer med min Frygt og mine Anelser, kun det vil jeg sige Dig, at George Heneage havde faaet Befaling til at rejse hjem uopholdelig, og at han formodentlig derfor ikke gav sig Tid til at undersøge, om Philip var død. — — Læg Dig ned, skynd Dig!" sagde hun, idet hun kastede mig om paa Sofaen og dækkede mit Hoved til med et Tæppe. „Du sover, vil Du huske paa det? Han kunde ellers tro, at jeg havde instrueret Dig."

Saa uventet kom dette, at jeg uvilkaarlig, uden at tænke paa at gøre Modstand, lagde mig ganske rolig ned og lod som jeg sov.

Selina listede sig hen til Døren, trak Slaaen fra og var tilbage igen paa sin Plads, inden

Hr. Edwin Barley (hvis Fodtrin hun havde hørt paa Trappen) traadte ind i Stuen.

„Kommer Du ned Selina? Middagsmaden er paa Bordet.“

„Middagsmaden er paa Bordet,“ gentog hun. „Det er godt for Dig, hvis Du kan spise noget, jeg kan ikke, saa Du maa søge Dig andet Selskab. Forstyr nu ikke Barnet. Hun sover saa godt.“

„Du trænger nok selv til Søvn, men først skulde Du spise noget, det var sundere for Dig end at løbe om i Regn og Taage. Det er mærkværdigt, at Du kunde have Lyst til at jage om i Skoven i saadant Vejr og ovenikøbet halvnøgen.“

„Det var aldeles ikke mærkeligt, tvertimod meget naturligt.“

„Ja, meget, især at Du jog op og ned i det tætteste Krat. Der var mange foruden mig, som saa Dig, og de tro, at Du er bleven vanvittig.“

„Lad dem det, derfor beholder jeg vel nok min Forstand.“

„Hvad vilde Du egentlig?“

„Opsøge George Heneage. Nu veed Du det, og det staar Dig frit for at tro, hvad Du vil.“

„Fandt Du ham?“

„Nej desværre! gid jeg havde. Han vilde have sagt mig Sandheden. Jeg frygter for, at Sandheden er endnu ikke kommen for Dagen.“

„Kan Du betro mig, hvad Du anser for Sandheden?“

„Nej endnu ikke, jeg tør næppe selv tænke paa det, endsige udtale det. Heneage maatte hellere have gjort det, end — end — at, det skulde være sandt, som jeg tænker paa. — Jeg er helt forstyrret — det varer maaske ikke saa længe, inden jeg virkelig bliver afsindig. Lad mig være ene Edwin, det har jeg bedre af.“

„Nej, vist ikke, kom nu ned med. Min Broder bliver her og Hr. Martin, vi maa sætte os til Bords, det bliver vel kun for et Syns Skyld. Maden kommer vist urørt ud igen, men vi maa prøve det.“

„Nej lad mig blot have Fred.“

„Saa sender jeg noget herop.“

„Det kan Du spare.“

Disse Ord udtalte hun med skælvende og svag Stemme.

„Du har faaet en ordentlig Forkølelse, Selina, den bliver Du maaske ikke saa snart af med. Hvor kunde Du dog ogsaa gaa ud?“

„Du skal faa et ærligt Svar. Jeg gik ud, fordi Du gik. Jeg vilde afværge den Fare, der truede Eder begge, hvis Du og George Heneage mødtes. I ere lige heftige.“

„Du havde ikke haft nødig at frygte for min Heftighed; naar jeg havde faaet fat paa ham, havde jeg ganske rolig overgivet ham i Politiets Hænder.“

Han lagde en drillende Betoning i sin Stemme. Selina lod, som hun ikke mærkede det, hun flyttede sig lidt nærmere hen til Kaminen og trommede med sine Fingre paa en Billedmappe, der laa paa Kaminen.

„Hvor Du er egensindig“ vedblev Hr. Barley. „Du veed, at jeg hader at sætte mig tilbords, naar ikke en Dame gør Honnør. Hvis Du ikke kommer, saa beder jeg Charlotte Delvs om at være Værtinde.“

„For mig gerne, naar jeg ikke er der, kan Du gerne placere Jemina og Sara for Bordenden.“

„Dine Svar ere ikke synderlig naadige eller høflige,“ sagde han, idet han gik.

Selina skød igen Slaaen for Døren og befriede mig derpaa fra det Tæppe, der havde tjent mig til Overdyne.

„Nu skal Du have Tak. Staa kun op. Du maa ikke sige et Ord om, hvad der foregik i Lysthuset, hører Du, Du maa hverken omtale det for Hr. Barley eller for noget andet Menneske.“

„Men hvis de nu spørger, skal jeg saa lyve?“

„Hvem skulde spørge, Philip King er død, Hr. Heneage er rejst, jeg vogter mig nok for at spørge, og ingen Anden veed, at Du var inde i Lysthuset. Du har da vel ikke allerede sladret af Skole?“

Jeg sagde hende, at jeg ikke havde talt om det. Jemina havde spurgt mig, hvad der havde forskrækket mig, da jeg aandeløs kom løbende ind i Forstuen, og jeg svarede, at jeg havde hørt et Skud og et Skrig. Jeg manglede Mod til at sige mere.

„Det er godt, jeg vidste jo nok, at Du ikke vilde stifte Ulykker. Kys mig nu og sig Godnat. Det er paa Tiden, at Du kommer i Seng.“

Natten gik og Søndagmorgen oprandt. Jemina underrettede mig om, at Hr. Edwin Barley, hans Broder og nogle flere Herrer havde flakket

om omtrent hele Natten for at søge efter Hr. Heneage, nu vare de komne hjem og havde sat sig til Hvile i Biblioteket.

Selina var følgelig ene. Jeg løb ind til hende, hun laa endnu i Sengen og hendes Stemme lød hæs og mat, da hun besvarede mit „Godmorgen".

„Er Du syg, Selina? Hvorfor taler Du saa underlig?"

„Jeg er meget syg, lille Anna. Min Hals og mit Bryst har gjort ondt hele Natten. Jeg har slet ikke sovet og maa vist blive liggende. Løb ned og bed Frøken Delvs om at komme op til mig."

(Fortsættes.)

En Englænders Hjem.

(Sluttet.)

Istedetfor en stor Dagligstue foretrække Englænderne ofte to smaa, der staa i Forbindelse med hinanden ved en bred Fløjdør, som næsten optager en hel Side- eller Bagvæg. Ved festlige Lejligheder og i de lange Sommerdage løftes Dørfyldningen af, hvorved de to Stuer blive til en. Til Hverdagsbrug hedder det inderste Værelse „Biblioteket" eller „Herrens Værelse"; det indeholder sædvanlig et eller flere Bogskabe, men er dog ikke, hvad vi forstaa ved et Bibliotek. Her ere Skriveborde, Tegnemapper, Skabe, Landkaart og lignende Sager, der henhøre til et Arbeidsværelse. Herren i Huset benytter som oftest dette Værelse om Morgenen, inden han gaar til sine Forretninger. Hans Tobakspiber have her et Asyl. Fruens Husholdningsbøger føres og opbevares her. Om Eftermiddagen tjener Biblioteket til Studereværelse for Husets Skole-Ungdom.

Hvad vi kalde Eftermiddag, er hos Englænderen Formiddag; han har ifølge sin Tidsinddeling kun Formiddag og Aften. Han spiser Frokost mellem 11 og 12, undertiden endnu senere, og først til Middag mellem 6 og 7. Dette er en Følge af, at han aldrig har sit Kontor eller sin Fabrik ved Beboelseslejligheden. Fra den banlyses alle alvorlige Forretninger, de besørges ofte i en fjernt liggende Del af Byen, og naar de ere overstaaede, smager Middagsmaden i Hjemmet og den derpaa følgende rolige Aften fortræffelig. Aftenen tilbringes i den første hyggelige, smukt møblerede Dagligstue. Faderen eller en af Sønnerne læser højt, de andre af Familiens Medlemmer, baade de kvindlige og mandlige, beskæftige sig med et Haandarbejde, der ikke afleder deres Opmærksomhed fra Oplæsningen. Jeg har været tilstede i en Familiekreds, hvor en af Sønnerne, et Barn, hele Aftenen morede sig med at tegne med kulørt Kridt efter kolorerede Billeder, en Anden snittede i Træ og den Tredie, som var i Lære hos en Mekaniker, sammenføjede smaa Hjul, udkastede Tegninger o. s. v. Intet af disse unge Mennesker var særlig begavet, men de forstod at beskæftige sig selv og lade være at forstyrre andre.

Haandværkernes, og de fleste Handlendes Døtre maa selv fortjene, hvad de bruge til Klæder og Lommepenge, mange af dem maa endog betale Forældrene lidt hver Uge for Kost og Logi de blive paa denne Maade vante til at arbejde og ere ikke saa hjælpeløse, hvis de engang komme til at staa ene i Verden. Deres forskellige Erhvervskilder, hvilke dog langtfra ere tilstrækkelige, er her ikke Pladsen til at nævne.

Kun hos Adelen og den rige Borgerstand er der 4 store Værelser i hver Etage, hos de temmelig Velstaaende findes Spisestuen og Dagligstuen, eller, som ovenfor er beskrevet, Dagligstuerne i Stueetagen; dog er det endnu almindeligere, at hver Etage kun indeholder et ordentligt Værelse. Og „the drawing-room" maa søges en Trappe-Afsats højere op. Soveværelserne ligge ovenpaa, de blive opvarmede om Vinteren og ere fortræffelig ventilerede, skøndt de kun have et Vindu og en Dør. Som oftest hersker her Orden og Renlighed fra Loft og til Kælder. Husmoderen veed ikke alene, hvilke Fødemidler der ere nødvendige for at Børnene kunne trives, eller hvilke Klædningsstykker der ere passende for hver Aarstid; hun veed tillige, at de behøve frisk, ufordærvet Luft, og at mange Børn blive til ynkelige Stakler af Mangel paa Luft og Bevægelse. De engelske Børn blive, naar Forældrene have Raad dertil, underviste i Hjemmet i et luftigt Værelse, og efter Læsetiden maa de spadsere

enten det sner regner eller blæser, kun naar den tykke, klamme Taage falder, komme de ikke ud, da den er endnu usundere end den indelukkede Stueluft.

Men nu tilbage til Husets Inddeling! Lige under Tørreloftet ere Tjenestefolkenes Værelser. Her findes sædvanlig ogsaa et eller to nette, tarvelige Gæsteværelser. Tagstenene ere overmalede med hvid Farve for at aflede Solstraalerne fra de Værelser, der ligge lige under Taget. Trapperne ere i Almindelighed af Sten, de blive skurede med en hvidagtig Masse og faa derved et næsten marmoragtigt Udseende. De Gulve, der ikke ere malede, blive i de fleste Huse skurede med Porcellainsgrus og antage derved en skinnende Hvidhed. Trappen er sjelden mere end $1^1/_2$ Alen bred, hvilket dog ikke generer synderlig, da her kun bor en Familie i hvert Hus. Her er aldrig sparet paa Vandrør, det er ikke alene i Køkkenet over Vasken, at en Vandhane findes, men i alle Soveværelser, i Spisestuen, i Skænkeværelset, hvis et saadant haves, og i Opvaskningskammeret. Dette sidste ligger ligeved Køkkenet, tildels under Jorden. En Trappe, der er beliggende ligeunder Hovedtrappen og skjules af denne, fører ned til Køkkenet. Paa Landet, hvor man har større Fladerum, bygges Køkkenet gerne i Stueetagen, nær ved Spisestuen, og Kælderen bruges kun til Opbevaringssted for Brændsel, Viktualier o. s v. I de engelske Køkkener findes sjelden Bagerovne. Stegene blive hængte over Ilden paa en Pande, der sættes i Bevægelse ved en Tværstang, som gennemskærer Pandens Skaft. Skorstenen staar midt i Køkkenet, den ligner en stor, aaben Kamin. I Køkkenet bliver kun kogt og stegt, hvorimod alle Kar renses i Opvaskningskammeret „The scuttery". Køkkenet bliver benyttet som en Slags Spisestue af Tjenestefolkene, der dog i Almindelighed have endnu et fælles Værelse. Forraadskamre og Kældere kende Englænderne i de store Byer kun lidt til. De fleste Fødevarer blive hver Dag bragte ved Døren. Syltetøj og slige Sager gemmes i „The trore Soom". Ved eller i Spisestuen er der et stort indmuret Skab, der benyttes som Fadebur. Kulkælderen gaar ud under Fortovet udenfor Huset. Naar Vognen kommer med et Læs Kul, bliver en Lem i Fortovet aabnet og i et Øjeblik ere Kullene væltede ned. De bæres op til Køkkenet gennem en Lem i Opvaskningskammerets Gulv. I ethvert vel indrettet Hus er der et Badeværelse, til dette bliver Vandet varmet over Ilden i Køkkenet og gennem Rør ledet op til Badekammeret. Det smudsige Vand bliver ledet bort gennem andre Rør. I „The scuttery" er Gulvet drainet.

Ligesom vi begyndte med et Par af Englænderens Yndlingssætninger, kunne vi slutte med en af dem, den hedder: „Mit Hjem er Verdens Midtpunkt." Dette skal ikke forstaas saaledes, som naar vi i fremmed Land længes efter og tale om „vort Hjem, vort elskede Hjem", hvorved vi mene „Danmark, vort Fødeland". Naar Englænderen paa Rejse nævner „home", tænker han paa „den enkelte Plet, Hjemmets Hjem", som Andersen siger i „Et Stykke Perlesnor"; naar han mener England siger han som oftest med stolt Selvbevidsthed: „my native-land!"

Portraiter.

Tegnede efter Naturen.

Pebersvenden.

Efter Alfred Assollant.

Ernest Flandrin var født 1811 i Departementet Haute-Garronne. Som ungt Menneske var han meget smuk, hans dybe blaa Øjne indgøde Tillid, hans dejlige blonde Haar havde formelig Solglands, naar han purrede op i det med de veldannede hvide Hænder, han var maaske en Tomme under Mellemhøjde, men Figuren ellers upaaklagelig. Til alle disse Herligheder sluttede sig det mere solide, han var nemlig umaadelig rig og hans Formue var sikkert anbragt i Slottet Crouillouse med dets Marker og Skove.

Intet Under, at alle giftefærdige Piger lorgnetterede den smukke Ernest, at alle Mødre ønskede sig en saadan Svigersøn, at alle Fædre med Glæde gav ham Forskud paa hans aarlige Indtægter, der stundom, skøndt de vare meget omfangsrige, kunde slippe op inden Terminen. At alle spekulerende Brødre haabede paa at faa saadan en Svoger at trække paa, behøve

vi næppe at tilføje. Indbydelser til at jage, spise til Middag, til Aften, danse o. s. v. strømmede ind over den glimrende Guldfugl. Hans Liv blev en eneste stedsevarende Fest.

Han var saa munter! Han førte sin Dame med Ynde og Anstand! han tog sig deilig ud til Hest, han spillede Billard, Skak og Whist med Færdighed! Han brød sig ikke om at tabe i Væddemaal eller rouge et noir, han førte en vakker Kaarde og havde ikke sin Lige i at skyde med Pistoler!

Overalt, hvor Hændelsen førte ham hen, var han Hovedpersonen. Han havde 3 Brødre, men de vare gifte, følgelig blev der intet Hensyn taget til dem. Kun Ernest blev feteret og beundret. Snart tvang man ham til en Samtale under fire Øjne med en ung mørk Skønhed, snart med en dito lys. Han kunde have faaet hvem han vilde, endog Seine-Præfektens Datter, men han vilde ikke, saa gik hun i Fortvivlelse hen og giftede sig med en Greve, der ikke ejede andet end et forgældet Gods. Baron de Parsacs Søster havde heller ikke givet ham en Kurv, men den følesløse Adonis gik hende koldt forbi, hun trøstede sig med en Kontorchef i Udenrigsministeriet.

Mange Roser, Lilier og Tulipaner traadte han saaledes under Fødder paa sin Livsvandring, men han ænsede det ikke. Ingen Sky formørkede hans Himmel. Fra alle Kanter mødte ham Smil og Venlighed. Han nød Livet og plukkede Glædens Roser ved hvert Trin. Den skønne Fru C. var altid i hans Nærhed og lærte ham med en englelig Taalmodighed at konjungere Verbet „at elske“ baade i aktiv og passiv. Om den fortryllende Enke Fru O. vil jeg slet ikke tale, hvilke Anstrængelser hun paalagde sig selv, er velbekendt. Lad os bare ikke glemme den yndige, uskyldige tyske Dame, der ligesom Hr. von Bismarck var født ved Floden Sprees smilende Bredder, og hvis Hjerte var endnu ømmere end denne Herres, saa ømt og kærligt, at det forledte hende til at følge den bedaarende Ernest lige til Paris, hvor han naturligvis straks forlod hende for en Anden, der heller ikke bar et Stenhjerte i Brystet. Kejser Vilhelms Landsmandinde fik først sin forrige Munterhed igen, efterat hun havde ægtet Cornelius Kranerberg, hans preussiske Majestæts befuldmægtigede Minister i Paris.

Vi kunde vedblive i det Uendelige at opramse Eksempler paa, hvor mange slige Ulykker vor unge Galning afstedkom. Naar man bad ham om at gifte sig og derved sætte en Stopper for Forældrenes Sjæls Angst og Henrykkelse, svarede han:

„Jeg er rig og jeg er fri, jeg har Ride- og jeg har Køreheste. Jeg kan spise, naar jeg lyster, kan gaa og komme, som jeg behager. Jeg har god Vin i min Kælder, naar jeg vil have Gæster, behøver jeg blot at gøre et Tegn; naar jeg vil spise i fint Dameselskab, roder jeg op mellem de Indbydelser, som daglig indtræffe, og vælger den, efter hvilken jeg kan vente de udsøgteste Retter og Vine, eller den, der lover det aandrigste Selskab. Saalænge jeg ikke er gift, kappes Damerne om at gøre sig yndige i mine Øjne; men ifald jeg skulde være saa uheldig at lade mig fange af en af dem, vil min Lykke være forbi. Jeg faar en Kone, en Flok Børn og alle de dermed forbundne Bekymringer. Man skal tænke paa den enes Fornøjelse, den andens Fremtid, den tredies Opdragelse, indskrænke sine Udgifter, høre paa Svigermoderens Prækener, skaffe Mænd til Svigerinderne, Embeder til Svogrene o. s. v.“

„Hvis min Kone var rigere end jeg, vilde hun naturligvis regere, bestandig pukke paa sin Medgift og opbevare Nøglerne til Skatkammeret. Dersom hun er fattig, eller bare mindre rig end jeg, maa jeg afskaffe nogle af mine Heste, sælge den flotte Enspænder, lade være at spille højt og naturligvis drikke simpel Rødvin istedetfor Champagne; jeg maa maaske endog give mig til at føre Handel. eller anlægge en Fabrik. Og hvorledes skulde jeg bære mig ad med det? Jeg veed ikke, hvorledes man faar raat Bomuld eller Silke lavet til Strømper og Kjoler. Mit Diplom som Sagfører skal heller ikke nytte stort, jeg kender kun Lykurg og Côde-Napoléon af Navn“.

„Jeg holder af Ro og Magelighed. Jeg giver mig ikke af med Politik. Jeg ser Aviserne igennem og læser Dødsfald, Ulykkestilfælde, Retshistorier, især Skandalerne, og undertiden studerer jeg Artiklerne om den fine Verdens Toiletter og om Teatrenes nye Frembringelser.“

„Naar jeg skulde tjene Penge, var der

ikke andet for mig at gøre end at tigge Regeringen om en magelig Sinecure. Jeg er godt anskreven ved Hove, bevares! ikke for min egen Skyld, men for de Tjenester, mine Forfædre have bevist Ludvig den XIV, Ludvig den XV, Ludvig den XVI, La Fayette, Robespirrre, Barras, Napoleon, Ludvig den XVIII, Decazes og Villéle."

„Hvad skulde jeg i Grunden bede om? Man kan ikke begynde i Hæren eller Flaaden, naar man er 30 Aar. En diplomatisk Post kunde jeg sagtens paatage mig, men saadanne ere forbeholdte de adelige Junkere. Man skal være Hertug, Marquis eller Greve for at kunne optræde som Chargé d'affaires i Windsor, Schønbrun, Christiansborg eller Petershof. Jeg har tænkt paa, at Underpræfecterne egentlig have det ganske godt, de lægge Overpræfectens Breve i Convoluter, og saa ere de færdige. Men i et saadant Embede kan man tænke sig den Mulighed, at et eller andet Fæ meldte sig som Valgkandidat og, at Ministrene strængt paalagde Underpræfecten at faa hans Valg sat igennem, eller hvad der var endnu værre, paa enhver lovlig Maade at forhindre hans Valg. Hvad skulde man saa gribe til? Sidde hjemme i sin lune Stue og lade alt gaa sin skæve Gang, turde man ikke vove paa, og jage om for at hverve Stemmer, har man hverken Raad eller Lyst til."

„Nej, jeg vil hellere binde mig en Møllesten om Halsen og springe midt ud i Marne, end jeg vil gifte mig."

Ernest Flandrin blev disse Grundsætninger tro, han er nu en kedelig Pebersvend. Hans Formue er ikke saa overdreven stor, ti Pengene have i 1870 betydelig mindre Værdi end i 1830. Hans gamle Venner ere spredte ad, nogle have bosat sig i den nye Verden, andre have giftet sig i den gamle, og atter andre have søgt anden Omgang, ti Venskabets Baand kølnes ligesaa vel som Kærlighedens med Aarene.

De unge Mennesker more sig bedre andre Steder og søge ikke op til Slottet Crouillouse. Der er ingen Rift mere om den gamle Ungkarl. Naar han trænger til kvindeligt Selskab, søger han det hos sin Husholderske, hun er ikke ubøjelig, men til Gengæld tager hun Regeringens Tøjler i sin Haand, og lukker godt for alle Gemmer.

Brodersønnerne aflægge imellem Stunder et Besøg, og snakke saa smaat om Testamente, de frygte, at Marta, den nuværende Herskerinde skal løbe bort med hele Herligheden.

(Fortsættes.)

„Nordisk Husflids-Tidende" er Navnet paa et Maanedsskrift, der udkommer siden Januar 1871 og redigeres af de Herrer A. Clauson Kaas og N. C. Rom. Efter hvad man kan dømme af de foreliggende Numre, ville dette Blads Udgivere nok være i Stand til at opfylde de Forventninger, man gjorde sig, da man havde gennemlæst det første Hefte's første Artikel: „Vort Formaal", hvori loves, at Bladet efterhaanden vil bringe forklarende Beskrivelser og Tegninger af Alt, hvad der kan fremme Husfliden. Det vil give Anviisning paa at udføre alle Slags Arbejder i Træ og Ben, saasom Snedkeri, Drejning, Snitning, gennembrudt Arbejde, Billedskæring, desuden Kurvefletning, Bogbinderi, Pap- og Galanteriarbejde, Udskæring med Kniv og Saks, Spanskrørsmosaik, Arbejder i Kork og Metal, Modellering, Forfærdigelsen af forskellige fysiske Apparater, Legetøj m. m. Det skal være til Gavn og Glæde for Unge og Gamle, skal lære det lille Barn at forvandle en Træklods til et Skib, en Hest eller en Dukke, det større Barn og den Voksne skal faa Besked paa, hvorledes man kan lave en grim ujævn Træplade om til det saakaldte gennembrudte Arbejde, saaledes som man ser det paa Fortepianoer o. s. v.

Der findes sikkert mange, som trænge til at lære at anvende deres Fritimer paa en nyttig og behagelig Maade, og for dem vil „Husflids-Tidenden" vist nok blive en trofast Ven. Naar man først en Gang har anskaffet sig det fornødne Værktøj, kan man forfærdige mange nyttige Ting uden synderlig Bekostning, ti det raa Materiale, der udfordres, er meget billigt. Redaktørerne af Tidsskriftet synes nærmest at have haft for Øje at skaffe Drenge og Mænd Beskæftigelse, men der er vel ingen Tvivl om, at ogsaa smaa Piger og voksne Piger ved Flid og ved at følge de givne Forskrifter ville kunne drage Nytte af de Herrers Erfaring og tilegne sig Færdighed i at forfærdige Træ- og Pap-

arbejder, der i mange Huse kunne bringe mere Hygge og Gavn end de talrige hvide og uldne Broderier og Hæklerier, som adskillige Dagligstuer ere overfyldte med.

Den konstige Kaffemaskine, af hvilken vi her give en Afbildning, er en ny og som vi tro særdeles praktisk Opfindelse, da Kaffen, som tillaves i den, skal faa en overordenlig behaglig Smag. Maskinens øverste Afdeling (C) er af Metal, dens underste (D) af Glas. Naar man har fyldt Vand i C og igen lukket til oppe ved A, kommer man saa mange malede Kaffebønner i Glasvasen, som man anser for nødvendige til at omskabe det i C værende Vand til god Kaffe, og antænder dernæst Spirituslampen. Saasnart Vandet koger, løber det gennem de to Rør helt ned til Bønnerne og trækker Kræfterne ud af dem. Naar man slukker Spirituslampen, stiger den færdige Drik straks op i C og udskænkes derfra. Man kan da komme en ubetydelig Del friske Bønner ovenpaa de gamle i Glasvasen, atter fylde Metalkarret med Vand og gentage Eksperimentet. Anden Brygning vil vise sig at være lige saa kraftig som første.

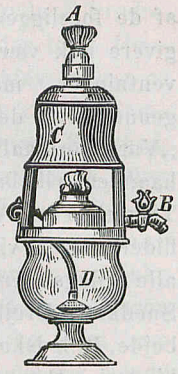

Fra Køkkenet.

Makaronisalat.

1 Pd. gode Makaroni koges i rigeligt Vand; naar de ere møre, heldes Vandet gennem et Dørslag ned i en anden Gryde. I dette Vand koges omtrent 3 Pd. Geder; naar Fisken er kogt, skaaren fra Benene og plukket itu, maa der være en stor dyb Tallerken fuld. Vandet, hvori Fisken og Makaronien er kogt, bliver heldt gennem en Haarsi og bruges til Sauce. Først røres 1/4 Pd. Smør og derpaa 5 Æggeblommer ud i Fiskevandet; dernæst kommes deri en Pægel Estragoneddike, 2 Lod Kapers, to ituskaarne Lemonasier, nogle fint skaarne smaa sure Agurker eller skarpe Asier samt lidt stødt hvidt Peber. Det røres Alt godt omkring tilligemed Fisken, Makaronien og 1/2 Pd. kogte Kastanier, man kan ogsaa komme Champignons og Trøfler i. Til allersidst heldes 1/2 Flaske Sherry i Salaten. Denne fyldes derpaa i Fade og pyntes efter Behag med Flødeskum, Rødbeder, Petersilie, Kapers, Æg og Agurker. Det angivne Maal er en meget stor Portion; som Mellemret kan den godt beregnes paa mindst 40 Personer.

Fra det jødiske Køkken.

En Citronkage.

Man rører 1/4 Pd. godt udvasket Smør til Fløde, kommer saa skiftevis en Æggeblomme og lidt Sukker i, indtil man har brugt 15 Æggeblommer og 3/4 Pd. stødt Melis. Alt imedens rører man godt om. Nu røres for 4 Sk. Citronsyre, Saften af 4 Citroner, den revne gule Skal af 4 Citroner, lidt stødt Kardemomme og tilsidst de 15 piskede Æggehvider langsomt om i den nylig udrørte Smørmasse. Kagen kommes i et Lerfad, da Dejgen er temmelig tynd til at fyldes i en Form; den bages i 5 Kvarter ved jævn, men langsom Varme. Naar den er kold, vender man den om paa et fladt Fad og pynter den med Flødeskum, hvori man har pisket lidt stødt Melis og noget Vanille. Lige inden den skal anrettes, kan man lave Figurer i Flødeskummet af syltede Jordbær eller Hindbær.

Denne Kage, der er meget fin og velsmagende, er beregnet paa 14 Personer.

Artikler, der ønskes optagne i „Familie-Tidende", eller Klager og deslige over Bladet eller Ombærerne, maa — naturligvis kun til Oplysning for Red. — være forsynet med Afsenderens Navn og Adresse.

Redaktricen er at træffe hos Boghandler Siems paa Hauserpladsen hver Fredagformiddag fra Kl. 11 til 2.

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsoe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 10.
(April Kvartal.)

Kjøbenhavn, Juni 1871.
(Hver Maaned 4 Numre.)

Priis 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

„Être“ og „paraître“.

Skitse
af
—tk—.

Motto: „De te fabula narratur“.
(Noget om Dig selv.)

Det er Synd at sige, at Konfirmationsgilder have noget godt Navn paa sig — man er vant til at betragte dem som Fester, der skulle overstaas, og hvis Glandspunkt er en eller anden Onkels formanende Lykønskningstale til Konfirmanden. Der hviler ofte et Slags trykkende Stilhed over et sligt Selskab — naturligvis fordi man ved en Misforstaaelse tror at tilkendegive sin konfirmandlige Fromhed ved ikke at være livlig og munter, men helst bærer Præget af en til Tværhed grænsende Alvor. Hertil kommer, at den gæstfri Vært, „der vil have det gjort af med een Gang,“ i Reglen har stuvet sine Værelser saa fulde med Venner og Paarørende, at Selskabets, hinanden indbyrdes ubekendte, Elementer have et meget betydeligt „Hjerterum“ nødigt, for at faa Plads. Ogsaa dette gør, mildest talt, Situationen noget trykket.

Dog har et sligt Selskab ogsaa sine lysere Sider — jeg vil nu ikke tale om, at det jo som oftest ikke varer meget længe, og at der i Reglen serveres med aldeles frisk Krandsekage — men er man heldig, kan man undertiden blive sat fast en Aften igennem i en eller anden Krog med et interessant Menneske, med hvem man da aldeles ugenert kan underholde sig.

Jeg har nylig været til et sligt Selskab og skal i Korthed meddele lidt derom, fordi det gav mig Stof til mange Slags Tanker.

Jeg havde bukket og skrabet, var bleven præsenteret for nogle af de nærmest Staaende, hvis Navne imidlertid ikke en Gang naaede til mit ydre Øre, havde ogsaa sagt nogle vel valgte — temmelig flaue — Ord til Konfirmanden samt hans lykkelige Forældre. Jeg var just i Færd med at stile hen imod en Bekendt, som jeg øjnede inde i det næste Værelse, nu, da den officielle Del af mine Ord maatte anses som endt; men i det Samme kom en ældre Dame samt tre yngre — Moder og Døttre — ind gennem de opsmækkede Fløjdøre. Jeg blev dem allerede var, da endnu omtrent Halvdelen af den første af disse Damers hvide Slæb var ude i Entreen, og ræddedes ved Tanken om den Virkning, deres Komme vilde have paa Bevægelsesmuligheden inde i Stuen. Det stod mig nemlig den Gang ikke klart for Øje, at disse Damers Pynt jo ved Tryk udefra kunde tvinges til at indtage et meget formindsket Omfang; og jeg trak mig derfor „midlertidig“ til-

bage til en Vindusfordybning for at give de nys Ankomne bedre Plads. Men dette Galanteri fraraader jeg Enhver at gøre mig efter: ti min „midlertidige“ tilbagetrukne Stilling blev timelang, idet en tæt Skranke af damebesatte Stole med Ryggen mod mig lejrede sig uden om mig — indespærret var jeg, og det Pinligste ved Forholdet var det, at den Dame, der kom til at sidde nærmest ved, hvor jeg stod, henvendte et Par Ord til mig, samtidig med at hun placerede sig, og saaledes gjorde mig det umuligt at undslippe af mit Fængsel.

Der stod jeg altsaa ene, forladt og indespærret — dog skulde jeg faa Noget ud af mine ulykkelige Omstændigheder: jeg fik virkelig her paa Stedet meget at tænke over; og det plejer sjelden at hænde i et almindeligt større Selskab.

Ti ufrivillig kom jeg til at optræde som Iagttager og blev som saadan Vidne til, hvor forskellig et og samme Menneske kan være nu og et Øjeblik efter, hvor bøjelig og foranderlig en ung Pige kan te sig, idet hun former sin hele Optræden efter den, med hvem hun i Øjeblikket taler — og hvor meget Usandt der maa have indsneget sig i hendes Ord og Væsen til de forskellige Tider. Den anden Dame i Kredsen var en baade ung og smuk Pige; hun havde et friskt og kækt Udtryk, der syntes at vidne om, at hun havde baade Øjne og Tanker med sig, og det forekom mig, at der Intet tildrog sig i Stuen, uden at hun lagde Mærke dertil. I min Fantasi begunstigede jeg hende allerede med Navnet: Frøken Kvik. Jeg indledte en Samtale med hende og fandt hende opvakt, elskværdig, munter og livsglad som jeg selv; og da Talen standsede, idet en ung Mand, Hr. Sur, tiltalte hende fra den anden Side, troede jeg ganske bestemt, at hun maatte hedde Frøken Glad, hvis hun ellers paa nogen Maade skulde svare til sit Navn. Hr. Sur var Kontorist, iøvrigt malcontent af Profession eller „par gout“ — som man vil; hans Indtryk i dets Helhed er at give under Formen: „mager og bleg Pessimist“. Deres Samtale drejede sig om en fælles Bekendt, for hvem der, efter Hr. Surs Anskuelse, ikke var noget Lys at skimte; „men han var ogsaa selv Skyld deri“ — „han havde sikkert aldrig i sine bedre Dage fattet, hvad Livet var, at det i Sandhed ikke var en Leg, men et Arbejde, osv.“ Og Frøken Glad — ja, hvor forunderligt! hun optog Samtalen, som om den drejede sig om, hvad der mest af Alt laa hende paa Hjerte, som om hun altid havde „opfattet Livet ikke som en Leg, men som et Arbejde“ — kun adskilte hun sig fra Hr. Sur i at dømme Vedkommende mildere, hvad hun jo som Kvinde naturligvis maatte; men med saadant Vemod og saadan Inderlighed udmalede hun Livets Alvor og Arbejde, at man uvilkaarlig maatte antage, at hun talte ud af sit Hjertes Inderste. Jeg for min Del vidste knap, hvad jeg skulde tro — men stemplede hende foreløbig som Frøken Melankolika. Forholdet begyndte, som man vil indse, at blive mig lidt broget og uforstaaeligt; dog endnu var det kun en Begyndelse til min Uvished — ti i den følgende halve Time vekslede Frøken Glad Melankolika endnu mange Gange Navn i mine Tanker — hun kom baade til at hedde: God og From og Stolt og Let — alt eftersom hun talte med Forskellige. Tilsidst turde jeg slet ikke tillægge hende noget Mærkenavn, — jeg kaldte hende slet og ret: Frøken X ... men ved Du, hvad hun hed! ... Lille Hulda Sørensen! — sagde Værtinden lige med Et til hende! Sørensen! — ja, Sørensen hed hun; fornuftigvis kunde hun heller ikke hedde Andet — ti hun var jo desværre en Type paa det store Flertal!

„Lille Hulda Sørensen“ rejste sig og lød Værtindens Kaldelse — jeg smuttede ved samme Lejlighed ud af mit Fængsel, men glemte ikke, hvad jeg havde set og lært. Hvor faa Kvinder ere dog selvstændige nok, de fleste bøjes og dannes af Forholdene; deres sande Indre kommer kun saa sjelden frem. Og hvorfor vel? Fordi de ikke føle sig stærke nok i sig selv, men ligesom føle en Trang til at „gøre Lykke“; fordi de saa tidt ere forfængelige og behagesyge — fordi de, som onde Tunger sige, ville kokettere sig en Mand til og prøve de Konster, som de antage falde i den Paagældendes Smag.

Og denne Behagesyge, som iøvrigt ogsaa kun altfor mangen Mand lider af, gaar ofte saa vidt, at man ikke affekterer sig at være bedre end man er, men tværtimod, som en Tænker og Forfatter*) har sagt, „viser Folk den for-

*) Friederich Lütken.

bandede Høflighed blandt Andet at være værre, end man er". Hvor sørgelig sande ere ikke Ordene i Adam Homo:

„Ti Bud fik Jøderne — det var for mange:
„Thi har ei heller Jøderne dem holdt;
„Vi Kristne fik kun to, som blot forlange,
„At Hjertet i vort Bryst ej bliver koldt.
„Men dette Antal selv har gjort os bange
„Og har Alverden Bryderi forvoldt;
„Thi reducerte man fra fordums Dage
„De ti og to til eet: „sog at behage"!"

Og hvor træffende er ikke nedenstaaende lille Fortælling*) om Elisabeth Hill:

Fru Elisabeth Hill var en ung og rig Enke i R... i Schwaben. — Det holdt meget haardt at blive klog paa hende; ti Fruen var aldrig, saaledes som hun gav det Udseende af, men altid ganske anderledes.

Saalænge der endnu i den lille By levede en vis Hofraad, som var en stor Ynder af let og behagelig Læsning, gjorde hun fra Morgen til Aften ikke Andet end at læse Romaner. Da han døde og en lægevidenskabelig Doktor, der holdt meget af Gilder og Baller, samtidig bosatte sig der paa Stedet, opgav hun Bøgerne og hengav sig til Pynt og Dans. Og da Landsfaderen forsatte en meget from Superintendent til dette Sted, som hidtil ikke havde haft nogen saadan, klædte hun sig kun i askegraat og holdt aandelige Sammenkomster.

I Anledning af de hyppige og pludselige Omvekslinger med Fru Hill herskede der mellem Stadens Lærde de forskelligste Anskuelser. Skolens Rektor, der var Skønaand og Medarbejder af et lærd Tidsskrift, var hurtigst færdig; han forsikrede, at Fru Hill ingen Karakter havde, og at derfor ingen Digter vilde kunne bruge hende, hverken i nogen Roman eller paa noget Teater.

Superintendenten og de andre Gejstlige tænkte meget, men hverken paa Teater eller Romaner. „Fru Hill", sagde de, „var et Verdensbarn, som først havde syndet ved at læse forbudne Skrifter, men derpaa var naaet videre frem paa Fordærvelsens Bane og da havde fremstillet sig offenlig med sin Springen og Dansen. Nu, da hun er bleven greben af Naaden, har hun oprigtig omvendt sig."

*) Efter Dr. I. I. Engel.

Doktoren saa paa det Ydre, og det hverken kritisk eller theologisk. „Fruen", sagde han, „har fra først af ødelagt sig ved at sidde altfor meget inde for at læse, og dernæst ved Nattesværmeri paa Balerne — hendes Blod er blevet for tykt. Men et Par Aareladninger og nogle Flasker Seltersvand i Foraarstiden ville vist gøre hende godt."

De Herrer havde, som man ser, alle svoret til et System; det vil sige: de havde hver især sit Par farvede Briller paa, og igennem dem saa de Alt paa en og samme Maade og ingenlunde klart eller tydelig. Imidlertid, da Byens øvrige Indbyggere vare sig deres Kortsynethed bevidste og satte megen Lid til de Herrers Briller — antog hver især en af disse Anskuelser, alt eftersom han stod denne eller hin nærmest eller havde sine andre Grunde.

Bogbinderen, der fortjente mange Penge paa den Masse religiøse Kvarter og Folianter, han havde at indbinde for Fru Hill, var af Gejstlighedens fordelagtige Mening, og ønskede hende oprigtig til Lykke i Anledning af hendes Omvendelse.

Skræderen, der havde fortjent meget, og nu ikke mere fortjente noget, hævdede Doktorens haardere Anskuelse, og omskabte den „Smule Anlæg til Melankoli" til fuldkommen Sindsforvirring.

Skomageren, der endnu fortjente omtrent Halvdelen, var af Rektorens Mellemmening; kun beklagede han, at ... at en saa god Kone som Fru Hill var saa flygtig og aldrig ret vidste, hvad hun egenlig vilde.

En eneste, ganske jævn Mand i Byen, en Linnedvæver, der ikke havde ødelagt sit af Naturen gode Syn med Briller, og som iøvrigt heller ikke havde Noget med Fru Hill at bestille — ti hun brugte ikke Andet end hollandsk Lærred — han var klogere end alle de Andre, og var heldig nok til at træffe Sømmet paa Hovedet.

En Gang en Søndag kom han sammen med de øvrige Byens Folk paa Kroen; Bogbinderen tog da Ordet med et andægtigt Suk: „Naaden havde rigtignok gjort meget for Fru Hill", hvorpaa Linnedvæveren forsikrede ham lige i hans aabne Øjne, at Naaden havde slet ikke gjort hende Noget, hverken fra eller til. Ligeledes modsagde han Skrædderen, som an-

saa hende for at være forstyrret, og Skomageren, der sang sin gamle sørgelige Vise om, at hun ikke ret vidste, hvad hun vilde.

„Fruen", sagde han, „veed meget godt, hvad hun vil; og naar I gode Herrer ikke alle havde Stær, saa vidste I det ogsaa! Sig mig dog blot: da den salig Hofraad endnu levede, — hvem var da den mest ansete Mand i vor By? Hofraaden! Og da han døde, og Doktoren kom her — for hvem toge vi da Hatten dybest af? For Dokteren! .... Og da vor By blev lyksaliggjort med en Superintendent — hvem gjaldt da endnu mere end Doktoren? Superintendenten! .... Tænk nu lidt over dette, Godtfolk! Saa ville I forstaa det Hele."

Borgerne smaalo og mente Alle, at saa lidt Linnedvæveren ogsaa saa ud dertil, havde han dog altid Noget bag Øret. Dette glædede ham nu overordenlig — for han holdt nok af, at man gav ham Ret. — „Ja", tilføjede han, „lad Superintendenten dø og ingen ny komme, saa vædder jeg med mit Hoved, at hun igen gaar til Doktoren."

Dette skete nu vel ikke, men der hændte noget Andet. Ti Landets Hersker, der var en meget gudfrygtig Mand, kaldte Superintendenten til Hoffet og gjorde ham til sin Skriftefader, samt indgarnisonerede snart efter en Bataillon, der havde en meget stadselig Herre til Major, i den lille By. En Maaned gik — saa spiste Majoren hos Fru Hill og Fru Hill hos Majoren. Nu blev Majorens Hustru, paa Grund af sin smukke Figur og prægtige Anstand til Hest, meget beundret, og Fru Hill, der var sig bevidst, at hun havde en ligesaa smuk Holdning og ligesaa velskabt Figur, havde faaet Hest paa Stald og optraadte, i Grønt med Guldbesætning ved Fru Majorindens Side som Amazone.

„Konen har ingen Karakter", sagde Rektoren triumferende. — „Den stakkels Kone er falden ud af Naadestanden", sukkede en Præst, der kom fra et Sygebesøg. — „Fruen har levet efter Diætetikens Regler, og tager sig nu ordenlig Motion", sagde Doktoren, der stod i Døren med sin Morgenpibe; „nu er hun bleven flink igen!"

Saaledes fandt samtlige tre Herrer en Smutvej — hver i sit System — ad hvilken de kunde trække sig ud af Sagen. Men Linnedvæveren traf igen her det Rette; ti da han mødte Fru Hill ved Døren ud til sin Blegeplads, rystede han paa Hovedet og mumlede ved sig selv: „Se, se hvad dog Forfængelighed kan gøre!"

* * *

Le nu over min Historie, ligesaa meget I ville! Den har den Fortjeneste, at den er sand; og naar I passe paa, ville I kunne anvende den mangfoldige Gange.

Nyheder fra fjærn og nær.

Forfatterinden Louise Mülbach er nu vendt tilbage fra sin lange Rejse i Ægypten. Hun har nedskrevet sine Rejseindtryk og de mange forunderlige Hændelser, hun har oplevet i dette Land, hvis Befolkning efter hendes Mening kun mangler Moralitet for at staa paa et ligesaa højt Trin af Kultur og Dannelse som de evropæiske Folkeslag. Denne Rejsebeskrivelse er i to temmelig tykke Dele. Den er ligesaa underholdende som Forfatterindens tidligere Arbejder, men mere geografisk og topografisk rigtig, end hendes Romaner ere historisk sande.

Mrs. Harriet Beecher-Stowes berømte Roman „Onkel Toms Hytte" er oversat i alle levende Sprog og i de fleste Lande har den opnaaet at udkomme i flere Udgaver. Den var det første amerikanske Værk, der blev oversat paa russisk og var indtil for faa Uger siden det eneste; ti først i disse Dage er Dr. Drapers „Evropas aandelige Udvikling" udkommen paa russisk.

En Mulatinde Frøken Edmonia Lewis fra New-York opholder sig for Tiden i Rom, hvor hun er sysselsat med at modellere en Statue af John Brown, den retskafne Abolitionist, der døde som Martyr i Kampen for Negernes Frihed. Frøken Lewis er en af de bedste Repræsentanter for den farvede Races Dygtighed, og det er kun simpel Retfærdighed, at det er overdraget hende at udføre hendes Helts Statue.

En amerikansk Dame Fru Greatorex, Medlem af Akademiet for de skønne Konsters Fremme i New-York, har gjort en Rundrejse i Syd- og Mellemevropa og er nu i München.

Skøndt hun ikke har udstillet sine Arbejder offenlig, have hendes Skitser og Akvareller dog tiltrukket sig de derværende Kunstkenderes Opmærksomhed og hun har modtaget Bestillinger paa et langt større Antal Arbejder, end hun kan fuldføre i den Tid, hun havde bestemt til sin evropæiske Rejse.

Maleren Harriet Hosmer i Boston forsvarer i en velskreven Artikel, der har været optaget i flere amerikanske Blade, sin Veninde Mary Ream, hvis Genrebilleder fra Foraarsudstillingen ere blevne meget strængt bedømte i „The Tribune“. Frøken Hosmer paastaar, at kun den, der har Fordom mod Konstnerinden, kan finde Mangler netop ved de Billeder, hvor Andre kun se Fuldkommenheder, og at den, der lægger personligt Had for Dagen i en Konstkritik, ikke er værdig til at betros til at skrive en saadan. „The Tribune“ omtaler kun dette Forsvar i et Par Linier, hvori det hedder: „Frøken Harriet Hosmer var i slet Lune forleden Dag, og saa udspyede hun sin Galde over vor uskyldige Medarbejder.“

„Der er ikke langt fra Kærlighed til Had“, plejer man at sige. Laura Fair har villet bevise dette. Hun elskede, hadede og skød en smuk, men noget letsindig ung Sagfører i San Francisko ved Navn Arthur Crittendon. Hun har for nylig faaet sin Dom og skal hænges en af de første Dage. Mordet er begaaet med koldt Blod, hun havde besluttet det 3 Uger, inden hun udførte det, og nedskrevet en formelig Slagplan som hun aldeles rettede sig efter. Hun taler om sin Forbrydelse, som om den var den naturligste Ting af Verden. Hun er 24 Aar, smuk, aandrig og indtog ved sit uforfærdede Væsen flere af Dommerne for sig.

Redacteuren af „The springfield republican“, kalder Fru Maria Child „den kvindelige amerikanske Journalistiks Bedstemoder.“ „Mange Kvinder have med Held fulgt hendes Eksempel,“ hedder det i samme Artikel, „men kun faa have saa udholdende og med en saadan Aands-Modenhed forsvaret deres Køns Rettigheder, og kun nogle enkelte have saaledes som hun ved en bramfri beskeden Optræden i Forbindelse med anerkendt Dygtighed godtgjort, at der findes Kvinder med store Evner og at det er en Forbrydelse mod Samfundet at lade hvilken som helst Begavelse gaa tilgrunde af Mangel paa Uddannelse.

Fru Nannette Gardener, den første amerikanske Kvinde, der har afgivet sin Stemme og derved bidraget til, at en brav Mand kom til at repræsentere Michigan, har i „The golden Age“, et stort nyt Ugeblad, der udkommer i New-York, skrevet nogle læseværdige Artikler om Kvindens Stemmeberettigelse; vi skulle ikke videre omtale disse, da vi i nogle af de følgende Blade komme til at berøre den Sag, hun behandler saa grundig, men naturligvis kun fra sit Standpunkt som fri Borger i det fri Amerika.

Anna Herford.

(Fortsat.)

Jeg skyndte mig at adlyde, og medens jeg løb ned ad Trapperne, kunde jeg ikke lade være at tænke paa, hvad Villiam havde sagt om, at Fruen kunde godt blive dødelig syg af at løbe halv nøgen om ude i Skoven. Hvis hun nu ogsaa skulde dø fra mig.

Da jeg kom ned i Forstuen, blev jeg forbavset over at se, at den i Løbet af Natten var bleven delt i to Dele ved et folderigt mørkt Gardin.

„Hvad er der bagved?“ spurgte jeg Sara, som jeg først traf paa.

„Det samme som igaar,“ svarede hun. „Alt skal blive, som det er, indtil Byfogden kommer.“

„Har De faaet fat paa Hr. Heneage?“

„Det tror jeg ikke, en af Betjentene sagde nylig til Frøken Delvs, at der var intet Nyt.“

„Jeg skulde tale med Frøken Delvs. Hvor er hun?“

„I Herrens Studereværelse. De kan godt gaa derop. Det er det mellemste Værelse i Udbygningen. De skal ikke op ad saa mange Trapper som til Fruens Værelse. Man kan se et lille Glimt af Døren herfra.“

Jeg fandt det betegnede Værelse og traf der Hr. Edwin Barley og hans Broder, de spiste Frokost og Charlotte Delvs skænkede Kaffe; jeg henvendte mig til hende og gentog, hvad Tante havde sagt.

„Gaa straks op Charlotte og se, hvad det er,“ sagde Edwin Barley. „Hvad er det, Du

siger", vedblev han, idet han forskrækkede mig ved at gribe fat i min Arm. „Har hun ondt i Halsen?"

„Ja, og i Brystet, man kan næsten ikke forstaa, hvad hun siger."

„Det kan hun da takke sig selv for. Det vilde have undret mig mere, hvis hun ikke var bleven syg."

„Hvorfor?" spurgte den anden Hr. Barley.

„Hun blev forskrækket iaftes, da de bar Philips Lig herind, og vidste ikke, hvad hun gjorde. Da jeg gik ud i Skoven, løb hun efter mig uden at tage noget Overtøj paa." Han slap min Arm og hans Broder klappede mig og gav mig Smørrebrød og Kage. Han fortalte mig, at han havde ingen smaa Piger og Drenge, men jeg kunde dog godt komme ud og besøge ham, hans Kone holdt ogsaa meget af Børn. Han var saa rar; naar det bare var ham, der var gift med Tante Selina.

„Fru Barley har vist faaet en rigtig ordentlig Forkølelse," sagde Charlotte Delvs, da hun kom tilbage. „Dr. Love kommer til at gaa op til hende, saasnart han kommer."

Det varede ikke mange Minuter, inden Lægen kom, Hr. Barley gik op med ham. Dr. Love kom lidt efter alene ned, og da der ikke var andre i Stuen, vovede jeg at spørge ham:

„Bliver min Tante nogensinde rask igen?"

„Jeg haaber det, min lille Ven, men jeg veed det ikke. Jeg frygter for, at hun bliver meget syg, dog hun er jo ung og har Kræfter at staa imod med."

Søndagen gik, den var uendelig lang og sørgelig. Mandag — Selinas Fødselsdag — oprandt og bragte heller ingen Glæde.

George Heneage blev ikke paagreben. Mange Mennesker gennemsøgte Egnen, ja jeg tror hele Landet. I alle Dagblade blev der udlovet en Pengesum til den, der fangede ham eller kunde give Oplysninger om hans Opholdssted. Alt var forgæves. Hr. Barley svor, at saa længe han levede, vilde han vedblive at forfølge Heneage og lade ham fængsle, om han saa traf ham i en Præstekjole ved Alterets Fod.

Om Tirsdagen kom Hr. Heneages Fader, det var en gammel hvidhaaret Mand. Dr. Love sagde, at han var slet ikke gammel, han var ikke mere end 52 Aar. Dengang syntes jeg, at 52 Aar var en forskrækkelig høj Alder, og at han ogsaa maatte være forskrækkelig gammel, fordi han var hvidhaaret. Han var mild og venlig, men nedbøjet af Sorg. Han vilde slet ikke tro paa sin Søns Brøde og vedblev at paastaa, at dersom Skudet virkelig var kommen fra hans Bøsse, maatte det have været et Vaadeskud.

„Hvorfor skulde han saa løbe bort?" indvendte Hr. Barley.

Han blev omtrent 2 Timer hos os, der blev budt ham Forfriskninger, men han nød Intet. Inden han tog bort, var han inde hos Tante Selina i hendes Soveværelse og talte længe med hende. Hendes Stemme var nu klarere, men hendes Kræfter toge af.

Om Eftermiddagen kom Byfogden med nogle Skrivere. Han holdt Forhør i Spisestuen. Hr. Barley var omtrent den eneste, der blev spurgt. Selina sagde, at jeg skulde ogsaa have været forhørt, fordi jeg var tilstede, da Skudet rammede. Hun sagde dog heldigvis ikke noget derom til de andre, og jeg tog mig nok i Agt for at røbe, at jeg vidste noget. Hr. Barley forsikrede, at han kunde ikke begribe, af hvilken Grund Heneage hadede den stakkels Philip King, der aldrig gjorde en Kat Fortræd, endsige noget Menneske. Hr. Barley var villig til at beedige, at Philip i sin Dødsstund havde ytret, at han saa George Heneage sigte og skyde paa ham. Ingen modsagde ham. Jeg vidste, at Philip ikke havde sagt alt dette, men jeg turde ikke tale. Selina vidste det ogsaa, jeg kavde jo fortalt hende det, men hun var meget syg og slap for at blive forhørt.

Charlotte Delvs maatte afgive Forklaring over, hvad hun og Hr. King havde talt om paa den ulykkelige Dags Morgen, da de vare ene i Dagligstuen. Hun kunde næppe huske det, erklærede hun, det var kun om Ubetydeligheder og om hans Sygdom, George Heneages Navn var slet ikke blevet udtalt. Hun vidste nok, at de To ikke kunde lide hinanden, men hun havde aldrig blandet sig i deres Stridigheder og vidste ikke, hvad der var Skyld i deres Uvenskab.

At hun sagde Usandhed. var Hr. Barleys Skyld, han havde strængt forbudt hende at udtale hans Kones Navn, det maatte ikke indblandes i denne Sag.

Medens Forhøret blev optaget dernede, sad jeg hos Selina. Hun var meget urolig, kastede

sig fra den ene Side af Sengen til den anden og bad mig uophørlig om at lytte efter, hvorledes det gik. Men jeg kunde Intet høre, skøndt jeg opholdt mig lige saa meget paa Trapperne som i Stuen.

„Nu blev Døren lukket op, Anna! Se hvad det er.“

„De vilde bare have Lysene paa Buffeten tændte og en Lampe hen paa Bordet. Thomas gik derind.“

„Er det allerede mørkt?“

„Nej ikke rigtig, men det begynder godt. De kunne vel ikke se at skrive.“

I Sygeværelset var der næsten mørkt hele Dagen. De højrøde Silkegardiner vare trukne for Vinduerne for at udelukke det stærke Dag-lys. Jeg gik hen til Sengen og saa paa Selina. Hvor hun var bleven mager i de Par Dage! Hun maatte ogsaa være meget syg; thi Dr. Love kom flere Gange hver Dag og om Morgenen havde han en Læge fra Nettleby med.

„Nu er det vist forbi Anna, der er saadan en Støj. Gaa ned og se ad.“

Jeg gik ned ad nogle Trin og standsede saa. Der var ganske mørkt. De havde glemt at tænde Lampen i Forstuen, og de Fremmede kunde knap finde Udgangen. Jeg kunde ikke skelne andre Ansigter end Hr. Barleys, det var mig ogsaa nærmest, han gik henimod Trappen, formodentlig for at søge Ro i sit eget Værelse, og jeg skyndte mig tilbage til Tante. Siden Philip Kings Død var jeg endnu mere angst end før for at træffe Hr. Barley, da jeg ikke kunde begribe, hvad jeg skulde svare, hvis han spurgte mig om, hvad der var foregaaet i Lysthuset og om mit senere Møde med George Heneage. Selina havde befalet mig at være tavs, men hvis han opsnappede noget og barsk forlangte Besked, hvad skulde jeg saa gribe til?

Da jeg var kommen ind i Tantes Værelse, hørte jeg Fodtrin og mærkede nu, at jeg ikke havde undgaaet Edwin Barley; dog inden han fik Døren aabnet var jeg smuttet bagved Gardinerne og havde søgt Tilflugtssted paa en Stol i en af Vindusfordybningerne.

„Naa, nu er det gjort, Selina,“ sagde Hr. Barley. „Nu gælder det blot om at faa fat paa ham.“

„Der blev da ingen Dom fældet der nede?“

„Nej, men Byfogden erklærede, at det var Drab, og at han skulde straffes efter Lovens Strænghed, naar han blev paagreben. Der fordres ikke flere Beviser. Han er anklaget for Manddrab.“

„Hvem? hvem taler Du om?“

„Om Heneage, naturligvis. Du troede maaske, det var om Dig eller mig.“

Der indtraadte en Pavse, under hvilken jeg følte mig forpligtet til at træde frem og vise, at jeg var der; men jeg turde ikke og blev siddende rolig. (Fortsættes.)

Kanariefuglene.

Disse smaa Dyr findes næsten i hvert Hus og ere meget yndede af Husets Beboere, der ere enige om at forkæle dem, hvilket ofte kan være til ubodelig Skade, da Kæleriet mest bestaar i, at den Ene rækker Kanariefuglen et Stykke Sukker, den Anden giver den et Kaalblad, den Tredie trakterer den med en Æggeblomme, den Fjerde med en Kæmpe, den Femte med en kogt Gulerod o. s. v. Fuglen, der ikke selv veed, hvad den kan taale, spiser af Alt og ødelægger sin Mave. Det er derfor rigtigst, at kun En passer Kanariefuglen og strængt forbyder de Andre at stikke Lækkerier ind i Buret.

Fugleburet maa ikke være lakeret, da Laket kan skade Dyret, naar det hakker i Staverne. Det taaler heller ikke godt Tobaksrøg.

Buret maa være rummeligt og holdes omhyggelig rent. Alt Træet maa vaskes af hver 14de Dag og aftørres med en Klud, der ikke efterlader sig Fnug eller Trevler. Vandet maa hver Dag ombyttes med friskt, om Sommeren helst to Gange daglig. Frøet og Sandet maa fornyes hver anden Dag.

Naar man har et Par Kanariefugle i Bur, maa man passe, at man ikke ryster Buret i Udrugningstiden, man maa da rense det hver Morgen, fordi det ikke maa gøres vaadt. Sandet og Frøet tages ud af den fremskudte Skuffe ved Hjælp af et Stykke Postpapir, og det friske Sand lægges ind paa samme Maade; dette kan ske meget hurtig og meget rolig.

Over Ringen i Buret, eller paa den, fastgør man et rent Stykke ossa sepiae, hvorpaa Fuglen kan hvæsse sit Næb. Fuglene maa under Udrugningstiden ikke fødes med Æggeblommer, da de derved faa Smag paa Æg og ofte æde deres egne Æg.

Man maa ophænge en fintflettet Vidiekurv i et Hjørne af Buret, og nu kan man more sig med at se, hvorledes Fuglen selv laver Lejet til sig og sine Æg. I en Krog af Buret lægger man nogle Kalvehaar og noget kort Straa, af dette bygger Hunen sit Leje. Mos, Charpi eller Bomuld maa ikke lægges ind i Buret, da Fuglen kan blive hængende der med sine Klør og lange Negle; om den end slipper uskadt derud af igen, kan den dog derved forstyrre Æggene eller rive Ungerne ud af Reden. Naar Hanen og Hunen ere satte i Hæk i Slutningen af Marts og ere blevne godt passede, vil Hunnen i Slutningen af April lægge 4 eller 5 grøn- og brunplettede Æg. Efter 14 Dages Forløb krybe Ungerne ud, og nu er det paa Tiden at blande Fuglefodret med hakket Æggeblomme, der ikke er kogt altfor haardt, og blødt Hvedebrød, som man deler i smaa Krummer. Man vedbliver med denne Fodring, indtil Ungerne ere flyvefærdige og forlade Reden for selv at søge deres Føde.

Ved denne Tid pleje de Gamle at træffe Anstalter til en ny Udrugning, der sædvanlig indtræffer i Juli; Ungerne maa nu sættes ind i et andet Bur, de vænnes efterhaanden af med at fodres med Æg og maa lade sig nøje med Rapsfrø, Byg, Kanariefrø og fint malede Havregryn. Undertiden kan man glæde dem ved nogle Stængler frisk Vejbred eller et Blad Hovedsalat. Hampefrø maa de først faa senere og da kun meget lidt deraf; det maa altid blandes med Havregryn, Kanariefrø og Rapsfrø. Den olieagtige Bestanddel i Hampefrøet kan paadrage Fuglene farlige Sygdomme, naar de nyde meget deraf. Hanerne begynde efter faa Maaneders Forløb at lade deres Stemmer lyde, man kan da sætte dem enkeltvis ind i særskilte Bure.

Af Hunerne udvælger man den smukkeste, og naar den er to Aar gammel, sætter man den i Hæk med en enaarig Han. De overflødige Huner maa man helst se at blive af med.

Man maa aldrig sætte en toppet Han og en toppet Hun sammen til Parring, ti da faa Ungerne vanskabte Hoveder. En toppet Han skal altid have en glathovedet Mage og omvendt.

Fuglene maa aldrig faa Valmuefrø, da dette er meget skadeligt for dem. I Foraarstiden have de godt af lidt Grønsager, og naar de ikke faa for meget, kan man gerne give dem lidt frisk Grønt hele Aaret rundt.

Man skal ofte stikke et Stykke fersk Flesk ind i Buret; naar Fuglene nyde deraf, slippe de for Forstoppelse, som de ellers ofte plages med.

Man kan engang imellem komme lidt Safran i deres Vandglas, og bør altid lade et rustent Søm ligge deri. Sømmet skal afværge, at Fuglen faar en Knude under Halen, ti denne Knude bliver mange Kanariefugles Banesaar.

Naar Fuglene blive godt behandlede, kunne de blive 20 Aar gamle og endnu paa deres Dødsdag hoppe omkring fra Pind til Pind og synge lystig.

De fejle yderst sjelden noget, uden at man selv er Skyld deri. Naar de have faaet noget, de ikke kunne taale, krybe de sammen i en Krog af Buret, og hvis de ikke blive livlige igen, efterat have nydt lidt af en Teskefuld Vand, hvori er kommen en Hofmandsdraabe, maa man sende Bud efter en Dyrlæge for at høre, om Fuglen kan helbredes; naar han anser dette for usandsynligt, maa man hellere lade Dyret kvæle ved et lille Tryk paa dens Strube, end lade den leve, til den dør en naturlig Død, ti de kunne ligge længe og lide meget.

Gaade.

De første fire Led tilsammen ere
Et Samfund, som hvert Medlem højt bør ære.
Det næste Led gaar frem med raske Skridt,
Og omvendt kan Du kalde det for dit.
De tvende Sidste kan Du finde stedse
Hvert Sted, naar man undtager visse Kredse.
Naar denne Gaade Du betragter nøje,
Saa har det Hele netop Du for Øje.

Rettelse. I det foregaaende Nummer af dette Blad staar Side 69 Linie 5 franeden „the trore Soom“ læs „The store room“, og samme Side Linie 11 franeden staar „The scuttery“ læs „The scullery“.

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsøe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 11.
(April Kvartal.)

Kjøbenhavn, Juni 1871.
(Udgaar hver Søndag.)

Priis 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

Om Trælletjeneste i kjøbenhavnske Skoler og sammes Følger for Undervisningen.*)

Det lyder vistnok underlig for Uindviede, at der i det lille fredelige, saa højt priste Land, der kan rose sig af at have været blandt de første, som have banlyst Slaveforhold fra sine Enemærker, virkelig endnu den Dag idag trives Noget, som i mere end een Henseende har Lighed med Trælletilstand, og hvad der er endnu mere forbavsende, det er, at det er mod Blomsten af vor egen Slægt, at man har indført og taaler et saa fordømmeligt Uvæsen. Unge femten- eller sekstenaarige Piger, som nylig ere udtraadte af vore kvindelige Dannelsesanstalter eller Pigeinstituter, kjøber man til at tilbringe daglig 5 à 6 Timer i Skoler, hvor man for et maanedligt Arbejde, tilbragt med Børneundervisning, betaler dem 5 à 6 Rd., eller 3 à 4 Sk. for hver Time, ja, der gives endogsaa Skoler, hvor de lønnes med blot 3 Rd. maanedlig, og en saadan Betaling tilbydes unge Pigebørn, der ved flere Aars flittigt Arbejde i et eller andet Institut have stræbt efter at tilegne sig en Aandsdannelse, hvis Formaal vistnok var et ganske andet end at indtræde i et saadant Trælleforhold, der, nøjere betragtet, er langt mere trælsomt og langt slettere lønnet end den simple Tjenestepiges. Denne har i Reglen vel ikke mere end 4 Rd. maanedlig, men derhos har hun Kost, Logis, Vask, Varme, Lys og i Sygdomstilfælde Lægehjælp eller Forpleining. For sin Gernings Skyld behøver Tjenestepigen desuden ikke at forskaffe sig et kostbart Udstyr, hvorimod Lærerinden daglig maa være godt klædt, efter Skik og Brug for sin Stand, og ofte endogsaa gaa lange Veje.

Og hvor er det vel, at en saadan Trællegerning udøves? Det er netop der, hvor man skulde vide at skatte Aandsdannelse og vurdere den højere end den raa legemlige Kraft, med andre Ord, det er i vore Pigeskoler, hvor den forladte, enestaaende unge Piges trange Vilkaar exploiteres paa saadan Maade af eksaminerede Iustitutbestyrerinder, der i Skoler med 100 Elever have en maanedlig Brutto-Indtægt af mindst 400 Rd. Saadanne Damer synes at agte Kundskab saa lidet, at de ikke blues ved at byde unge, omhyggelig forberedte Piger en saadan Løn, medens de selv have rig Overflod af Livets Nydelser, om Vinteren Pladser i Teatret og om Sommeren Vederkvægelsesophold paa Landet. Vi nægte ikke, at de

*) Fra en agtet Haand have vi modtaget denne Artikel, om hvis Berettigelse vi ere fuldt overtydede.

kunne trænge til saadanne vederkvægende Adspredelser; vi ønske endogsaa, at de aldrig maa savne dem, men vi udtale tillige vort Ønske, at de ville vise dem, som understøtte dem i deres Gerning, en levende Deeltagelse, og under denne Paavirkning yde dem en Løn i passende Forhold til deres møjsommelige, betydningsfulde Arbejde.

Fra et andet Synspunkt er den her udpegede Fremgangsmaade i høi Grad forkastelig. De unge Piger, der antages i et saadant Tjenesteforhold, sættes som oftest til at undervise i ethvertsomhelst Fag, der er ledigt; men hvad Udbytte kan man være berettiget til at vente af en Undervisning, der meddeles af en i Undervisningsfaget endnu lidet erfaren Lærerinde, hos hvem et saadant Trælleliv maa, ikke blot nedbryde Sundhed og Kraft, men fornemmelig kvæle al Lyst og Iver. Imod Indvendinger af denne Art plejer man gerne at anføre, at det kun er i de smaa Klasser, at saadanne Lærlinge i Undervisningsfaget anbringes. Man trøster sig selv og Andre med, at det ved den første Undervisning ikke kommer saa nøje an paa virkelig grundig Kundskab. Saadanne Argumenter kan man endogsaa faa at høre af Bestyrerne af vore lærde og Real-Skoler. Ingen Paastand er imidlertid mere falsk. Naar Eleverne i de første Aar af Skoleundervisningen erholde en umoden og vrang Veiledning, erhverve de derved et Fundament, et Grundlag, hvorpaa der senere ikke kan bygges, Vaner kort sagt, som det paa et højere Undervisningstrin, i de øverste Klasser, ofte ikke bliver muligt for en nok saa dygtig Lærer at bekæmpe eller udrydde. Eksempler af den Art vil det ikke være vanskeligt at udpege. Først i den øverste Klasse er det i Reglen Skik at betro en renomeret Lærer et Par Timers Undervisning, men hvad skal en saadan vel kunne udrette med Elever, som ved den forudgaaende Undervisning ere blevne aldeles forkvaklede! Det er af denne Grund, at vore højere Undervisningsanstalter som oftest kun udrette saare lidet. Det nytter kun lidt at udsaa det fine Græs i det Havebed, hvis Bund er fuld af Tidsler og Kvægrødder. Disse ville snart kvæle den unge, fremspirende Plante. Forældre, som indse dette og ønske at bibringe deres Børn en solid og praktisk Kundskab, pleje derfor ofte at sende dem til samvittighedsfuldt ledede og af kyndige Fagmænd omhyggelig kontrolerede Skoler i Udlandet. Men dette er dog et højst beklageligt og nedslaaende Forhold. Hos os træde Navneværdier altfor ofte istedenfor virkelige Værdier. Hvad har en Skoleinspektion til Eksempel at betyde, naar den ikke betros til Mænd med fuldkommen Dygtighed i de Fag, de udnævnes til at bedømme? Og hvem i al Verden kan tillægge usagkyndige Mænds Referater om Skolernes Standpunkt nogensomhelst Betydning? Der udgives saa mange Penge til Skoleundervisningens Fremme, at man vel er berettiget til at fordre, at Overopsynet kun betroes til Saadanne, som give Garanti for, at de besidde den nødvendige Indsigt til selv at kunne bedømme i dets Enkeltheder, hvad de sættes til at kontrolere.

Laure.

Portraiter.

Tegnede efter Naturen.

(Fortsat.)

Erneste vilde ikke tages ved Næsen af Kvindfolkene, det bliver han dog. Han er en svagelig Olding, men ingen kærlige Hænder pleje ham, de lejede række ham Føden, men ledsage den ikke med venlige Ord og Blik.

Dette er en rig Pebersvends Skæbne, de fattige ere endnu beklagelsesværdigere. Dog Pebersvenden lider frivillig og han er næppe vor Beklagelse værd; denne maa vi hellere ofre den Kvinde, som han fordømmer til at leve i ugift Stand; ti da de to Køn ere lige talrige — Kvindekønnet er maaske endda lidt talrigere — bliver der en Pebermø for hver Pebersvend.

Enhver ung, heldig stillet Mand, der ikke gifter sig, gør Uret mod Gud, mod en Kvinde, mod Samfundet, mod sit Fædreland og især mod sig selv.

Zoroaster var en Vismand og han sagde: „Jeg kender 3 skønne og nyttige Handlinger: — at plante et Træ, at bygge et Hus og at opdrage et Barn.“

Havde han Ret?

2. En gammel Jomfru.

Efter Alfred Assolant.

Kapitain Berteau og hans Ægtehalvdel Charlotte, der havde megen Lighed med hen-

des Navner Werthers Elskede, vare et meget lykkeligt Par. Deres ægteskabelige Forening blev kun velsignet med et Barn, en Datter, som i Daaben fik Navnet Johanna. Denne unge Dame havde arvet sin Moders Skønhed og sin Faders kraftige — eller egensindige — Karakter. Det var ogsaa omtrent det eneste Arvegods, der vilde tilfalde hende, ti Faderens Pension ophørte med hans Død, og den lille Ejendom, de beboede, var ikke meget værd, uagtet ingen Hollænder, hverken i Harlem, Zaardam eller Amsterdam kunde fremvise skønnere Tulipaner end dem, der prangede i Kapitain Berteaus lille Have.

Trods de brogede Tulipaner, de vellugtende Roser, Reseda og Heliotroper, som vor Kapitain ogsaa havde stor Rigdom paa, havde det kostet ham megen Møje og hans Hustru nogle Taarer at sammenspare en lille Sum, for hvilken Johannas Udstyr engang i Tiden skulde skaffes.

Hun maatte utvivlsomt gøre et glimrende Parti, ti hun fik en fortrinlig Opdragelse i „den gode Hyrdes Kloster“ i Nantes. Hun lærte at hilse, at gaa, at danse, at synge, at spille paa Klaver, at tale, at tie, at høre, at brodere Morgensko, at læse lidt, at skrive endnu mindre og at regne en lille bitte Smule.

Efterat være bleven oplært saa fortræffelig, kom hun hjem til den fædrene Arne, hvor hun henrykte de lykkelige Forældre ved at spille og synge „Partant pour la Syrie“ og lignende vanskelige Numre.

Skøndt Kapitainen var en ivrig Beundrer af Voltaire og følgelig var Fritænker, takkede han dog Gud baade Morgen og Aften for denne mageløse Datter, og hverken han eller hans Viv blev trætte af at fortælle Johanna, at hun var et Pragteksemplar, et non plus ultra af Skønhed, Ynde og Elskværdighed.

„Forældre beundre altid deres Barn, især naar de kun have et,“ tænkte Johanna, men da nu Veninderne og alle de unge Herrer uophørlig snakkede om hendes overordenlig store Dyd og Skønhed, troede hun tilsidst, at hun var noget ualmindeligt, og at der vilde komme en Prins, eller idetmindste en rig Greve og ægte hende.

Johanna var forblindet! Hun uddelte Kurve i massevis, ti ingen af de vakre unge Mænd, der meldte sig som Friere, var Prins eller Greve.

De Mænd, der havde Formue eller beklædte et godt Embede, kunde se højere tilvejrs, de havde ikke nødig at tage en Pige uden Medgift. Kapitainen oplevede Datterens 25de Fødselsdag og saa hende endnu uforsørget. Emil Marpeau, en meget styg, men en elskværdig, dygtig og velhavende ung Mand havde i mange Aar elsket Johanna og kun hende, skøndt adskillige unge Piger havde ladet ham forstaa, at han ikke vilde være nogen uvelkommen Bejler; kun den skjønne, bedaarende Johanna var ubønhørlig, hun erklærede lige ud, at hun aldrig vilde kunne udholde at se paa en Elsker, hvis Næse var for kort og hvis Mund var for lang. Det nyttede ikke, at Emil mindede hende om sine 14,000 Francs i aarlig Rente og sit gode indbringende Embede.

Johanna var nu 30 Aar, den ene af hendes Veninder blev gift efter den anden, kun hun fandt ingen værdig Genstand for sin Kjærlighed, og dog bleve hendes Fordringer mindre Aar for Aar, hun vilde nu lade sig nøje med en Maler, en Advokat, en Digter eller en Komponist, naar han kun var taalelig køn og havde mange Penge.

En rig Urtekræmmer, der var Enkemand og havde 3 Børn, vovede at fri til den halvgamle Skønhed, men fik et meget uhøfligt Afslag.

Det fyrretyvende Aar nærmede sig med raske Skridt, den første Rynke i Panden og om Munden havde indfundet sig. Haaret begyndte at blive graasprængt, og Humøret graat i graat. Fader og Moder opnaaede en høj Alder, men evig kunde de ikke leve, og i deres sidste Levetid voldte deres Datters Fremtidsudsigter dem megen Bekymring.

Johanna fik ogsaa en sørgelig Alderdom. Et rynket Ansigt, Gnavenhed og Fattigdom have intet tiltrækkende ved sig, de gamle Venner trak sig tilbage og de unge Mennesker fremhævede den gamle Jomfrus Latterligheder, uden at huske paa, at ogsaa hun engang havde været ung, smuk, lykkelig og elskværdig.

Johanna døde ene og forladt. I 63 Aar havde hun levet paa Jorden, men aldrig udrettet noget godt eller nyttigt. Hun fortjente

ikke mere Lykke end den, som blev hende til Del, ti hun var selv Skyld i sin Skæbne, men hvor mange af hendes Lidelsessøstre kunne gøre sig lignende Bebrejdelser? Kun faa blive Pebermøer af Forfængelighed eller af eget Valg. De fleste forblive ugifte, fordi der intet Ægteskabstilbud bliver gjort dem, og de blive ulykkelige gamle Piger, fordi de ere fattige og ikke ere blevne oplærte til at arbejde. Lad Kvinderne faa Ret til Selverhverv og lad det idelig og idelig blive indprentet Forældrene, at Døttrene — hvadenten de ere rige eller fattige — bør lære en Gerning, hvorved de kunne ernære sig selv. Der vil da blive færre ulykkelige Ægteskaber og færre hjælpeløse gamle Piger.

Anna Herford.

(Fortsat.)

„Jeg kan ikke tro — og jeg vil ikke tro — at George Heneage var istand til at begaa et Mord," sagde Selina med svag Stemme. „Han har altid været god og kærlig, om end letsindig, han har aldrig begaaet nogen lav Handling, som hans Fader sagde for et Par Timer siden her i dette Værelse. Han har ikke afskudt sin Bøsse i den Hensigt at dræbe Philip."

„At Skudet kom fra hans Bøsse, er upaatvivleligt, og ligesaa, at det blev Philips Banesaar."

„Det har jeg hørt Dig sige tidt nok, men det var en mærkelig Hændelse, at Du skulde være med Din Bøsse i Haanden netop paa samme Sted. Naa, naa! tag Dig det ikke saa ivrig. Jeg kunde ikke lade være at sige det, og jeg ønsker det ikke usagt, om jeg saa kunde købe mit Liv med det."

Hr. Barley trak sin Stol tæt hen til Sengen og sagde med undertrykt Vrede:

„Det er godt, at det endelig kan komme til en Forklaring imellem os. Det er ikke første Gang, at Du har gjort Hentydninger til en Mistanke, som Du burde skamme Dig ved at nære, endsige udtale. Er Du virkelig faldet paa at tro, at jeg skød Philip?"

Han talte i saa stræng en Tone og saa saa vist paa hende, at hun ikke vovede at svare ligeud Ja, men fremstammede blot:

„Nej ikke just det. Men der er kun dit Udsagn til at bevise Georges Brøde, og Du veed, hvor fordomsfuld Du i den senere Tid har været imod ham."

„Hvem var Skyld i, at jeg nærede Fordom mod ham, at jeg kom til at hade ham? Hvem, uden Du."

„Du havde ingen gyldig Grund til det," sagde hun med Taarer i Øjnene. „I mit sidste Aandedræt vil jeg gentage det, Edwin. Om det skulde være de sidste Ord, jeg udtaler, saa maa Du høre, at jeg aldrig har holdt af George Heneage paa den Maade, som Du indbilder Dig."

„Jeg indbilder mig! Havde jeg troet noget saadant, skulde jeg for længe siden have kastet Heneage ud af mit Hus. Men nu et Par Ord i al Fortrolighed. Du har udtalt dine Tanker, nu skal Du høre mine. Heneage og kun Heneage har myrdet Philip King. Slaa alle taabelige Griller ud af Tankerne, og Du vil snart begribe Sagens rette Sammenhæng. Du maa være forrykt for at kunne anklage mig."

„Saa Du Heneage skyde?"

„Nej. Men om der slet intet Bevis havde været, havde jeg dog troet, det var ham, men der var jo Philips sidste Ord. Jeg saa ikke Heneage, det har jeg heller aldrig sagt. Det var blevet silde, jeg var sulten og skød derfor Genvej gennem Skoven, jeg standsede, fordi jeg hørte Stemmer i Nærheden. Det maa have været Philip, som talte med Barnet. I samme Øjeblik hørte jeg Knaldet ganske nær ved mig, i mindre end 3 Alens Afstand er jeg vis paa, forstaar Du? Men Underskoven er meget tæt paa dette Sted, og den, der skød, var skjult for mig. Jeg troede, det var en Krybskytte, og vilde se at faa fat paa ham, da i det samme Philips rædsomme Skrig naaede mit Øre. Jeg banede mig Vej gennem Krattet, saa ham styrte til Jorden og løftede ham op igen. Imedens undslap Morderen. Der har Du den fuldstændige Sandhed."

„Heneage havde ingensomhelst Grund eller Lyst til at dræbe Philip King. En god Dragt Stokkeprygl undte han ham, og den havde han rigelig fortjent. Det er ham, der har sat ondt Blod imellem os. Han er Skyld i al den Uvillie, her hersker. Du var forblindet. Du saa kun mine Fejl, men han havde ogsaa en Del. En ordenlig Revselse havde Heneage i Sinde at give ham, men slaa ham ihjel, nej aldrig."

„Du tror snarere mig i Stand til det?“

„Jeg beskylder ikke Dig; men naar Du taler om Grunde, kan jeg ikke indse andet, end at George aldeles ikke havde nogen Grund til at ønske Philips Død.“

„Du ytrede nylig, at det var Philip King, der havde sat ondt Blod mellem os; men deri har Du Uret. Urostifteren er Dig, kun Dig, Selina.“

Hun svarede ikke og han vedblev: „Jeg tilgiver Dig. Jeg vil ikke engang oftere hentyde til din Forseelse, jeg vil ikke gøre Dig flere Bebrejdelser, skøndt Drengen var min Slægtning, min Myndling, og jeg holdt af ham. Jeg vil kun bede Dig om at mindes denne uhyggelige Begivenhed og lade den tjene Dig som en Advarsel for Fremtiden. Min Hustru skal ikke begaa flere Taabeligheder, selv dine Tanker maa Du rense for alt meningsløst Snak. Din sunde Fornuft, hvis Du har nogen tilbage, maa da kunne sige Dig, at dersom jeg havde følt Trang til at sende nogen med Ekstrapost ind i den anden Verden, saa var det bleven Heneage, men ikke Philip. Heneage har dræbt ham og Følgerne komme over hans Hoved. Mit Livs Opgave skal være at bringe ham for Domstolene. Ingen Møje, ingen Kræfter og ingen Udgifter vil jeg spare, saa sandt hjælpe mig Gud den Almægtige.“

Idet han med løftet Haand, som aflagde han en Ed, udtalte de sidste højtidelige Ord, rejste han sig og stillede Stolen tilbage paa dens Plads. Inden han havde naaet Døren, vendte han sig om og sagde i en mildere Tone:

„Har Du det bedre i Aften, Selina?“

„Nej tvertimod. Det forekommer mig, at mine Kræfter svinde Time for Time.“

„Jeg burde maaske ikke have talt saa meget til Dig, Du skulde vist vogtes for Sindsbevægelse. Vær nu fornuftig og drik Teen, naar den kommer op. Dr. Love vil snart være her.“

Først da han var halvvejs nede ad Trapperne, krøb jeg frem af mit Smuthul og sagde grædende:

„O Tante, Tante! jeg var her hele Tiden og holdt mig skjult bag Gardinerne. Jeg havde slet ikke i Sinde at lure, men jeg er saa bange for din Mand.“

„Jeg — jeg ved ikke, jeg tror ikke, der blev sagt noget, som Du kan have Skade af at høre, eller som Du behøver at lægge videre Mærke til, og jeg da ikke heller. Blev der vel?“

„Nej, Selina. Kun — at —“

„Kun hvilket? Anna, tal ud.“

„Kun, at Du troede, det var Hr. Barley, som — — det vilde jeg ønske, jeg ikke havde hørt.“

„Det skal Du ikke bryde Dig om. Det faldt mig saadan ud af Munden, at det lige saa godt kunde have været ham som George. — Du har mere Forstand end andre Børn paa din Alder, hvad tror Du?“

„Jeg tror, det var Hr. Heneage. Han saa saa mærkværdig ud, da jeg traf ham i Skoven, og han fortrød vist sin Forbrydelse, for det var vel ham, der udstødte det andet rædsomme Skrig, efter at Skudet var faldet. Det kan umulig have været Hr. Barley. Jeg kunde ikke lade være at tro hvert af hans Ord, da han for lidt siden fortalte Dig hele Historien.“

„Jeg tror ogsaa paa hans Uskyldighed, og denne Tro gør mig glad. Det manglede kun, at jeg ogsaa skulde ringeagte min Husbond. Naar dog bare Philip var bleven herfra.“

„Er Du slet ikke bedrøvet, fordi han er død?“

„Bedrøvet over, at han er død? Jo naturligvis. Hvad Du dog er for et forunderligt Barn. Jeg elskede ham just ikke, jeg hadede ham snarere. Men jeg vilde give al den Rigdom, som jeg har solgt mig selv for at komme i Besiddelse af, hvis jeg dermed kunde skaffe ham tilbage — —“ Tante blev saa træt, saa hun ikke fik talt ud. Jeg lagde mit Hoved ned ved Siden af hendes, og vi sov begge, indtil Dr. Love, Teen og Lampen samtidig kom ind til os.

Femte Kapitel.

„Har jeg nogensinde hørt Mage. Tilsidst kan man nok ikke lukke sin Mund op, naar De er tilstede. Har jeg sagt et Muk om, at hun var ved at dø? Det er saamænd tidsnok at tage paa Veje, naar vi først ere saa vidt.“

Denne Irettesættelse fik jeg af Jemina, fordi jeg brast i Graad og spurgte, om Tante var ved at dø, da hun en Morgen fortalte mig, at Fruen havde havt en urolig Nat og nok var meget syg.

Formodenlig for at bringe sig selv og mig paa andre Tanker sagde hun: „Jeg har spekuleret paa, om vi Tjenestefolk skulde faa Sørgetøj, fordi den unge Arving er død. Man tør ikke spørge Frøken Delvs, saa bliver man bidt af, hun har altid knubbede Ord paa rede Haand. Skynd Dem nu lidt at faa Klæderne paa, Deres Tante har spurgt efter Dem.“

Jemina hjalp mig med mit Haar, men da jeg var færdig og vilde løbe lige ind i Soveværelset, standsede hun mig for at hviske:

„Hold Dem nu tapper. De har ikke noget at græde for. Deres Tante bliver snart ligesaa rask som De og jeg.“

De første Ord, Selina ytrede, dannede mærkværdig nok en fuldstændig Modsætning til dem, Jemina vilde berolige mig med.

„Barn,“ sagde hun, „min egen søde lille Pige, jeg er bange for, at Vorherre snart tager mig bort fra Dig.“

Jeg blev bleg, næsten lige saa bleg som Selina, der nu ikke havde Feber og derfor ikke havde de røde Pletter paa Kinderne, som hun havde haft de foregaaende Dage. Jeg turde ikke tale af Frygt for, at de tilbagetrængte Taarer da skulde faa frit Løb. Efter nogle Minuters Tavshed vedblev hun:

„Hvad var det, Du engang sagde om, at Kepp-Carewerne aldrig døde uden Varsel. Jeg lo ad Dig. Husker Du det? Nu tror jeg paa det. I Nat havde jeg et Varsel. Din Moder havde en underlig Drøm, det har jeg ogsaa haft. Og dog er jeg vis paa, at det ikke var nogen Drøm, det var Virkelighed, Vished og intet Blændværk. Hun lod sig til Syne for mig i Nat.“

„Hvem? Moder?“

„Ja, Din Moder. Den nedarvede Tro i vor Familie er, at, naar en af os skal dø, saa kommer den Kepp-Carew, der sidst døde, hvad enten det er en nær eller fjern Slægtning, og advarer den Syge om at forberede sig til den lange Rejse; ti nu vil hans sidste Time snart slaa. Der er ikke død nogen af Slægten efter Ursula, derfor kom hun i Nat.“

„Det er kun en Drøm, Selina; Du har haft Feber. Du kan ikke dø bort fra mig.“

„Hun stod der, ligeved min Seng. Natlampens Skin faldt paa hendes Ansigt. Jeg havde ikke sovet, men i mine Tanker havde jeg foregøglet mig alleslags Drømmesyner. Lidt før Kl. 2 saa jeg Din Moder, ikke som et Menneske, men som et taageagtigt Væsen; hun holdt i Sengeomhænget.“

„Du sagde, at Lampen skinnede paa hendes Ansigt. Saa Du da hendes Ansigt?“

„Nej, men Lyset faldt netop derhen, hvor hendes Ansigt maatte være.“

„Det har dog været en Drøm. Du indbilder Dig, at Du ikke har sovet, men det har Du gjort alligevel.“

„Jeg vilde heller aldrig have faldet paa, at det var Virkelighed, naar Du ikke havde fortalt mig om din Moders Varsel. Naar jeg ikke havde hørt det, saa havde jeg slet ikke husket paa, at det Sagn eksisterede i vor Slægt.“

Det var min Skyld. Jeg burde have tiet, skøndt Moder paalagde mig at tale. Nu havde jeg Samvittighedsnag og kunde ikke oprette, hvad jeg havde forbrudt. For lutter Hulken var det mig umuligt at fremføre nogen Trøst.

„Du lille, dumme, følsomme Stakkel,“ udbrød Selina, „maaske er jeg om en Ugestid saa rask, at jeg kan løbe omkring med Dig i Haven — i Skoven kommer jeg aldrig mere. — Gaa nu ned til Charlotte og lad hende give Dig en rigtig god Frokost. Naar Du har spist, kommer Du op igen, jeg vil gerne have Dig til at besørge Noget for mig, men Du maa ikke tale om det. Løb nu, mit Lam.“

„Jeg skal nok tie, Selina.“

„Du skal have en hel Kop Syltetøj, det har jeg paalagt Charlotte.“

Jeg fik Syltetøj, samt mange andre gode Ting og Frøken Delvs var meget venlig imod mig; men Maden smagte mig dog ikke. Jeg saa begge Lægerne komme op gennem Trægangen og gaa ind i Huset. Da de kom ned fra Fru Barleys Værelse, gik den fremmede Læge straks bort igen, men Dr. Love kom ind til mig og sagde:

„Naar Du er færdig med Dit Maaltid, skal Du gaa op til din Tante, min lille Pige.“

„Er hun mere syg idag?“ spurgte jeg.

„Jeg veed det knap. Vi maa haabe det Bedste; om nogle Dage indtræder der vel nok en Forandring.“

Han blev og talte med Frøken Delvs. Jeg løb igennem Forstuen, som jeg nu ikke mere var angst for at betræde; Gardinet var nemlig taget bort og Philip King flyttet ind i

et Værelse, der ellers kun benyttedes ved Fester. Oppe hos Tante traf jeg Hr. Barley, der stod med Haanden paa Dørgrebet, som var han ifærd med at gaa. Han klappede mig venlig og sagde:

„Du ser ogsaa daarlig ud, Du Smaa. Du har ikke godt af altid at være i et kvalmt Sygeværelse. Selina, Du skulde sende hendé ud at lege i Haven."

Hans Kone nikkede blot til Svar og bad mig, da han var gaaet, om at skyde Slaaen for Døren. Det havde jeg slet ikke noget imod, ti det var mig umuligt at overvinde min Frygt for Hr. Barley.

„Tror Du, at Du kunde finde Vej til Hallam?"

„Jo, Tante, det er jeg næsten vis paa!"

(Fortsættes.)

Om Ølbrygningen før og nu.

Allerede det ældste af de os bekendte kultiverede Folkeslag nøjedes ikke med Vin og Vand, ti Herodot fortæller os, at Ægypterne lavede en berusende Drik af Byg eller Hvede. Grækerne havde ogsaa et Slags Bygsaft, som de ikke alene brugte til at drikke, men som de anvendte i forskellige tekniske Øjemed, og i Rom nød man med Velbehag den fra Ægypten indførte kølende Drik. Øllets Historie begynder dog først samtidig med den store germaniske Folkestammes Fremtræden paa Begivenhedernes Skueplads. I Germaniens kolde Urskove, hvor Druerne aldrig modnedes og hvor Vandet ofte var udrikkeligt, trængte man til noget, der kunde læske Tørsten og styrke Kræfterne. Vi se allerede hos Tacitus, at Tyskerne lavede en Bygdrik, der steg til Hovedet, men hvoraf de dog kunde fortære et betydeligt Kvantum. Denne Drik havde dog ikke synderlig Lighed med Øl, den bestod kun af Byg, som man krydrede med en Afkogning af Egebark. Først i Aaret 786 begyndte Tyskerne at dyrke Humle, men ikke førend i det 11te Aarhundrede blev Humlen (ifølge St. Hildegarde, der vist er troværdig) anvendt ved Ølbrygningen, og da begyndte den ogsaa at blive en vigtig Udførselsartikel. Alt under Karl den Store træffe vi Brygmestre, og Kejseren gav selv Forskrifter for Øllets og Maltens rette Behandling. Paa samme Tid erfare vi, at der paa enkelte Steder blev brygget Øl af Hvede og Havre, hvori der blandedes Vin og Honning. I Ulm prøvede man endog paa at give Øllet en pikant Smag ved at krydre det med Nelliker, Enebærsaft og Malurt. I det 14de Aarhundrede stod Ølbryggeriet i fuld Flor i Tyskland og Nederlandene, hvad vi kunne se af vore gamle Krøniker, i hvilke det lybekske og rostokske Øl spiller en betydelig Rolle. At vi fik vort Øl og senere vore Ølbryggere darauszen fra, er jo naturligt, da Tyskerne allerede den Gang vare om sig og fremlige i Handel og Vandel, fordi de derved kunde tjene Penge, hvilket de satte stor Pris paa. Trods alle Uroligheder i Mellemalderen svang Øllet sig rask i Vejret, og nogle af de simple Ølsorter vare saa billige, at selv fattige Folk kunde forskaffe sig dem. Om alle de forskellige Ølsorter faa vi udførlig Besked i et Værk, der udkom i Erfurt 1575; det er forfattet af en Dr. Knausten og hedder „5 Bøger om den guddommelige og ædle Gave, den filosofiske, store og vidunderlige Konst at brygge Øl."

Hvad man fortæller om vore Forfædres forbavsende Drikkeevne og Drikkelyst, er maaske undertiden noget overdrevet, men vist er det, at Adskillige havde drevet det til med Lethed at kunne nedskylle 4 à 5 Potter Øl ad Gangen, og faa Timer efter indtage en lignende Ladning. 4 Potter ere omtrent 12 Halvflasker. Hvis vore Samtidige trods al anvendt Flid ikke have drevet det saa vidt i Ølslugning som deres højsalige Forfædre, saa er Grunden ikke den, at de mangle Lyst eller Evne, men kun den, at det nu brugelige Øl er betydelig stærkere og kraftigere end det mellemalderlige.

Det Øl, der har gjort mest Lykke og vunden mest Udbredelse, er det bajerske og engelsk Porter. I England bryggede man i gamle Dage kun Ale og Thopenny (hvidt Øl) samt Bear, stærkt, bittert Bruntøl; men i Aaret 1730 opfandt Brygger James Harwood i London en Ølart, der i sig forenede alle de 3 tidligere Sorters gode Egenskaber, og som formedelst sin nærende og fedende Evne fik Navn af Porter. Bajersk Øl har dog, mest for sin Billigheds Skyld, opnaaet størst Udbredelse; det bliver ikke alene lavet i Bajern, men i alle andre Lande paa hele Jordkloden, maaske kun med

Undtagelse af Kina. Det er utrolig store Kvantiteter, der aarlig forbruges.

Fra Barne-Værelset.

Den vigtigste Betingelse for Barnets legemlige Udvikling i dets første Levetid er, at det faar sund og tilstrækkelig Søvn. — Naar et rask Barn faar den nødvendige Føde, Varme og Renlighed, sover det næsten uafbrudt i dets 4 første Leveuger. Det er Begyndelsen af Opdragelsen, den har Naturen selv overtaget, idet den har givet Barnet en saa lidet udviklet Høresands, at der skal en stærk Larm til at forstyrre dets Søvn. Saasnart Barnet bliver modtageligt for ydre Indtryk, maa det omhyggelig vogtes for at forstyrres, naar det sover. Barnets naturligste Sovetid er, efter at det har faaet Die, dets naturligste Sovested er dets egen lille Seng. Det er urigtigt at lade Barnet falde i Søvn hos Moderen eller hos Ammen, og endnu taabeligere er det at vænne de Smaa til at sove ind paa En eller Andens Skød i Kakkelovnskrogen. Barnet har ikke godt deraf og vil senere slet ikke sove i sin egen Seng. At synge Børnene i Søvn kan kun tilraades i Sygdomstilfælde, og da kun hos Børn, der ere over et Aar gamle. Naar et Barn lider af Søvnløshed, hjælper det undertiden at svøbe det ind i et blødt uldent Tæppe og gaa frem og tilbage med det i et Værelse, der er køligere end dets Soveværelse. — Enkelte ufornuftige unge Mødre tage undertiden det lille Barn ud af Sengen for at lege med det; at dette kan virke højst skadelig paa Barnet, er indlysende; thi det skal som sagt i den spæde Alder have al den Søvn, det kan faa, og om det ogsaa det ene Øjeblik ligger med aabne Øjne, kan man ikke vide, om det ikke det næste vilde sove trygt, hvis det ikke var blevet forstyrret. — Børn mellem 4—7 Aar maa helst sove de 12 Timer af Døgnet, ældre Børn have godt af at sove 10 Timer. Børn under 7 Aar bør ikke være længere oppe om Aftenen end til Kl. 7. Større Børn maa ogsaa helst komme tidlig i Seng; de kunne da staa tidlig op og spadsere eller tage Bad, inden Skoletiden begynder.

Blandinger.

At forebygge, at Glasvarer springe af Hede. Drikkeglas, Lampeglas eller andre Glasvarer, som der er Sandsynlighed for ville blive udsatte for stærk Varme, bør, naar de ere nye, sættes over Ilden i en Kedel, der fyldes med koldt Vand. Man vedligeholder Ilden, indtil Vandet koger, da tager man Kedlen af og lader den staa med Glasene i, til Vandet er ganske koldt I Glas, som have undergaaet denne Behandling, kan man skænke kogende Vand, uden at de springe. Nyt Porcellain har godt af at behandles paa samme Maade.

Naar Vandkaraffer, Blomstervaser, Zvibelglas eller andre aabentstaaende Glas- og Porcellainssager have været utildækkede i nogen Tid, sætter Støv og Smuds sig gerne saa fast i deres Bund, at det ikke lader sig fordrive med Sodavand eller andre stærke Midler. Snavset fordrives derimod ufejlbarligt med nogle Draaber Saltsyre, der ere fortyndede med Vand.

— Noget Kidt, hvormed man kan sammensætte itubrækkede Glassager. Gummi-Mastiks rives fint med lidt Vand, derefter stryges det paa Kanterne af det itubrækkede Glas. Naar dette er tørt, holdes Glaskanterne over rask Kulild, dog i tilbørlig Afstand, saa at de ikke springe; naar Mastiksen er smeltet af Varmen, sættes Stykkerne hurtig sammen. Saasnart Glasset er rigtig koldt, sidder det godt fast.

Man kan rense Øl- og Vinflasker ved at skylle dem med en Opløsning af varmt Vand og kulsurt Natron.

— Damerne Frøken Mary Wattles og Fru Helene Comb have i Kansas oprettet et kvindeligt Sagførerkontor, hvor de i Forening besørge alle mulige juridiske Forretninger for Damer.

Opløsning paa Gaaden i forrige Nr.:

„Familie-Tidende“.

Opløst af A. S., Peder Spillemand, Emma, Lille Klaus, O. Jensen samt paa Vers af Augusta og Henriette.

Redaktricen er at træffe hos Boghandler Siems paa Hauserpladsen hver Fredagformiddag fra Kl. 11 til 2.

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsøe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 12.
(April Kvartal.)

Kjøbenhavn, Juni 1871.
(Udgaar hver Søndag.)

Priis 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

Naturlæger, Husmidler og Medicinere.

(Af Dr. A. + B.)

Naar man spørger til en svagelig Persons Befindende, faar man ofte det Svar „Jo tak, nu gaar det ganske godt, men jeg har ogsaa givet min Læge Afsked og helbreder mig ved Husmidler. Al den Medicin gavnede kun Apotekeren, ikke mig, nu har min Veninde raadet mig at bruge noget, som allerede har hjulpen mange Mennesker.“ Man kommer herved uvilkaarlig til at tænke paa, „hvori bestaa egentlig disse forunderlig virksomme Husmidler og hvorfor kende Lægerne dem ikke og anbefale dem?“

Hvori Husmidlerne bestaa, kunne vi maaske nok finde Rede paa.

Blandt Menneskenes næsten utallige Fødemidler er der mange, som ikke styrke, fede eller nære, men blot bruges til at gøre den kraftige Føde mere velsmagende, end den er af Naturen. Mellem disse Tilsætnings-Artikler ere Kryderier de vigtigste, især Kanel, Peber, Nelliker, Sennep, Kommen og Anis. Kaffe, Te, Likør, Sodavand med mere ere ogsaa Ting, som Menneskene ville staa sig nok saa godt ved at give Afkald paa. Alt, hvad der nydes i Overmaal, har en skadelig Indflydelse. Maven kan ikke taale at overfyldes, og fordi man er usædvanlig sulten, bør man ikke spise usædvanlig meget, hvad man jo er særdeles tilbøjelig til, og hvad man har gjort fra Arilds Tid af, men hvad man aldrig har befundet sig vel ved, og man har derfor, som naturligt er, søgt at forjage dette Ildebefindende ved, hvad man ansaa for gavnligst i saadant Øjemed. Herved have Husmidlerne faaet Indpas og Næring. De Husmidler, der i utrolig Mængde ere blevne anvendte og stadig anvendes paa at forhøje Mavens Fordøjelsesevne, ere meget forskelligartede, eftersom det, der hjælper den Ene, ikke altid forslaar til den Anden og er skadeligt for den Tredie. Brugen af Husmidler blev efterhaanden udstrakt til alle mulige Sygdomme, baade ind- og udvendige. Troen paa deres Ufejlbarhed har i adskillige Tilfælde hjulpen mere end deres lægende Kraft. Dog har en stor Del af de Medikamenter, som Lægerne nu anbefale, fra først af kun været et Middel, som en eller anden fornuftig Husmoder med Held havde prøvet paa sine Børn eller sit Tyende; men fra det Øjeblik, at et saadant Middel kommer til Lægernes Kundskab, ophører det at være Husmiddel. En Læge er hverken blind eller døv, han hører og ser ligesaa meget som andre Mennesker og faar da ogsaa at vide, hvori det Arkanum bestaar, som den eller den kloge Kone helbreder med. Han undersøger Midlet og hvis det har

nogen Kraft, adopterer han det; derfor kan man være temmelig sikker paa, at de Husmidler, der endnu ere privat Ejendom, enten ingen Gavn kunne gøre eller ogsaa ere ligefrem skadelige. Vær derfor forsigtig med at benytte gode Venners Husraad. Hav mere Tillid til en Læge, der har anvendt megen Tid og Flid paa at sætte sig ind i sin Konst, end til en gammel Kone, der maaske kan skade Dig ved det samme Middel, hvormed hun har helbredet flere Andre.

Den første Betingelse for at kunne undvære de — af saa mange — skyede Læger og i Forkølelsestilfælde at kunne hjælpe sig med de almindelige Husmidler som Hyldete, Fodbade osv., er at undlade at overlæsse sin Mave. Man maa — for at slippe for at søge Lægehjælp — holde sig de af dygtige Læger foreskrevne Leveregler efterrettelige. Næsten alle Sygdomme ere en Følge af en fordærvet Mave. Mange Forældre fordærve Børnenes Mave og svække deres Fordøjelsesevne ved at fylde dem med Kager og Sukkergodt, inden de endnu have lært at gaa. Denne Lyst til Slikkeri tager til med Aarene. Hos Drengene svinder den undertiden for den ligesaa farlige Kærlighed til Tobak, men hos Kvinderne vedvarer den og forplantes ved dem fra Slægt til Slægt.

Frisk Brød — især Rugbrød — og friske Kager — især de fede — er ligefrem skadelig, selv om der kun nydes en liden Del deraf. Og skøndt andre Fødevarer ere mere og mindre sunde, kan et rask Menneske dog taale omtrent Alt, naar det nydes med Maade og ikke mange nærende Stoffer sammenblandes. Den, der allerede som Barn har faaet sin Mave forkvaklet enten ved overdreven Omhu for dens Velbefindende eller ved for mange Lækkerier, kan naturligvis senere ikke taale, hvad Andre kunne fordøje.

Mange Mennesker ere villige til at bruge det samme Husmiddel Aar ud og Aar ind, hvorimod de ere uvillige til at følge Lægens Forskrifter og blive utaalmodige, naar de første Par Skefulde af den dyre Medicin ikke frembringe nogen synlig Bedring, om endog Lægen, der tæller hvert Pulsslag, forsikrer, at han sporer nogen Fremgang.

Jeg har ofte hørt ellers fornuftige Folk sige, „hvad skal jeg med det Juks, det har kostet 2 Mk. 8 Sk., og saa hjælper det ikke en Smule," eller „jeg tror, jeg vil drikke det Alt paa engang, saa maa jeg vel endelig komme mig." Der er ogsaa dem, som opfordre deres Børn og deres Venner til at smage paa Medikamenterne; at sligt er aldeles fordømmeligt, fremgaar af, hvad der allerede ovenfor er sagt, „det, der er Sundhed for En, kan være Gift for en Anden."

„Hvoraf kommer det, at Mange have mere Tillid til Homøopaterne end til Medicinerne og adlyde de Første mere end de Sidste?" Dette Spørgsmaal er blevet gjort mig adskillige Gange. Jeg har da kun kunnet besvare det saaledes. „Homøopaterne — idetmindste Størstedelen af dem — anordne ikke, men befale, derfor blive de adlydte, og naar deres Kure ere heldige, ligger dette ikke saa meget i den Million- eller Milliarddel Medicin, som Patienten faar i de smaa Sukkerkugler, som i den strænge Diæt i Mad og Drikke, som Homøopaten tvinger ham eller hende til at overholde. Lægen taler derimod i Almindelighed for mildt, han raader, men befaler sjelden; han glemmer, at syge Folk have det tilfælles med uartige Børn, at de ikke have lært at underordne deres egen Vilie, de fordre Opvartning og at blive forkælede."

Naar man siger til en Patient: „Doktoren har forbudt Dig at spise Kartofler, ja Du maatte ikke engang faa Smør til Fisken, men saadan en lille Smule kan ikke skade," saa har man allerede narret Lægen og gjort den Syge en Indrømmelse; naar man rækker Fanden en lille Finger, vil han, som bekendt, have hele Haanden, og det kan ikke undre En, i Fald den Syge indvender, „men jeg har nu netop saadan Lyst til Kartofler, hvis Du ikke giver mig en, saa ærgrer jeg mig, og det er meget skadeligere for mig. Lægen sagde selv, at jeg skulde vogtes for Sindsbevægelse" osv.

Homøopaten siger ofte: „Det er Livet om at gøre, jeg kan frelse Dem, naar De trolig efterfølger mine Forskrifter." Dette hjælper! Mange Mennesker trænge til at tro, at det er Livet om at gjøre. Medicinerne ere, som mere dannede Mennesker, mere tilbøjelige til at trøste, „det er ikke saa farligt," sige de gerne. „Vær bare ved godt Mod, saa have vi snart det værste overstaaet."

Lægerne have en god Maade, hvorved de slippe for besværlige Patienter, de sende dem

til et Badested, der blive de som oftest helbredede og næsten altid kun fordi de have Tillid til den fremmede Kurlæge og til Vandets Kraft. Man kan nuomstunder godt faa Badene og Mineralvandet hjemme i sit eget Hus, men der mangler den fornødne Tiltro og Overbevisning.

Naar Nogen bliver kureret ved Sympatimidler, saasom ved at berøre et Lig, ved at lægge Mos fra Ligstene, Rust fra Kirkeklokken eller lignende paa det syge Lem, ved at tilbringe St. Hans Nat i Skoven og drikke af Kilden osv., da er det naturligvis kun Overtroen, Tilliden til Midlet, der hjælper.

Udfaldet af vore Betragtninger over Husmidlerne er, „at man kun skal bruge dem, naar man ingen Lægehjælp kan faa; ligesom Soldaten, der undertiden i Lejren lapper sin blaa Bais Trøje med et Stykke Læder eller Voksdug, fordi han ellers maatte gaa med Huller. Den, der bruger Husmidler for at spare en øjeblikkelig Udgift, forværrer ofte sin Tilstand og maa dog søge Lægehjælp, det gaar ham da ligesom den Gærrige, der paa en Rejse gik tilfods fordi det var saa dyrt at køre ad Jernvejen, men paa sin Fodtur maatte han fire Gange oftere søge Nattelogi, end hvis han havde kørt, og da han havde naaet sin Rejses Maal, beløb hans Udgifter sig til det Dobbelte af det Almindelige for slig en Tur.

For nogle Aar siden bleve vi højlig forbavsede, naar vi hørte tale om Næringsfriheden i andre Lande. Vi kunde ikke tænke os den Mulighed, at en Skomager kunde etablere sig som Skrædder og, hvis dette ikke gik, kunde han anlægge et Bageri. Der blev jo ingen Mester født, og en Mand, der i mange Aar havde beskæftiget sig med at sy Støvler, kunde da ikke pludselig sy Benklæder og Frakker. Nu ere vi saa temmelig fortrolige med Næringsfriheden, den afstedkommer heller ingen Ulemper. Enhver har saa megen Forstand paa sin egen Interesse, at han ikke paatager sig noget Arbejde, som han er ukyndig i. Findes der ogsaa en eller anden Dumrian, der begynder paa noget, han ikke forstaar, saa opgiver han det nok snart, da Kunderne ikke lade sig narre mere end en Gang. Men hvad der aldrig burde gives frit, er Ret til at behandle Syge, ti at der ved denne Art Næringsfrihed kan afstedkommes utallige Ulykker, er indlysende og der er ingen Nødvendighed for at bevise det ved Eksempler. Mange have gennem sig selv eller Andre gjort den sørgelige Erfaring, at Kvaksalveri er fordømmeligt og burde straffes af Lovene med langt større Strænghed, end Tilfældet er.

Den dygtige Læge studerer hver Tarm og hver Aare i det menneskelige Legeme, saavel i sund som i syg Tilstand. Han ved, hvilken Virkning de anordnede Bade, Omslag og Medikamenter ville frembringe. Han kan som oftest nøjagtig beregne Sygdommens Gang og Udvikling, idet han benytter Erfaringer og Iagttagelser, som tusinde Lærde have gjort inden hans Tid. Og Naturlægen eller Kvaksalveren! Hvilke Forkundskaber er han i Besiddelse af, inden han begynder paa sin Forretning? Ja, vi kunne med frelst Samvittighed sige Forretning, ti Kald eller Konst kan det ikke benævnes, da det ene og alene udøves for at tjene Penge. Kende disse Industririddere Blodets Kredsløb eller de ædlere indvendige Deles Beskaffenhed? Kunne de forklare os Sygdommens Oprindelse? I det heldigste Tilfælde have de en Gang gennemlæst en Lægebog og indbilde sig, at de derved ere blevne saa kloge, at de kunne helbrede Andres Sygdom og, hvad mere er, deres egen med, skøndt alle Læger anse det for vanskeligst at kurere sig selv. De have jo heller aldrig brugt sig selv som Prøveklude, de have kun iagttaget et Lægemiddels Virkning, ikke selv følt det.

De saakaldte Naturlæger foreskrive aldrig eller i alt Fald yderst sjelden nogen Medicin. De vide, at et Medikament, der anvendes i for stort Maal eller paa urigtig Maade, kan medføre Døden. Men en Patient — især et Barn — kan ogsaa blive dræbt ved at overheldes med koldt Vand, naar han trænger til varmt, eller omvendt; men en saadan fejlagtig Behandling kan ikke føre til Søgsmaal for Retten, den kan jo hverken betitles „Drab“ eller „Forgiftning“, og man sørger blot for at have Ryggen fri. En Ven fortalte mig en Gang, at han som Barn under et Ophold i en Bondegaard paa Fyen havde faaet noget Gift i sig, han havde voldsomme Smerter og var lige ved at faa Krampe, da en Skomager, der gav sig af med Kvaksalveri, just kom til og fik Giften op igen ved Hjælp af lunken Mælk og et Brækpulver, som han selv lavede.

At Patienten blev helt rask efter to Dages

Forløb, maa vist nærmere tilskrives hans kraftige Natur end Skomagerens Konst, ti den stoler jeg ikke paa og allermindst i Forgiftningstilfælde. Lægerne kende kemiske Præparater, der virksomt kunne modarbejde Giften, naar den er trængt ind i det menneskelige Legeme. De forstaa at tilintetgøre Arsenikens, Kviksølvets, Kobberets og flere giftige Plantestoffers dræbende Kraft. Mange Mennesker have en saa god Konstitution, at de ved et Brækmiddel og uden at indtage nogen Modgift kunne helbredes efter at have nydt et ringe Kvantum Gift. Men dog er det uforsvarligt, naar Nogen foregiver at ville og at kunne fordrive Giften, skøndt de ikke kende det sikre Middel, der stedse bør anvendes, men lade det komme an paa Patientens Modstandsevne.

I de fleste Lægebøger staar hver Gang en Sygdoms Udbrud og Fremgang bliver beskrevet: „Man kan foreløbig anvende det eller det, men naar dette eller hint Symptom viser sig, gør man bedst i at tilkalde en Læge.“ Og med samme Anbefaling slutter jeg denne Afhandling. Saasnart der hos en Patient viser sig Symptomer, der tyde paa en sig nærmende ydre eller indre Sygdom, bør man søge Lægehjælp og hverken anvende Husmidler eller modtage Kvaksalverens Raad.

Anna Herford.

(Fortsat.)

„Kald mig Selina, hører Du. Du skal altid sige Selina, ogsaa naar Du senere tænker paa mig. Kan Du huske, fra hvilken Side Du kom med Omnibusen? Naar Du gaar ud af Laagen nede ved Portnerboligen, saa ligger Nettleby tilvenstre og Hallam tilhøjre. Du gaar derfor tilhøjre og følger den lige Landevej, den første Landsby, Du da træffer paa, er Hallam. Vejen er slet ikke ensom, der er Hytter og Huse af og til. Du er vel ikke bange?“

„Nej ikke en Smule, jeg skal nok komme hel hjem igen.“

„Tag saa dit Overtøj og pas godt paa dette lille Brev. Naar Du gaar ned ad Hallams Hovedgade, vil Du nok lægge Mærke til et stort Hus paa venstre Haand, der er en Have foran og inde i Gadedøren staar paa en blank Plade: „Greg, Notar og Sagfører“. Du maa bede om at tale med Hr. Greg og saa give ham dette Brev, men pas paa, at Du kun leverer det til ham selv. Det er skrevet med Blyant, jeg kunde ikke gøre det bedre. Naar min Mand eller nogen anden spørger Dig, hvor Du skal hen, saa sig, at jeg har sendt Dig ud, for at Du skal spadsere og tumle Dig i Haven. Har Du forstaaet mig?“

„Jo, jeg haaber det.“

„Put Brevet i Lommen og vær saa rigtig flink. Sig Hr. Greg, at jeg var for syg til at skrive mere og tydeligere.“

Ingen bemærkede, at jeg gik ud, og jeg begav mig paa Veien med Hovedet opfyldt af forvirrede Tanker. Moder havde lært mig at være ærlig og oprigtig, altid hellere lide Straffen for en Forseelse end bestræbe mig for at skjule den, og nu blev der daglig indprentet mig, at det maatte jeg ikke fortælle noget Menneske og det skulde jeg skjule for Hr. Barley. Hvis han nu mødte mig og fandt Brevet, hvad skulde jeg saa gjøre? Jeg spekulerede ogsaa paa, om jeg skulde tage Brevet hjem med, hvis jeg ikke traf Notaren, eller lade det ligge til ham; det havde jeg ikke faaet Besked paa.

„Hvor skal Du hen, min lille Ven?“ spurgte Hr. Martin, som jeg mødte midt paa Landevejen.

„Jeg er ude at spadsere“, svarede jeg, idet Blodet steg mig op i Kinderne.

„Men det er temmelig langt at gaa ene, Du er jo nær ved Hallam.“

„Tante Selina ved det,“ fremstammede jeg, „hun mente, at jeg havde godt af saadan en lang Tur.“

„Naa det er en anden Sag! Hvorledes har din Tante det idag?“

„Slet ikke bedre,“ svarede jeg, og han gik videre, idet han raadede mig til ikke at gaa for langt, jeg kunde nemt blive saa træt, at jeg ikke kunde naa hjem igen.

Jeg fandt uden Vanskelighed Hr. Gregs Hus og spurgte en ung Mand, der kom ud derfra, „om Notaren var hjemme“.

„Jo,“ lød Svaret, „han er i Kontoret, De kan godt gaa derind.“

Han aabnede Døren til et stort Værelse, i hvilket der sad 5 Mennesker, alle beskæftigede

med at skrive. „Her er en lille Pige, som gerne vil tale med Hr. Greg," sagde min Ledsager.

En høj bleg Herre med graat Skæg reiste sig og spurgte, hvad jeg vilde.

„Jeg vil tale med Dem, uden at Andre høre paa det."

Han stirrede lidt forbavset paa mig, men viste mig dog ind i et andet Værelse.

Jeg tog Brevet frem og rakte ham det. Han læste det igennem, saa opmærksomt paa mig og læste det igen.

„Hedder Du Anna Herford?"

„Ja," sagde jeg, forundret over, at han vidste mit Navn. „Min Tante, Fru Barley, bad mig om at sige, at hun var for syg til at skrive mere, men hun haabede, at dette var tydelig nok."

„Er hun farlig syg?"

„Jeg er bange for det."

„Kender Du Indholdet af den Skrivelse, Du overbragte?"

„Nej, Tante sagde mig Ingenting."

„Læste Du den da ikke paa Vejen? Der var jo intet Segl for."

„Nej, den laa hele Tiden i min Handske."

„Godt, hils Fru Barley og sig, at jeg har forstaaet hende fuldkommen og skal øjeblikkelig efterkomme hendes Befalinger. Alt skal være rede, til hun sender Bud efter mig. Og — vent en Minut. Har Du flere Fornavne end Anna?"

„Jeg hedder Anna Ursula."

„Og hvad hed din Fader og hvad var din Moders Fornavn?"

„Fader hed Oberst Thomas Herford og Moder hed vist ikke andet end Ursula," svarede jeg, højlig forbavset over, hvad det vedkom ham.

Han skrev Navnene op, spurgte mig, naar det var min Fødselsdag og hvor gammel jeg saa blev, om jeg vidste, naar det var min Navnedag, om jeg selv havde min Døbeattest og om meget mere. Da han endelig lukkede mig ud, gentog han, hvad jeg skulde sige Tante, og bad mig ikke at snakke om, at jeg havde været inde hos ham.

(Fortsættes.)

Et nyttigt Husdyr.

Saasnart mine Læserinder ere blevne kloge paa, om hvilket „Husdyr" jeg taler, ville de udbryde: „Uf, fy! en Ædderkop!" og paany indskærpe Stupigen at bortfeje Spindevævene under Meubler og Loft, samt i Krogene.

Og er Ædderkoppen ikke alene af den Grund et nyttigt Husdyr; ti, hvis den ikke eksisterede, fandtes ingen Spindevæv, og var der ingen Spindevæv, vilde mangen Husmoder ikke bemærke, at hun havde en uordenlig Pige.

Ædderkoppen er ogsaa et nyttigt Dyr, fordi dens Væv tjener til at befri Menneskene for mange Slags ubehagelige Insekter. Desuden er Ædderkoppen en sikker Vejrspaamand og har endog som saadan historisk Berømmelse.

Ligesom Gæssene paa Kapitolium ved deres Skrig frelste Rom fra at blive erobret af Barbarerne, saaledes var det Ædderkoppernes Skyld, at Holland faldt i Franskmændenes Hænder Aar 1795. General Quatremère d'Isionval havde nemlig under sit fjortenaarige Fangenskab gjort personligt Bekendtskab, og haft fortrolig Omgang med en stor Del Ædderkopper; han kendte deres Natur til Punkt og Prikke og vidste, at de vare paalidelige Vejrprofeter, han kunde ved deres Hjælp forudsige, paa hvilken Dag Isen, paa Hollands af Vand oversvømmede Kyster, vilde være stærk nok til at bære de franske Tropper, deres Heste, Vogne og Kanoner. Isen holdt. Landgangen iværksattes og lykkedes. Fra den Tid rettede sig mange Øjne paa de hadede, forfulgte Ædderkopper, og Mange gjorde den Erfaring, at Intet af det, Quatremère havde meddelt om disse Dyr, var Digt eller Overdrivelse.

Der findes naturligvis Han- og Hunædderkopper. Naar Hannen om Foraaret vaagner op af sin 8 Maaneder lange Søvn, udsøger han sig en Kone af sin egen Slægt. Denne begynder snart at lægge Æg, de komme lidt efter lidt, nogle den ene Dag, nogle den næste osv. Hun lægger sjelden ialt mindre end 200 Æg, men ofte indtil 1000, de findes alle paa samme Sted. Hun ruller Æggene sammen i Klumper og indhyller dem med utrættelig Flid og Udholdenhed i en ubegribelig tæt Væv.

Nogle Ædderkopper indhylle Æggene i en Art Blære og slæbe denne omkring med sig

indtil Ynglen kryber ud. En Ædderkopart bærer endog Ungerne om paa Ryggen og plejer dem ligesom andre ømme Mødre.

Der er sorte, hvide, gule, grønne, graa, røde og mangfoldige plettedeÆdderkopper. Nogle ere nøgne, andre bedækkede med Haar eller Børster, nogle have en ganske blød, glat Hud, andre ere ujævne. Nogle have meget lange Fødder, andre saa korte, at de kunne trænge ind i de snevreste Trærevner, uden at man kan opdage dem der. Nogle have baade korte og lange Fødder. Man har Ædderkopper af Størrelse som en lille Loppe, men ogsaa omtrent saa store som en Valdnød.

Deres Væv og deres Reder ere ligesaa forskellige som selve Dyrene. Nogle hænge deres Væv lodret eller i skraa Retning mellem Træer, Buske, Bjælker, Vægge, under aabne Døre og Vinduer eller paa andre Steder, hvor der er Lufttræk; andre søge saameget Ly som mulig. Nogle lave deres Væv af tynde Traade, andre af stærke, nogle udspænde Traadene som et Næt, hvori Fluer og Myg falde ned, andre befæste Traadenes øverste Del til en Mur og dens underste længere nede paa Muren eller vel Gulvet. Insekterne flyve da lige imod og blive indviklede i Traadene. Nogle overtrække Enge og Marker med et meget klæbrigt Næt, hvori Fluerne ere fangede, saasnart de berøre det.

Insekter ere alle Ædderkoppers Yndlingsspise, og de holde mest af dem, som sværme om Natten. De allerstørste Ædderkopper kunne fortære en Sommerfugl i et Maaltid, dog maa det bemærkes, at de hverken spise Hovedet eller Vingerne, kun selve Overkroppen. De mindste Ædderkopper forfølge Insekter, der er saa ubetydelige, at vi knap kunne se dem med blotte Øjne. Det fangne Bytte bliver bedøvet med et eneste Slag og slæbt ind i et Smuthul, hvor det kan fortæres i Ro og Mag.

Husmødrene bør lade Ædderkopperne skalte og valte efter Behag i Pulterkamre og andre Opbevaringssteder, der ikke ses af Uvedkommende. Støv og Smuds kan godt borttages fordi Spindevævene blive siddende. Ædderkopperne beskadige aldrig Klædningsstykker eller andre Husgeraad, men befri dem derimod for Møl og lignende skadeligt Kryb.

Insekterne ere kun i Bevægelse i godt Vejr og Ædderkopperne maa derfor sørge for at have deres Væv færdig, naar det gunstige Vejrlig indtræffer. Naturen har begavet disse Dyr med et skarpt Instinkt, de vide nøje, naar de skulle begynde paa deres Næt for at have dem færdige i rette Tid, men heller ikke en Dag før, da en Hagelbyge eller et stærkt Regnskyl kan tilintetgøre den fine Væv, hvorved hele det møjsommelige Arbejde forspildes. Vi behøve derfor kun at lægge Mærke til Ædderkoppernes Adfærd, for at faa nøjagtig Kundskab om, hvorvidt vi tør bestemme en større Udflugt i det Fri til en nær Fremtid eller om vi bør opsætte den i nogle Dage.

Vi kunne lettest iagttage de større Ædderkopper, men de smaa ere ligesaa paalidelige Spaamænd. Hænge- og Hjulædderkopperne ere de Arter, som vi have mest Lejlighed til at betragte. Vi ville derfor omtale deres Væv noget udførligere. Hængeædderkoppen laver fine Traade, knytter dem langt fra hinanden og udfylder dem i Midten med et Hjul, der er beundringsværdig regelret. Naar Hjulet er fuldført, sætter Dyret sig midt i det for at prøve, om det er stærkt nok.

Hjulædderkoppen lægger først to stærke Traade (der hver bestaar af flere fine, tætsammenvundne Traade) der krydse hinanden og danne Nettets Grundlag. Seks noget tyndere Traade blive derpaa knyttede paa langs og tvers ind i de andre, og over dette solide Underlag lægges den lette hjuldannede Væv. Det nylig lavede Net er klæbrigt og Insekterne hænge fast ved det som paa en Limstang. Efter 24 Timers Forløb er Klæbrigheden forsvunden, og da ødelægger Ædderkoppen som oftest selv sin Væv, kun de to underste Traade faa Lov at blive og paa dem laves igen et nyt Net.

Naar der er Udsigt til godt Vejr, kan man ved Nattetid se en utrolig Masse Æderkoppeynglinge og Jomfruer arbejde paa deres smaa Net, medens deres Forældre og Bedsteforældre væve paa deres større og stærkere Hjul.

Vi skulle nu give nogle Oplysninger om Ædderkoppernes Vejrspaadomsevne.

Tørt og klart Vejr vedvarer, saalænge Hængeædderkoppen fornyer sit Net en Gang hvert Døgn. Naar den i Regnvejr spinder lange Traade og arbejder ivrig, hører Regnen snart op. Hvis den anlægger nye Hovedtraade, spinder disse langt fra hinanden, afklæder sig sin gamle Hud og lægger Æg, kan man gøre

Regning paa vedholdende smukt Vejr. Naar Ædderkoppen om Natten gør sit Net større i Omfang og om Dagen viser sig udenfor sit Smuthul, kan man stole paa 8 Dages Solskin.

Naar Hængeædderkoppen slet ikke viser sig, naar den kun væver ganske korte Hovedtraade og ikke udfylder dem, og naar man ved at se ind i dens Bolig kun faar Øje paa dens Bagkrop, fordi den holder Hovedet skjult, vil det snart begynde at regne og vedblive at regne i flere Dage.

Naar Dyret slet ikke spinder, bliver det Blæst. Naar det river en Tredie- eller Fjerdedel af sit Net itu — for at give Vinden frit Raaderum — og derpaa hurtig kryber ind i sin Bolig, kan man forberede sig paa en pludselig Orkan.

Vi have her kun talt om Sommeren, samt tildels om For- og Ffteraaret. Naar de egenlige Vinterædderkopper spinde i alle tilgængelige Hjørner og Kroge, have uhyre travlt, løbe frem og tilbage, kæmpe heftig med hinanden om den fordelagtigste Plads og væve flere Lag, saa vil Kulden snart indfinde sig og vedvare ti til tolv Dage. Henimod Tøvejr krybe Dyrene i Skjul. De ere paalideligere end Barometerne, idet de hurtigere og sikrere tilfredsstille vor Videbegærlighed.

Saasnart de unge smaa Ædderkopper komme tilsyne, have vi et ubedrageligt Tegn paa Foraarets Komme. Vi maa derfor glæde os, naar Ædderkopperne vise sig i Marts eller April. Naar Hængeædderkoppen om Foraaret spinder flere Fod lange nedhængende Traade, faa vi en tør Sommer. Hvis man kun ser faa Ædderkopper og disse trække sig ind i deres Huler, hvor de gemme Hovederne og kun vise Bagkroppene, bliver det en fugtig Sommer.

Enhver kan med Lethed overbevise sig om vor og om Ædderkoppernes Troværdighed.

Efterretninger fra Modeverdenen.

Pariserjournalen „La Saison“, der i mange Aar har dikteret de engelske, tyske og danske Modeblade deres Hovedartikler og Billeder, har været standset i nogle Maaneder, men udkommer nu igen rigtignok ikke i Paris, men i Bryssel. Dets sidste Moder udmærke sig ved Tarvelighed. Kjolerne ere lange dog uden synderligt Slæb og smukt afrundede, de have en temmelig betydelig Vidde nede omkring, men ere ikke besatte med Puffer eller Garneringer. Paa nogle Nederdele ere 2 Gange 2 eller 3 Gange 3 smalle Skraalæg med en lille opstaaende Pibe over hvert Sæt. De fleste Dragter ere endnu tarveligere. Som Modefarve for Sommerkjoler angives den lysegule og graagule Farve, der er bekendt for at kunne taale Støv, den bruges i fransk, engelsk, kinesisk Sirts samt i alle uldne Stoffer ogsaa i Foulards. En lysegul Sirtses eller ulden Kjole, kun prydet med en smal Bort, broderet med sorte Lidser lige nede ved Kanten af Nederdelen, vil blive en moderne Pariserdragt. Den broderede Bort gaar midt op ad Forbredden og fortsættes op ad Livet. Om de vide Ærmer syes ogsaa en Bort. „La saison“ erklærer, at de svære Uldfletninger desværre endnu ere i Mode, men at Damerne forhaabenlig ville lægge dem bort inden Midsommer, da de ellers ville sætte deres Helbred til, ti kun saare faa kunne i den varme Tid taale en saadan Tyngde paa Baghovedet.

Blandinger.

— Dagbladets bekendte Korrespondent i Amerika skriver i en Korrespondance fra New-York 13de Maj om et Reform-Forenings Møde der holdtes i Steinway Hall i New-York, blandt Andet: »Foruden den berømte Taler Philipps fra Boston var der ved samme Møde adskillige Andre, som det var værd at høre, navnlig de kvindelige Talere. Damerne ere her baade ivrige Tilhørere og ivrige Talere, jeg har allerede hørt et Par Dusin kvindelige Talere i forskellige Møder, og for straks at sige det, man faar Respekt for dem i denne Egenskab. Den større Halvdel stod, hvad Produktionen selv angaar, i ingen Henseende tilbage for en fornuftig Mand, og et Par præsterede noget mer end almindelig godt. Mrs. Julia Ward Hove holdt saaledes et længere Foredrag, i hvilket hun talte med virkelig Varme om de sørgelige Samfundsforhold i New-York. En gammel kvindelig Præst blandt Kvækerne, en lille skrøbelig Skikkelse, Lucretia Watt, gjorde heelt igennem stærkt Indtryk paa Tilhørerne.« Han omtaler ogsaa den af os tidligere omtalte Dr. med. Mary Walker fra Washington, der ligeledes var tilstede ved Reform-Foreningens Møde i New-York.

— Kejseren af Rusland er ved den Nytte, de barmhjærtige Søstre have gjort under den sidste Krig, bleven opmærksom paa, at Kvinderne ikke alene egne sig til Sygevogtersker, men ogsaa til at være Læger. Han tilbyder nu Kvinder, der ville studere Medicin, Kirurgi og Pharmaci, Understøttelse af Statskassen. Han understøtter ogsaa af sin egen Lomme Kvinder, der lægge sig efter et af de Fag, som hidtil have været forbeholdte Mændene.

— „Politische Frauenzeitung" i Wien meddeler, at skøndt Kvinder ikke kunne tage Doctorgraden ved de østerrigske Universiteter, kunne de dog godt praktisere som Læger, høre de Forelæsninger, som holdes for de medicinske Kandidater, besøge Klinikerne, Sygehusene osv. I Wien praktiserer for Tiden to kvindelige Læger, en engelsk og en schweitzisk, den sidste uddanner sig til Operatør. En russisk Læge er for nogle Dage siden bleven gift med en amerikansk Læge. Baade Manden og Konen praktisere i St. Petersborg.

Eftersom Køkkenet i den varme Tid ikke spiller saa stor en Rolle som om Vinteren, ville vi i det kommende Kvartal lade vore Køkkensedler veksle med Undervisning i at faa Potteplanter til at blomstre, hvortil vi have formaaet en dygtig Havedyrker at give os de fornødne Oplysninger, som vi haabe Enhver vil have Gavn og Glæde af at følge. Vi ville og i Sommerens Løb meddele vore Læserinder forskellige lette Midler, som de inden- og udenlandske Restaurateurer med Held anvende for at forebygge, at Fødevarerne fordærves af Varme eller Insekter. Saadanne Vink om Syltning samt Opbevaring af frisk og tørret Frugt, som ikke findes i nogen dansk Kogebog, have vi ogsaa i Sinde at meddele vore Abonnenter.

Fra Køkkenet.

Smaakager.

Othello-Kager.

9 Æggehvider piskes til ganske stivt Skum, i dette udrøres 12½ Lod stødt Melis, 12½ Lod af den bedste pulveriserede Hvedestivelse, 9 pidskede Æggeblommer, lidt stødt Vanille og en ubetydelig Smule finthakket Citronskal. Kagerne dannes runde paa Papir, bages lysebrune i middelmaadig Varme, udhules oppe fra og fyldes med Flødeskum; over Hullet og ned ad Kagernes Sider heldes en tynd Chokolade-Glasur, der laves af 6 Lod fintreven Chokolade, som blandes med 12 Lod stødt Sukker og koges i ½ Pot Vand.

Fra det jødiske Køkken.

Varm Rødvinsbudding.

1½ Pægel Rødvin sættes over langsom Ild; medens den kommer i Kog rører man ½ Pund Rismel ud i 1½ Pægel kold Rødvin, kommer dette i den kogende Vin, lader det koge godt sammen, helder det op i et Fad og rører hurtig ud deri 12 Æggeblommer, som man først har slaaet op i en anden Skaal, 10 Lod stødt Melis, ½ Stang god pulveriseret Vanille, 4 Lod søde stødte Mandler, den tynde revne Skal af en halv Citron og tilsidst de 12 Æggehvider, der forinden ere slaaede til stærk Skum. Alt hvad der skal i Buddingen, maa staa rede lige til at kommes i, naar man sætter Vinen over, da det skal laves i største Fart, hvis det skal blive rigtig velsmagende. Det kommes straks i en tilberedt Form og koger langsomt i to Timer; Formen maa faa ligesaa megen Varme ovenfra som nedenfra. Buddingen spises varm med en Crémesauce, der laves paa følgende Maade: 1½ Pot nymalket Mælk koges med 4 Lod stødt Melis, ½ Stang stødt Vanille samt den revne Skal af en halv Citron. 6 Æggeblommer røres, til de ere ganske tykke og hvide, hvorpaa de blandes med en Teskefuld Kartoffelmel, der først er rørt helt ud i ½ Pægel kold sød Mælk, hvori det ikke maa efterlade en eneste Klump. Den kogende Mælk heldes gennem en Sigte lidt efter lidt op i Æggeblommerne. Det Hele sættes nu over Ilden og man rører om deri, indtil det begynder at koge; det heldes da øjeblikkelig op i de Sauceskaale, hvori det skal serveres; man vedbliver at røre i det, indtil det er ganske koldt. Naar Rødvinsbuddingen skal serveres for Herrer, kan man røre ½ Pægel god Sherry ud i Saucen, efter at den er slaaet op.

Rettelse. I Skitsen „Être" og „paraître" Nr. 10 Side 75, 1ste Linie staar „blandt Andet at være værre", hvilket bedes læst: „blandt Onde at være værre".

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsøe & Gandrup.

FAMILIE-TIDENDE

1ste Aarg. Nr. 13.
(Juli Kvartal.)

Kjøbenhavn, Juli 1871.
(Udgaar hver Søndag.)

Priis 48 Sk. Kvartalet.
I Norge og Sverig 56 Sk.

Bladet bestilles igennem alle Boglader og Postkontorer samt hos Udgiveren Hauserplads 12.

Indhold: Kvindespørgsmaalet og Naturhistorien af Pauline Worm. — Anna Herford. — Kniplingernes Historie. — Lidt Undervisning i at faa Potteplanter til at blomstre. — Smaa nyttige Opskrifter m. m. — Brevveksling.

Kvindespørgsmaalet og Naturhistorien.*)

(Af Pauline Worm.)

Paa den gyldendalske Boghandels Forlag er udkommen en lille vakker norsk Bog, som hedder „Venindernes Samtale om Kvindernes Underkuelse.“ Den koster kun 24 Sk., men er meget mere værd og anbefales herved paa det bedste til „Familie-Tidendes“ Læsere. Imidlertid har den en svag Side — Side 35 — og det kunde hænde, at hvis en Mand blev den Første til at opdage Svagheden, vilde han tage meget haardt paa det ømme Sted. En Kvindehaand kan røre det lettere.

Stedet ser saaledes ud:

— „I Kraft af denne Behandling,“ sagde Fanny, „ere vist mange Evner, der vare store hos Bedstemødrene, blevne saa vel udslukkede, at de slet ikke ere vaagnede igjen hos Børnebørnene, i alle Fald ikke i deres naturlige, oprindelige Form.“

— „Det var meget sagt,“ sagde Elise. „Du gaar altsaa aldeles ind paa Mills Snebad- og Drivhustheori og tror, at Menneskene formaa saa aldeles at forandre og forkvakle Naturen.“

— „Hjælp mig, Julie!“ sagde Fanny, „jeg staar fast. Trods min levende Overbevisning om, at Mill og jeg har Ret, kan jeg ingen Beviser finde.“

— „Da behøver Du dog ikke at søge langt,“ sagde Julie. „Hvis ikke Menneskene havde Frihed til at forandre og forkvakle Naturen, maatte jo Husdyrene tæmmes om igjen for hver Generation, og der kunde ikke af Planter og Dyr opelskes saa mange forunderlige Varieteter, som der nu gjøres. Det er saaledes bleven mig fortalt, at der i Finland etsteds er fremkommen en Race haleløse Hunde. Der bruges nemlig Hundene til at vogte Ren. For at beskytte dem mod Ulvene, der fornemmelig greb efter deres Haler, huggede man Halerne af dem. Da man havde fortsat denne Behandling gjennem flere Generationer, fødtes tilsidst Hundene uden Hale.“

— „Tak, Julie!“ svarede Fanny. „Dine Exempler ere slaaende.“

Saavidt Bogen. Men Julies Exempel er ikke slaaende; thi Slutningen hun drager deraf, hviler paa den urigtige Forudsætning, at

*) Forfatterindens egen Retskrivning er benyttet.
Red.

sjælelige og legemlige Ejendommeligheder kan gaa i Arv fra Moder til Datter og fra Fader til Søn, men ikke ved Arv overføres fra det ene Kjøn til det andet. En saadan Regel gjælder, strængt taget, ikke engang de Fortrin eller Mangler, der engang ved en Naturbestemmelse ere blevne det ene Kjøns Særpræg, som dette: at Manden, ikke Kvinden, har Skæg; at Hjorten, ikke Hinden, har Takker; at Hanen, ikke Hønen, har Sporer osv. Som bekjendt gives der Menneskeracer, i hvilke Mændenes Skæg er meget tyndt. Naar nu en saadan svagtskægget Mand faar Lov til at tage sig en Hustru af en Stamme, hvis Mænd have stærkt Skæg, da er det rimeligt, at hans Sønner, langt bedre end han selv var det, blive udstyrede med denne for Manden ejendommelige Prydelse. De have da i saa Henseende taget Arv, ikke fra Moderen, der som Kvinde selv er skægløs, men gjennem hende fra hendes Forfædre. Et andet Exempel: Hvis en Kronhjort og en Rensdyrhun havde Unger sammen, og disse hørte til Hunkjønnet, er det ikke afgjort, at de alle vilde faa Takker i Panden ligesom deres Moder; det er sandsynligt, at nogle af dem bleve kullede som deres Bedstemoder paa Fædreside.

Endnu mindre kan Reglen opstilles, naar naar Talen er om Ejendommeligheder, der ikke tilhøre Kjønnet, men Arten, Racen eller Individet: de gaa i Arv aldeles uden Hensyn til Kjøn. Naar en hvid Mand ægter en sort Kvinde, fødes der ikke i dette Ægteskab hvide Sønner og sorte Døtre, men Børnene af begge Kjøn blive som bekjendt „Mulatter", et Ord, der er dannet af det franske mulâtie ɔ: muldyragtig, og saaledes peger hen paa den ligeledes bekjendte Sag, at et blandet Afkom af Heste og Æsler hverken bliver Æsel eller Hest, men en Mellemform af begge. Dersom Bevogtningen af Renene i Finland havde været betroet til Hunhundene alene, og man af denne Grund blot havde hugget Halen af disse, men ladet Hannerne beholde den, var der ikke fremkommet en Hunderace, hvori Hannerne fødtes med og Hunnerne uden Hale; det vilde tværtimod i Regelen have havt sit Forblivende med Haler hos de smaa Hvalpe af begge Kjøn, og naar undtagelsesvis en Unge var kommen haleløs til Verden, kunde denne lige saa godt have været en Han som en Hun.

Den samme Arvelod, som gjælder for det Almindelige: at en Hund har en Hale, gjælder nu rigtignok ikke ganske uden Indskrænkning for det Særegne: at et Menneske har en Fylgie, en Genius; men Forskjellen ligger ikke deri, at Hovedet frem for Halen, eller Hovedløshed frem for Haleløshed skulde kunne nedarves i det ene Kjøn uden at berøre det andet. Forskjellen er derimod den, at medens det gjennem en Række af Slægtled borthuggede Lem omsider forsvinder, gaar derimod den undertrykte Sjælsevne, det uudviklede Aandsanlæg i Arv fremfor det, der fik Lov til strax ved sin første Forekomst i Slægten at udvikles til sin fulde Højde. Det er en historisk Kjendsgjerning, at fremragende Mænd eller Kvinder*) næsten aldrig have havt udmærkede Børn, hvorimod mangen begavet Aand, der ikke selv naaede sin Bestemmelse, blev en stor Mands Fader eller Moder. Det Store og Sjældne vil frem i Slægten, naar dets Spire engang er der, skal det end længe famle sig frem; skal det end som Planten skyde Blad efter Blad, før det kan sætte Blomst. Selv naar det med Snillets Indsigt mærkede Individ bukker under i Kampen, dør tidligt eller begraves levende i et Fængsel, et Fattighus eller en Sindssygeanstalt, gaar Spiren ikke altid tabt: den gjør et Sidespring i Slægten. Mangt et Barn af ganske almindelige Forældre har arvet en sjelden Evne efter en Farbroder eller en Morbroder, Faster eller Moster, der ugift gik tilgrunde med og ved sit Talent.

Heraf følger altsaa, at har Menneskeslægten fra først af besiddet Evnen til at frembringe geniale Kvinder, maa denne Evne være bevaret indtil nu, om ikke gjennem Kvinden, saa gjennem Manden; den kan ikke være tabt. Dersom Forholdet var et andet; dersom kvindelig Begavelse blot kunde være en Mødrenearv, og dersom det ved Undertrykkelse af Kvindens Aand gjennem mange Slægtled omsider var kommet dertil, at ingen nulevende Kvinde kunde give sine Døtre det Pund i Arv, som hun selv

*) Ordet eller maa betones, thi hvis man sagde: „fremragende Mænd og Kvinder," kunde det forstaaes, som om Barnet ikke engang arvede de Evner, begge Forældre besad, og da vilde J. L. Heiberg kunne anføres som Bevis mod Paastanden. Herved er dog at bemærke, at „Forf. til en Hverdagshistorie" ikke havde skrevet nogen af sine Noveller, før hendes Søn — allerede var en berømt Mand.

havde mistet — da var jo al vor Tale forgjæves. Det er for sent at kaste Brønden til, naar Barnet er druknet, eller give Love om Skovens Fredning, naar den er udrøddet; det vilde ogsaa være for silde at værne om Kvindens Aand, naar den var dræbt.

Har Læseren fulgt mig saa vidt og givet mig Ret, glemmer han maaske et Øjeblik, at det er en Kvinde, der skriver, og med Tanken opfyldt af, at det er Kvinder, som have anstillet den mindre heldige Sammenligning, udbryder han: „Ja der kan man see! Tale og skrive ret smukt for sig, det kan en Kvinde, men tænke grundigt kan hun ikke; det er Logiken, som sagt: Logiken, det skorter paa.“ Jeg beder dog den højstærede Læser ikke at triumfere altfor tidligt over sit Kjøns Overlegenhed i Logik. Hvad om man viste ham, at en verdensberømt Mand og det tilmed en af vor Tids største Naturforskere, just i et naturhistorisk Spørgsmaal har gjort sig skyldig i selvsamme Uagtsomhed som de norske Veninder? — Og Beviset er til Tjeneste:

„Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben“ bragte ifjor eller iforfjor en Afhandling efter Darwin om Forholdet mellem Fuglenes Udseende og deres Redebygning. Som bekjendt gives der Fuglearter, hvis Fjerdragt er lige lys og glimrende eller lige mat og simpel for begge Kjøn; men der gives tillige andre, i hvilke Han og Hun ere højst forskjelligt klædte, og da er det saa godt som altid Hannerne, der udgjøre „det smukke Kjøn“. Darwin sætter dette i Forbindelse med de forskjellige Udrugningsforhold hos Arterne og paaviser, at naar Rugningen besørges af Hannen alene eller af begge Mager skiftevis, eller naar Hunnen er ene om Rugningen, men denne foregaar i en skjult lukket Rede, er der i Henseende til Farvernes Skjønhed eller Mangel paa Skjønhed ingen iøjnefaldende Forskjel mellem de to Kjøn. Naar derimod Hunnen er ene om at udføre Rugningen i en Rede, der ligger aaben for Dagslyset, beskyttes hun ved matte, mørkladne Farver, der give hende Lighed med Omgivelserne og hindre Rovdyrenes skarpe Blik i at opdage hende langt borte, medens hendes Mage, der kan frelse sig ved Flugten, da ingen Pligt binder ham til Stedet, har en smuk, lys og glimrende Fjerdragt. I Stedet for nu at give Gud Æren og prise hans Omsorg for, at den rugende Moderfugl og ved den Arten bevares, tager Hr. Darwin denne Iagttagelse til Indtægt for sin Yndlingstheori om Avlsvalget. Der er, siger han, af Naturen Intet i Vejen for, at Hunfuglen kan være lige saa smuk som Hannen; mangfoldige Arters Exempel viser det; naar nu derfor just i disse Arter Hannen er smuk, men Hunnen ikke, saa har det ikke været saaledes fra Begyndelsen: der var smukke Hunner ogsaa; men de ere uddøde. Han forklarer ikke dette som Følge af en slet Smag hos Hannerne, der fortrinsvis skulde have valgt sig Mager blandt de grimme Hunfugle; han mener tvertimod, at de smukke Hunner, der engang vare til, ogsaa have havt hver sin Mage, have lagt Æg og begyndt Rugningen i den aabne Rede; men saa ere de blevne et Bytte for Rovdyr; deres Unger ere ikke blevne udklækkede, og nu ere derfor alle Hunner af disse Arter grimme som Følge af, at deres Mødre vare det, medens alle Hanner ere smukke som Følge af, at Hunnerne, der fik et rigt Udvalg af Bejlere, foretrak de lyse og spraglede for de uanselige, hvilke sidste altsaa bleve Pebersvende og ikke have efterladt sig Sønner, der kunde bære Fædrenes simple graa eller brune Kjoler frem for Efterslægten.

Enhver vil ved lidt Eftertanke indse, at denne Bevisførelse lider af selvsamme Svaghed som Julies. Havde Farveforskjellen fra først af, som Darwin mener, været Individernes, ikke Kjønnenes Ejendommelighed, da vilde endnu den Dag idag Ungerne af en lys Fader og en mørk Moder, uden Hensyn til Kjøn tage Arv, snart efter ham, snart efter hende, saaledes som Tilfældet vitterligt er med Føl, Kalve, Hvalpe, Killinger og andre Dyreunger, hvis Forældre kunne være forskjelligt farvede.

Afhandlingen staar, som sagt, i et dansk Tidsskrift. Dets Redaktion hylder ellers ikke Darwins Meninger i Et og Alt; men i en Anmærkning at rejse denne simple Indvending mod hans Slutninger faldt den dog ikke ind. Heraf ses, at de norske Veninder ikke ere ene om at glemme, hvad dog egentlig hvert Barn veed: at Døtre have Fædre og Sønner Mødre.

Anna Herford.

(Fortsat.)

Da jeg kom hjem, standsede Frøken Delvs mig paa Vejen op til Sygeværelset og sagde, at Tante var falden i Søvn, jeg maatte ikke løbe ind og forstyrre hende, jeg skulde hellere gaa med ind i hendes Soveværelse. „Gaa ganske sagte, mit Lam," tilføjede hun. „Hun vil have saa godt af at sove."

„Jeg skal være ganske stille, jeg kan blive siddende her paa denne Stol. Sig mig, tror De, at Tante kommer sig?"

„Jeg vil haabe det. Hr. Barley vil tage sin Død af Sorg, hvis hun dør."

„Men De sagde ikke, hvad De troede, haabe det er saa naturligt."

Frøken Delvs kæmmede sit lange Haar ud og viklede to tykke Krøller op over Fingrene, inden hun svarede.

„Jeg kan ikke tro, at hun skulde dø saa ung; men meget syg er hun."

„Er hun farlig syg?"

„Ja, men Mange, der opgives af Lægerne, leve mange Aar efter; det har ikke noget at sige, men det værste er, at hun blev syg just paa denne Tid, hvor hele Huset er saa forstyrret, og hun har saa meget at tænke paa. Hun plejer at være saa stærk som en Hest, saa hun gaar det vel nok igennem."

„Moder har ofte sagt, at alle Keppe-Carewerne vare stærke og de fleste opnaaede en høj Alder."

„Din Moder døde dog ung."

„Moder fik sin Sygdom i Vestindien, hun kunde ikke taale Klimatet og var aldrig rask, efter at hun havde havt den gule Feber, der var noget galt ved hendes Hjerte. Tror De slet ikke, der er noget at gøre ved Tante Selina?"

„Du kan stole paa, at der vil blive gjort alt muligt. Du kan være ganske rolig, vi have dygtige Læger. Var det en rar Tur, Du gik Dig før?"

„Ja."

„Aa se! Der kommer en Politibetjent op imod Huset, hvad mon han vil."

„Har De ikke hørt noget om George Heneage?"

„Nej, der bliver holdt Vagt endnu baade heromkring og i hele Egnen om Hr. Heneages Faders Gods."

„Ligger det nær her ved?"

„Nej, det er henved 25 Mile herfra. Politiet tror ikke, han kan være sluppen dertil, hele Ejendommen er ogsaa bleven eftersøgt."

„Aa Frøken Delvs! Jeg vilde ønske, at de ikke fandt ham."

„Da haaber jeg da, at de maa finde ham, og det helst snart. Du ved ikke, hvad Du siger, ellers kunde Du ikke komme med saadan noget dumt Snak. Jeg vilde give meget til, naar han blev fanget og hængt. Naar en forsulten Stakkel stjæler et Brød, saa bliver han straffet; skal saa den, der slaar et andet Menneske ihjel, gaa fri for Straf? Det vilde ikke være Retfærdighed. Nu er jeg færdig, lad os gaa ned og høre, hvad Betjenten vilde."

Denne var allerede gaaet igen, han skulde bringe Sara nogen Besked fra hendes Broder i Nettleby, det var det Hele.

Hr. Barley kom ned og kaldte paa Charlotte, hun skulde gaa op til Fruen, han vilde ride ud for at hente en tredie Læge, for Sygdommen tog snarere til end af.

Vi listede os sagte ind og hen til Sengen. Charlotte Delvs bad Tante om at prøve paa at sove igen, naar hun blot laa rolig, saa kom hun sig nok.

„Jeg er saa rolig, som Nogen kan forlange. Edwin skaber sig meget mere, han tyllede gerne et helt Apotek i mig, og nu siger han, at Lægerne forstaa sig ikke paa min Sygdom, der skal hentes en ny. Jeg dør nok, inden han kommer."

„Kan jeg ikke gøre noget for Dem?"

„Jo jeg har drukken al min Limonade, De kan bringe mig et frisk Glas. Du bliver vel her Anna." (Fortsættes.)

Kniplingernes Historie.

De første Kniplinger bleve forfærdigede i Flandern. De italienske Byer Genua og Venedig vare de næste, der forsøgte sig i Konsten og i at konkurrere med de flanderske Kniplinger. I Tyskland og Frankrig begyndtes der først paa denne Industrigren i det 17de Aarhundrede. Frankrig var allerede i det 16de Aarhundrede toneangivende i Modeverdenen.

Under Frants den 1stes Regering smykkede de højere gejstlige Embedsmænd og Kvinderne deres Klæder med en Art Kniplinger af hvide, linnede Traade, der vare sammenknyttede til lange Masker, som igen dannede Mønstre. Arbejdet udmærkede sig dog den Gang mere ved Varighed end ved Skønhed og Elegance; ti denne Konst var endnu i sin spæde Barndom. Snart pyntede borgerlige Piger og Koner, ja endog velhavende Bønderkoner deres Kjoler med saadanne Kniplinger, der vare meget billige, men ogsaa slet forarbejdede.

Vi skylde de flittige og behændige Kniplersker, der levede i Bryssel, Genua og Venedig i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede, Tak for, at Kniplingerne undergik en betydelig Forbedring.

Først kom Mignonette, døbt saaledes af de franske Hofdamer, der fandt Kniplingen saa smuk, let og yndig, saa den ganske svarede til dette Kælenavn. Dernæst blev Campana opfunden; den var stærkere end Mignonette og tillige billigere, fordi den bedstod af større Masker. Den anvendtes især til Pynt paa Kapper og Ærmer. Kort Tid efter kom Guipure-Kniplinger i Brug; de vare meget kostbare, Dronningerne, Prinsesserne og de rige Hofdamer lode endog Guld- og Sølvtræade slaa ind i de fine, smagfulde Guipure-Mønstre, der naturligvis derved bleve endnu dyrere. Man prøvede ogsaa paa at blande Silketraade ind i Guipure-Kniplingerne; det forhøjede disses Glands, men kunne ikke godt vaskes; naar det havde været i Vand nogle faa Gange, filtrede det sig sammen; derfor opgav man snart denne Fremgangsmaade. Man kan ganske sikkert beregne, at de smukke, solide Brysseler-Kniplinger (der føre Navn af points d'Angleterre) ikke bleve indførte i Frankrig før under Ludvig den 13des Regering; ti hvis de havde været kendte før, vilde de nok have bidraget til at forhøje Henrik den 4des Elskerindes, den bekendte Gabriele d'Estrées Skønhed; men de findes intet Sted anført i de Fortegnelser over denne Dames Udgifter, som gemmes i Statsarkivet, og som nu formodenlig ere gaaede tabt i de af Oprørerne antændte Luer.

Richelieu førte altid Ordet Tarvelighed i Munden og paastod, at han ikke satte Pris paa Pragt og Flitter, men han lagde dog ikke Hoffolkene Hindringer ivejen, naar de fremtraadte i luxuriøse Dragter. Deraf kom det, at de fine Kniplinger, der vare nye og uendelig kostbare, bleve meget yndede i de højere Samfundskredse.

Indtil 1601 syntes Kniplingspynten udelukkende at være forbeholdt ansete Damer og Gejstligheden. Under Henrik IV. besatte man Mændenes Halskraver med en Art Kniplinger, der lignede Broderi.

Christian den 4de begyndte i Aaret 1624 at bære Kraver med Kniplinger om. Under Ludvig XIII. brugte Hofmændene deres Kraver, Ærmer og Støvler kantede med Kniplinger.

Adelens stedse tiltagende Ødselhed opvakte endelig Parlamentets Opmærksomhed, og under Navn af „Côde Michaud" udstedtes et Forbud mod Overdaadighed i Spise, Drikke og Klæder; den 133te § i denne Lov forbød aldeles Brugen af Kniplinger. Denne sidste Artikel blev kun vedtaget for at forpurre, at saa mange Penge gik ud af Landet og ind i Flandern og Italien. 16 Aar senere, den 5te August 1665, grundlagdes, efter Colberts Opmuntring og med hans Bistand, den første Kniplings-Fabrik i Frankrig. Der blev antaget en Mængde dygtige Arbejdersker, og Fabrikerne i Valenciennes, Lille, Dieppe, Havre de Grace o s. v. kunde snart maale deres Frembringelser med de bedste flanderske og italienske. De Blonder, der bleve lavede i Omegnen af Paris, fremkom først senere.

Under Ludvig den 16des Regering tabte det franske Hofs Pragtsyge sig betydelig. Marie Antoinette bestræbte sig for at undgaa al Overdaadighed, og hendes Omgivelse efterabede naturligviis hendes Klædedragt og hendes Smykker. Man saa næsten aldrig mere ved Hoffesterne guld- og sølvindvævet Brokade; men Kniplingerne vedblev at være i Naade. De forsvandt først, da Tronen var styrtet og den blodige Revolution indhyllede Frankrig i Sørgeflor.

Under Kejserdømmet kom Guld- og Sølvbroderier igen til Syne, dog Kniplingerne vare endnu banlyste; men Forsynet holdt sin beskyttende Haand over dem; de skulde endnu komme til at smykke rige Damer; ja endog fattige Koner og Jomfruer kom til at bære — Efterligninger af dem.

Endnu faa vi de fleste og bedste Kniplinger fra Belgien og Frankrig De kunne inddeles i følgende Hovedklasser:

Alencon-Kniplinger, de smukkeste og dyreste, komme ikke paa nogen Væverstol, men blive lavede med Haanden og en Naal. De tage sig bedst ud paa Fløjl og Atlask. Hertuginden af Orleans's Brudekjole var af Alencon-Kniplinger; den kostede 30,000 Francs.

Brysseler- eller Engelske-Kniplinger blive fabrikerede i Bryssel. Deres andet Navn have de faaet af, at den engelske Regering i det 17de Aarhundrede fik samme Skrupler som den franske; den kunde heller ikke lide, at der blev ødslet saa betydelige Summer paa udenlandske Varer; derfor forbød den at indføre Kniplinger og prøvede paa samme Tid at købe de belgiske Kniplersker til at bosætte sig i England. Dette Forsøg mislykkedes aldeles. Nu gjorde nogle engelske Spekulanter store Indkøb af Brysseler-Kniplinger, og solgte dem under Navn af Engelske-Kniplinger. Saadan kaldes de endnu, skøndt de først se England i færdig Tilstand. Der er to Arter. De fine, elegante, med Hænderne forarbejdede Points d'Angleterre og Applikationskniplinger, der blive lavede paa en Væv; de bestaa af Tyll med paalagte Blomster og Snirkler.

Valenciennes-Kniplingerne ere fortrængte fra deres Fødeby og forfærdiges nu i Belgien, de bedste af dem ere meget dyre, men ogsaa utrolig stærke. Grunden i dem bestaar af smaa, firkantede Huller.

I Honfleur og Lille laves ret smukke Efterligninger af Valenciennes-Kniplinger.

Mechelner-Kniplinger ere smukke, vaskes godt, og ere ikke synderlig kostbare. De grove Traade, der ere trukne omkring Blomsternes og Bladenes Omrids, fremhæve disses Form og give dem Lighed med Broderi.

I vore Tider ere Priserne paa Kniplinger faldne betydelig; men disse ere ogsaa mindre smukke og mindre varige end tidligere. De rigtige, fine, ægte Kniplinger faas ikke mere i Handelen, men kan en sjelden Gang træffes som Arvestykker hos en eller anden rig Familie, og det varer vel ikke længe, inden de helt uddø.

Nu for Tiden forstaar næsten enhver ung Dame at lave Kniplinger, og det i forskellige Arter, samt i talrige og smagfulde Mønstre. Frivolitets-Kniplingerne, der ere meget smukke og temmelig varige, kunne af øvede Hænder laves med utrolig Hurtighed. Af en Rulle Maskingarn kan man, ved Hjælp af en Naal — Speneten — og en Krog, der har Lighed med en Hæklenaal, forfærdige adskillige store Kraver, der, især inden de ere vaskede, ere fuldt saa smukke som rigtige Kniplinger. Naar Frivoliteter ikke tage sig ud, efterat de ere vaskede, er det fordi der ikke er ofret Tid og Flid nok paa at behandle dem. Naar de ere strøgne, maa man lægge dem paa et glat Bræt, helst et Porcellains, og da trække hver af de smaa Tapper, de saakaldte Picots, omhyggelig ud.

Af Point-lace og fint Sygarn laves med en Synaal smukke, lette Kniplinger, der ere meget nemme at vaske. For at faa Filet-Guipure til at ligne Kniplinger udfordres noget mere Taalmodighed og Fingernemhed. De, der forstaa et udføre dette Arbejde, anse det for at være meget let; men der skal et vist Haandelag til at lære de forskellige Sting og at sy dem saaledes, at Kniplingen ikke bliver for tung, da de filerede Traade saa snart ville gaa itu; heller ikke maa Stingene ligge løst og ujævnt, da de saa trække sig i Vask. Af sædvanlig Hækling, fine Diamantlidser, (Mignardise) Slangelidser og fint Garn kan man ogsaa lave smukke og stærke Kniplinger.

Lidt Undervisning i at faa Potteplanter til at blomstre.

Alle Kvinder, næsten uden Undtagelse, ere erklærede Blomstervenner, de pynte deres Værelser, deres Haar, deres Hatte, ja endog Kjolerne med levende eller eftergjorte Blomster. De fleste Damer forstaa at gruppere Potteplanterne, saa at de tage sig ud til den størst mulige Fordel, saavel set fra Gaden, som inde fra Stuen. Mange kunne ordne løse Blomster til smagfulde Guirlander eller Buketter; men kun saare faa vide rigtig, hvorledes hver Plante skal behandles, for at den ret kan trives. Nogle Arter ere saa villige, at de vokse uden at blive plejede, andre ere saa almindelige, man kender deres Natur og retter sig derefter; men

Størstedelen blive betragtede som Drivhusplanter, der kun kunne blomstre under Gartnerens specielle Opsyn; medens de saa overordenlig godt kunne trives i en Stue i almindelig temporeret Luft, naar man kun sørger for at give dem tilstrækkelig Vand, Lys, Sol og Luft.

Vi skulle i disse Blade give nogle Oplysninger om Stuegartneriet. Den, der vil følge vore Forskrifter, skal sikkert faa Glæde deraf.

Et Blomsterbræt koster kun lidt og gør stor Gavn; det maa helst være af Jern og indvendig beklædt med Blikplader; at det maa hvile sikkert paa Jernstænger, der ere fastgjorte i Muren, er en Selvfølge. I den varme Tid maa man lægge et Lag Mos paa Blomsterbrættet og omgive hver Urtepotte med Mos. Man maa sørge for at have en stor Marquise udenfor det Vindue, hvor Blomsterbrættet er anbragt, denne Marquise maa man trække ned, medens Middagssolen staar paa, samt naar det blæser, hagler eller regner meget stærkt.

Man vil jo helst have sine Blomster i eller udenfor sin Dagligstue, og kan derfor sjelden vælge, hvor man vil anbringe Blomsterbrættet; hvis man kan træffe noget Valg, bør man undgaa Nord- og Sydsiden. Østsiden er i Almindelighed bedst, da der ikke sjelden kommer barske Vinde fra Vest. Ofte maa man prøve sig frem; ti i Byerne har undertiden hver Gade sin særegne Vindstrømning.

Blomsterbrættet tjener til at skaffe Potteplanter frisk Luft i den milde Aarstid og til at forskønne Værelserne. Naar man ret forstaar at pleje sine Blomster, vil man mod Slutningen af Maj have en stor Del blomstrende Planter, og da er Tiden kommen til at stille dem ud paa Brættet. For at dette skal tage sig godt ud helt hen paa Efteraaret, maa man kun fylde det med nogle af de smukkeste Blomster, og helst med dem, der blomstre hele Aaret rundt. Yderst stiller man i hvert Hjørne en Fuchsia, man kan vælge en Dannebrogs og en helt mørkerød med tykke Blomster. Mellem dem forskellige Pelargonier, hvide, røde, spraglede, enkelte og dobbelte, en brun og en gul Calceolarie, en rød og en hvid Petunie, en Gyldenlak, en hvid og en rød Levkøj, en blaa Lobelie o. s. v. Nærmest ind til Vinduet stiller man de finere Blomster som Roser, Nerier, dobbelte Nelliker, Myrter og Lilier, (Lilium tancefolium rubium) og (lilium auratum). Saaledes smykket vil Blomsterbrættet være en Prydelse saavel inde fra Stuen som nede fra Gaden.

Det Vindue, hvorved Blomsterbrættet er anbragt, maa være indrettet saaledes, at det gaar indad, naar det aabnes, eller ogsaa maa hver Rude være til at aabne som en Trækrude.

(Fortsættes.)

Smaa nyttige Forskrifter.

Den, der kun ejer en lille Have, vil nødig fylde denne op med Køkkensager, der jo ikke ere til Prydelse; man saar derfor det mest mulige paa den mindst mulige Jord; men trods alle Indskrænkninger bliver der en altfor indskrænket Plads til hver af de forskellige Nødvendigheds- og Luxusartikler. For de fleste Arters Vedkommende er dette kun af ringe Betydning, man kan nok have saamange Gulerødder, Ræddiker og Sellerier, som man bruger paa en Dag; Petersilie, Purre o. s. v. kan man ogsaa nemt faa nok af; men med andre Ting har det sine Vanskeligheder; især har man stor Sorg af Asparges; det er ikke muligt at afse mere end et firkantet Bed til dem, og i dette kan man kun daglig stikke 6 à 8 eller højst 10 à 12 Asparges, hvad skal det forslaa til en Familie, der ligger paa Landet og rimeligvis har Fremmede? Man faar stadig følelige Beviser for, at Asparges fordærves naar man gemmer dem nogle Dage, indtil det lille Stykke Jord frembringer flere. At lægge dem i fugtigt Sand kan hjælpe i to eller tre Dage, men ikke mere. Vi have lært en anden og bedre Behandlingsmaade, som vi nu igen ville lære vore Læserinder.

Saasnart Aspargeserne ere stukne, lægges de i en Kælder eller paa et andet køligt Sted og besprøjtes med koldt Vand; derpaa bedækker man dem med fugtig Jord; man lægger stadig et Lag Jord og et Lag Asparges. Paa denne Maade kunne de holde sig en Uge eller mere.

Husmødrene beklage sig ofte over, at de maa bruge saa meget Sukker til Jordbærrene og Hindbærrene, uagtet disse vare saa dejlig røde og modne. Modenheden har dog nok i disse Tilfælde været Indbildning; ti fuldmoden Frugt er sød. Bærrene have været forfalskede

paa en for Pengepungen om end ikke for Maven skadelig Maade. Gartnerne og Sælgekonerne vide godt, at naar man bedækker halvmodne Jordbær eller Hindbær med friske Brændnelder, blive Bærrene i Løbet af 24 Timer ganske mørkerøde, og kunne antages for fuldmoden, nylig afplukket Frugt. Men Sukkerstoffet har Nelderne ikke forsynet dem med. Derfor tilraade vi enhver Husmoder at smage paa Jordbærrene inden hun køber dem. Gartnerne kunne have mange Grunde til at plukke Bærrene af en Dag for tidlig. Man har just saa god Tid, eller der gaar en Lugekone, som godt kan overkomme at plukke Jordbær, eller man frygter en Hagelbyge, et stærkt Regnskyl eller Blæst o. s. v.

Om at bevare frisk Kød. Kød kan godt holde sig frisk selv i den varme Tid i over 14 Dage, saa at man kan føre det herfra til Australien eller omvendt, naar man tager Ben, Sener og Muskler ud af det, salter det let og lægger det ned i smeltet Fedt, saa at det bliver helt overtrukken af en Fedthinde. Naar man skal bruge det, dypper man det gentagne Gange i kogende Vand, for at det skal tabe Fedtsmagen, og tillaver det derpaa som sædvanlig med frisk Vand.

Man kan og bevare Kødet ved Hjælp af Ammoniak, men dette er omstændeligere, da der udfordres Maskiner hertil; denne Fremgangsmaade kan kun betale sig for dem, der skal forsende hele Ladninger frisk Kød.

Naar Kødsuppe eller Grøntsager have staaet om Sommeren i 1 eller 2 Dage, faa de en syrlig Smag, der er skadelig for Sundheden og gør dem uspiselige. Denne Syrlighed kan man borttage ved at komme et lille Stykke Soda i den Gryde, i hvilken man varmer Suppen, de stuvede Ærter eller lignende.

Kødsuppe kan om Sommeren opbevares frisk og velsmagende i nogen Tid, naar man ikke kommer Petersilie eller Kørvel paa den. Den Suppe, man vil gemme, heldes paa Glasflasker gennem en Glas-, Ler- eller Porcellainstragte. Flaskerne tilproppes med en Tot Bomuld. En Korktold eller Blære gør ikke samme Virkning. Bomulden er i dette Tilfælde at foretrække for et hermetisk sluttende Laag. Der er endnu ikke gjort Forsøg paa at anvende Bomuld til Opbevaring af andre Fødevarer.

Naar man vil holde det røgede Kød i længere Tid fri for Luft, Fugtighed og Insekter, skal man lave en Blanding af 4 Dele Alkohol, en Del Schellak, $^1/_6$ Del pulveriseret Alun og $^1/_{16}$ Del Oliven- eller Lindeolie; naar dette er godt omrørt, lader man noget hvidt Silkepapir blive helt gennemtrængt af det. Derpaa svøber man hurtig Papiret om det røgede Kød og trykker det overalt godt fast, hvorefter man, ved Hjælp af en Pensel, bestryger Silkepapiret med den ovenfor beskrevne Masse. Intet Hjørne af Kødet maa være utildækket. Det holder sig frisk, kraftig, og faar aldeles ingen Afsmag.

Naar Kødet har faaet en lille Tanke, som man pleier at sige, o: naar det har begyndt at fordærves, kan man let faa den raadne Smag og Lugt ud af det. Man koger det som sædvanlig, men skummer det, saasnart det begynder at koge, dermed vedbliver man, saa længe der er en Smule Skum. Derpaa kaster man en Trækulsglød, som ikke mere ryger, ned i Gryden og lader den blive der i 3 a 4 Minutter. Naar man vil stege fordærvet Kød, maa man ogsaa først bruge dette Middel.

Naar man har saltet en Ret Mad for stærkt, kan man trække det overflødige Salt ud af Maden ved Hjælp af en Svamp, som man først udvasker godt i rent varmt Vand og dernæst tørrer ved en Ovn. Man stikker den paa en Gaffel og holder den en Tid lang over den endnu kogende Mad. Efterat den har suget Saltet til sig, kan man naturligvis bløde den ud igen.

(Fortsættes.)

Brevveksling.

Maries Forespørgsmaal: om vi allerede have i Sinde at opgive Kogebogen, er saa godt som besvaret i vor Henvendelse til Abonnenterne. Se Bagsiden af Nr. 12.

I. B. Vi ville inderlig gerne opfylde Deres første Ønske, hvorimod det bliver lidt vanskeligt at efterkomme Nr. 2, da vi hver Gang Modeberetningerne ere udeladte af Mangel paa Plads, have modtaget Skrivelser med Klager over, at vi ikke holde et af de i vort Program udtalte Løfter, om at meddele Nyt fra Modeverdenen, hvilket er mest Skyld i, at den eller den holder Bladet. Svaret paa Nr. 4 er, at vi endnu have været saa heldige at have Overflødighed af Stof, men Smagen er saa forskellig. Det er næsten umuligt at træffe et Valg, der tilfredsstiller Alle.

Laura. Det er besørget, vi haabe, at De er tilfreds med den Form, vi have iklædt det. De gav os jo frie Hænder.

Forlagt af W. Siems, Hauserplads 12. — Trykt hos Fjeldsøe & Gandrup.